

MINISTER
PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
I TECHNOLOGII

Warszawa, 31 stycznia 2019 r.

JADWIGA EMILEWICZ

DDR-III-0210-9.12.18

Pan
Mariusz Skowroński
Sekretarz
Stałego Komitetu Rady Ministrów

Szanowny Panie Dyrektorze,

stosownie do § 58 Regulaminu pracy Rady Ministrów przedkładam projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych (UD 429) z uprzejmą prośbą o rozpatrzenie na posiedzeniu Stałego Komitetu Rady Ministrów.

Celem projektu jest zredukowanie zatorów płatniczych, w tym w szczególności zatorów występujących w relacjach asymetrycznych (na linii duże przedsiębiorstwo – MŚP). Warto w tym kontekście przypomnieć, że problem przeterminowanych należności dotyka między 80% a 90% firm w Polsce, przy czym aż 32,6% przedsiębiorców ma problem z terminową zapłatą za ponad 1/3 swoich należności.

Priorytetem w przedłożonym projekcie jest przyjęcie skutecznych instrumentów ochrony wierzycieli. Poza zmianami przewidującymi rozwiązania o charakterze cywilnoprawnym – takimi jak maksymalne, ustawowe terminy zapłaty niepodlegające przedłużeniu w relacjach asymetrycznych oraz w transakcjach, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny (inny niż podmiot leczniczy), podwyższenie odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych (choć nie w relacjach, gdzie dłużnikiem jest podmiot leczniczy), czy pewne uproszczenia dla przedsiębiorców w sądowej procedurze cywilnej – proponuje się równoległe zmiany innych ustaw o charakterze administracyjnoprawnym. W tym drugim zakresie projektodawca postuluje m.in. publikowanie corocznego sprawozdania o stosowanych praktykach płatniczych przez dużych przedsiębiorców, wprowadzenie w podatkach dochodowych tzw. ulgi na złe długi, czy też ustanowienie kar administracyjnych dla firm generujących zatory płatnicze. Propozycje te są o tyle uzasadnione, że w wielu przypadkach instrumenty cywilnoprawne mogą się okazać niewystarczające dla osiągnięcia celu projektu.

W ramach prekonsultacji Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii opublikowało w kwietniu 2018 r. Zieloną Księgę – zatory płatnicze w Polsce. Wyniki prekonsultacji potwierdziły, że przedsiębiorcy borykają się z praktyką nieterminowego regulowania zobowiązań przez kontrahentów. Negatywnie wpływa to na ich płynność finansową i jest jednym z głównych utrudnień w prowadzeniu działalności gospodarczej. Na podstawie wyników prekonsultacji Ministerstwo przygotowało projekt ustawy. Został on wpisany do Wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów pod numerem UD429.

W dniu 20 września 2018 r. projekt został przesłany do uzgodnień międzyresortowych, konsultacji publicznych i opiniowania. Stosownie do postanowień ustawy o związkach zawodowych oraz ustawy o organizacjach pracodawców, projekt został przekazany również organizacjom związkowym i organizacjom pracodawców. Projekt został również skierowany do zaopiniowania przez Radę Dialogu Społecznego. W dniu 22 października 2018 r. był rozpatrywany przez zespół problemowy ds. polityki gospodarczej i rynku pracy RDS.

Dokument podpisany elektronicznie przez: Jadwiga Emilewicz
Data podpisu: 31 stycznia 2019

Stosownie do art. 5 ustawy o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia oraz § 52 Regulaminu pracy Rady Ministrów, projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji. Zainteresowanie pracami nad projektem w trybie ww. ustawy zgłosiły następujące podmioty: Shell Sp. z o.o., Polska Organizacja Przemysłu i Handlu Naftowego, Imperial Tobacco Polska SA.

W dniu 13 listopada 2018 r. odbyła się konferencja uzgodnieniowa. Większość uwag została uzgodniona.

Projektodawca pozostaje jednak w rozbieżności z Ministrem Finansów (MF) w zakresie ulgi na złe długi. MF wnosi o wykreślenie przepisów wprowadzających zmiany w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych, w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych i w ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.

Po przeanalizowaniu uwag zgłoszonych w toku uzgodnień międzyresortowych, opiniowania i konsultacji, odstąpiono od:

- penalizacji na gruncie Prawa zamówień publicznych zawierania przez zamawiających umów z naruszeniem przepisów ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych,
- określenia nowych czynów stanowiących naruszenie dyscypliny finansów publicznych,
- wskazania wprost w przepisach, że ustalanie nadmiernie długich terminów zapłaty, w szczególności z naruszeniem ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, stanowi jedną z przesłanek nadużywania pozycji dominującej lub porozumienia naruszającego konkurencję,
- podwyższenia kwoty rekompensaty należnej wierzycielowi będącemu MŚP od dłużnika będącego dużym przedsiębiorcą lub podmiotem publicznym,
- uproszczenia postępowania nakazowego.

W celu uproszczenia ścieżki sądowej odzyskiwania należności zaproponowano natomiast zmiany na etapie postępowania zabezpieczającego. Zasadniczo polegają one na wprowadzeniu pewnych uproszczeń (tj. likwidacji wymogu uprawdopodobnienia interesu prawnego) dla nieprzekraczających 75.000 zł roszczeń o zapłatę świadczenia pieniężnego stanowiącego wynagrodzenie z tytułu transakcji handlowych, o ile zapłata ta jest opóźniona o co najmniej trzy miesiące.

W zakresie rozwiązań dotyczących rekompensaty wprowadzono zmiany wzorowane na rozwiązaniach irlandzkich polegające na zastosowaniu trzech stopni rekompensaty powiązanych z wysokością należności głównej.

Ponadto zmodyfikowano rozwiązanie polegające na sankcyjnym skróceniu terminu zapłaty w transakcjach „asymetrycznych”. Zgodnie z nowym brzmieniem postanowienia umowne przewidujące termin zapłaty dłuższy niż 60 dni będą nieważne, a zamiast nich będzie stosowany termin 60-dniowy (a nie, jak proponowano w projekcie skierowanym do uzgodnień międzyresortowych, termin 30-dniowy). W konsekwencji wierzycielowi będą przysługiwały odsetki ustawowe za opóźnienie po upływie 60 dni od dnia doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi.

W trakcie uzgodnień podnoszono również potrzebę doprecyzowania zmian w ustawie o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. W związku z powyższym zaproponowano zmianę art. 3 ust. 2 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji przez dodanie do obecnego katalogu przykładowych czynów nieuczciwej konkurencji czynu polegającego na „nieuzasadnionym wydłużaniu terminów zapłaty za dostarczane produkty lub wykonane usługi”. Sam czyn nadal pozostanie zdefiniowany w dodawanym art. 17g ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, przy czym przepis został doprecyzowany zgodnie ze zgłoszonymi uwagami.

Zmodyfikowano również rozwiązanie zakładające wprowadzenie sankcji administracyjnej dla największych przedsiębiorców, którzy nieterminowo regulują swoje należności. W aktualnej wersji projektu zaproponowano, aby Prezes UOKiK wymierzał kary po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego poprzedzonego m.in. analizą ryzyka w oparciu o dane dostarczone przez Ministerstwo Finansów. Ponieważ będzie to stanowiło nowe zadanie dla Urzędu, planuje się zwiększenie możliwości operacyjnych UOKiK, a kwestia ta pozostaje przedmiotem rozmów roboczych między UOKiK i MF.

W związku ze zgłoszonymi uwagami ograniczono rozwiązanie polegające na przeniesieniu ciężaru dowodu, że termin zapłaty ustalony w umowie jest rażąco nieuczciwy na dłużnika do tych sytuacji, gdy strony – w ramach art. 7 ust. 2 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych – uzgodniły termin dłuższy niż 60 dni.

Ponadto zaproponowano podwyższenie stopy odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych o dwa punkty procentowe. Rozwiązanie to nie będzie miało jednak zastosowania w transakcjach handlowych, w których dłużnikiem jest podmiot leczniczy (w tego typu transakcjach odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych pozostaną na niezmiennym poziomie).

Uwagi MSZ przedstawione w opinii o zgodności projektu z prawem UE zostały uwzględnione poprzez zmianę przepisów i uzupełnienie uzasadnienia.

Wiceprezes Rządowego Centrum Legislacji pismem z 21 września 2018 r. (RCL.DPG.550.61/2018) zwrócił się do Przewodniczącego Rady Legislacyjnej przy Prezesie Rady Ministrów z prośbą o przedstawienie opinii o projekcie przez Radę Legislacyjną. W załączeniu przekazuję opinię Rady Legislacyjnej wraz ze stanowiskiem Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii.

Projekt dotyczy problematyki samorządu terytorialnego, w związku z czym został przekazany do zaopiniowania Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego (pismo z 30 listopada 2018 r., IK:885465). Po rozpatrzeniu przez Zespół do Spraw Infrastruktury, Rozwoju Lokalnego, Polityki Regionalnej i Środowiska (10 grudnia 2018 r.) oraz Zespół ds. Systemu Finansów Publicznych (18 grudnia 2018 r.), KWRiST wyraziła pozytywną opinię z uwagą dotyczącą zastosowanie 30-dniowego terminu zapłaty w transakcjach handlowych, w których dłużnik jest podmiotem publicznym.

Obecnie termin zapłaty, gdy dłużnikiem jest podmiot publiczny, wynosi – co do zasady – 30 dni. Strony transakcji mogą ustalić dłuższy termin pod warunkiem, że ustalenie to jest obiektywnie uzasadnione właściwością lub szczególnymi elementami umowy, a termin ten nie przekracza 60 dni. Należy pamiętać, że terminy zapłaty, o których mowa w ustawie, są liczone od dnia dostarczenia towaru lub wykonania usługi i przedstawienia faktury albo rachunku. Brak zatem uzasadnienia, aby podmioty publiczne zwlekały z zapłatą aż dwa miesiące. Podmioty publicznie jedynie sporadycznie uczestniczą w „łańcuchu” relacji handlowych, w którym uzyskują środki na sfinansowanie zakupów od swoich klientów. Nie ma zatem powodu, by przedsiębiorcy dostarczający do podmiotów publicznych towary lub wykonujący na ich rzecz usługi byli narażeni na zbyt długie terminy zapłaty.

W załączeniu przekazuję raport z konsultacji wraz z zestawieniem uwag zgłoszonych podczas konsultacji publicznych i opiniowania z omówieniem przyczyn nieuwzględnienia niektórych uwag.

Z poważaniem,
Jadwiga Emilewicz
/podpisano elektronicznie/

Załączniki:

- 1) projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych z uzasadnieniem i OSR,
- 2) opinia Ministra Spraw Zagranicznych o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej (pismo z dnia 19 października 2018 r., (znak: DPUE.920.1435.2018/2/dl),
- 3) opinia Przewodniczącego Rady Legislacyjnej przy Prezesie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2018 r. (znak: RL.033-20/18), wraz ze stanowiskiem wnioskodawcy,
- 4) raport z konsultacji z zestawieniem uwag wraz ze stanowiskiem wnioskodawcy,
- 5) protokół rozbieżności.

MINISTER
PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
I TECHNOLOGII

JADWIGA EMILEWICZ

Warszawa, 31 stycznia 2019 r.

Sekretariat
Departamentu Koordynacji Procesu Legislacyjnego

31 -01- 2019

KRM-10-12-19 UD429

Rozesłano: 08-02-2019

Przedkładam zgłoszony przez:

Ministra Przedsiębiorczości i Technologii dokument rządowy przeznaczony do rozpatrzenia przez SKRM.

Merytorycznie prowadzącym sprawę w Departamencie Koordynacji Procesu Legislacyjnego jest:

p. W. Krawczyk, tel. 694 6609, e-mail: wkrawczk@kprm.gov.pl

(-) M. Skowroński – Sekretarz Stałego Komitetu Rady Ministrów

Pan
Mariusz Skowroński
Sekretarz
Stałego Komitetu Rady Ministrów

stosownie do § 58 Regulaminu pracy Rady Ministrów przedkładam projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych (UD 429) z uprzejmą prośbą o rozpatrzenie na posiedzeniu Stałego Komitetu Rady Ministrów.

Celem projektu jest zredukowanie zatorów płatniczych, w tym w szczególności zatorów występujących w relacjach asymetrycznych (na linii duże przedsiębiorstwo – MŚP). Warto w tym kontekście przypomnieć, że problem przeterminowanych należności dotyka między 80% a 90% firm w Polsce, przy czym aż 32,6% przedsiębiorców ma problem z terminową zapłatą za ponad 1/3 swoich należności.

Priorytetem w przedłożonym projekcie jest przyjęcie skutecznych instrumentów ochrony wierzycieli. Poza zmianami przewidzianymi rozwiązaniem o charakterze cywilnoprawnym – takimi jak maksymalne, ustawowe terminy zapłaty niepodlegające przedłużeniu w relacjach asymetrycznych oraz w transakcjach, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny (inny niż podmiot leczniczy), podwyższenie odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych (choć nie w relacjach, gdzie dłużnikiem jest podmiot leczniczy), czy pewne uproszczenia dla przedsiębiorców w sądowej procedurze cywilnej – proponuje się równoległe zmiany innych ustaw o charakterze administracyjnoprawnym. W tym drugim zakresie projektodawca postuluje m.in. publikowanie corocznego sprawozdania o stosowanych praktykach płatniczych przez dużych przedsiębiorców, wprowadzenie w podatkach dochodowych tzw. ulgi na złe długi, czy też ustanowienie kar administracyjnych dla firm generujących zatory płatnicze. Propozycje te są o tyle uzasadnione, że w wielu przypadkach instrumenty cywilnoprawne mogą się okazać niewystarczające dla osiągnięcia celu projektu.

W ramach prekonsultacji Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii opublikowało w kwietniu 2018 r. Zieloną Księgę – zatory płatnicze w Polsce. Wyniki prekonsultacji potwierdziły, że przedsiębiorcy borykają się z praktyką nieterminowego regulowania zobowiązań przez kontrahentów. Negatywnie wpływa to na ich płynność finansową i jest jednym z głównych utrudnień w prowadzeniu działalności gospodarczej. Na podstawie wyników prekonsultacji Ministerstwo przygotowało projekt ustawy. Został on wpisany do Wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów pod numerem UD429.

W dniu 20 września 2018 r. projekt został przesłany do uzgodnień międzyresortowych, konsultacji publicznych i opiniowania. Stosownie do postanowień ustawy o związkach zawodowych oraz ustawy o organizacjach pracodawców, projekt został przekazany również organizacjom związkowym i organizacjom pracodawców. Projekt został również skierowany do zaopiniowania przez Radę Dialogu Społecznego. W dniu 22 października 2018 r. był rozpatrywany przez zespół problemowy ds. polityki gospodarczej i rynku pracy RDS.

Dokument podpisany elektronicznie przez: Jadwiga Emilewicz

Data podpisu: 31 stycznia 2019

Stosownie do art. 5 ustawy o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia oraz § 52 Regulaminu pracy Rady Ministrów, projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji. Zainteresowanie pracami nad projektem w trybie ww. ustawy zgłosiły następujące podmioty: Shell Sp. z o.o., Polska Organizacja Przemysłu i Handlu Naftowego, Imperial Tobacco Polska SA.

W dniu 13 listopada 2018 r. odbyła się konferencja uzgodnieniowa. Większość uwag została uzgodniona.

Projektodawca pozostaje jednak w rozbieżności z Ministrem Finansów (MF) w zakresie ulgi na złe długi. MF wnosi o wykreślenie przepisów wprowadzających zmiany w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych, w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych i w ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.

Po przeanalizowaniu uwag zgłoszonych w toku uzgodnień międzyresortowych, opiniowania i konsultacji, odstąpiono od:

- penalizacji na gruncie Prawa zamówień publicznych zawierania przez zamawiających umów z naruszeniem przepisów ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych,
- określenia nowych czynów stanowiących naruszenie dyscypliny finansów publicznych,
- wskazania wprost w przepisach, że ustalanie nadmiernie długich terminów zapłaty, w szczególności z naruszeniem ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, stanowi jedną z przesłanek nadużywania pozycji dominującej lub porozumienia naruszającego konkurencję,
- podwyższenia kwoty rekompensaty należnej wierzycielowi będącemu MŚP od dłużnika będącego dużym przedsiębiorcą lub podmiotem publicznym,
- uproszczenia postępowania nakazowego.

W celu uproszczenia ścieżki sądowej odzyskiwania należności zaproponowano natomiast zmiany na etapie postępowania zabezpieczającego. Zasadniczo polegają one na wprowadzeniu pewnych uproszczeń (tj. likwidacji wymogu uprawdopodobnienia interesu prawnego) dla nieprzekraczających 75.000 zł roszczeń o zapłatę świadczenia pieniężnego stanowiącego wynagrodzenie z tytułu transakcji handlowych, o ile zapłata ta jest opóźniona o co najmniej trzy miesiące.

W zakresie rozwiązań dotyczących rekompensaty wprowadzono zmiany wzorowane na rozwiązaniach irlandzkich polegające na zastosowaniu trzech stopni rekompensaty powiązanych z wysokością należności głównej.

Ponadto zmodyfikowano rozwiązanie polegające na sankcyjnym skróceniu terminu zapłaty w transakcjach „asymetrycznych”. Zgodnie z nowym brzmieniem postanowienia umowne przewidujące termin zapłaty dłuższy niż 60 dni będą nieważne, a zamiast nich będzie stosowany termin 60-dniowy (a nie, jak proponowano w projekcie skierowanym do uzgodnień międzyresortowych, termin 30-dniowy). W konsekwencji wierzycielowi będą przysługiwały odsetki ustawowe za opóźnienie po upływie 60 dni od dnia doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi.

W trakcie uzgodnień podnoszono również potrzebę doprecyzowania zmian w ustawie o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. W związku z powyższym zaproponowano zmianę art. 3 ust. 2 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji przez dodanie do obecnego katalogu przykładowych czynów nieuczciwej konkurencji czynu polegającego na „nieuzasadnionym wydłużaniu terminów zapłaty za dostarczane produkty lub wykonane usługi”. Sam czyn nadal pozostanie zdefiniowany w dodawanym art. 17g ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, przy czym przepis został doprecyzowany zgodnie ze zgłoszonymi uwagami.

Zmodyfikowano również rozwiązanie zakładające wprowadzenie sankcji administracyjnej dla największych przedsiębiorców, którzy nieterminowo regulują swoje należności. W aktualnej wersji projektu zaproponowano, aby Prezes UOKiK wymierzał kary po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego poprzedzonego m.in. analizą ryzyka w oparciu o dane dostarczone przez Ministerstwo Finansów. Ponieważ będzie to stanowiło nowe zadanie dla Urzędu, planuje się zwiększenie możliwości operacyjnych UOKiK, a kwestia ta pozostaje przedmiotem rozmów roboczych między UOKiK i MF.

W związku ze zgłoszonymi uwagami ograniczono rozwiązanie polegające na przeniesieniu ciężaru dowodu, że termin zapłaty ustalony w umowie jest rażąco nieuczciwy na dłużnika do tych sytuacji, gdy strony – w ramach art. 7 ust. 2 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych – uzgodniły termin dłuższy niż 60 dni.

Ponadto zaproponowano podwyższenie stopy odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych o dwa punkty procentowe. Rozwiązanie to nie będzie miało jednak zastosowania w transakcjach handlowych, w których dłużnikiem jest podmiot leczniczy (w tego typu transakcjach odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych pozostaną na niezmienionym poziomie).

Uwagi MSZ przedstawione w opinii o zgodności projektu z prawem UE zostały uwzględnione poprzez zmianę przepisów i uzupełnienie uzasadnienia.

Wiceprezes Rządowego Centrum Legislacji pismem z 21 września 2018 r. (RCL.DPG.550.61/2018) zwrócił się do Przewodniczącego Rady Legislacyjnej przy Prezesie Rady Ministrów z prośbą o przedstawienie opinii o projekcie przez Radę Legislacyjną. W załączeniu przekazuję opinię Rady Legislacyjnej wraz ze stanowiskiem Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii.

Projekt dotyczy problematyki samorządu terytorialnego, w związku z czym został przekazany do zaopiniowania Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego (pismo z 30 listopada 2018 r., IK:885465). Po rozpatrzeniu przez Zespół do Spraw Infrastruktury, Rozwoju Lokalnego, Polityki Regionalnej i Środowiska (10 grudnia 2018 r.) oraz Zespół ds. Systemu Finansów Publicznych (18 grudnia 2018 r.), KWRiST wyraziła pozytywną opinię z uwagą dotyczącą zastosowanie 30-dniowego terminu zapłaty w transakcjach handlowych, w których dłużnik jest podmiotem publicznym.

Obecnie termin zapłaty, gdy dłużnikiem jest podmiot publiczny, wynosi – co do zasady – 30 dni. Strony transakcji mogą ustalić dłuższy termin pod warunkiem, że ustalenie to jest obiektywnie uzasadnione właściwością lub szczególnymi elementami umowy, a termin ten nie przekracza 60 dni. Należy pamiętać, że terminy zapłaty, o których mowa w ustawie, są liczone od dnia dostarczenia towaru lub wykonania usługi i przedstawienia faktury albo rachunku. Brak zatem uzasadnienia, aby podmioty publiczne zwlekały z zapłatą aż dwa miesiące. Podmioty publicznie jedynie sporadycznie uczestniczą w „łańcuchu” relacji handlowych, w którym uzyskują środki na sfinansowanie zakupów od swoich klientów. Nie ma zatem powodu, by przedsiębiorcy dostarczający do podmiotów publicznych towary lub wykonujący na ich rzecz usługi byli narażeni na zbyt długie terminy zapłaty.

W załączeniu przekazuję raport z konsultacji wraz z zestawieniem uwag zgłoszonych podczas konsultacji publicznych i opiniowania z omówieniem przyczyn nieuwzględnienia niektórych uwag.

Z poważaniem,
Jadwiga Emilewicz
/podpisano elektronicznie/

Załączniki:

- 1) projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych z uzasadnieniem i OSR,
- 2) opinia Ministra Spraw Zagranicznych o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej (pismo z dnia 19 października 2018 r., (znak: DPUE.920.1435.2018/2/dl),
- 3) opinia Przewodniczącego Rady Legislacyjnej przy Prezesie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2018 r. (znak: RL.033-20/18), wraz ze stanowiskiem wnioskodawcy,
- 4) raport z konsultacji z zestawieniem uwag wraz ze stanowiskiem wnioskodawcy,
- 5) protokół rozbieżności.

Warszawa, 19 października 2018 r.

Ministerstwo PiT
RPW/91200/2018 P
Data: 2018-10-22

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE.920.1435.2018 / 2/dl

dot.: DDR-III.0210.9.3.2018 z 20.09.2018 r.

Pani
Jadwiga Emilewicz
Minister Przedsiębiorczości i Technologii

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowna Pani Minister,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

1. Zwracam uwagę na niespójność w zaproponowanym brzmieniu art. 7 ust. 2a i ust. 3 oraz art. 13 ust. 2 pkt 2 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. Zgodnie z art. 7 ust. 2a termin zapłaty w transakcjach między dużym przedsiębiorcą (dłużnik) a MŚP (wierzyciel) nie może przekraczać 60 dni. Konsekwentnie (art. 7 ust. 3), w przypadku ustalenia dłuższego terminu, wierzycielowi przysługują odsetki za opóźnienia po upływie 60 dni. Tymczasem art. 13 ust. 2 pkt 2 projektu wprowadza zasadę, zgodnie z którą zamiast postanowień umowy ustalających termin zapłaty z naruszeniem art. 7 ust. 2a – stosuje się termin zapłaty 30 dni, co wydaje się stać w sprzeczności z art. 7 ust. 3, gdyż określenie terminu zapłaty przesądza o okresie naliczania odsetek za opóźnienie (w takim przypadku odsetki powinny być naliczane po upływie 30 dni).

Jednocześnie należy zauważyć, że niejasne jest uzasadnienie dla skrócenia terminu zapłaty w art. 13 ust. 2 pkt 2 do 30 dni, skoro termin 60 dniowy jest uznany za dopuszczalny zarówno na gruncie ustawy (art. 7 ust. 2a), jak i dyrektywy 2011/7/UE w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych (art. 3 ust. 5).

Na marginesie pragnę wskazać, że zgodnie z dodawanym art. 13 ust. 2 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, w miejsce postanowień umownych ustalających terminy zapłaty z naruszeniem ustawy, stosuje się terminy ustawowe określone w tym przepisie. W związku z powyższym przepisy art. 7 ust. 3 oraz art. 8 ust. 4 i 4a ustawy wskazujące od jakiego momentu należy naliczać odsetki za opóźnienia w przypadku ustalenia w umowie terminu zapłaty niezgodnego z ustawą, wydają się zbędne – zastosowanie znajdą zasady ogólne określone w art. 7 ust. 1 i art. 8 ust. 1 ustawy.

2. Zgodnie z dodawanym art. 10 ust. 1a ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych w transakcjach, w których wierzycielem jest MŚP a dłużnikiem duży

przedsiębiorca lub podmiot publiczny, rekompensata za koszty odzyskiwania należności jest powiększana o 1 % kwoty należności głównej.

Zwracam uwagę, że celem rekompensaty jest pokrycie kosztów dochodzenia należności głównej. Jeżeli koszty te przekroczą wysokość kwoty ryczałtowej (równowartość 40 EUR), wierzyciel może dochodzić zwrotu, w uzasadnionej wysokości, poniesionych kosztów odzyskiwania należności przewyższających tę kwotę (art. 10 ust. 2 ustawy).

Art. 10 ustawy implementuje do polskiego porządku prawnego art. 6 dyrektywy 2011/7/UE, który ustanawia prawo wierzyciela do uzyskania kwoty ryczałtowej oraz rozsądnej rekompensaty. Dyrektywa dopuszcza wprawdzie przyjęcie przepisów bardziej korzystnych dla wierzyciela (art. 12 ust. 3), powstaje jednak wątpliwość, czy ustanowienie kwoty ryczałtowej, której wysokość nie jest powiązana z kosztami odzyskiwania należności, ale z wysokością należności głównej, nie wykracza poza zakres swobody przyznanej państwom członkowskim. W orzeczeniu w sprawie *C-287/17 Česká pojišťovna a.s.* (pkt 30) Trybunał Sprawiedliwości podkreślił, że ponieważ rekompensata przewidziana w art. 6 ust. 3 dyrektywy 2011/7/UE musi być rozsądna, rekompensata ta nie może pokrywać części kosztów, które zostały już uwzględnione w ryczałtowej kwocie 40 EUR przewidzianej w ust. 1 tego artykułu, ani kosztów, które okazują się nadmiernie wygórowane w świetle ogółu okoliczności danej sprawy. Analogicznie należy w mojej opinii przyjąć, że również sama kwota ryczałtowa nie może zostać podwyższona powyższej rozsądnej wysokości. Jej celem nie jest bowiem sankcjonowanie opóźnień w płatnościach, ale pokrycie kosztów związanych z odzyskiwaniem należności.

3. Dodatkowego wyjaśnienia wymaga rozwiązanie zaproponowane w art. 11a ust. 6 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. Zgodnie z tym przepisem od sumy odsetek za okres, o którym mowa w ust. 5, wierzycielowi przysługują odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia ustalenia, że termin zapłaty był rażąco nieuczciwy wobec wierzyciela. Przywołany ust. 5 mówi o okresie od daty terminu zapłaty ustalonej zgodnie z ustawą do dnia zapłaty. Na podstawie analizy dołączonego do projektu uzasadnienia (str. 16-17) wydaje się, że projektodawca utożsamia ww. okres z okresem „pomiędzy terminem, który zgodnie z prawem powinien być zostać przewidziany w umowie (tj. terminem „uczciwym”) a umówionym terminem”.

Należy jednak zauważyć, że może wystąpić sytuacja, w której nie tylko termin ustalony w umowie będzie rażąco nieuczciwy, ale też dłużnik dokona zapłaty po jego upływie. W takim przypadku powstanie wątpliwość co do przysługujących wierzycielowi odsetek za opóźnienie za okres pomiędzy terminem ustalonym w umowie a dniem zapłaty. Należy przy tym pamiętać, że zgodnie z art. 3 ust. 3 lit. a) dyrektywy 2011/7/UE wierzyciel powinien być uprawniony do odsetek za opóźnienia w płatnościach od dnia następującego po terminie płatności określonym w umowie.

4. Odnosząc się do zawartego w art. 13a ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych obowiązku przekazywania ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych szczegółowych sprawozdań dotyczących transakcji handlowych, które następnie będą publikowane, pragnę zauważyć, że zaproponowane rozwiązanie może stanowić naruszenie art. 49 TFUE.

Po pierwsze, szeroki zakres wymaganych informacji oznacza, że sporządzenie sprawozdania będzie wiązało się ze znacznym obciążeniem administracyjnym. Po drugie, upublicznienie ww. informacji może niekorzystnie wpłynąć na interesy firmy (np. jeśli ujawni, że regularnie otrzymuje płatności z opóźnieniem). Tym samym projektowana

regulacja skutkować będzie ograniczeniem swobody przedsiębiorczości zagwarantowanej w art. 49 TFUE. W tym miejscu należy podkreślić, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem TSUE, na gruncie art. 49 TFUE zakazane są nie tylko środki dyskryminujące, ale także w wszelkie inne ograniczenia, które mogą uniemożliwić, utrudnić lub uczynić korzystanie ze swobody mniej atrakcyjnym (C-570/07 i C-571/07 *Blanco Perez*, pkt 53, oraz przywołane tam orzecznictwo).

Ograniczenie takie jest zgodne z Traktatem tylko jeżeli zostanie uzasadnione względami nadrzędnego interesu publicznego i proporcjonalne do wskazanego celu. Za takie względy można uznać ochronę uczciwej konkurencji i słabszej strony transakcji handlowej. Zgodnie z uzasadnieniem (str. 18) „Zagwarantowanie jawności określonych praktyk zmniejsza skłonność do zachowań nagannych. W związku z powyższym proponuje się, aby najwięksi dłużnicy prywatni zobligowani byli do ujawniania swoich praktyk w zakresie stosowanych przez nich terminów zapłaty (art. 13a)”. Zacytowane wyjaśnienia nie są jednak zbieżne z projektowanym brzmieniem przepisu, publikowane mają być bowiem informacje o wszystkich transakcjach, także tych zgodnych z ustawą. Ponadto podatnik wskazywał będzie np., że otrzymał płatność z opóźnieniem, brak jednak będzie informacji o dłużniku, a zatem cel wskazany przez projektodawcę nie zostanie osiągnięty. Dodatkowo nie jest jasne, w jakim celu przekazywana i publikowana ma być informacja o wartości należności i zobowiązań. I wreszcie trzeba zauważyć, że przekazywane i publikowane mają być wyłącznie informacje o transakcjach przedsiębiorców prywatnych (str. 18 uzasadnienia), podczas gdy opóźnienia w płatnościach powodują również dłużnicy publiczni.

W związku z powyższym wydaje się, że nie można uznać, by ograniczenie wprowadzone w art. 13a było uzasadnione i proporcjonalne.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej z zastrzeżeniem uwag zawartych w niniejszej opinii.

Z poważaniem

z up. Ministra Spraw Zagranicznych
Piotr Węgrzyk
Podsekretarz Stanu

U S T A W A

z dnia2018 r.

o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1360, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 485 § 2a otrzymuje brzmienie:

„§ 2a. Sąd wydaje nakaz zapłaty na podstawie dołączonej do pozwu umowy, dowodu spełnienia wzajemnego świadczenia niepieniężnego, dowodu doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, jeżeli powód dochodzi należności zapłaty świadczenia pieniężnego, odsetek w transakcjach handlowych określonych w ustawie z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz.U. ...) lub kwoty, o której mowa w art. 10 ust. 1 tej ustawy, oraz na podstawie dokumentów potwierdzających poniesienie kosztów odzyskiwania należności, jeżeli powód dochodzi również zwrotu kosztów, o których mowa w art. 10 ust. 2 tej ustawy.”

2) w art. 730¹⁾ po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. W sprawach o roszczenia pieniężne z tytułu transakcji handlowej w rozumieniu ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, w których wartość wynagrodzenia nie przekracza siedemdziesięciu pięciu tysięcy złotych, powód może żądać udzielenia zabezpieczenia roszczenia o wynagrodzenie, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz okoliczność, że

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawę z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, ustawę z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, ustawę z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, ustawę z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawę z dnia 29 kwietnia 2016 r. o szczególnych zasadach wykonywania niektórych zadań z zakresu informatyzacji działalności organów Krajowej Administracji Skarbowej, ustawę z dnia 15 grudnia 2016 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi oraz ustawę z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1467, 1499, 1544, 1629, 1637, 1693, 2385 i 2432 oraz z 2019 r. poz. 55 i 60.

należność nie została uregulowana przez co najmniej trzy miesiące od dnia upływu terminu płatności określonego w fakturze, rachunku lub umowie.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1509, późn. zm.³⁾) po art. 26h dodaje się art. 26i w brzmieniu:

„Art. 26i. 1. Podstawa obliczenia podatku ustalona zgodnie z art. 26 ust. 1 lub art. 30c ust. 2 oraz art. 26e:

- 1) może podlegać korekcie polegającej na zmniejszeniu o wartość wierzytelności wynikającej z transakcji handlowej w rozumieniu ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz. U. ...), zwanej dalej „ustawą o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom”, jeżeli wierzytelność nie została uregulowana lub zbyta, w terminie 90 dni od dnia upływu terminu płatności określonego w fakturze (rachunku) lub umowie,
- 2) podlega korekcie polegającej na zwiększeniu o wartość zobowiązania wynikającego z transakcji handlowej w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom, jeżeli zobowiązanie nie zostało uregulowane w terminie 90 dni od dnia upływu terminu płatności określonego w fakturze (rachunku) lub umowie

– za okres rozliczeniowy, w którym upłynął 90 dzień od dnia upływu tego terminu.

2. Jeżeli podatnik poniósł stratę ze źródła, z którym związana jest transakcja handlowa, kwota straty:

- 1) może podlegać korekcie polegającej na zwiększeniu o wartość wierzytelności wynikającej z transakcji handlowej w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom, jeżeli wierzytelność nie została uregulowana lub zbyta, w terminie 90 dni od dnia upływu terminu płatności określonego w fakturze (rachunku) lub umowie,
- 2) podlega korekcie polegającej na zmniejszeniu o wartość zobowiązania, wynikającego z transakcji handlowej w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom, jeżeli zobowiązanie nie zostało uregulowane w terminie 90 dni od dnia upływu terminu płatności określonego w fakturze (rachunku) lub umowie

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1540, 1552, 1629, 1669, 1693, 2073, 2126, 2159, 2192, 2193, 2215, 2242, 2244, 2245, 2246, 2429 i 2529 oraz z 2019 r. poz. 29.

– za okres rozliczeniowy, w którym upłynął 90 dzień od dnia upływu tego terminu.

3. Jeżeli wartość zmniejszenia podstawy obliczenia podatku, przysługującego na podstawie ust. 1 pkt 1, jest wyższa od tej podstawy, zmniejszenia podstawy obliczenia podatku o niewykorzystaną wartość dokonuje się w kolejnych okresach rozliczeniowych, nie dłużej jednak niż przez okres 36 miesięcy następujących po miesiącu, w którym powstało prawo do zmniejszenia podstawy.

4. Jeżeli wartość zmniejszenia kwoty straty, którego zmniejszenie następuje na podstawie ust. 2 pkt 2, jest wyższa od kwoty tej straty, zmniejszenia kwoty straty o niewykorzystaną wartość dokonuje się w kolejnych okresach rozliczeniowych, nie dłużej jednak niż przez okres 36 miesięcy następujących po miesiącu, w którym powstał obowiązek jej odliczenia.

5. Korekty, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1, dokonuje się pod warunkiem, że do dnia rozliczenia podatku należnego, za okres rozliczeniowy, o którym mowa w tych przepisach, nie później jednak niż do dnia upływu terminu do tego rozliczenia, wierzytelność nie została uregulowana lub zbyta.

6. Korekty, o której mowa w ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2, dokonuje się jeżeli do dnia rozliczenia podatku należnego, za okres rozliczeniowy, o którym mowa w tych przepisach, nie później jednak niż do dnia upływu terminu do tego rozliczenia, wierzytelność nie została uregulowana.

7. W przypadku gdy po dokonaniu korekty, o której mowa w ust. 1 lub 2, wierzytelność zostanie uregulowana lub zbyta, podatnik obowiązany jest do zwiększenia podstawy obliczenia podatku lub zmniejszenia straty w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, w którym wierzytelność została uregulowana lub zbyta. W przypadku częściowego uregulowania wierzytelności, korekty dokonuje się w odniesieniu do tej części.

8. W przypadku gdy po dokonaniu korekty, o której mowa w ust. 1 lub 2, zobowiązanie zostanie uregulowane, podatnik zmniejsza podstawę obliczenia podatku lub zwiększa stratę w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, w którym zobowiązanie zostało uregulowane. W przypadku częściowego uregulowania zobowiązania, korekty dokonuje się w odniesieniu do tej części.

9. Przepisy ust. 1 i 2 mają zastosowanie wyłącznie do wierzytelności i zobowiązań, powstałych z transakcji handlowych, dla których określa się przychody i koszty

uzyskania przychodów, bez względu na termin ich ujęcia w tych przychodach i kosztach uzyskania przychodów.

10. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się w przypadku gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) dłużnik lub wierzyciel nie jest w trakcie postępowania restrukturyzacyjnego w rozumieniu ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne, postępowania upadłościowego lub w trakcie likwidacji;
- 2) od daty wystawienia faktury (rachunku) lub zawarcia umowy dokumentującej wierzytelność nie upłynęły 2 lata, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym została wystawiona faktura (rachunek) lub została zawarta umowa, a w przypadku, gdy rok kalendarzowy wystawienia faktury jest inny niż rok zawarcia umowy, gdy nie upłynęły 2 lata, licząc od końca roku kalendarzowego późniejszej z tych czynności;
- 3) wierzyciel oraz dłużnik jest podatnikiem podatku dochodowego mającym miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, albo podatnikiem podatku dochodowego niemającym miejsca zamieszkania, siedziby lub zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uzyskującym dochody na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej za pośrednictwem zagranicznego zakładu a wierzytelność lub zobowiązanie powstało w wyniku transakcji handlowej w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom, dokonanej za pośrednictwem tego zagranicznego zakładu i z której przychód lub koszt uzyskania przychodu został przypisany do tego zagranicznego zakładu.

11. Okres 90 dni, o którym mowa w ust. 1 i 2, liczy się począwszy od pierwszego dnia następującego po wskazanej w fakturze (rachunku) lub umowie dacie upływu terminu do uregulowania zobowiązania.

12. Wierzytelności odpisane od podstawy obliczenia podatku lub straty na zasadach określonych w ust. 1-6 i 9-11 nie podlegają zaliczeniu do kosztów uzyskania przychodów na podstawie innych przepisów ustawy.

13. Przepisy ust. 1-12 stosuje się odpowiednio przy obliczaniu zaliczek na podatek dochodowy.

14. Przepisy ust. 1-13 stosuje się odpowiednio do wspólników spółki niebędącej osobą prawną.

15. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do transakcji handlowych dokonywanych w ramach grupy kapitałowej w rozumieniu ustawy o rachunkowości.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1036, z późn. zm.⁴⁾) po art. 18e dodaje się art. 18f w brzmieniu:

„Art. 18f. 1. Podstawa opodatkowania ustalona zgodnie z art. 18 oraz art. 18d:

- 1) może podlegać korekcie polegającej na zmniejszeniu o wartość wierzytelności wynikającej z transakcji handlowej w rozumieniu ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz. U. ...), zwanej dalej „ustawą o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom”, jeżeli wierzytelność nie została uregulowana lub zbyta w terminie 90 dni od dnia upływu terminu płatności określonego w fakturze (rachunku) lub umowie,
 - 2) podlega korekcie polegającej na zwiększeniu o wartość zobowiązania wynikającego z transakcji handlowej w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom, jeżeli zobowiązanie nie zostało uregulowane w terminie 90 dni od dnia upływu terminu płatności określonego w fakturze (rachunku) lub umowie
- za okres rozliczeniowy, w którym upłynął 90 dzień od dnia upływu tego terminu.

2. Jeżeli podatnik poniósł stratę, o której mowa w art. 7 ust. 2, kwota straty:

- 1) może podlegać korekcie polegającej na zwiększeniu o wartość wierzytelności wynikającej z transakcji handlowej w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom, jeżeli wierzytelność nie została uregulowana lub zbyta w terminie 90 dni od dnia upływu terminu płatności określonego w fakturze (rachunku) lub umowie,
- 2) podlega korekcie polegającej na zmniejszeniu o wartość zobowiązania, wynikającego z transakcji handlowej w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom, jeżeli zobowiązanie nie zostało uregulowane w terminie 90 dni od dnia upływu terminu płatności określonego w fakturze (rachunku) lub umowie

– za okres rozliczeniowy, w którym upłynął 90 dzień od dnia upływu tego terminu.

3. Jeżeli wartość zmniejszenia podstawy opodatkowania, przysługującego na podstawie ust. 1 pkt 1, jest wyższa od tej podstawy opodatkowania, zmniejszenia

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1162, 1291, 1629, 1669, 1693, 2073, 2159, 2192, 2193, 2212, 2215, 2243, 2244, 2245, 2429 i 2500 oraz z 2019 r. poz. 37.

podstawy opodatkowania o niewykorzystaną wartość dokonuje się w kolejnych okresach rozliczeniowych, nie dłużej jednak niż przez okres 36 miesięcy następujących po miesiącu, w którym powstało prawo do zmniejszenia podstawy opodatkowania.

4. Jeżeli wartość zmniejszenia kwoty straty, którego zmniejszenie następuje na podstawie ust. 2 pkt 2, jest wyższa od kwoty tej straty, zmniejszenia kwoty straty o niewykorzystaną wartość dokonuje się w kolejnych okresach rozliczeniowych, nie dłużej jednak niż przez okres 36 miesięcy następujących po miesiącu, w którym powstał obowiązek jej zmniejszenia.

5. Korekty, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1, dokonuje się pod warunkiem że do dnia rozliczenia podatku należnego (zaliczki na podatek), za okres rozliczeniowy, o którym mowa w tych przepisach, nie później jednak niż do dnia upływu terminu do tego rozliczenia, wierzytelność nie została uregulowana lub zbyta w jakiegokolwiek formie.

6. Korekty, o której mowa w ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2, dokonuje się jeżeli do dnia rozliczenia podatku należnego (zaliczki na podatek), za okres rozliczeniowy, o którym mowa w tych przepisach, nie później jednak niż do dnia upływu terminu do tego rozliczenia, wierzytelność nie została uregulowana.

7. W przypadku gdy po dokonaniu korekty, o której mowa w ust. 1 lub 2, wierzytelność zostanie uregulowana lub zbyta, podatnik obowiązany jest do zwiększenia podstawy opodatkowania lub zmniejszenia straty w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, w którym wierzytelność została uregulowana lub zbyta. W przypadku częściowego uregulowania wierzytelności, korekty dokonuje się w odniesieniu do tej części.

8. W przypadku gdy po dokonaniu korekty, o której mowa w ust. 1 lub 2, zobowiązanie zostanie uregulowane, podatnik zmniejsza podstawę opodatkowania lub zwiększa stratę w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, w którym zobowiązanie zostało uregulowane. W przypadku częściowego uregulowania zobowiązania, korekty dokonuje się w odniesieniu do tej części.

9. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się wyłącznie do wierzytelności i zobowiązań, powstałych z transakcji handlowych, dla których określa się przychody i koszty uzyskania przychodów, bez względu na termin ich ujęcia w tych przychodach i kosztach uzyskania przychodów.

10. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się w przypadku gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) dłużnik lub wierzyciel nie jest w trakcie postępowania restrukturyzacyjnego w rozumieniu ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne, postępowania upadłościowego lub w trakcie likwidacji;
- 2) od daty wystawienia faktury (rachunku) lub zawarcia umowy dokumentującej wierzytelność nie upłynęły 2 lata, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym została wystawiona faktura (rachunek) lub została zawarta umowa, a w przypadku, gdy rok kalendarzowy wystawienia faktury jest inny niż rok zawarcia umowy, gdy nie upłynęły 2 lata, licząc od końca roku kalendarzowego późniejszej z tych czynności;
- 3) wierzyciel oraz dłużnik jest podatnikiem podatku dochodowego mającym miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, albo podatnikiem podatku dochodowego niemającym miejsca zamieszkania, siedziby lub zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uzyskującym dochody na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej za pośrednictwem zagranicznego zakładu a wierzytelność lub zobowiązanie powstało w wyniku transakcji handlowej w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom, dokonanej za pośrednictwem tego zagranicznego zakładu i z której przychód lub koszt uzyskania przychodu został przypisany do tego zagranicznego zakładu.

11. Okres 90 dni, o którym mowa w ust. 1 i 2, liczy się począwszy od pierwszego dnia następującego po wskazanej w fakturze (rachunku) lub umowie dacie upływu terminu do uregulowania zobowiązania.

12. Wierzytelności odpisane od podstawy opodatkowania lub straty na zasadach określonych w ust. 1-6 i 9-11 nie podlegają zaliczeniu do kosztów uzyskania przychodów na podstawie innych przepisów ustawy.

13. Przepisy ust. 1-12 stosuje się odpowiednio przy obliczaniu zaliczek na podatek dochodowy.

14. Przepisy ust. 1-13 stosuje się odpowiednio do wspólników spółki niebędącej osobą prawną.

15. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do transakcji handlowych dokonywanych w ramach grupy kapitałowej w rozumieniu ustawy o rachunkowości.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2018 r. poz. 419 i 1637) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Czynami nieuczciwej konkurencji są w szczególności: wprowadzające w błąd oznaczenie przedsiębiorstwa, fałszywe lub oszukańcze oznaczenie pochodzenia geograficznego towarów albo usług, wprowadzające w błąd oznaczenie towarów lub usług, naruszenie tajemnicy przedsiębiorstwa, nakłanianie do rozwiązania lub niewykonania umowy, naśladownictwo produktów, pomawianie lub nieuczciwe zachwalanie, utrudnianie dostępu do rynku, przekupstwo osoby pełniące funkcję publiczną, a także nieuczciwa lub zakazana reklama, organizowanie systemu sprzedaży lawinowej, prowadzenie lub organizowanie działalności w systemie konsorcyjnym oraz nieuzasadnione wydłużanie terminów zapłaty za dostarczane produkty lub wykonane usługi.”;

2) po art. 17f dodaje się art. 17g w brzmieniu:

„Art. 17g. 1. Czynem nieuczciwej konkurencji jest nieuzasadnione wydłużanie terminów zapłaty za dostarczone produkty lub wykonane usługi.

2. Przez nieuzasadnione wydłużanie terminów zapłaty za dostarczane produkty lub wykonane usługi rozumie się, w szczególności zapłatę lub ustalanie terminów zapłaty:

- 1) z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz. U. ...);
- 2) z rażącym odstępstwem od dobrych praktyk handlowych;
- 3) bez dostosowania do harmonogramu dostawy towarów lub harmonogramu wykonania usługi;
- 4) bez uwzględnienia właściwości towaru lub usługi, które są przedmiotem umowy.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800, z późn. zm.⁵⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 293 w § 2 w pkt 10 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 11 w brzmieniu:

„11) raportach w sprawie opóźnień w transakcjach handlowych, o których mowa w art. 2a i 2b ustawy z dnia 29 kwietnia 2016 r. o szczególnych zasadach wykonywania niektórych zadań z zakresu informatyzacji działalności organów Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2192).”;

2) w art. 298 po pkt 6e dodaje się pkt 6f w brzmieniu:

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 650, 723, 771, 1000, 1039, 1075, 1499, 1540, 1544, 1629, 1693, 2126, 2193, 2244 i 2354 oraz z 2019 r. poz. 60.

„6f) Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w związku z toczącym się postępowaniem prowadzonym na podstawie przepisów ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz. U. ...);”.

3) po art. 299e dodaje się art. 299f w brzmieniu:

„Art. 299f. § 1. Szef Krajowej Administracji Skarbowej udostępnia Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów za pomocą środków komunikacji elektronicznej w terminie do 7. dnia każdego miesiąca raporty w sprawie opóźnień w transakcjach handlowych, o których mowa w art. 2a ustawy z dnia 29 kwietnia 2016 r. o szczególnych zasadach wykonywania niektórych zadań z zakresu informatyzacji działalności organów Krajowej Administracji Skarbowej, w tym zawierające dane stanowiące tajemnicę skarbową, bankową lub zawodową – w celu wykonywania zadań, o których mowa w art. 13c ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych.

§ 2. Szef Krajowej Administracji Skarbowej udostępnia Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów za pomocą środków komunikacji elektronicznej na jego wniosek raport w sprawie opóźnień w transakcjach handlowych, o którym mowa w art. 2b ustawy z dnia 29 kwietnia 2016 r. o szczególnych zasadach wykonywania niektórych zadań z zakresu informatyzacji działalności organów Krajowej Administracji Skarbowej, w tym zawierający dane stanowiące tajemnicę skarbową, bankową lub zawodową – w celu wykonywania zadań, o których mowa w art. 13c ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych .”.

Art. 6. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 2187, 2243 i 2354) w art. 105 w ust. 1 w pkt 2 w lit. r dodaje się tiret trzecie w brzmieniu:

„– w związku z toczącym się postępowaniem przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów prowadzonym na podstawie przepisów ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz. U. ...);”.

Art. 7. W ustawie z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 2157, z późn. zm.⁶⁾) w art. 11 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Przepis art. 26i ustawy o podatku dochodowym stosuje się odpowiednio przy obliczeniu ryczału od przychodów ewidencjonowanych od przychodów, o których mowa w art. 6 ust. 1, po dokonaniu odliczeń, o których mowa w ust. 1 i ust. 2. Jeżeli transakcja handlowa związana jest z przychodami opodatkowanymi różnymi stawkami, zmniejszenia albo zwiększenia dokonuje się od każdego rodzaju przychodu w takim stosunku, w jakim w roku podatkowym pozostają poszczególne przychody opodatkowane różnymi stawkami w ogólnej kwocie przychodów.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, z późn. zm.⁷⁾):

1) w art. 58 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Dysponent części budżetowej lub dysponent państwowego funduszu celowego może wyrazić zgodę na niedochodzenie należności budżetu państwa o charakterze cywilnoprawnym, której kwota wraz z odsetkami nie przekracza 100 zł, a w przypadku należności z tytułu rekompensaty, o której mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz. U. ...) – jeżeli jej kwota jest równa lub wyższa od świadczenia pieniężnego stanowiącego wynagrodzenie z tytułu dostawy towaru lub wykonania usługi.”;

2) w art. 59a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może, w drodze uchwały, postanowić o niedochodzeniu należności o charakterze cywilnoprawnym przypadających jednostce samorządu terytorialnego lub jej jednostkom organizacyjnym wymienionym w art. 9 pkt 3, 4 i 13, których kwota wraz z odsetkami nie przekracza 100 zł, a w przypadku należności z tytułu rekompensaty, o której mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych – jeżeli jej kwota jest równa lub wyższa od świadczenia pieniężnego stanowiącego wynagrodzenie z tytułu dostawy towaru lub wykonania usługi.”.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 2175 oraz z 2018 r. poz. 650, 1291, 1629, 2126, 2159, 2244 i 2246.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 62, 1000, 1366, 1669, 1693, 2245, 2354 i 2500.

„**Art. 9.** W ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2386 i 2243) w art. 3 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Celem kas, z zastrzeżeniem art. 13aa, jest gromadzenie środków pieniężnych wyłącznie swoich członków, udzielanie im pożyczek i kredytów, przeprowadzanie na ich zlecenie rozliczeń finansowych oraz wykonywanie dystrybucji ubezpieczeń na zasadach określonych w ustawie z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. z 2018 r. poz. 2210 i 2243).”.

Art. 10. W ustawie z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 118) wprowadza się następujące zmiany:

1) tytuł ustawy otrzymuje brzmienie:

„o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych”;

2) w art. 4:

a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych:

a) w przypadku transakcji handlowych, w których dłużnikiem jest podmiot leczniczy — odsetki w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i ośmiu punktów procentowych,

b) w przypadku transakcji handlowych, w których dłużnikiem nie jest podmiot leczniczy — odsetki w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i dziesięciu punktów procentowych;”;

b) dodaje się pkt 4-6 w brzmieniu:

„4) podmiot leczniczy – podmiot, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2-4 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 2190 i 2219);

5) rozporządzenie nr 651/2014 – rozporządzenie Komisji (UE) z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.⁸⁾);

6) duży przedsiębiorca – przedsiębiorcę niebędącego mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą ani średnim przedsiębiorcą w rozumieniu rozporządzenia nr 651/2014.”;

⁸⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 329 z 15.12.2015, str. 28, Dz. Urz. UE L 149 z 07.06.2016, str. 10, Dz. Urz. UE L 156 z 20.06.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L z 235 z 14.09.2017, str. 28 oraz Dz. Urz. UE L 26 z 31.01.2018, str. 53.

- 3) po art. 4a dodaje się art. 4b — 4c w brzmieniu:

„Art. 4b. 1. Domniemywa się, że dłużnik jest dużym przedsiębiorcą jeżeli jego indywidualne dane zostały na podstawie art. 27b ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1036, z późn. zm.⁹⁾) podane do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

2. Dłużnik będący dużym przedsiębiorcą nie może powoływać się przeciwko wierzycielowi będącemu mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą albo średnim przedsiębiorcą w rozumieniu rozporządzenia nr 651/2014 na jego oświadczenie, że nie jest mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą albo średnim przedsiębiorcą w rozumieniu rozporządzenia nr 651/2014, chyba że nie wiedział o nieprawdziwości tego oświadczenia mimo dołożenia należytej staranności.

Art. 4c. Dłużnik będący dużym przedsiębiorcą, składa drugiej stronie transakcji handlowej oświadczenie o posiadaniu statusu dużego przedsiębiorcy. Oświadczenie składa się najpóźniej w momencie zawarcia umowy.”;

- 4) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Art. 5. Jeżeli strony transakcji handlowej, z wyłączeniem podmiotu publicznego będącego podmiotem leczniczym, przewidziały w umowie termin zapłaty dłuższy niż 30 dni, wierzyciel może żądać odsetek ustawowych po upływie 30 dni, liczonych od dnia spełnienia swojego świadczenia i doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi, do dnia zapłaty, ale nie dłużej niż do dnia wymagalności świadczenia pieniężnego.”;

- 5) w art. 7:

- a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadku spełnienia warunków, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, jeżeli wierzycielem jest mikro, mały lub średni przedsiębiorca, dłużnik będący dużym przedsiębiorcą obowiązany jest do obliczenia kwoty odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych i wykazywania ich w księgach rachunkowych. Jeżeli strony uzgodniły wyższe odsetki, niż ustawowe, dłużnik dokonuje obliczeń z uwzględnieniem odsetek umownych.”,

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1162, 1291, 1629, 1693, 1669, 2073, 2159, 2192, 2193, 2212, 2215, 2243, 2244, 2245, 2429 i 2500 oraz z 2019 r. poz. 37.

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Termin zapłaty określony w umowie, nie może przekraczać 60 dni, liczonych od dnia doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi, chyba że strony w umowie wyraźnie ustalą inaczej i pod warunkiem że ustalenie to nie jest rażąco nieuczciwe wobec wierzyciela, z zastrzeżeniem ust. 2a.”,

c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Termin zapłaty określony w umowie nie może przekraczać 60 dni, liczonych od dnia doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi, jeżeli dłużnikiem zobowiązanym do zapłaty za towary lub usługi jest duży przedsiębiorca, a wierzycielem jest mikroprzedsiębiorca, mały albo średni przedsiębiorca w rozumieniu rozporządzenia nr 651/2014.”,

d) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Jeżeli termin zapłaty został ustalony w umowie niezgodnie z ust. 2 albo ust. 2a, wierzycielowi, który spełnił swoje świadczenie, po upływie 60 dni liczonych od dnia doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi, przysługują odsetki, o których mowa w ust. 1.”,

e) po ust. 3 dodaje się ust. 3a-3c w brzmieniu:

„3a. Wierzyciel może odstąpić od umowy albo umowę wypowiedzieć jeżeli termin zapłaty przewidziany w umowie przekracza 120 dni liczonych od dnia doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi i został ustalony z naruszeniem przepisów art. 7 ust. 2.

3b. Jeżeli wierzyciel wypowiedział umowę na podstawie ust. 3a, należności przysługujące mu od dłużnika z tytułu już dostarczonych towarów lub wykonanych usług stają się wymagalne w terminie siedmiu dni od dnia złożenia dłużnikowi oświadczenia o wypowiedzeniu.

3c. Jeżeli wierzyciel odstąpił od umowy na podstawie ust. 3a, stosuje się przepis art. 395 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny.”;

6) w art. 8:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Termin zapłaty określony w umowie nie może przekraczać 30 dni, liczonych od dnia doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi, a w transakcjach handlowych, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny będący podmiotem leczniczym, termin ten nie może przekraczać 60 dni.”,

- b) uchyla się ust. 3,
- c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Jeżeli ustalony w umowie termin zapłaty jest dłuższy niż 30 dni, liczonych od dnia doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi, wierzycielowi, który spełnił swoje świadczenie, po upływie 30 dni przysługują odsetki, o których mowa w ust. 1.”,

- d) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Jeżeli w transakcji, w której dłużnikiem jest podmiot publiczny będący podmiotem leczniczym, ustalony w umowie termin zapłaty jest dłuższy niż 60 dni, liczonych od dnia doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi, wierzycielowi, który spełnił swoje świadczenie, po upływie 60 dni przysługują odsetki, o których mowa w ust. 1.”,

- e) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W przypadku gdy nie jest możliwe ustalenie daty otrzymania faktury lub rachunku potwierdzającego dostawę towaru lub wykonanie usługi albo gdy faktura lub rachunek zostały doręczone przed dostawą towaru lub wykonaniem usługi, termin zapłaty, o którym mowa w ust. 2, jest liczony od dnia otrzymania przez dłużnika towaru lub usługi.”;

- 7) w art. 10:

- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wierzycielowi, od dnia nabycia uprawnienia do odsetek, o których mowa w art. 7 ust. 1 lub art. 8 ust. 1, przysługuje od dłużnika, bez wezwania, rekompensata za koszty odzyskiwania należności stanowiąca odpowiednio równowartość kwoty:

- 1) 40 euro – w przypadku gdy świadczenie pieniężne stanowiące wynagrodzenie z tytułu dostawy towaru lub wykonania usługi nie przekracza 1000 euro;

- 2) 70 euro – w przypadku gdy świadczenie pieniężne stanowiące wynagrodzenie z tytułu dostawy towaru lub wykonania usługi jest równe lub wyższe od 1000 euro, ale niższe niż 10000 euro;
 - 3) 100 euro – w przypadku gdy świadczenie pieniężne stanowiące wynagrodzenie z tytułu dostawy towaru lub wykonania usługi jest równe lub wyższe od 10000 euro.”,
- b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
- „1a. Kwota rekompensaty, o której mowa w ust. 1, przeliczana jest na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne.”,
- c) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:
- „4. W przypadku przeniesienia na osobę trzecią więcej niż jednego świadczenia pieniężnego albo więcej niż jednej części świadczenia pieniężnego wynikających z tej samej transakcji handlowej, osobie trzeciej przysługuje od dłużnika jedna kwota, o której mowa w art. 10 ust. 1, na poczet kosztów dochodzenia wszystkich świadczeń lub ich części, które stały się wymagalne przed dniem podjęcia przez nią pierwszej czynności zmierzającej do dochodzenia któregokolwiek z przeniesionego świadczenia lub jego części.”;
- 8) art. 11a otrzymuje brzmienie:
- „Art. 11a. 1. Oceny, czy postanowienia umowne są rażąco nieuczciwe wobec wierzyciela, dokonuje się, biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności:
- 1) rażące odstępstwa od dobrych praktyk handlowych, które naruszają zasadę działania w dobrej wierze i zasadę rzetelności, lub
 - 2) właściwość towaru lub usługi, które są przedmiotem transakcji handlowej, w szczególności czas zwykle potrzebny na zbycie towaru przez dłużnika na rzecz osób trzecich, lub
 - 3) dostosowanie harmonogramu dostawy towarów lub wykonania usługi w częściach do harmonogramu spełniania odpowiadających im części świadczenia pieniężnego.
2. Na dłużniku spoczywa ciężar dowodu, że termin zapłaty dłuższy niż 60 dni liczonych od dnia doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi, nie jest rażąco nieuczciwy wobec wierzyciela.

3. Ustalenia, że termin zapłaty był rażąco nieuczciwy wierzyciel może żądać przed upływem trzech lat od dnia, w którym nastąpiła lub miała nastąpić zapłata.

4. Zrzeczenie się roszczenia, o ustalenie, że termin zapłaty jest rażąco nieuczciwy wobec wierzyciela, jest nieważne.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, bieg terminu przedawnienia roszczenia o odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od terminu zapłaty ustalonego zgodnie z ustawą do dnia zapłaty, oraz roszczenia o kwotę, o której mowa w art. 10 ust. 1, nie może zakończyć się przed upływem jednego roku od ustalenia, że termin zapłaty był rażąco nieuczciwy wobec wierzyciela..

6. Od sumy odsetek za okres, o którym mowa w ust. 5, wierzycielowi przysługują odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia ustalenia, że termin zapłaty był rażąco nieuczciwy wobec wierzyciela.”;

9) w art. 12 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Krajowa lub regionalna organizacja, której celem statutowym jest ochrona interesów podmiotów, o których mowa w art. 2, może, za zgodą takiego podmiotu wyrażoną na piśmie, wytoczyć na jego rzecz powództwo o zapłatę odsetek, o których mowa w art. 5, art. 6 ust. 1, art. 7 ust. 1 i 3 oraz art. 8 ust. 1, 4 i 4a, a także zapłatę kwoty, o której mowa w art. 10 ust. 1, i zwrot poniesionych kosztów odzyskiwania należności, o których mowa w art. 10 ust. 2, lub przystąpić do toczącego się postępowania.”;

10) art. 13 otrzymuje brzmienie:

„Art. 13. 1. Postanowienia umowy wyłączające lub ograniczające uprawnienia wierzyciela lub obowiązki dłużnika, o których mowa w art. 5, art. 6 ust. 1, art. 7 ust. 1 i 3, art. 8 ust. 1, 4 i 4a, art. 10, art. 11 i art. 12, są nieważne, a zamiast nich stosuje się przepisy ustawy.

2. Zamiast postanowień umowy ustalających termin zapłaty z naruszeniem:

- 1) art. 7 ust. 2 – stosuje się termin zapłaty 60 dni,
- 2) art. 7 ust. 2a – stosuje się termin zapłaty 60 dni,
- 3) art. 8 ust. 2 – gdy dłużnikiem jest podmiot publiczny nie będący podmiotem leczniczym – stosuje się termin zapłaty 30 dni,
- 4) art. 8 ust. 2 – gdy dłużnikiem jest podmiot publiczny będący podmiotem leczniczym – stosuje się termin zapłaty 60 dni

– liczony od dnia doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi.

3. Czynność prawna mająca na celu obejście przepisów określających termin zapłaty jest nieważna.”;

11) po art. 13 dodaje się art. 13a–13z w brzmieniu:

„Art. 13a. 1. Przedsiębiorcy będący podatnikami, o których mowa w art. 27b ust. 2 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, przekazują, drogą elektroniczną, ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, corocznie w terminie do dnia 31 stycznia, sprawozdanie o stosowanych terminach zapłaty w transakcjach handlowych.

2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, zawiera następujące dane:

- 1) firmę (nazwę) i numer identyfikacji podatkowej;
- 2) wartość należności z tytułu transakcji handlowych otrzymanych w ciągu roku w terminie:
 - a) do 30 dnia,
 - b) powyżej 30 dnia do 60 dnia,
 - c) powyżej 60 dnia do 120 dnia,
 - d) powyżej 120 dnia

– liczonym od dnia wystawienia faktury lub rachunku potwierdzających dostawę towaru lub wykonania usługi;

- 3) wartość zobowiązań z tytułu transakcji handlowych uregulowanych w ciągu roku w terminie:
 - a) do 30 dnia,
 - b) powyżej 30 dnia do 60 dnia,
 - c) powyżej 60 dnia do 120 dnia,
 - d) powyżej 120 dnia

– liczonym od dnia wystawienia faktury lub rachunku potwierdzających dostawę towaru lub wykonania usługi;

- 4) wartość należności z tytułu transakcji handlowych nieotrzymanych w danym roku w terminie umownym oraz udział procentowy tych należności w całkowitej wartości należności z tytułu transakcji handlowych w danym roku;

5) wartość zobowiązań z tytułu transakcji handlowych nieuregulowanych w danym roku w terminie umownym oraz udział procentowy tych zobowiązań w całkowitej wartości zobowiązań z tytułu transakcji handlowych w danym roku.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych podaje do publicznej wiadomości na stronie podmiotowej urzędu obsługującego tego ministra, sprawozdania, o których mowa w ust. 1.

4. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, jest przekazywane ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych przy użyciu formularzy elektronicznych udostępnianych na stronie internetowej urzędu obsługującego tego ministra lub za pośrednictwem elektronicznej platformy usług administracji publicznej w rozumieniu art. 3 pkt 13 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 570 oraz z 2018 r. poz. 1000, 1544, 1669 oraz z 2019 r. poz. 60).

5. Wzór sprawozdania o stosowanych terminach zapłaty w transakcjach handlowych określa załącznik do ustawy.

Art. 13b. 1. Zakazane jest nadmierne opóźnianie się przez przedsiębiorców ze spełnianiem świadczeń pieniężnych z tytułu transakcji handlowych.

2. Za nadmierne opóźnianie się uważa się sytuację, w której suma wartości opóźnionych świadczeń z tytułu transakcji handlowych w okresie 3 kolejnych miesięcy wynosi co najmniej 500.000 zł.

Art. 13c. 1. Postępowanie w sprawie nadmiernych opóźnień w spełnianiu świadczeń pieniężnych z tytułu transakcji handlowych, zwane dalej „postępowaniem”, prowadzi Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej „Prezesem Urzędu”, wobec podmiotów wymienionych w art. 2 pkt 1, 2 i pkt 4-7 oraz podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, zwanych dalej „przedsiębiorcami”.

2. Postępowanie wszczyna się z urzędu, jeżeli posiadane przez Prezesa Urzędu informacje wskazują na wystąpienie nadmiernych opóźnień w spełnianiu świadczeń pieniężnych z tytułu transakcji handlowych.

3. Wszczęcie postępowania poprzedza przeprowadzana przez Prezesa Urzędu analiza prawdopodobieństwa naruszenia przepisów ustawy, która obejmuje identyfikację obszarów, w których ryzyko powstawania nadmiernych opóźnień jest największe, w

szczególności uwzględnia szacowaną wartość opóźnionych świadczeń danego przedsiębiorcy i liczbę wierzycieli, których dotyczą opóźnienia.

4. W celu dokonania analiz, o których mowa w ust. 3, Prezes Urzędu może wystąpić do Szefa Krajowej Administracji Skarbowej o sporządzenie raportu, o którym mowa w art. 299f ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800, z późn. zm.¹⁰⁾).

Art. 13d. 1. Każdy może zgłosić Prezesowi Urzędu zawiadomienie dotyczące podejrzenia wystąpienia nadmiernych opóźnień w spełnianiu świadczeń pieniężnych z tytułu transakcji handlowych.

2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) wskazanie przedsiębiorcy, któremu jest zarzucane nadmierne opóźnianie się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych;
- 2) opis stanu faktycznego będącego podstawą zawiadomienia;
- 3) uprawdopodobnienie naruszenia przepisów ustawy;
- 4) dane identyfikujące zgłaszającego zawiadomienie.

3. Do zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, dołącza się wszelkie dokumenty, które mogą stanowić dowód naruszenia przepisów ustawy.

4. Prezes Urzędu przekazuje, na piśmie, zgłaszającemu zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, informację o sposobie rozpatrzenia zawiadomienia wraz z uzasadnieniem, w terminie określonym w art. 35-37 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2018 r. poz. 2096 oraz z 2019 r. poz. 60).

5. Dane identyfikujące zgłaszającego zawiadomienie oraz treść zawiadomienia nie podlegają ujawnieniu na żadnym etapie postępowania ani po jego zakończeniu.

Art. 13e. 1. Stroną postępowania jest każdy, wobec kogo postępowanie zostało wszczęte.

2. Prezes Urzędu wydaje postanowienie o wszczęciu postępowania i zawiadamia o tym stronę postępowania.

3. W postanowieniu o wszczęciu postępowania w szczególności określa się zakres postępowania.

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 650, 723, 771, 1000, 1039, 1075, 1499, 1540, 1544, 1629, 1693, 2126, 2193, 2244 i 2354 oraz z 2019 r. poz. 60.

4. Zakres postępowania, o którym mowa w ust. 3, obejmuje trzy kolejne miesiące z okresu 2 lat przed dniem wszczęcia postępowania.

Art. 13f. 1. Przedsiębiorcy są obowiązani do przekazywania koniecznych informacji i dokumentów na żądanie Prezesa Urzędu.

2. Żądanie, o którym mowa w ust. 1, powinno zawierać:

- 1) wskazanie zakresu informacji;
- 2) wskazanie celu żądania;
- 3) wskazanie terminu udzielenia informacji;
- 4) określenie struktury i formatu przekazywanych danych oraz sposobu ich przekazania;
- 5) pouczenie o sankcjach za nieudzielenie informacji lub za udzielenie informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd.

3. Każdy ma prawo składania, na piśmie, z własnej inicjatywy lub na prośbę Prezesa Urzędu, wyjaśnień dotyczących istotnych okoliczności sprawy.

Art. 13g. Prezes Urzędu może żądać w toku postępowania od przedsiębiorcy prowadzącego księgi podatkowe przy użyciu programów komputerowych, przekazania całości lub części tych ksiąg oraz dowodów księgowych za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub na informatycznych nośnikach danych, w postaci elektronicznej odpowiadającej strukturze logicznej, o której mowa w art. 193a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, wskazując rodzaj ksiąg podatkowych oraz okres, którego dotyczą.

Art. 13h. W postępowaniu stosuje się odpowiednio przepisy art. 5, art. 51-61, art. 69, art. 71-73, art. 74, art. 77, art. 78 i art. 80 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2018 r. poz. 798,1637, 1669 i 2243).

Art. 13i. 1. W toku postępowania może być przeprowadzona przez upoważnionego pracownika Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów lub Inspekcji Handlowej, zwanego dalej „kontrolującym”, kontrola u każdego przedsiębiorcy, zwanego dalej „kontrolowanym”, w zakresie objętym tym postępowaniem.

2. Prezes Urzędu może upoważnić do udziału w kontroli osoby posiadające wiadomości specjalne, jeżeli do przeprowadzenia kontroli są niezbędne tego rodzaju wiadomości.

3. Do upoważnień do przeprowadzenia kontroli lub do udziału w kontroli stosuje się odpowiednio przepisy art. 105a ust. 3-7 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

Art. 13j. 1. W celu uzyskania informacji mogących stanowić dowód w sprawie kontrolujący ma prawo:

- 1) wstępu na grunt oraz do budynków, lokali lub innych pomieszczeń oraz środków transportu kontrolowanego;
- 2) żądania udostępnienia związanych z przedmiotem kontroli akt, ksiąg, wszelkiego rodzaju pism, dokumentów oraz ich odpisów i wyciągów, korespondencji przesyłanej pocztą elektroniczną, informatycznych nośników danych w rozumieniu przepisów o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, innych urządzeń zawierających dane informatyczne lub systemów informatycznych, w tym także zapewnienia dostępu do systemów informatycznych będących własnością innego podmiotu zawierających dane kontrolowanego związane z przedmiotem kontroli w zakresie, w jakim kontrolowany ma do nich dostęp;
- 3) sporządzania notatek z materiałów i korespondencji, o których mowa w pkt 2;
- 4) żądania sporządzenia przez kontrolowanego kopii lub wydruków materiałów, korespondencji, o których mowa w pkt 2, oraz informacji zgromadzonych na nośnikach, w urządzeniach lub w systemach, o których mowa w pkt 2;
- 5) żądania od kontrolowanego lub osób przez niego upoważnionych:
 - a) ustnych wyjaśnień dotyczących przedmiotu kontroli,
 - b) udostępnienia i wydania przedmiotów mogących stanowić dowód w sprawie.

2. Osobie upoważnionej do udziału w kontroli na podstawie art. 13i ust. 2 przysługują uprawnienia kontrolującego w zakresie wstępu na grunt oraz do budynków, lokali lub innych pomieszczeń oraz środków transportu kontrolowanego oraz dostępu do materiałów i korespondencji oraz informacji zgromadzonych na nośnikach, w urządzeniach lub w systemach, o których mowa w ust. 1 pkt 2, a także do sporządzania z nich notatek.

3. W toku kontroli kontrolujący może korzystać z pomocy funkcjonariuszy innych organów kontroli państwowej lub Policji. Organy kontroli państwowej lub Policja wykonują czynności na polecenie kontrolującego.

4. Do utrwalania przebiegu kontroli lub poszczególnych czynności w jej toku przy pomocy urządzeń rejestrujących obraz lub dźwięk stosuje się odpowiednio przepis art. 105b ust. 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

Art. 13k. 1. Kontrolowany lub osoba przez niego upoważniona są obowiązani do:

- 1) udzielenia żądanych informacji;
- 2) umożliwienia wstępu na grunt oraz do budynków, lokali lub innych pomieszczeń oraz środków transportu kontrolowanego;
- 3) udostępnienia i wydania materiałów, o których mowa w art. 13j ust. 1 pkt 2, lub innych przedmiotów mogących stanowić dowód w sprawie;
- 4) umożliwienia dostępu do informatycznych nośników danych, urządzeń lub systemów informatycznych, o których mowa w art. 13j ust. 1 pkt 2, w zakresie informacji zgromadzonych na tych nośnikach, w urządzeniach lub w systemach, w tym do korespondencji przesyłanej pocztą elektroniczną.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, mogą odmówić udzielenia informacji lub współdziałania w toku kontroli tylko wtedy, gdy naraziłoby to je lub ich małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osoby pozostające w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu, na odpowiedzialność karną. Prawo odmowy udzielenia informacji lub współdziałania w toku kontroli trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.

Art. 13l. 1. Kontrolowany zapewnia kontrolującemu oraz osobom upoważnionym do udziału w kontroli warunki i środki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia kontroli, w szczególności:

- 1) sporządza we własnym zakresie kopie lub wydruki materiałów i korespondencji, o których mowa w art. 13j ust. 1 pkt 2, oraz informacji zgromadzonych na nośnikach, w urządzeniach lub systemach, o których mowa w art. 13j ust. 1 pkt 2;
- 2) zapewnia, w miarę możliwości, samodzielne, zamknięte pomieszczenie, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia kontroli;
- 3) zapewnia wydzielone miejsce do przechowywania dokumentów i zabezpieczonych podczas kontroli przedmiotów;
- 4) udostępnia, w miarę możliwości, środki łączności, którymi dysponuje, w zakresie niezbędnym do wykonywania czynności kontrolnych.

2. Kontrolowany dokonuje potwierdzenia za zgodność z oryginałem sporządzonych kopii dokumentów i wydruków.

3. W przypadku odmowy przez kontrolowanego potwierdzenia za zgodność z oryginałem sporządzonych kopii dokumentów i wydruków potwierdza je kontrolujący, o czym czyni wzmiankę w protokole kontroli.

Art. 13m. Do kontroli przeprowadzanej na podstawie art. 13i ust. 1 stosuje się odpowiednio przepisy art. 105f — 105h, art. 105j i art. 105k ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

Art. 13n. Czas trwania kontroli u przedsiębiorcy w ramach jednego postępowania nie może przekraczać 20 dni roboczych.

Art. 13o. Do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy, przeprowadzanej na podstawie art. 13i ust. 1 lub zleconej Inspekcji Handlowej przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. — Prawo przedsiębiorców, z wyłączeniem art. 54 i 55 tej ustawy.

Art. 13p. 1. Podmiot, o którym mowa w art. 13j ust. 1 pkt 2, którego prawa zostały naruszone w toku kontroli, może wnieść zażalenie do wojewódzkiego sądu administracyjnego, na czynności kontrolne wykraczające poza zakres kontroli lub inne czynności kontrolne podjęte z naruszeniem przepisów, w terminie 7 dni od dnia dokonania tych czynności.

2. Wniesienie zażalenia nie wstrzymuje kontroli.

3. Zażalenie wnosi się do wojewódzkiego sądu administracyjnego za pośrednictwem Prezesa Urzędu, który przekazuje je, wraz z odpowiedzią, do tego sądu w terminie 7 dni od dnia wniesienia zażalenia.

4. Wojewódzki sąd administracyjny rozpoznaje zażalenie w terminie 7 dni od dnia jego przekazania przez Prezesa Urzędu. Postanowienie sądu uzasadnia z urzędu. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie.

5. W przypadku uwzględnienia zażalenia przez wojewódzki sąd administracyjny dowody uzyskane w wyniku zaskarżonej czynności kontrolnej nie mogą być wykorzystane w prowadzonym postępowaniu oraz w postępowaniach prowadzonych na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 13q. W przypadku uchylenia albo stwierdzenia nieważności decyzji o nałożeniu administracyjnej kary pieniężnej albo uwzględnienia skargi na decyzję o

nałożeniu administracyjnej kary pieniężnej przez organ, który wydał decyzję, albo przez sąd administracyjny, uiszczona kara pieniężna albo jej część podlega zwrotowi w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania do zwrotu tej kary albo jej części wraz z odpisem wyroku sądu i, w uzasadnionym przypadku, stwierdzeniem jego prawomocności. Przy zwrocie kary odsetek nie nalicza się.

Art. 13r. Prezes Urzędu umarza postępowanie, w drodze postanowienia, w przypadku gdy suma wartości opóźnionych świadczeń pieniężnych z tytułu transakcji handlowych w okresie objętym postępowaniem wynosi mniej niż 500.000 zł. Do sumy o której mowa w zdaniu pierwszym nie wlicza się wartości świadczeń pieniężnych, w przypadku których termin zapłaty upłynął wcześniej niż 2 lata przed dniem wszczęcia postępowania.

Art. 13s. W sprawach nieuregulowanych w ustawie, do postępowania przed Prezesem Urzędu stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, z wyłączeniem art. 31.

Art. 13t. Postępowanie powinno być zakończone nie później niż w terminie 5 miesięcy od dnia jego wszczęcia.

Art. 13u. Prezes Urzędu publikuje na stronie internetowej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w całości treść postanowienia o wszczęciu postępowania oraz decyzji wydawanych na podstawie przepisów ustawy, z zastrzeżeniem że publikacja nie obejmuje tajemnicy przedsiębiorstwa, jak również innych informacji podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów. Publikacja decyzji jest opatrzona informacją, czy decyzja jest prawomocna.

Art. 13v. Prezes Urzędu przedstawia Prezesowi Rady Ministrów, nie później niż do końca pierwszego kwartału roku następnego, sprawozdanie z przeprowadzonych postępowań, o których mowa w art. 13c.

Art. 13w. 1. Prezes Urzędu może w drodze decyzji nałożyć na przedsiębiorcę administracyjną karę pieniężną w wysokości stanowiącej do 5% przychodu osiągniętego w poprzednim roku podatkowym, ale nie więcej niż równowartość 50.000.000 euro, jeżeli przedsiębiorca ten choćby nieumyślnie:

- 1) nie udzielił informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 13f lub udzielił nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji;
- 2) uniemożliwia lub utrudnia rozpoczęcie lub przeprowadzenie kontroli na podstawie art. 13c.

2. Jeżeli nie można ustalić wysokości przychodu przedsiębiorcy, kara pieniężna, o której mowa w ust. 1, wynosi nie więcej niż równowartość 50.000.000 euro.

Art. 13x. 1. Prezes Urzędu może nałożyć, w drodze decyzji, na przedsiębiorcę, który nadmiernie opóźnia się w spełnianiu świadczeń pieniężnych z tytułu transakcji handlowych, administracyjną karę pieniężną.

2. Wysokość kary, o której mowa w ust. 1, obliczana jest jako suma jednostkowych kar za każde opóźnione świadczenie pieniężne z tytułu transakcji handlowej, które było wymagalne w okresie objętym kontrolą, niezależnie od tego czy zostało spełnione, według wzoru:

$$JKP = WŚ \times n/R \times OU$$

w którym poszczególne symbole oznaczają:

JKP – jednostkowa kara pieniężna za dane opóźnione świadczenie pieniężne,

WŚ – wartość danego opóźnionego świadczenia pieniężnego,

n – okres opóźnienia wyrażony w dniach,

R – liczba dni w roku,

OU – odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych, obowiązujące na dzień wydania decyzji.

3. Prezes Urzędu, wymierzając karę, o której mowa w ust. 1, bierze pod uwagę:

- 1) sytuację finansową przedsiębiorcy;
- 2) relację opóźnionych świadczeń pieniężnych przedsiębiorcy, z tytułu transakcji handlowych, wymagalnych w okresie objętym zakresem postępowania, do opóźnionych świadczeń pieniężnych z tytułu transakcji handlowych należnych temu przedsiębiorcy w tym samym okresie, w tym ich wartość i czas opóźnienia.

4. Prezes Urzędu może obniżyć wysokość kary o:

- 1) 20% kary obliczonej zgodnie ze wzorem, o którym mowa w ust. 3 – w przypadku, gdy przedsiębiorca w terminie 14 dni od dnia wszczęcia postępowania, dobrowolnie spełni wszystkie opóźnione świadczenia pieniężne wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych, które były podstawą do wymierzenia kary;
- 2) 30% kary obliczonej zgodnie ze wzorem, o którym mowa w ust. 3 – w przypadku gdy przedsiębiorca spełni warunek, o którym mowa w pkt 1 i w terminie 14 dni od

dnia otrzymania decyzji, uiszcza nałożoną karę w całości i zrzeknie się wobec organu prawa do złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy; art. 127a § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.

5. W przypadku o którym mowa w ust. 4 pkt 2, organ orzeka w drodze decyzji o zwrocie nadpłaconej kary.

6. W przypadku, gdy przedsiębiorca w okresie dwóch lat od dnia, w którym decyzja o nałożeniu kary, o której mowa w ust. 1, stała się ostateczna, ponownie dopuści się naruszenia ustawy, kara wymierzana w odniesieniu do ponownego naruszenia ulega podwyższeniu o 50%. Przepisu ust. 4 nie stosuje się.

7. W uzasadnionych przypadkach organ, o którym mowa w ust. 2, może odstąpić od wymierzenia kary, o której mowa w ust. 1.

8. Przedsiębiorcy, na którego została nałożona kara, służy wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy do Prezesa Urzędu.

9. Przy obliczaniu administracyjnej kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1, nie uwzględnia się opóźnionych świadczeń pieniężnych, których termin zapłaty upłynął wcześniej niż 2 lata przed dniem wszczęcia postępowania.

10. Środki finansowe pochodzące z administracyjnych kar pieniężnych, o których mowa w ust. 1, stanowią dochód budżetu państwa i są wnoszone na rachunek bieżący dochodów państwowej jednostki budżetowej obsługującej Prezesa Urzędu.

11. Karę, o której mowa w ust. 1, uiszcza się w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna.

12. W razie upływu terminu, o którym mowa w ust. 11, kara pieniężna podlega ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

13. W przypadku nieterminowego uiszczenia kary pieniężnej odsetek nie pobiera się.

14. W sprawie zakończonej decyzją prawomocną, na wniosek strony, wznawia się postępowanie, jeżeli na skutek prawomocnego orzeczenia sądu powszechnego wartość opóźnionego świadczenia okazała się niższa, niż przyjęta dla obliczenia jednostkowej kary pieniężnej za opóźnione świadczenia pieniężne. W takim przypadku organ orzeka w drodze decyzji o zwrocie nadpłaconej kary.

Art. 13y. 1. Kto będąc kierownikiem przedsiębiorcy, oddziału przedsiębiorcy zagranicznego, albo osobą wyznaczoną do przekazania sprawozdania, o którym mowa w

art. 13a ust. 1, nie przekazuje sprawozdania albo przekazuje dane nieprawdziwe lub rażąco nierzetelne, podlega karze grzywny.

2. Tej samej karze podlega ten, kto utrudnia lub udaremnia wywiązanie się z obowiązków określonych w ust. 1.

Art. 13z. Kto będąc kierownikiem przedsiębiorcy, oddziału przedsiębiorcy zagranicznego, albo osobą wyznaczoną do złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 4c, nie składa oświadczenia albo składa oświadczenie niezgodne ze stanem rzeczywistym, podlega karze grzywny.”.

Art. 11. W ustawie z dnia 29 kwietnia 2016 r. o szczególnych zasadach wykonywania niektórych zadań z zakresu informatyzacji działalności organów Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2192) po art. 2 dodaje się art. 2a i 2b w brzmieniu:

„Art. 2a. 1. Spółka celowa na zlecenie Szefa Krajowej Administracji Skarbowej przetwarza informacje, o których mowa w art. 82 § 1b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800, z późn. zm.¹¹⁾) oraz dane i informacje, o których mowa w dziale IIIB tej ustawy w celu utworzenia raportów w sprawie opóźnień w transakcjach handlowych, zwanych dalej „raportami”.

2. Raporty nie zawierają dokumentów, na podstawie których zostały sporządzone.

3. Raporty zawierają dane identyfikacyjne kontrahentów przedsiębiorcy i listę faktur wystawionych przez tych kontrahentów przedsiębiorcy, które mogą umożliwić identyfikację przypadków nadmiernego opóźniania się przedsiębiorców ze spełnianiem świadczeń pieniężnych z tytułu transakcji handlowych, o którym mowa w art. 13b ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz. U. ...).

4. Spółka celowa w terminie do 4. dnia każdego miesiąca przekazuje za pomocą środków komunikacji elektronicznej raporty Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej w przypadku gdy analiza danych i informacji wskazuje na możliwość nadmiernego opóźniania się przedsiębiorcy ze spełnianiem świadczeń pieniężnych z tytułu transakcji handlowych, o którym mowa w art. 13b ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych.

¹¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 650, 723, 771, 1000, 1039, 1075, 1499, 1540, 1544, 1629, 1693, 2126, 2193, 2244 i 2354 oraz z 2019 r. poz. 60.

Art. 2b. 1. Spółka celowa przekazuje Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej raport w sprawie opóźnień w transakcjach handlowych na wniosek Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów złożony do Szefa Krajowej Administracji Skarbowej.

2. Raport, o którym mowa w ust. 1, jest przekazywany za pomocą środków komunikacji elektronicznej w terminie 3 dni od dnia otrzymania wniosku.

3. Przepisy art. 2a ust. 1-3 stosuje się odpowiednio.”.

Art. 12. W ustawie z dnia 15 grudnia 2016 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (Dz. U. z 2017 r. poz. 67 oraz z 2018 r. poz. 650 i 1637) w art. 7 w ust. 3 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) nieuzasadnionym wydłużaniu terminów zapłaty za dostarczone produkty rolne lub spożywcze, w szczególności z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz. U. ...).”.

Art. 13. W ustawie z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz. U. z 2018 r. poz. 647, 1544, 1629 i 2244 oraz z 2019 r. poz. 60) w art. 6:

1) w ust. 4 uchyla się pkt 4 i 5;

2) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. W przypadkach, o których mowa w ust. 4 pkt 3 i 6, zastosowanie mają terminy określone w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1509, późn. zm.¹²⁾), w ustawie z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 2157, 2175 oraz z 2018 r. poz. 650, 1291 i 1629) oraz w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395, z późn. zm.¹³⁾).”.

Art. 14. 1. Do umów zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

¹²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1540, 1552, 1629, 1669, 1693, 2073, 2126, 2159, 2192, 2193, 2215, 2242, 2244, 2245, 2246, 2429 i 2529 oraz z 2019 r. poz. 29.

¹³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. 398, 650, 1629, 2212 i 2244 oraz z 2019 r. poz. 55.

2. Przedsiębiorcy, o których mowa w art. 13a ust. 1, ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, pierwsze sprawozdanie o stosowanych terminach zapłaty sporządzają za rok 2020.

Art. 15. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 2019 r., z wyjątkiem art. 2, art. 3 i art. 5, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

Za zgodność pod względem prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym

Joanna Sauter-Kunach

Dyrektor Departamentu Prawnego

w Ministerstwie Przedsiębiorczości i Technologii

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

„Załącznik
do ustawy z dnia 8 marca 2013 r.
o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych
(Dz. U. ...)”

Sprawozdanie o stosowanych terminach zapłaty w transakcjach handlowych

Firma (nazwa podmiotu)	
NIP	
Okres sprawozdawczy (rok)	

Dane o fakturach lub rachunkach wystawionych w okresie sprawozdawczym													
Wartość należności z tytułu transakcji handlowych otrzymanych w ciągu roku:					Wartość należności z tytułu transakcji handlowych nieotrzymanych w danym roku w terminie umownym:	Udział procentowy należności nieotrzymanych w danym roku w terminie umownym w całkowitej wartości należności z tytułu transakcji handlowych w danym roku:	Wartość zobowiązań z tytułu transakcji handlowych uregulowanych w ciągu roku w terminie				Wartość zobowiązań z tytułu transakcji handlowych nieuregulowanych w danym roku w terminie umownym	Udział procentowy zobowiązań nieuregulowanych w danym roku w terminie umownym w całkowitej wartości zobowiązań z tytułu transakcji handlowych w danym roku:	
Ogółem	W terminie:						Ogółem	W terminie:					
	do 30. dnia	powyżej 30. dnia do 60. dnia	powyżej 60. dnia do 120. dnia	powyżej 120. dnia				do 30. dnia	powyżej 30. dnia do 60. dnia	powyżej 60. dnia do 120. dnia			powyżej 120. dnia

Osoba odpowiedzialna za sporządzenie i publikację sprawozdania¹	Stanowisko w podmiocie sporządzającym
1.	

2.		
3.		

Data sporządzenia sprawozdania	
---------------------------------------	--

Uzasadnienie

I. Potrzeba i cel regulacji

Celem niniejszej ustawy jest poprawa otoczenia prawnego, w jakim funkcjonują strony transakcji handlowych, w celu ograniczenia zatorów płatniczych.

Jak wynika z Europejskiego Raportu Płatności 2017¹⁾ 78% przedsiębiorców otrzymuje zapłatę 30 dni po terminie, a 13% czeka na nią nawet do 60 dni. Doliczając do tego średni termin zapłaty wskazany na fakturze, daje to 2 lub 3 miesiące bez wpływów na konto firmy. Zdaniem 45% przedsiębiorców jest to celowe działanie ich kontrahentów. Z kolei z raportu Forum Obywatelskiego Rozwoju Zatory Płatnicze: Duży problem małych firm²⁾ wynika, że ponad połowa firm deklaruje, że występowanie opóźnień jest barierą dla prowadzonej przez nie działalności. Jednocześnie aż 29,8% przedsiębiorstw wskazuje na utrudnienia w regulowaniu własnych zobowiązań na skutek problemów z otrzymywaniem należności, a 28,9% ogranicza z tego powodu inwestycje³⁾. Ponadto, rosną koszty obsługi przeterminowanych należności – jeszcze w lipcu 2017 r. było to 6,3%, natomiast w kwietniu 2018 r. jest to już 7,3% całości kosztów.

Ponadto analiza struktury należności przeterminowanych ze względu na wielkość przedsiębiorstwa wskazuje, że średni odsetek przeterminowanych należności w dużych przedsiębiorstwach jest znacznie mniejszy niż w mikro, małych i średnich przedsiębiorstwach (dalej: „MŚP”) (duże – 15,7%, mikro – 21,5%, małe – 22,4%, średnie – 24%). Średni okres przeterminowania spłat jest najdłuższy w grupie mikroprzedsiębiorców i wynosi 3 miesiące i 12 dni, natomiast w grupie dużych firm wynosi 2 miesiące i 21 dni. Wielkość kosztów wynikających z opóźnień w całkowitej strukturze kosztów jest powiązana z wielkością przedsiębiorstwa – im mniejsze przedsiębiorstwo, tym większy udział kosztów wynikających z opóźnień w płatnościach w kosztach całkowitych.

Poza nieterminowym regulowaniem należności, na rozwój gospodarki negatywnie wpływa też zjawisko ustalania w umowach nadmiernie wydłużonych terminów zapłaty. I choć nie każdy termin zapłaty dłuższy niż przewidziane ustawowo 30 lub 60 dni jest *a limine* nieuczciwy, to konieczne jest wprowadzenie regulacji wzmacniających pozycję potencjalnych wierzycieli w sytuacji, gdy wydłużone terminy nie mają uzasadnienia, nawet jeżeli wierzyciel godzi się, z różnych względów, np. ekonomicznych, na zawarcie niekorzystnej dla siebie umowy. Z *Europejskiego Raportu Płatności 2017* wynika, że w 2017 r. aż 52% polskich firm została zmuszona do zaakceptowania dłuższych terminów płatności.

Nierzetelne regulowanie własnych płatności oraz narzucanie w warunkach przewagi rynkowej nadmiernie wydłużonych terminów płatności powoduje:

- brak możliwości regulowania przez wierzycieli własnych należności, co prowadzić może do narastania zatorów płatniczych;

¹⁾ Europejski Raport Płatności, Intrum Iustitia, 2017 r.

²⁾ P. Białowolski, A. Łaszek, Forum Obywatelskiego Rozwoju, „Zatory Płatnicze: Duży problem małych firm”, marzec 2017.

³⁾ Portfel należności polskich przedsiębiorstw za I kwartał 2018 r., projekt badawczy Konferencji Przedsiębiorstw finansowych w Polsce oraz Krajowego Rejestru Długów.

- ponoszenie dodatkowych kosztów prowadzenia działalności związanych z przeterminowanymi należnościami;
- osłabienie inwestycji – szczególnie przez przedsiębiorstwa z sektora MŚP; wynika to z faktu, że inwestycje charakteryzują się dużą elastycznością, czyli możliwością odłożenia ich w czasie w przypadku problemów z kapitałem;
- trudności z wprowadzaniem na rynek nowych produktów, co w konsekwencji hamuje rozwój przedsiębiorstw (wzrost);
- konieczność podnoszenia cen produktów lub usług;
- zmniejszanie funduszu wynagrodzeń, w tym ograniczanie zatrudnienia.

W związku z powyższym zachodzi potrzeba poprawy otoczenia prawnego, w jakim funkcjonują strony transakcji handlowych, po to, by umożliwić zredukowanie zatorów płatniczych. W tym kontekście nie sposób oderwać się od już obowiązującej ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (dalej: „ustawa o terminach zapłaty”, która stanowi wdrożenie do prawa polskiego dyrektywy 2011/7/WE⁴). Jej celem było skrócenie terminów zapłaty i zwiększenie dyscypliny płatniczej w obrocie gospodarczym. Jak podkreślił Sąd Najwyższy w wyroku z 28 listopada 2007 r.⁵, rozwiązania przyjęte w tej ustawie miały na celu przyznanie „ochrony małym przedsiębiorcom, których pozycja w kontaktach handlowych z przedsiębiorcami nie posiadającymi takiego statusu jest wyraźnie słabsza. Konieczne zwłaszcza było zapobieganie stałym praktykom polegającym na faktycznym kredytowaniu własnej działalności poprzez wymuszanie odroczonej terminowości, a nawet zaniechanie terminowego płacenia należności”. Niestety, obecnie obowiązujące przepisy nie okazały się w pełni skuteczne, a diagnoza Sądu Najwyższego nadal w dużej mierze pozostaje aktualna.

Jak wynika z przytoczonych powyżej danych, im mniejsze przedsiębiorstwo, tym większy udział kosztów wynikających z opóźnień w płatnościach w kosztach całkowitych. Tymczasem to właśnie rozwój małych i średnich przedsiębiorstw jest warunkiem trwałego rozwoju gospodarczego. Jedynym z warunków realizacji tego celu, co podkreślono także w *Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju*⁶, jest „polepszenie jakości otoczenia prawnego” działalności tych podmiotów. W związku z powyższym, celowe jest wprowadzenie zmian, które w sposób bardziej zdecydowany zmniejszą „atrakcyjność” narzucania wydłużonych terminów zapłaty, zwłaszcza przez silniejszych uczestników obrotu oraz ograniczą problem opóźnień w regulowaniu należności.

Przepisy ustawy przewidują rozwiązania, które zmierzają do eliminacji „nadużywania swobody zawierania umów na niekorzyść wierzyciela”⁷ (w tym szczególnie wierzyciela z sektora MŚP w asymetrycznej relacji z dłużnikiem będącym dużym przedsiębiorcą). Nie ma przy tym wątpliwości, że już obecnie obowiązujące przepisy ustawy o terminach

⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/7/UE z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych (Dz. Urz. UE L 48 z 23.02.2011, str. 1).

⁵ Wyrok SN z 28 listopada 2007 r. (sygn. V CSK 276/07).

⁶ Uchwała nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), M.P. z 2017 r. poz. 260.

⁷ Preambuła do dyrektywy 2007/11/UE, motyw 28.

zapłaty przewidują ograniczenia zasady swobody umów. Jednak ponieważ oddziaływanie dzisiejszych regulacji jest niesatysfakcjonujące, zachodzi potrzeba wprowadzenia dalszych zmian legislacyjnych. Warto przy tym podkreślić, że jest trend ogólnoeuropejski⁸. Przykładowo, istotne zmiany w podobnych przepisach przyjął ustawodawca holenderski. Od lipca 2017 r. w Holandii obowiązuje regulacja, zgodnie z którą w umowach z MŚP (wg definicji UE) termin zapłaty dłuższy niż 60 dni jest nieważny i zostaje automatycznie przekształcony się w termin 30-dniowy. Również ustawodawstwo francuskie przewiduje szereg rozwiązań, głównie branżowych, narzucających maksymalne terminy zapłaty, a nawet kary administracyjne za ich przekraczanie.

Z tych wszystkich względów priorytetem w przedłożonym projekcie jest przyjęcie skutecznych instrumentów ochrony wierzycieli. Tego celu nie sposób osiągnąć inaczej, niż przez przyjęcie również takich rozwiązań, które w nowoczesny sposób rozwijają tradycyjne instytucje prawa cywilnego. W polskim systemie prawa nie jest to zresztą niczym nowym. Przykładowo, już od wielu lat prawo polskie przewiduje możliwość naliczenia odsetek ustawowych za okres przypadający przed terminem zapłaty, a więc przed terminem tradycyjnie rozumianej wymagalności⁹.

Poza zmianami przewidującymi rozwiązania o charakterze *stricte* cywilnoprawnym, proponuje się zmiany innych ustaw o charakterze administracyjnoprawnym, w tym podatkowym, jak również z zakresu prawa wykroczeń i dyscypliny finansów publicznych.

II. Szczegółowy opis proponowanych zmian

1. Zmiany w ustawie – Kodeks postępowania cywilnego¹⁰ (art. 1)

W projekcie zaproponowano wprowadzenie uproszczonej procedury zabezpieczającej w sprawach o roszczenia pieniężne z tytułu transakcji handlowych w rozumieniu ustawy o terminach zapłaty (po zmianie: ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych), w których wartość wynagrodzenia nie przekracza siedemdziesięciu pięciu tysięcy złotych. W takich przypadkach powód będzie mógł żądać udzielenia zabezpieczenia jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz okoliczność, że należność nie została uregulowana przez co najmniej 3 miesiące od dnia upływu terminu płatności określonego w fakturze (rachunku) lub umowie.

Obecnie sąd udziela zabezpieczenia jeżeli strona uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia.

W związku ze zmianą tytułu ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, zasadne jest również dostosowanie w tym zakresie art. 485 KPC odwołującego się do tego aktu.

2. Zmiany w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych¹¹ (art. 2)

⁸ „Zatory płatnicze w Polsce. Zielona Księga”, kwiecień 2018, https://www.mpit.gov.pl/media/55199/Zielona_Ksiega_zatory_platniczne.pdf.

⁹ Art.5 ustawy z dnia 12 czerwca 2003 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych i art. 5 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. pod tym samym tytułem.

¹⁰ Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1360, z późn. zm.).

¹¹ Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1509, z późn. zm.).

W zakresie podatków dochodowych, zarówno od osób fizycznych, jak i od osób prawnych, ustawa przewiduje wprowadzenie tzw. ulgi na złe długi.

W podatku dochodowym od osób fizycznych zasadą jest, że przychodem są kwoty należne choćby faktycznie nie zostały otrzymane. Oznacza to, że przychód podatkowy powstaje niezależnie od faktu uregulowania należności wynikającej z tego przychodu. Analogicznie uregulowane są koszty podatkowe. Dłużnicy, zalegający z zapłatą zobowiązań wynikających z operacji gospodarczych, uprawnieni są do obniżania przychodu do opodatkowania o niezapłacone wierzycielowi kwoty z tytułu dokonanych operacji gospodarczych.

Kwestia tzw. „nieściągalnych wierzytelności” jest uregulowana w ustawie o podatku od towarów i usług. Rozwiązania te dotyczą wierzycieli i dłużników. W projekcie proponuje się zbliżenie tych dwóch systemów rozliczeń poprzez adaptację w podatku dochodowym rozwiązania przyjętego w podatku od towarów i usług, z uwzględnieniem różnic wynikających z odrębności cech tych dwóch podatków.

Projekt przewiduje wprowadzenie możliwości pomniejszenia przez wierzyciela podstawy opodatkowania o kwotę wierzytelności, jeżeli wierzytelność ta nie zostanie uregulowana lub zbyta w jakiegokolwiek formie w ciągu 90 dni od dnia upływu terminu jej płatności określonego w umowie lub fakturze (rachunku). W przypadku, gdy po dokonaniu korekty podstawy opodatkowania należność została uregulowana (zbyta), zgodnie z projektem, wierzyciel będzie musiał zwiększyć podstawę opodatkowania oraz zapłacić podatek w rozliczeniu za okres, w którym należność została uregulowana (zbyta).

Na dłużnika z kolei, w celu pobudzenia impulsu nakierowanego na regulowanie jego zobowiązań gospodarczych, projekt przewiduje nałożenie obowiązku doliczenia do podstawy opodatkowania kwoty nieuregulowanego zobowiązania. W przypadku uregulowania zobowiązania dłużnik będzie miał prawo do korekty zwrotnej w rozliczeniu za okres, w którym zobowiązanie to zostanie uregulowane.

Korekty dokonywane będą wyłącznie w odniesieniu do wierzytelności oraz zobowiązań powstałych w związku z transakcjami oznaczonymi jako przychody i koszty uzyskania przychodów, bez względu na czas ich odliczenia. Przykładowo, jeśli podatnik nabędzie środek trwały, od którego dokonuje odpisów amortyzacyjnych rozliczanych przez 3 lata, to korekta podstawy opodatkowania uzależniona zostanie wyłącznie od terminu zapłaty kontrahentowi za ten środek trwały a nie od okresu amortyzacji.

Na wzór rozwiązań obowiązujących na gruncie podatku VAT, proponuje się wprowadzenie dodatkowych warunków uprawniających do projektowanego rozliczenia, tj. nieograniczony obowiązek podatkowy w Polsce przez wierzyciela i dłużnika, brak postępowania restrukturyzacyjnego lub likwidacyjnego wobec dłużnika, czas wystawienia faktury dokumentującej wierzytelność.

W zakresie wierzytelności nieobjętych projektowanym systemem rozliczeń zasadnym jest pozostawienie istniejących obecnie rozwiązań.

Proponowana korekta wpływać będzie na wysokość podstawy opodatkowania uwzględnianej przy wyliczaniu wysokości należnych zaliczek na podatek dochodowy, zarówno w przypadku uzyskiwania przez podatnika dochodu jak i straty.

3. Zmiany w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych¹²⁾ (art. 3)

W zakresie podatków dochodowych, zarówno od osób fizycznych, jak i od osób prawnych, ustawa przewiduje wprowadzenie tzw. ulgi na złe długi.

W podatku dochodowym od osób prawnych zasadą jest, że przychodem są kwoty należne choćby faktycznie nie zostały otrzymane. Oznacza to, że przychód podatkowy powstaje niezależnie od faktu uregulowania należności wynikającej z tego przychodu. Analogicznie uregulowane są koszty podatkowe. Dłużnicy, zalegający z zapłatą zobowiązań wynikających z operacji gospodarczych, uprawnieni są do obniżania przychodu do opodatkowania o niezapłacone wierzycielowi kwoty z tytułu dokonanych operacji gospodarczych.

Kwestia tzw. „nieściągalnych wierzytelności” również jest uregulowana w ustawie o podatku od towarów i usług. Rozwiązania te dotyczą wierzycieli i dłużników. W projekcie proponuje się zbliżenie tych dwóch systemów rozliczeń poprzez adaptację w podatku dochodowym rozwiązania przyjętego w podatku od towarów i usług, z uwzględnieniem różnic uwzględniających odrębność cech tych dwóch podatków.

Projekt przewiduje wprowadzenie możliwości pomniejszenia przez wierzyciela podstawy opodatkowania o kwotę wierzytelności, jeżeli wierzytelność ta nie zostanie uregulowana lub zbyta w jakiegokolwiek formie w ciągu 90 dni od dnia upływu terminu jej płatności określonego w fakturze (rachunku). W przypadku, gdy po dokonaniu korekty podstawy opodatkowania należność zostałaby uregulowana (zbyta), zgodnie z projektem, wierzyciel będzie musiał zwiększyć podstawę opodatkowania oraz zapłacić podatek w rozliczeniu za okres, w którym należność została uregulowana (zbyta). Na dłużnika z kolei, w celu pobudzenia impulsu nakierowanego na regulowanie jego zobowiązań gospodarczych projekt przewiduje nałożenie obowiązku doliczenia do podstawy opodatkowania kwoty nieuregulowanego zobowiązania. W przypadku uregulowania zobowiązania dłużnik nabędzie prawo do korekty zwrotnej w rozliczeniu za okres, w którym zobowiązanie to zostanie uregulowane.

Korekty dokonane będą wyłącznie w odniesieniu do wierzytelności oraz zobowiązań powstałych w związku z transakcjami oznaczonymi jako przychody i koszty uzyskania przychodów, bez względu na czas ich odliczenia. Oznacza to, że jeśli np. podatnik nabędzie środek trwały, od którego dokonuje odpisów amortyzacyjnych rozliczanych przez 3 lata, to korekta podstawy opodatkowania uzależniona zostanie wyłącznie od terminu zapłaty kontrahentowi za ten środek trwały, a nie od okresu amortyzacji.

Na wzór rozwiązań obowiązujących na gruncie podatku VAT proponuje się wprowadzenie dodatkowych warunków uprawniających do proponowanego rozliczenia tj. nieograniczony obowiązek podatkowy w Polsce przez wierzyciela i dłużnika, brak postępowania

¹²⁾ Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1036, z późn. zm.).

restukturyzacyjnego lub likwidacyjnego wobec dłużnika, czas wystawienia faktury dokumentującej wierzytelność.

W zakresie wierzytelności nieobjętych proponowanym systemem rozliczeń zasadnym jest pozostawienie istniejących obecnie rozwiązań.

Proponowana korekta wpływać będzie na wysokość podstawy opodatkowania uwzględnianej przy wyliczaniu wysokości należnych zaliczek na podatek dochodowy zarówno w przypadku uzyskiwania przez podatnika dochodu jak i straty.

4. Zmiany w ustawie o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji¹³⁾ (art. 4) oraz ustawie o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi¹⁴⁾ (art. 12).

W ustawie zaproponowano uzupełnienie katalogu czynów nieuczciwej konkurencji o działanie polegające na „nieuzasadnionym wydłużaniu terminów zapłaty za dostarczone produkty lub wykonane usługi (zmiana brzmienia art. 3 ust 2 oraz dodany art. 17g w ustawie o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji). W projekcie wskazano, że nieuzasadnione wydłużanie terminów zapłaty za dostarczane produkty lub wykonane usługi to w szczególności zapłata lub ustalanie terminów zapłaty i z naruszeniem przepisów ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, z rażącym odstępstwem od dobrych praktyk handlowych, bez dostosowania do harmonogramu dostaw lub harmonogramu wykonania usługi, bez uwzględnienia właściwości towaru lub usługi. Dodatkowo przy ocenie, czy dany czyn jest czynem nieuczciwej konkurencji zastosowanie będzie miała klauzula generalna z art. 3 ust. 1 – sprzeczność z prawem lub dobrymi obyczajami, zagrożenie lub naruszenie interesu innego przedsiębiorcy lub klienta.

Odpowiedzialność za taki czyn zabroniony miałyby charakter prywatnoprawny, czyli wymagałyby aktywności pokrzywdzonego wierzyciela. Mógłby on skorzystać z uprawnień przewidzianych w art. 18 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, w szczególności z roszczenia o odszkodowanie lub o zwrot bezpodstawnie uzyskanych korzyści. W obowiązującym przepisie art. 7 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi¹⁵⁾, za nieuczciwe wykorzystywanie przewagi kontraktowej zostało uznane „nieuzasadnione wydłużanie terminów płatności za dostarczone produkty rolne lub spożywcze”. W celu zwiększenia spójności polskiego systemu prawa proponuje się zmienić brzmienie tego przepisu, poprzez wskazanie w nim wprost, że dotyczy to terminów, o których mowa w ustawie o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych.

Naprawienie szkody z powyższych tytułów na drodze prywatnoprawnej będzie mogło następować w trybie ustawy z dnia 21 kwietnia 2017 r. o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji¹⁶⁾.

¹³⁾ Ustawa z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2018 r. poz. 419, z późn. zm).

¹⁴⁾ Ustawa z dnia 15 grudnia 2016 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (Dz. U. z 2017 r. poz. 67, z późn. zm.).

¹⁵⁾ Ustawa z dnia 15 grudnia 2016 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (Dz. U. poz. 67).

¹⁶⁾ Dz. U. z 2017 r. poz. 1132.

5. Zmiana w ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne¹⁷⁾ (art. 7 projektu).

W związku z propozycją uregulowania w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych problematyki tzw. złych długów, zasadnym jest przyjęcie analogicznego rozwiązania w odniesieniu do podatników opłacających ryczałt od przychodów ewidencjonowanych. Przyjęte rozwiązanie uwzględnia specyfikę opodatkowania przychodów (brak strony kosztowej).

7. Zmiany w ustawie o finansach publicznych¹⁸⁾ (art. 8 projektu).

Zdarzają się sytuacje, że rekompensata 40 euro jest równa albo nawet większa od należności głównej. W takich przypadkach żądanie rekompensaty postrzegane jest jako działanie zbyt restrykcyjne i nieuzasadnione. To powoduje podważenie zaufania do instytucji publicznych. W związku z tym, w projektowanych zmianach do ustawy o finansach publicznych dodano przepisy, zgodnie z którymi dysponent części budżetowej lub dysponent państwowego funduszu celowego może wyrazić zgodę na niedochodzenie rekompensaty, o której mowa w art. 10 ust. 1 ustawy o terminach zapłaty (po zmianie: ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych – jeżeli jej kwota jest równa lub wyższa od świadczenia pieniężnego stanowiącego wynagrodzenie z tytułu dostawy towaru lub wykonania usługi. W przypadku jednostek samorządu terytorialnego proponuje się wprowadzenie analogicznego rozwiązania. Organy stanowiące jednostki samorządu terytorialnego będą mogły przyjąć uchwałę o niedochodzeniu takiej rekompensaty przez jednostki sektora samorządu terytorialnego, jeżeli należność główna jest równa lub mniejsza od rekompensaty (dodawany art. 58 ust. 6 i art. 59a ustawy o finansach publicznych).

8. Zmiana w ustawie o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (art. 9 projektu)

Obecnie w ust. 1 art. 3 ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, znajduje się odesłanie do uchylonej ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym. Ustawa o pośrednictwie ubezpieczeniowym utraciła moc 1 października 2018 r. na podstawie art. 111 ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń (Dz.U. poz. 2486 oraz z 2018 r. poz. 378), która weszła w życie 1 października 2018 r. W związku z powyższym korekty wymaga odesłanie do ustawy.

9. Zmiany w ustawie o terminach zapłaty w transakcjach handlowych¹⁹⁾ (art. 10 projektu).

1) zmiana tytułu ustawy

W projekcie wprowadzono zmianę tytułu ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych na ustawę o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych. Jest to uzasadnione tym, że w wyniku nowelizacji zaproponowano dodanie

¹⁷⁾ Ustawa z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 2157, z późn. zm.).

¹⁸⁾ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, z późn. zm.).

¹⁹⁾ Ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 684, z późn. zm.).

przepisów, które regulują postępowanie przed Prezesem UOKiK w sprawie praktyk polegających na nadmiernym opóźnieniu się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych.

2) Podwyższenie odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych (art. 4 pkt 3).

Obecnie stopa odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych jest równa sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i ośmiu punktów procentowych (obecnie 9,5 %). Zgodnie z danymi gromadzonymi przez Narodowy Bank Polski o oprocentowaniu kredytów obrotowych, informacjami ujawnianymi przez niektóre banki komercyjne o stosowanych przez nich marżach, jak również na podstawie powszechnie dostępnych danych od samych przedsiębiorców, przeciętne oprocentowanie kredytu obrotowego dla przedsiębiorców kształtuje się obecnie na poziomie ok. 10 %. W takiej sytuacji koszt kredytu bankowego jest obecnie niższy od kosztów związanych z (często wymuszonym) kredytem kupiecki, czyli zadłużaniem się u własnych kontrahentów. Bez wątpienia stanowi to istotny czynnik ekonomiczny sprzyjający występowaniu zatorów płatniczych. Wobec powyższego w projekcie postanowiono podwyższyć wysokość stopy odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych w taki sposób, aby koszt zadłużania u kontrahentów był przewyższał koszt kredytu operacyjnego. Zaproponowano, aby stawka odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych była równa sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i dziesięciu punktów procentowych (będzie to 11,5%). Jednocześnie dla podmiotów leczniczych planuje się pozostawić odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych na obecnie obowiązującym poziomie. Jest to uzasadnione specyfiką finansowania podmiotów leczniczych oraz niezrównoważeniem ponoszonych przez nie kosztów osiągniętymi przychodami.

3) Skrócenie terminów zapłaty w transakcjach, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny (uchylenie art. 8 ust. 3).

Podmiotami publicznymi w rozumieniu przepisu art. 4 pkt 2²⁰⁾ ustawy są:

- 1) jednostki sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów o finansach publicznych;
- 2) inne, niż określone w pkt 1, państwowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej;
- 3) inne, niż określone w pkt 1, osoby prawne, utworzone w szczególnym celu zaspokajania potrzeb o charakterze powszechnym niemających charakteru przemysłowego ani handlowego, jeżeli podmioty, o których mowa w tym przepisie oraz w pkt 1 i 2, pojedynczo lub wspólnie, bezpośrednio lub pośrednio przez inny podmiot:
 - a) finansują je w ponad 50% lub
 - b) posiadają ponad połowę udziałów albo akcji, lub

²⁰⁾ „podmiot publiczny – podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1–3a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych.”

c) sprawują nadzór nad organem zarządzającym, lub

d) mają prawo do powoływania ponad połowy składu organu nadzorczego lub zarządzającego

– o ile taka osoba prawna nie działa w zwykłych warunkach rynkowych, jej celem nie jest wypracowanie zysku i nie ponosi strat wynikających z prowadzenia działalności.

W obecnym stanie prawnym, w transakcjach handlowych, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny nie będący podmiotem leczniczym, możliwe jest wydłużenie terminu zapłaty z podstawowego 30-dniowego do 60-dniowego, pod warunkiem, że jest to obiektywnie uzasadnione właściwością lub szczególnymi elementami umowy. Mimo, że wydłużenie terminu zapłaty z terminu 30 dni do 60 dni jest obwarowane spełnieniem warunku, to następuje to zbyt często.

Należy pamiętać, że terminy zapłaty, o których mowa w ustawie, są liczone od dnia dostarczenia towaru lub wykonania usługi i przedstawienia faktury albo rachunku. Nie ma zatem powodu, aby podmioty publiczne zwlekały z zapłatą aż dwa miesiące. W przeciwieństwie do przedsiębiorców uczestniczących w wolnorynkowym obrocie gospodarczym, podmioty publiczne są zwykle ostatecznymi odbiorcami nabywanych towarów i usług. Najczęściej dokonują bowiem zakupów na własne potrzeby albo w celu przekazania społeczności lokalnej, najczęściej nieodpłatnie. Podmioty publicznie jedynie sporadycznie uczestniczą w „łańcuchu” relacji handlowych, w którym uzyskują środki na sfinansowanie zakupów od swoich klientów. Nie ma zatem powodu, aby przedsiębiorcy dostarczający do podmiotów publicznych towary lub wykonujące na ich rzecz usługi byli narażeni na zbyt długie terminy zapłaty.

Należy również zauważyć, że podmioty publiczne (w szczególności jednostki sektora finansów publicznych) korzystają z bardziej przewidywalnych, bezpiecznych i trwałych źródeł dochodów (środki budżetowe) niż podmioty prywatne, warunki zaś dostępu do finansowania niejednokrotnie są o wiele atrakcyjniejsze niż w przypadku przedsiębiorców. Przedsiębiorcy zawierający umowy z podmiotami publicznymi powinni mieć zatem zagwarantowaną pewną i szybką płatność za dostarczane towary lub świadczone usługi.

W związku z powyższym proponuje się, aby sektor publiczny dokonywał płatności nie później niż w terminie 30-dniowym, bez możliwości wydłużenia, z wyjątkiem podmiotów leczniczych, dla których pozostawiony ma być termin 60 dni²¹⁾ (uchylany art. 8 ust. 3).

Konsekwencją powyższej zmiany będzie również odpowiednia modyfikacja art. 8 ust. 4 i ust. 5.

3) Skrócenie terminu zapłaty dłuższego niż 60 dni w transakcjach „asymetrycznych” B2B (art. 7 ust. 2 i 3).

Termin zapłaty w transakcjach handlowych między przedsiębiorcami wynosi co do zasady 60 dni. W obowiązujących przepisach istnieje możliwość wydłużenia tego terminu, jeżeli strony wyraźnie ustalą tak w umowie i pod warunkiem, że ustalenie to nie jest rażąco

²¹⁾ Art. 8 ust. 2 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych.

nieuczciwe wobec wierzyciela. W związku z występowaniem zjawiska nadmiernie wydłużonych terminów zapłaty, szczególnie względem MŚP, które jako zazwyczaj słabsza strona transakcji, zmuszone są przyjmować niekorzystne warunki umowy, w projekcie zaproponowano wprowadzenie sztywnego terminu (60 dni) bez możliwości wydłużania w transakcjach handlowych, w których dłużnikiem zobowiązanym do świadczenia pieniężnego jest duży przedsiębiorca, a wierzycielem MŚP.

4) Automatyczne zastosowanie terminu ustawowego w przypadku niezgodności postanowień umowy ustalających termin zapłaty z przepisami ustawy (art. 13 ust. 2).

W celu ochrony wierzycieli, w projekcie przewidziano rozwiązanie wzorowane na regulacjach holenderskich. Zaproponowano dodanie przepisu, zgodnie z którym, w przypadku gdy strony transakcji „asymetrycznej”, w której dłużnikiem zobowiązanym do świadczenia pieniężnego jest duży przedsiębiorca, a wierzycielem MŚP, zastrzegły w umowie termin zapłaty dłuższy niż 60 dni, termin ten nie będzie obowiązywał, a w jego miejsce wejdzie 60-dniowy termin ustawowy.

Również w transakcjach symetrycznych B2B, w których, możliwe będzie wydłużenie terminu zapłaty powyżej 60 dni po spełnieniu określonych warunków, w sytuacji gdy nie zostaną one spełnione, zamiast postanowień umownych ustalających dłuższy niż 60 dni termin zapłaty będzie obowiązywał 60-dniowy termin zapłaty. Analogiczne rozwiązania przewidziano w przypadku transakcji z podmiotami publicznymi. Zamiast postanowień umownych określających termin zapłaty dłuższy niż 30 dni w przypadku gdy dłużnikiem jest podmiot publiczny niebędący podmiotem leczniczym, zastosowanie będzie miał termin ustawy 30-dniowy, natomiast w przypadku gdy dłużnikiem jest podmiot publiczny będący podmiotem leczniczym, a w umowie ustalono termin zapłaty dłuższy niż 60 dni, stosowany będzie 60-dniowy termin ustawowy.

5) Zróżnicowanie kwoty rekompensaty w zależności od wysokości wynagrodzenia (art. 10 ust. 1).

W obecnym kształcie przepisy ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych przewidują, że wierzycielowi, który nie otrzymał zapłaty na czas, przysługuje rekompensata w wysokości równowartości 40 euro, od każdej niezapłaconej wierzytelności lub części wierzytelności, jeżeli taka część została wyodrębniona w umowie.

Wysokość odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych rekompensuje przetrzymywanie środków finansowych, ale nie uwzględnia ryzyk, jakie mogą wiązać się z uzyskaniem alternatywnego finansowania. Co więcej, wyższa wysokość świadczenia pieniężnego, które nie zostało spłacone w terminie wiąże się z wyższymi kosztami dochodzenia tej wierzytelności.

W związku z tym, wzorując się na rozwiązaniu przyjętym w prawie irlandzkim, proponuje się zastosować trzy stopnie rekompensaty. Rekompensata za koszty odzyskiwania należności stanowiąca odpowiednio równowartość kwoty:

- 1) 40 euro będzie przysługiwała w przypadku gdy świadczenie pieniężne nie przekracza 1000 euro;

- 2) 70 euro w przypadku gdy świadczenie pieniężne jest równe lub wyższe od 1000 euro, ale niższe niż 10000 euro;
- 3) 100 euro w przypadku gdy świadczenie pieniężne jest równe lub wyższe od 10000 euro.

Zwiększenie obciążenia finansowego w razie opóźnień w zapłacie kontrahentom będzie dodatkowym bodźcem skłaniającym do terminowego regulowania należności.

6) Rekompensata w przypadku przeniesienia należności (art. 10 ust. 4).

W obrocie gospodarczym można zaobserwować zjawisko kumulowania rekompensat. Dłużnicy, często będący dużymi podmiotami świadczącymi usługi okresowe, w których jednostkowe należności są stosunkowo niewielkie, zwlekają z dochodzeniem tych należności, dopuszczając do ich wymagalności. Następnie, dokonują zbiorczego przeniesienia (przelewu) tych należności na inne podmioty, które również zbiorczo dochodzą ich od dłużników. Jednoczesne dochodzenie takich wymagalnych należności nie powoduje zwielokrotnionych kosztów. Przedmiotem przelewu są należności wymagalne i najczęściej niesporne, a więc podlegające łatwemu łączeniu w większe „pakiety”. W rezultacie, najczęściej dochodzenie tych należności polega na czynnościach odnoszących się do wszystkich należności połączonych w taki „pakiet”.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy, rekompensata stanowi ryczałtowy zwrot kosztów odzyskiwania należności. Chociaż ustawa i orzecznictwo²²⁾ nie wymaga wykazywania poniesienia jakichkolwiek kosztów, to nie wolno tracić z pola widzenia tego *ratio legis*. Zjawisko kumulowania rekompensat prowadzi do zachwiania relacji należności głównej i należności ubocznej, którą niewątpliwie jest rekompensata. Suma rekompensat bywa zbliżona albo nawet wyższa od sumy należności głównych. Takie sytuacje słusznie postrzegane są jako krzywdzące dla dłużników. Obowiązująca ustawa nie przewiduje rozwiązań, które łagodziłyby negatywne skutki albo ograniczały takie zjawiska. Jedynym sposobem obrony przed nadużyciem prawa do rekompensaty jest powołanie się na przepis art. 5 Kodeksu cywilnego²³⁾, co jednak w praktyce zmusza dłużników do kierowania spraw na drogę sądową. W rezultacie, dłużnicy narażani są na dodatkowe koszty i zaangażowanie swojego czasu i sądy niepotrzebnie zajmują się sprawami stosunkowo prostymi, w których obiektywnie oceniana wartość sporu jest niewielka²⁴⁾.

Prawo gospodarcze, poza regulowaniem zasad obrotu, powinno odpowiadać poczuciu sprawiedliwości. Poprzestanie na stosowaniu przepisu art. 5 Kodeksu cywilnego w odniesieniu do kumulacji rekompensat jest niepraktyczne i niepotrzebnie obciąża wierzycieli oraz angażuje wymiar sprawiedliwości. Z tego względu, na podstawie

²²⁾ Uchwała Sądu Najwyższego z 11 grudnia 2015 r. (sygn. III CZP 94/15).

²³⁾ „Art. 5. Nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony.”

²⁴⁾ Zob. wyrok Sądu Okręgowego w Rzeszowie z 14 października 2016 r. (sygn. VI Ga 287/16), który zapadł na kanwie sprawy, w której wierzyciel dochodził jedną notą księgową i jednym przedsądowym wezwaniem do zapłaty odsetek za opóźnienie w wymiarze od 6 do 39 dni w zapłacie sześciu należności w łącznej wysokości 55,95 zł, zaś suma rekompensat wyniosła 808,96 zł.

obserwacji życia gospodarczego, ustawodawca powinien dokonać uogólnienia służącego uproszczeniu procesów gospodarczych.

W związku z powyższym, przyznanie wierzycielowi wtórnemu (cesjonariuszowi) jednej rekompensaty z tytułu dochodzenia wielu wymagalnych należności od tego samego dłużnika, odpowiada praktyce dochodzenia tych należności łącznie, a więc przy pomocy tych samych czynności, bez konieczności ponoszenia zwielokrotnionych kosztów.

Projektowany przepis art. 10 ust. 4 stanowi wyważenie interesów pierwotnego dłużnika i wtórnego wierzyciela należności z transakcji handlowej.

7) Doprecyzowanie katalogu praktyk płatniczych rażąco nieuczciwych wobec wierzyciela (art. 11a ust. 1).

Ustawa o terminach zapłaty w transakcjach handlowych przewiduje rygorystyczne zasady wyznaczania terminów płatności w transakcjach handlowych.

W obrocie handlowym między podmiotami prywatnymi zasadą jest ustalenie terminów zapłaty w obrocie gospodarczym nie dłuższych niż 60 dni. Jedynie wyjątkowo można wydłużyć ten termin, o ile nie jest to rażąco nieuczciwe wobec wierzyciela (art. 7 ust. 2). Jeżeli strony umowy uzgodnią badanie towaru lub usługi po ich otrzymaniu przez odbiorcę, termin zapłaty może być przesunięty o długość badania, która jednak nie może być rażąco nieuczciwa wobec wierzyciela (art. 9 ust. 1). Podobnie, warunkiem legalności rozłożenia płatności w czasie według harmonogramu jest to, że takie rozłożenie zapłaty na części nie jest rażąco nieuczciwe wobec wierzyciela (art. 11 ust. 1).

Z przepisów ustawy wynika, że granicą swobody przyznanej stronom umowy, a w praktyce silniejszej stronie – dłużnikowi, jest rażąca nieuczciwość wobec wierzyciela. W tym miejscu należy podkreślić, że „rażąca nieuczciwość wobec wierzyciela” jest pojęciem prawnym, zapożyczonym z przepisów dyrektywy²⁵⁾. Zgodnie z obowiązującym brzmieniem art. 11a ustawy, oceny, czy postanowienia umowne są rażąco nieuczciwe wobec wierzyciela, dokonuje się biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności sprawy. Ten sam przepis podaje przykłady kryteriów, jakimi należy kierować się przy tej ocenie:

- 1) rażące odstępstwa od dobrych praktyk handlowych, które naruszają zasadę działania w dobrej wierze i zasadę rzetelności;
- 2) właściwość towaru lub usługi, które są przedmiotem transakcji handlowej.

Powyższy katalog jest zbyt ogólny i wymaga uzupełnienia o wskazanie najbardziej typowych okoliczności, w których wydłużenie terminu płatności jest szczególnie niezasadne, a więc może być uznane za rażąco nieuczciwe. Taką sytuacją jest dokonywanie płatności długo po tym, jak dłużnik sam już otrzymał zapłatę za swoje świadczenia. Przykładowo, gdy dłużnik nabył od wierzyciela – poddostawcy części (np. komponenty urządzeń) wykorzystane do realizacji swojego zamówienia, za wykonanie którego sam już otrzymał zapłatę, ale mimo to zwleka z zapłatą wierzycielowi – poddostawcy.

²⁵⁾ Art. 7 ust. 1 dyrektywy 2007/11/UE.

W związku z tym proponuje się, aby treść obecnego art. 11a uzupełnić – już jako art. 11a ust. 1 – o dwie zmiany.

Po pierwsze, przesłankę „właściwości towaru lub usługi, które są przedmiotem transakcji handlowej” proponuje się uzupełnić o doprecyzowanie, że chodzi tutaj „w szczególności o czas zwykle potrzebny na zbycie towaru przez dłużnika na rzecz osób trzecich”.

Po drugie, dodać nową przesłankę odnoszącą się bezpośrednio do umów, w których zapłata została rozłożona w czasie, czyli następuje według harmonogramu. Proponuje się dodanie przepisu wskazującego, że należy brać pod uwagę „dostosowanie harmonogramu dostawy towarów lub wykonania usługi w częściach do harmonogramu spełniania odpowiadających im części świadczenia pieniężnego”.

Powyższe uszczegółowienie i uzupełnienie będą stanowić wyraźne wskazówki interpretacyjne klauzuli generalnej „rażącej nieuczciwości wobec wierzyciela”, i z pewnością ułatwią ich praktyczne stosowanie.

8) Zobowiązanie dłużników do samodzielnego naliczania odsetek od przeterminowanych należności (art. 7 ust 1a)

Wierzyciele często nie naliczają, czy też nie żądają zapłaty należnych im odsetek ze względu na nierówność kontraktową. Szczególnie w relacjach asymetrycznych wierzyciel tylko wyjątkowo występuje z żądaniem zapłaty odsetek w obawie przed utratą kontrahenta oraz w związku z niewiarą w skuteczność procedury sądowej, a często także ze względu na brak środków finansowych na profesjonalnego pełnomocnika. W konsekwencji silniejszy ekonoczmnie dłużnik czuje się bezkarny i kosztem słabszego partnera finansuje inwestycje w ramach wymuszonego kredytu kupieckiego.

W związku z powyższym wprowadzenie obowiązku samodzielnego naliczania przez dłużnika będącego dużym przedsiębiorcą odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych poprawi sytuację kontraktową wierzyciela i zwiększy szansę na dochodzenie roszczeń ubocznych przed sądem.

Dłużnik będący dużym przedsiębiorcą obowiązany będzie do obliczenia kwoty odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych i wykazywania ich w swoich księgach rachunkowych. Jeżeli strony uzgodnią odsetki wyższe niż ustawowe, wówczas dłużnik dokona obliczeń z uwzględnieniem odsetek umownych. Wprawdzie wierzyciel może zrzec się ich dochodzenia, dopóki jednak to nie nastąpi, dłużnik powinien uważać się zobowiązanego do wypłacenia odsetek niezależnie od wezwania wierzyciela.

9) Szczególne uprawnienia wierzyciela w transakcji, w której ustalono nadmiernie wydłużony termin płatności (art. 7 ust. 3a-3c, art. 11a ust. 2-6).

Stwierdzenie, że postanowienie umowy dotyczące terminu zapłaty jest „rażąco nieuczciwe wobec wierzyciela” przesądza, czy termin zapłaty jest zgodny z prawem. W praktyce należy liczyć się z tym, że do takiego stwierdzenia dochodzi w postępowaniu przed sądem. Ze skierowaniem sprawy na drogę sądową wiąże się szereg kwestii, które sprawiają, że ochrona wierzyciela przed nadużyciami ze strony dłużnika może być utrudniona, a nawet iluzoryczna. Dlatego należy wprowadzić rozwiązania, które z jednej strony oddadzą w ręce

wierzycieli silne instrumenty ochrony ich praw, a z drugiej strony obciążą dłużników ryzykiem dolegliwych następstw nadużywania swojej pozycji ekonomicznej.

Ponieważ ustawa o terminach zapłaty w transakcjach handlowych należy do sfery prawa cywilnego, wzmocnienie pozycji wierzycieli w relacji do dłużników także musi nastąpić przez przyjęcie rozwiązań z tego obszaru prawa. W związku z tym proponuje się wprowadzić następujące rozwiązania:

- 1) przerwienie ciężaru dowodu, że termin w umowie nie jest rażąco nieuczciwy, na dłużnika (art. 11a ust. 2),
- 2) wprowadzenie zasady, że trzyletni termin na ustalenie, że termin zapłaty w umowie jest nieuczciwy, biegnie od dnia zakończenia wykonywania umowy (art. 11a ust. 3),
- 3) nieważność (zakaz) zrzeczenia się roszczenia o ustalenie, że termin zapłaty jest nieuczciwy wobec wierzyciela (art. 11a ust. 4),
- 4) wydłużenie terminu przedawnienia odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych należnych za okres od dnia następującego po dniu „uczciwego” terminu zapłaty do dnia zapłaty oraz przedawnienia roszczenia o rekompensatę 40 euro (art. 11a ust. 5 i 6),
- 5) możliwość odstąpienia od umowy lub wypowiedzenia umowy, w której termin zapłaty przekracza 120 dni (art. 7 ust. 3a-3c).

Na marginesie można też dodać, że zgodnie z ustabilizowanym dorobkiem orzecznictwa i doktryny prawa procesowego cywilnego nie ulega wątpliwości, że wytoczenie powództwa o ustalenie jest możliwe tylko wtedy, gdy nie istnieje możliwość wytoczenia powództwa o świadczenie, albo o ukształtowanie stosunku prawnego lub prawa (por. np. orz. SN z 19.10.1959 r., 4 CR 537/58, NP 1960, Nr 9, s. 1229; zob. wyr. SN z 20.10.1970 r., II CR 190/70, wyr. SN z 5.9.2012 r., IV CSK 589/11 albo np. „Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz”, red. Andrzej Zieliński, Warszawa 2017). Ustalenia określonych okoliczności, będących przesłankami roszczenia o zapłatę, można dochodzić w ramach procesu zainicjowanego powództwem o zapłatę. Stąd też, jeśli wierzyciel chciałby ustalić, że pewne postanowienia umowne (w tym w szczególności postanowienia umowne związane z terminem zapłaty) są rażąco nieuczciwe, a równolegle miałyby możliwość dochodzenia związanych z tą umową roszczeń o zapłatę, wówczas powinien skorzystać z uprawnień kreowanych projektowanym art. 11a ustawy o terminach i ustalić istnienie ww. faktów prawotwórczych w ramach procesu o zapłatę. ***Przerwienie ciężaru dowodu, że termin w umowie nie jest rażąco nieuczciwy na dłużnika (art. 11a ust. 2).***

Ustalenie, że termin zapłaty w umowie jest rażąco nieuczciwy wobec wierzyciela otwiera przed nim możliwość skorzystania z szeregu uprawnień. Na mocy obowiązujących przepisów, zakwestionowanie terminu zapłaty ustalonego w umowie, o ile jest on dłuższy niż 60 dni (art. 7 ust. 2), pozwala na dochodzenie rekompensaty oraz odsetek za opóźnienie w transakcjach w handlowych za okres przypadający od 60 dnia od doręczenia faktury lub rachunku potwierdzającego spełnienie jego świadczenia niepieniężnego do dnia zapłaty, a więc za okres przypadający przed umówionym terminem zapłaty. Ustalenie nadmiernie

wydłużonego termin zapłaty może także ułatwić dochodzenie odszkodowania z tytułu spóźnionej zapłaty.

Projektowany przepis art. 11a ust. 2 przewiduje, że ciężar dowodu ustalenia, że termin zapłaty dłuższy niż 60 dni nie jest rażąco nieuczciwy wobec wierzyciela, będzie spoczywał na dłużniku. Odwrócenie zasady²⁶⁾ obciążenia ciężarem dowodu wzmocni pozycję wierzyciela w sporze z dłużnikiem. Dzięki takiemu rozwiązaniu ryzyko, jakie podejmuje wierzyciel wdając się w spór co do prawidłowości ustalenia terminu zapłaty w umowie, będzie znacznie niższe. Takie rozwiązanie nie zastąpi inicjatywy własnej wierzyciela, ale poprawi jego sytuację. Z punktu widzenia dłużnika, obciążenie go ciężarem dowodu, czyli „obrony” wydłużonego terminu zapłaty, sprawi, że narzucanie takiego terminu może być strategią krótkowzroczną oraz – ostatecznie rzecz ujmując – nieopłacalną. W ten sposób projektowane przepisy przyczynią się do skrócenia terminów zapłaty w gospodarce.

Rozpoczęcie biegu trzyletniego terminu na ustalenie, że termin zapłaty w umowie jest nieuczciwy, od dnia zakończenia wykonywania umowy (art. 11a ust. 3).

Zgodnie z obowiązującym przepisem art. 118 w zw. z art. 117 § 1 Kodeksu cywilnego, roszczenia majątkowe związane z prowadzeniem działalności gospodarczej ulegają przedawnieniu w terminie trzech lat. W obecnym stanie prawnym, stwierdzenie niezgodności z prawem terminu zapłaty w umowie jest przesłanką do uzyskania m.in. odsetek za okres poprzedzający termin zapłaty określony w umowie (art. 7 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych), a nie samodzielnym roszczeniem o ustalenie. Nawet jeżeli uznać je za roszczenie samodzielne, to ma charakter majątkowy, i tym samym ulega przedawnieniu²⁷⁾. W związku z tym należy przyjąć, że roszczenie o takie odsetki ulega przedawnieniu w terminie trzech lat, liczonych nawet od dnia zawarcia umowy. Taki okres jest zbyt krótki. Zapewnienie, aby projektowane uprawnienia wierzyciela miały rzeczywisty wpływ na stosunki gospodarcze, wymaga, aby dłużnik miał dłuższy czas na ustalenie, że termin zapłaty był nieuczciwy. W projektowanym art. 11a ust. 3 przewiduje się, że żądanie ustalenia, że termin zapłaty jest rażąco nieuczciwy wobec wierzyciela, mogło być zgłoszone w terminie trzech lat od dnia, w którym nastąpiła lub miała nastąpić zapłata.

Rzeczywiste wzmocnienie pozycji wierzyciela wobec, zwykle silniejszego, dłużnika wymaga przyjęcia rozwiązań, które uwzględniają nie tylko utrwalone konstrukcje prawne, ale także względy psychologiczne. Trudno spodziewać się, aby wierzyciel podważał zawartą przez siebie umowę, gdy często nadal łączą go z dłużnikiem bieżące relacje handlowe. Przesunięcie rozpoczęcia biegu terminu na zgłoszenie roszczenia wpłynie na dłużników, którzy będą musieli liczyć się z działaniem wierzyciela, nawet gdy umowa już będzie „formalnie” zakończona. Projektowany mechanizm kreuje samodzielne roszczenie

²⁶⁾ Zgodnie z art. 6 Kodeksu cywilnego „ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne”.

²⁷⁾ Zob. np. postanowienie SN z 4.3.2016 r. (sygn. I CZ 8/16): „Żądanie ustalenia nieważności umowy nie jest wprawdzie dochodzeniem uprawnienia polegającego na tym, że oznaczona osoba ma obowiązek wykonać świadczenie na rzecz uprawnionego, a uprawniony może żądać, aby zachowała się ona w ściśle określony sposób, lecz konstatacja ta nie przesądza kwestii zaliczenia sprawy o ustalenie do kategorii spraw o prawa majątkowe lub niemajątkowe. Dla kwalifikacji tej bowiem istotne jest to, czy żądanie ustalenia służy realizacji interesów majątkowych uprawnionego”.

odnoszące się do wykonanej umowy²⁸). Z przedstawionych wyżej powodów praktycznych, takie rozwiązanie jest niezbędne. W trakcie wykonywania umowy dłużnik może przecież nawet nie sygnalizować niezadowolenia z umowy, nie wspominając o możliwej presji nałożenia drakońskich kar umownych. Takiego zachowania nie można jednak uznać za nielojalne, skoro zwykle to dłużnik narzuca wydłużone terminy.

Jednocześnie, zakreślenie limitu czasowego podważania postanowienia umowy wykluczy spory co do charakteru prawnego projektowanej instytucji i wyznaczy granicę stanu niepewności.

Nieważność (zakaz) zrzeczenia się roszczenia o ustalenie, że termin zapłaty jest nieuczciwy wobec wierzyciela (art. 11a ust. 4).

Kluczowym przepisem ustawy, który w istocie warunkuje skuteczność szeregu rozwiązań projektowanej ustawy, jest proponowany art. 11a ust. 4. Nie wymaga szerszego uzasadnienia to, że w warunkach nierównej siły ekonomicznej stron umowy, wymuszenie na słabszej stronie zrzeczenia się roszczenia o ustalenie, że termin zapłaty w umowie jest rażąco nieuczciwy, pozbawi wierzyciela wszelkich środków ochrony praw, które zostały przewidziane w ustawie, a w każdym razie znacząco utrudni korzystanie z nich.

Wobec powyższego, do ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych należy wprowadzić przepis, że nieważne jest zrzeczenie się roszczenia o ustalenie, że termin zapłaty jest nieuczciwy wobec wierzyciela. Złamanie takiego zakazu zrzeczenia będzie nieskuteczne i nie będzie mogło być uwzględnione przez sąd. W ten sposób wierzyciel, który ulegnie presji dłużnika i złoży oświadczenie o zrzeczeniu się, niczym nie ryzykuje i nadal będzie mógł skorzystać z uprawnień przewidzianych w nowelizowanej ustawie.

Wydłużenie okresu przedawnienia odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych należnych za okres od dnia następującego po dniu „uczciwego” terminu zapłaty do dnia zapłaty oraz roszczenia o rekompensatę (art. 11a ust. 5 i 6).

Z tych samych względów, co w przypadku żądania uznania terminu zapłaty za rażąco nieuczciwy, należy wydłużyć termin przedawnienia odsetek należnych za okres od dnia terminu zapłaty ustalonego zgodnie z umową (tzn. terminu „uczciwego”) do dnia zapłaty. Żadne roszczenie nie przedstawia wartości, jeżeli jego dochodzenie jest praktycznie utrudnione albo niemożliwe, choćby z powodu upływu czasu. Krótki, trzyletni termin przedawnienia w stosunkach gospodarczych, obok zalety w postaci zapewnienia pewności obrotu, w kontekście relacji między nierównymi stronami umowy, w praktyce służy tylko stronie silniejszej.

Na mocy projektowanego art. 11a ust. 3 wierzyciel może ustalić, że termin zapłaty ustalony w umowie był rażąco wobec niego nieuczciwy. Przydatność takiego ustalenia będzie znikoma, jeżeli wynikająca z niego konkretna korzyść finansowa uległa przedawnieniu, a więc w prosty sposób dłużnik może pozbawić jej wierzyciela. Dlatego bieg okresu

²⁸ Nie jest to nowe rozwiązanie w prawie polskim. Podobna konstrukcja została zastosowana w art. 764(1) §4 Kodeksu cywilnego, który także przewiduje przyznanie określonych uprawnień jednej ze stron umowy już po jej rozwiązaniu.

przedawnienia odsetek naliczanych za okres pomiędzy terminem, który zgodnie z prawem powinien być zostać przewidziany w umowie (tj. terminem „uczciwym”) a umówionym terminem nie może zakończyć się przed upływem jednego roku od ustalenia, że termin zapłaty był rażąco nieuczciwy wobec wierzyciela (art. 11 ust. 5). Dzięki opisanemu wyżej rozwiązaniu uzyskanie tych odsetek będzie możliwe.

Z uwagi na szczególny charakter, odsetki należne wskutek ustalenia, że umówiony termin zapłaty był nieuczciwy, powinny podlegać sumowaniu. Dopiero od ich sumy, i od chwili jej ustalenia, możliwe byłoby naliczanie odsetek „bieżących”. Naliczanie odsetek od zsumowanych odsetek za okres po dniu, za który już nie przysługują, czyli po dniu zapłaty, byłoby niezrozumiałe. Trudno byłoby zaakceptować, że dłużnik jest zobowiązany zapłacić odsetki „karne” za okres przypadający po dokonaniu zapłaty. Tak daleko idące rozwiązanie byłoby sprzeczne z powszechnym, intuicyjnym rozumieniem odsetek „za opóźnienie”.

W związku z powyższym w projektowanym art. 11a ust. 6 przewiduje się, że odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres pomiędzy ustalonym „uczciwym” terminem zapłaty, a dniem faktycznej zapłaty, powinny podlegać zsumowaniu. Dopiero od takiej sumy możliwe byłoby naliczanie odsetek, ale od dnia ich ustalenia, czyli po stwierdzeniu, że umówiony termin zapłaty był nieuczciwy.

Możliwość odstąpienia od umowy lub wypowiedzenia umowy, w której termin zapłaty przekracza 120 dni (art. 7 ust. 3a-3c).

Przepisy ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych nie przewidują obecnie rozwiązań, które pozwalałyby wierzycielowi na uwolnienie się z krzywdzącej dla niego relacji. Tymczasem, umożliwienie wyjścia wierzycielowi z takiej relacji często byłoby preferowanym rozwiązaniem.

Z tego względu w projektowanym art. 7 ust. 3a przewidziane zostało przyznanie wierzycielowi uprawnienia do odstąpienia od umowy albo wypowiedzenia umowy, jeżeli termin zapłaty w umowie jest rażąco wydłużony, bo przekracza aż 120 dni. To oznacza, że wskazane wyżej uprawnienie będzie przysługiwało, gdy termin zapłaty w umowie dwukrotnie przekracza termin uznawany przez prawodawców – polskiego i unijnego – za termin maksymalny, nie wymagający szczególnego uzasadnienia. Wierzyciel uzyska uprawnienie do dokonania odstąpienia z powodu nadmiernie długiego terminu z mocy ustawy, jeżeli termin ten został określony z naruszeniem art. 7 ust. 2. Wierzyciel będzie mógł, według swojego wyboru, odstąpić od całości umowy, albo tylko w zakresie jej niewykonanej części – w takim przypadku, odstąpienie nie będzie wiązało się z obowiązkiem zwrotu w naturze wykonanych świadczeń.

Oczywiście, każdorazowo decyzję o zakończeniu umowy będzie autonomicznie podejmował wierzyciel. Jeżeli transakcja handlowa mimo wszystko jest dla niego opłacalna, z pewnością nie będzie sięgał po uprawnienie przewidziane w art. 7 ust. 3a ustawy. Nie ma zatem podstaw do obaw, że przepis ten będzie nadużywany. Jednocześnie, projektowana regulacja nie odbiera dłużnikowi możliwości obrony prawidłowości ustalenia długiego terminu zapłaty w umowie, chociaż – zgodnie z projektowanym art. 11a ust. 2 – wymagać to będzie od niego wykazania swoich racji.

Sam moment złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu należy ustalać zgodnie z regulacją art. 61 KC.

Przepisy projektowanych art. 7 ust. 3b i 3c dotyczą rozliczeń między stronami po skorzystaniu wierzyciela z uprawnienia do odstąpienia od umowy albo wypowiedzenia umowy. W myśl art. 7 ust. 3b, należności przysługujące wierzycielowi od dłużnika z tytułu już dostarczonych towarów lub wykonanych usług staną się wymagalne w terminie siedmiu dni od dnia złożenia dłużnikowi oświadczenia o wypowiedzeniu. Taki przepis reguluje najbardziej pilną kwestię, jaka pojawia się na tle decyzji wierzyciela – tzn. płatność za już wykonaną część umowy. Zgodnie z kolei z art. 7 ust. 3c, jeżeli wierzyciel odstąpił od umowy, zastosowanie znajdą przepisy art. 395 § 2 Kodeksu cywilnego.

10) Publikacja danych o praktykach płatniczych największych dłużników (art. 13a oraz Załącznik).

Znacząca skala wielu niekorzystnych zjawisk społecznych i gospodarczych wynika z możliwości utrzymania ich w tajemnicy. Z kolei zagwarantowanie jawności określonych praktyk zmniejsza skłonność do zachowań nagannych. W związku z powyższym proponuje się, aby najwięksi dłużnicy prywatni zobligowani byli do ujawniania swoich praktyk w zakresie stosowanych terminów zapłaty (art. 13a). Zgodnie z przedłożonym projektem, do sporządzania i przekazywania do publikacji sprawozdań, zobowiązani będą przedsiębiorcy, o których mowa w art. 27b ust. 2²⁹⁾ ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych.

Wzorem rozwiązań znanych prawa brytyjskiemu najwięksi dłużnicy prywatni będą zobowiązani do przekazywania ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, corocznie w terminie do 31 stycznia, sprawozdań o stosowanych terminach zapłaty (art. 13a ust. 1). Wzór sprawozdania o stosowanych terminach za zapłaty w umowach określi załącznik do ustawy (art. 13a ust. 5). Sprawozdanie o stosowanych terminach zapłaty będzie obejmowało następujące dane:

- 1) firmę (nazwę) i NIP,
- 2) wartość należności z tytułu transakcji handlowych otrzymanych w ciągu roku w terminie do 30 dnia, powyżej 30 dnia do 60 dnia, powyżej 60 dnia do 120 dnia i powyżej 120 dnia (liczonymi od dnia wystawienia faktury lub rachunku potwierdzającego dostawę towaru lub wykonanie usługi),
- 3) wartość zobowiązań z tytułu transakcji handlowych uregulowanych w ciągu roku w terminie do 30 dnia, powyżej 30 dnia do 60 dnia, powyżej 60 dnia do 120 dnia i powyżej 120 dnia (liczonymi od dnia wystawienia faktury lub rachunku potwierdzającego dostawę towaru lub wykonanie usługi),

²⁹⁾ „2. Podanie do publicznej wiadomości, o którym mowa w ust. 1, dotyczy indywidualnych danych:

- 1) podatkowych grup kapitałowych, bez względu na wysokość osiągniętych przychodów;
- 2) podatników innych niż podatkowe grupy kapitałowe, u których wartość przychodu uzyskana w roku podatkowym, o którym mowa w ust. 1, przekroczyła równowartość 50 milionów euro przeliczonych na złote według średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roboczym roku kalendarzowego poprzedzającego podanie indywidualnych danych do publicznej wiadomości.”

- 4) wartość należności z tytułu transakcji handlowych nieotrzymanych w danym roku w terminie umownym,
- 5) wartość zobowiązań z tytułu transakcji handlowych nieuregulowanych w danym roku w terminie umownym.

Nieprzekazanie sprawozdania do publikacji lub przekazanie danych rażąco nierzetelnych lub nieprawdziwych powinno być wykroczeniem zagrożonym karą grzywny. Karze podlegać powinna osoba odpowiedzialna, czyli kierownik przedsiębiorcy albo inna osoba, która została na piśmie wyznaczona do opublikowania sprawozdania (art. 13b ust. 1). Z uwagi na różne sytuacje życiowe, karalne powinno być także utrudnianie albo udaremnianie publikacji przez osobę zobowiązaną do publikacji.

11) Postępowanie w sprawie nadmiernych opóźnień w spełnianiu świadczeń pieniężnych z tytułu transakcji handlowych oraz sankcje za nadmierne opóźnianie się w spełnianiu świadczeń pieniężnych (art.13b-13z).

Część dłużników, mimo że otrzymuje zapłatę od swoich kontrahentów w terminie, celowo wykorzystuje swoją silną pozycję kontraktową i odwleka płatności. W rezultacie takich praktyk, niektórzy „silniejsi” dłużnicy kredytują własną działalność, kosztem swoich „słabszych” wierzycieli. Wzorem rozwiązań francuskich proponuje się wprowadzenie kar finansowych dla przedsiębiorstw, które nadmiernie opóźniają się w spełnieniu swoich świadczeń pieniężnych wobec kontrahentów. W ten sposób powstanie realny mechanizm wymuszający (w obawie przed sankcją) dokonywanie płatności w terminie. W projekcie zaproponowano, aby kara pieniężna była nakładana na przedsiębiorców, w przypadku których suma opóźnionych świadczeń pieniężnych z tytułu transakcji handlowych w okresie 3 kolejnych miesięcy wynosi co najmniej 500.000 zł. Kara będzie nakładana przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wysokości równej sumie kar jednostkowych za każde opóźnione świadczenie pieniężne z tytułu transakcji handlowych które było wymagalne w okresie objętym kontrolą, w ciągu dwóch lat od dnia wszczęcia postępowania. Tak obliczana kara będzie zależna od okresu opóźnienia. W projekcie określono przesłanki nakładania kary (sytuację finansową, oraz relację opóźnionych świadczeń pieniężnych przedsiębiorcy, z tytułu transakcji handlowych, wymagalnych w okresie objętym kontrolą, do opóźnionych świadczeń pieniężnych z tytułu transakcji handlowych należnych temu przedsiębiorcy w tym samym okresie, w tym ich wartość i czas opóźnienia). Zaproponowano, aby Prezes UOKiK mógł obniżyć karę w przypadku gdy dłużnik w terminie 14 dni od dnia wszczęcia postępowania dobrowolnie ureguluje wszystkie opóźnione świadczenia pieniężne wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych. Wyższe obniżenie kary będzie mógł uzyskać dłużnik, który poza spełnieniem wymienionych wyżej warunków, dodatkowo w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji uiszcza nałożoną karę w całości i zrzeknie się wobec organu prawa do złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Natomiast, gdy dłużnik w okresie dwóch lat od dnia, w którym decyzja o nałożeniu kary stała się ostateczna, ponownie dopuści się naruszenia ustawy, ponowna kara będzie podlegała podwyższeniu, bez możliwości jej obniżenia. Środki uzyskane z tytułu kary będą stanowiły dochody budżetu państwa.

Projektowane przepisy przewidują, że postępowania w sprawie nadmiernych opóźnień w spełnianiu świadczeń pieniężnych z tytułu transakcji handlowych będą wszczynane z urzędu. Przesłanką do ich wszczęcia będzie przeprowadzona przez Prezesa Urzędu analiza prawdopodobieństwa naruszenia przepisów ustawy, obejmująca identyfikację obszarów, w których ryzyko powstawania nadmiernych opóźnień jest największe, a w szczególności uwzględni szacowaną wartość opóźnionych świadczeń danego przedsiębiorcy i liczbę wierzycieli, których dotyczą opóźnienia. W tym celu Prezes Urzędu będzie mógł zwrócić się o informacje zawarte w raportach, które zgodnie z ustawą będą sporządzane przez spółkę celową na zlecenie Szefa Krajowej Administracji Skarbowej.

Projektowane przepisy przewidują też, że każdy będzie mógł zgłosić Prezesowi UOKiK zawiadomienie dotyczące podejrzenia wystąpienia opóźnień w spełnianiu świadczeń pieniężnych z tytułu transakcji handlowych. Takie zawiadomienie powinno wskazywać przedsiębiorcę, któremu jest zarzucane opóźnianie się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych, zawierać opis stanu faktycznego będącego podstawą zawiadomienia i uprawdopodobnienie naruszenia przepisów ustawy. Do zawiadomienia dołącza się wszelkie dokumenty, które mogą stanowić dowód naruszenia przepisów ustawy. Projekt zakłada, że zawiadomienie powinno zawierać dane identyfikujące zawiadamiającego, ale dane te nie podlegają ujawnieniu na żadnym etapie postępowania ani po jego zakończeniu.

W celu ustalenia przesłanek niezbędnych do wymierzenia kary, Prezes UOKiK otrzyma prawo żądania od przedsiębiorców przekazania informacji i dokumentów. Będą one chronione w sposób podobny do tego, który przewiduje ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów dla dokumentów i informacji gromadzonych w innych postępowaniach prowadzonych przez Prezesa UOKiK. Projekt przewiduje, że w postępowaniu w sprawie nałożenia kary pieniężnej stosuje się odpowiednio przepisy art. 5, art. 51-61, art. 69, art. 71-73, art. 74, art. 77, art. 78 i art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W toku postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej lub postępowania wyjaśniającego, u przedsiębiorcy może być przeprowadzona kontrola przez upoważnionego pracownika Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów lub Inspekcji Handlowej kontrola. Projekt przewiduje, że do kontroli przeprowadzanej na potrzeby postępowania w sprawie nałożenia kary stosuje się odpowiednio przepisy art. 105f - 105h, art. 105j i art. 105k ustawy. Do kontroli będzie się też stosować przepisy rozdziału 5 ustawy – Prawo przedsiębiorców, z wyłączeniem art. 54 i art. 55 tej ustawy.

Prezes UOKiK będzie mógł zażądać od kontrolowanego prowadzącego księgi podatkowe przy użyciu programów komputerowych, przekazania całości lub części tych ksiąg oraz dowodów księgowych za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub na informatycznych nośnikach danych, w postaci elektronicznej odpowiadającej strukturze logicznej, o której mowa w art. 193a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, wskazując rodzaj ksiąg podatkowych oraz okres, którego dotyczą (art. 14a).

Projektowana ustawa przewiduje, że podmiot, którego prawa zostałyby naruszone w toku kontroli, będzie mógł wnieść zażalenie do wojewódzkiego sądu administracyjnego na czynności kontrolne wykraczające poza zakres przedmiotowy kontroli lub inne czynności kontrolne podjęte z naruszeniem przepisów.

Zgodnie z projektem, jeżeli sąd uchyli albo stwierdzi nieważności decyzji o nałożeniu administracyjnej kary pieniężnej albo organ, który wydał decyzję, uwzględnieni skargę na decyzję o nałożeniu administracyjnej kary pieniężnej, uiszczona kara pieniężna będzie podlega zwrotowi w terminie 14 dni od dnia, w którym wydana decyzja lub wyrok uchylający decyzję o nałożeniu administracyjnej kary pieniężnej albo stwierdzający jej nieważność staną się ostateczne.

W przypadku, gdyby przedsiębiorca nie udzielił informacji żądanych przez Prezesa UOKiK bądź udzielił nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji, albo gdyby uniemożliwił lub utrudniał rozpoczęcie lub przeprowadzenie kontroli, Prezes UOKiK, zgodnie z projektowanymi przepisami, będzie mógł nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, administracyjną karę pieniężną w wysokości stanowiącej do 5% przychodu osiągniętego w poprzednim roku podatkowym, ale nie więcej niż równowartość 50.000.000 euro lub nie więcej niż równowartość 50.000.000 euro jeżeli nie będzie możliwe ustalenie wysokości przychodu przedsiębiorcy..

Zgodnie z projektowanymi przepisami, w sprawach nieuregulowanych w ustawie, do postępowania przed Prezesem UOKiK będą miały zastosowanie przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, z wyłączeniem art. 31, który dotyczy udziału organizacji społecznych w postępowaniu. Ze względu na specyfikę przedmiotu postępowania, w trakcie którego badane będą dokumenty finansowe i handlowe przedsiębiorcy, udział organizacji społecznych nie jest zasadny i nie byłby celowy, gdyż ze względu na tajemnicę handlową organizacja społeczna nie mogłaby się zapoznać z aktami postępowania. W związku ze stosowaniem przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, w sprawie decyzji wydanej przez Prezesa UOKiK nakładającej karę pieniężną, będzie przysługiwał wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy oraz będzie możliwe złożenie skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego.

Projekt ustawy przewiduje, że czas trwania kontroli u przedsiębiorcy w ramach jednego postępowania nie będzie mógł przekroczyć 20 dni roboczych, a postępowanie w sprawie nałożenia kary pieniężnej powinno zostać zakończone nie później niż w terminie 5 miesięcy od dnia jego wszczęcia.

Zgodnie z projektowanymi przepisami, Prezes UOKiK będzie publikował na stronie internetowej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w całości treść postanowienia o wszczęciu postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej oraz decyzji wydawanych na podstawie przepisów ustawy, z zastrzeżeniem że publikacja nie będzie obejmować tajemnicy przedsiębiorstwa, jak również innych informacji podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów. Publikacja decyzji będzie opatrzona informacją, czy decyzja jest prawomocna.

Upublicznienie tej informacji będzie miało walor ostrzegawczy w przypadku firm zainteresowanych współpracą z danym podmiotem. Często bowiem nierzetelni dłużnicy nie są zgłaszani do Krajowego Rejestru Długów albowiem ich kontrahenci obowiadają się utraty rynku zbytu. Publikacja danych przedsiębiorców notorycznie łamiących przepisy przez organy państwa likwidują lukę informacyjną w tym zakresie.

Prezes Urzędu będzie przedstawiał Prezesowi Rady Ministrów, nie później niż do końca pierwszego kwartału roku następnego, sprawozdanie z przeprowadzonych postępowań w sprawie nadmiernych opóźnień w spełnianiu świadczeń pieniężnych z tytułu transakcji handlowych.

12) Identyfikacja dużego przedsiębiorcy.

W związku z tym, że w projekcie zaproponowano szczególne uregulowania do transakcji „asymetrycznych” B2B, oprócz definicji dużego przedsiębiorcy wprowadzono przepisy, oparte na domniemaniu i oświadczeniu składanym kontrahentom, które mają ułatwić identyfikację dużych podmiotów (art. 4b i art. 4v). Jednocześnie wprowadzono sankcję karną za składanie niezgodnego z prawdą oświadczenia dotyczącego statusu przedsiębiorcy (art. 13y-z).

13) Inne przepisy ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych.

Projektowany art. 8 ust. 4a ma na celu usunięcie luki w ustawie, która obecnie nie przewiduje naliczania odsetek od 60-tego dnia, gdy w transakcjach, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny będący podmiotem leczniczym, termin umowny bezprawnie przekracza 60 dni.

Zmiany w przepisie art. 12 ust. 1 polegają na uzupełnieniu odesłań do dodawanych przepisów ustawy, tj. art. 8 ust. 4a i art. 10 ust. 1a. Ponadto w art. 4 wprowadzono definicje w celu zapewnienia większej przejrzystości przepisów. W konsekwencji tej zmiany zmodyfikowano art. 5, art. 8 ust. 2.

10. Zmiany w ustawie - Ordynacja podatkowa ³⁰⁾ (art. 5 projektu), o szczególnych zasadach wykonywania niektórych zadań z zakresu informatyzacji działalności organów Krajowej Administracji Skarbowej ³¹⁾ (art. 11).

Istotą zmian zawartych w art. 11 projektu jest umożliwienie spółce Aplikacje Krytyczne Sp. z o.o. analizy informacji przekazywanych na podstawie art. 82 § 1b Ordynacji podatkowej (Jednolity Plik Kontrolny –VAT, zwany dalej „JPK-VAT”) oraz informacji i danych przekazywanych na podstawie przepisów działu IIIB tej ustawy (informacje i dane z systemu teleinformatycznego izby rozliczeniowej, zwany dalej „STIR”), Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej.

JPK-VAT to informacja o prowadzonej ewidencji, o której mowa w art. 109 ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług. Informacje JPK-VAT są przesyłane Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej za pomocą środków komunikacji elektronicznej za okresy miesięczne w terminie do 25. dnia miesiąca następującego po każdym kolejnym miesiącu, którego ta informacja dotyczy (art. 82 § 1b Ordynacji podatkowej).

Informacje i dane przekazywane Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej z systemu

³⁰⁾ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800, 650, 723, 771, 1000, 1039, 1075, 1499, 1540, 1544, 1629, 1693, 2126 i 2193).

³¹⁾ Ustawa z dnia 29 kwietnia 2016 r. o szczególnych zasadach wykonywania niektórych zadań z zakresu informatyzacji działalności organów Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2192).

STIR na podstawie art. 119zq Ordynacji podatkowej obejmują co do zasady informacje o rachunkach przedsiębiorców i osób prawnych, a także o transakcjach tych podmiotów dokonywanych za pośrednictwem objętych tym systemem rachunków bankowych i rachunków w spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych. W ramach STIR nie są natomiast przesyłane informacje o rachunkach osób fizycznych służące do celów prywatnych.

W oparciu o uzyskane informacje i dane spółka celowa będzie sporządzać raporty w sprawie opóźnień w transakcjach handlowych, które niezwłocznie przekaże Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej. Jak wynika z projektowanego art. 2a ust. 4 ustawy z dnia 29 kwietnia 2016 r. o szczególnych zasadach wykonywania niektórych zadań z zakresu informatyzacji działalności organów Krajowej Administracji Skarbowej raport, o którym mowa w tym przepisie, będzie sporządzany tylko w przypadku gdy analiza danych i informacji wskazuje na możliwość nadmiernego opóźniania się przedsiębiorcy ze spełnianiem świadczeń pieniężnych z tytułu transakcji handlowych, o którym mowa w art. 13b ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych.

W przypadku niespełnienia powyższych warunków raport nie będzie sporządzany. Na podstawie projektowanego art. 299f § 1 Ordynacji podatkowej Szef KAS będzie za pomocą środków komunikacji elektronicznej przekazywał raporty, w tym zawierające dane stanowiące tajemnicę skarbową, bankową lub zawodową, Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w celu realizacji ustawowych zadań w zakresie identyfikacji nadmiernego opóźniania się przedsiębiorców ze spełnianiem świadczeń pieniężnych z tytułu transakcji handlowych, o którym mowa w art. 13b ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych. Raporty będą przekazywane Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie do 7. dnia każdego miesiąca. Raporty nie będą zawierać dokumentów źródłowych tj. dokumentów, na podstawie których zostały sporządzone. Raporty będą natomiast zawierać dane identyfikacyjne kontrahentów przedsiębiorcy i listę faktur wystawionych przez tych kontrahentów przedsiębiorcy, w tym faktur, które mogą umożliwić identyfikację przypadków nadmiernego opóźniania się przedsiębiorców ze spełnianiem świadczeń pieniężnych z tytułu transakcji handlowych, o którym mowa w art. 13b ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych.

Ponadto na wniosek Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów złożony do Szefa Krajowej Administracji Skarbowej i przekazany do spółki celowej, spółka ta przekaże Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej raport w sprawie opóźnień w transakcjach handlowych w zakresie objętym wnioskiem (art. 2b ustawy z dnia 29 kwietnia 2016 r. o szczególnych zasadach wykonywania niektórych zadań z zakresu informatyzacji działalności organów Krajowej Administracji Skarbowej). Powyższy raport będzie przekazywany przez spółkę celową za pomocą środków komunikacji elektronicznej w terminie 3. dni od dnia otrzymania wniosku od Szefa KAS. Raport, o którym mowa art. 2b ustawy z dnia 29 kwietnia 2016 r. o szczególnych zasadach wykonywania niektórych zadań z zakresu informatyzacji działalności organów Krajowej Administracji Skarbowej, będzie zawierał te same elementy co raport przekazywany cyklicznie na podstawie projektowanego art. 2a wymienionej ustawy. Szef Krajowej Administracji Skarbowej

udostępnia Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów za pomocą środków komunikacji elektronicznej raport, o którym mowa art. 2b ustawy z dnia 29 kwietnia 2016 r. o szczególnych zasadach wykonywania niektórych zadań z zakresu informatyzacji działalności organów Krajowej Administracji Skarbowej, w tym zawierający dane stanowiące tajemnicę skarbową, bankową lub zawodową, w celu realizacji ustawowych zadań w zakresie identyfikacji nadmiernego opóźniania się przedsiębiorców ze spełnianiem świadczeń pieniężnych z tytułu transakcji handlowych, o którym mowa w art. 13b ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (art. 299f § 2 Ordynacji podatkowej).

Indywidualne informacje i dane gromadzone w systemach informatycznych Szefa Krajowej Administracji Skarbowej (także przesyłane w ramach JPK-VAT oraz poprzez system STIR) podlegają szczególnej ochronie tajemnicą skarbową (art. 293 Ordynacji podatkowej). W ramach nowelizacji dodano do katalogu informacji objętych tajemnicą skarbową informacje o raportach w sprawie opóźnień w transakcjach handlowych, o których mowa w art. 2a oraz art. 2b ustawy z dnia 29 kwietnia 2016 r. o szczególnych zasadach wykonywania niektórych zadań z zakresu informatyzacji działalności organów Krajowej Administracji Skarbowej (art. 293 § 2 pkt 11 Ordynacji podatkowej). Przepis art. 294 Ordynacji podatkowej wymienia enumeratywnie katalog osób obowiązanych do przestrzegania tajemnicy skarbowej oraz zobowiązuje do przestrzegania tej tajemnicy również inne osoby, którym udostępniono informacje objęte tą tajemnicą. Na podstawie art. 294 § 4 Ordynacji podatkowej obowiązek przestrzegania przepisów o tajemnicy skarbowej będą mieć osoby mające w spółce celowej oraz w Urzędzie Ochrony Konkurencji i Konsumentów dostęp do informacji i danych stanowiących tajemnicę skarbową. Ujawnienie informacji objętych tajemnicą skarbową jest penalizowane karą pozbawienia wolności (art. 306 Ordynacji podatkowej).

11. Zmiany w ustawie o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (art. 13 projektu).

Od 1 stycznia 2019 r. nie ma już obowiązku odrębnego zawiadamiania o wyborze sposobu wpłacania zaliczek kwartalnych oraz o wyborze kwartalnego sposobu opłacania ryczałtu. Po zmianie przedsiębiorcy - podatnicy informują o tym w zeznaniu rocznym, składanym za rok podatkowy, w którym stosowali ten sposób wpłacania zaliczek lub sposób opłacania ryczałtu. W konsekwencji, zniesiony został również obowiązek zawiadamiania o rezygnacji z wybranego sposobu wpłacania zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz o zaprzestaniu opłacania ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych co kwartał.

Jednocześnie w ustawie o CEIDG (art. 6 ust. 4 pkt 4-5) pozostał przepis umożliwiający złożenie wraz z wnioskiem CEIDG żądania przyjęcia zawiadomienia o wyborze sposobu wpłacania zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych albo zawiadomienia o rezygnacji z wybranego sposobu wpłacania zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz żądania przyjęcia zawiadomienia o wyborze opłacania ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych co kwartał albo zawiadomienia o zaprzestaniu opłacania ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych co kwartał.

Usunięcie z ustawy o CEIDG ww. przepisów pozwoli wyeliminować opisaną wyżej

niespójność pomiędzy ustawami podatkowymi a ustawą o CEIDG, a co za tym idzie ryzyko ewentualnych wątpliwości po stronie przedsiębiorców jak i urzędów, co do prawidłowej formy złożonej informacji o wybranej formie zapłaty zaliczek na podatek. Zmiana doprowadzi także do ograniczenia liczby rubryk we wniosku CEIDG, który stanie się prostszy i bardziej zrozumiały dla przedsiębiorcy oraz będzie spójny z przepisami podatkowymi.

Zmiana w ust. 8 jest konsekwencją wprowadzenia zmian w ust. 4 i ma celu wskazanie, że tylko dla żądania przyjęcia oświadczenia o wyborze przez przedsiębiorcę formy opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych albo wniosku o zastosowanie opodatkowania w formie karty podatkowej albo rezygnacji z wybranej formy opodatkowania oraz żądania przyjęcia zawiadomienia o zamiarze prowadzenia ksiąg rachunkowych zastosowanie mają terminy określone w ustawie o PIT, ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz w ustawie o rachunkowości.

III. Przepisy przejściowe i przepis wprowadzający (art. 14 i art. 15 projektu).

Zgodnie z projektowanym art. 15 przedłożony projekt ustawy powinien wejść w życie w dniu 1 czerwca 2019 r., z wyjątkiem zmian podatkowych, które wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

Projektowane przepisy będą miały zastosowanie do transakcji handlowych zawartych po wejściu w życie ustawy (art. 14 projektu).

Rozwiązania te są na tyle istotną zmianą stanu prawnego, że zawierając transakcję strony powinny działać mając świadomość ich obowiązywania. Nie jest zatem możliwe i celowe objęcie tymi przepisami już nawiązanych transakcji handlowych.

W myśl przepisu art. 14 ust. 2 przedłożonego projektu, pierwsze sprawozdanie o stosowanych terminach zapłaty powinno zostać sporządzone za rok 2020 do 31 stycznia 2021 r.

IV. Wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

Projektowane przepisy wpłyną pozytywnie na działalność mikroprzedsiębiorstwa oraz małych i średnich przedsiębiorstw. Wzmocnienie reżimu ustalania terminów zapłaty, powinno wydatnie skrócić terminy zapłaty i tym samym zwiększyć płynność finansową tych przedsiębiorców.

V. Analiza zgodności projektowanych regulacji z przepisami ustawy – Prawo przedsiębiorców

Projektowane rozwiązania są zgodne z zasadami prowadzenia działalności gospodarczej, określonymi w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców. W szczególności projekt realizuje zasady proporcjonalności i adekwatności przy opracowywaniu aktu normatywnego.

Projekt nie wprowadza nadmiernych obciążeń ani formalności. W przepisach projektu przewidziano szereg rozwiązań, które mają chronić przedsiębiorców przed nieuczciwymi dłużnikami.

VI. Inne oświadczenia i informacje dotyczące projektu.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie podlega przedstawieniu właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu.

Stosownie do *art. 5 ustawy z 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* oraz *art. 52 § 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów* projekt ustawy zostanie udostępniony w BIP Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacji.

Zawarte w projekcie ustawy regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu przepisów *rozporządzenia Rady Ministrów z 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm aktów prawnych*, w związku z tym projekt ustawy nie będzie podlegał notyfikacji.

Projekt został wpisany do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod numerem UD 429.

Zgodnie z *uchwałą Nr 20 Rady Ministrów z 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednolicenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych*, planuje się, że ustawa wejdzie w życie z dniem 1 czerwca 2019 r., z wyjątkiem zmian podatkowych, które wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

<p>Nazwa projektu Ustawa o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Mariusz Haładaj – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Przedsiębiorczości i Technologii</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Marek Niedużak, Dyrektor Departamentu Doskonalenia Regulacji Gospodarczych, tel. (22) 262 96 25, e-mail: marek.nieduzak@mpit.gov.pl Jan Drożdż, główny specjalista w Departamencie Doskonalenia Regulacji Gospodarczych, tel. (22) 262 92 31, e-mail: jan.drozd@mpit.gov.pl Paweł Höffner, radca ministra w Departamencie Doskonalenia Regulacji Gospodarczych, tel. (22) 262 96 31, e-mail: pawel.hoffner@mpit.gov.pl Sylwia Stolaś-Markiewicz, główny specjalista ds. legislacji w Departamencie Doskonalenia Regulacji Gospodarczych, tel. (22) 262 94 11, e-mail: sylwia.stolas-markiewicz@mpit.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 30.01.2019.</p> <p>Źródło: Inicjatywa własna</p> <p>Nr w wykazie prac UD429</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Sytuacja społeczno-ekonomiczna.

Jedną z przyczyn niemożności wykorzystania potencjału rozwojowego przez polskich przedsiębiorców, w tym szczególnie tych z sektora MŚP, są problemy z płynnością finansową. Kłopoty z płynnością wynikają z kolei między innymi z tzw. zatorów płatniczych.

Zatory płatnicze można zdefiniować jako nieterminowe wywiązywanie się odroczonej płatności. Dodatkowo w obrocie gospodarczym występuje też inne zjawisko o bardzo zbliżonych w praktyce skutkach. Jest nim stosowanie zbyt długich, często nieuzasadnionych gospodarczym charakterem danej transakcji, terminów płatności za dostarczone towary i usługi. Brak terminowej zapłaty za towary lub usługi, jak również długie oczekiwanie na nią, generuje szereg negatywnych konsekwencji.

Zjawiska te nie są wyłącznie polską specyfiką, z różną intensywnością występują w większości gospodarek. Kluczowa w analizie wpływu zatorów płatniczych na gospodarkę jest jednak nie tyle skala tego zjawiska, co przede wszystkim skutki bezpośrednie dla przedsiębiorców, które negatywnie oddziałują na całą gospodarkę.

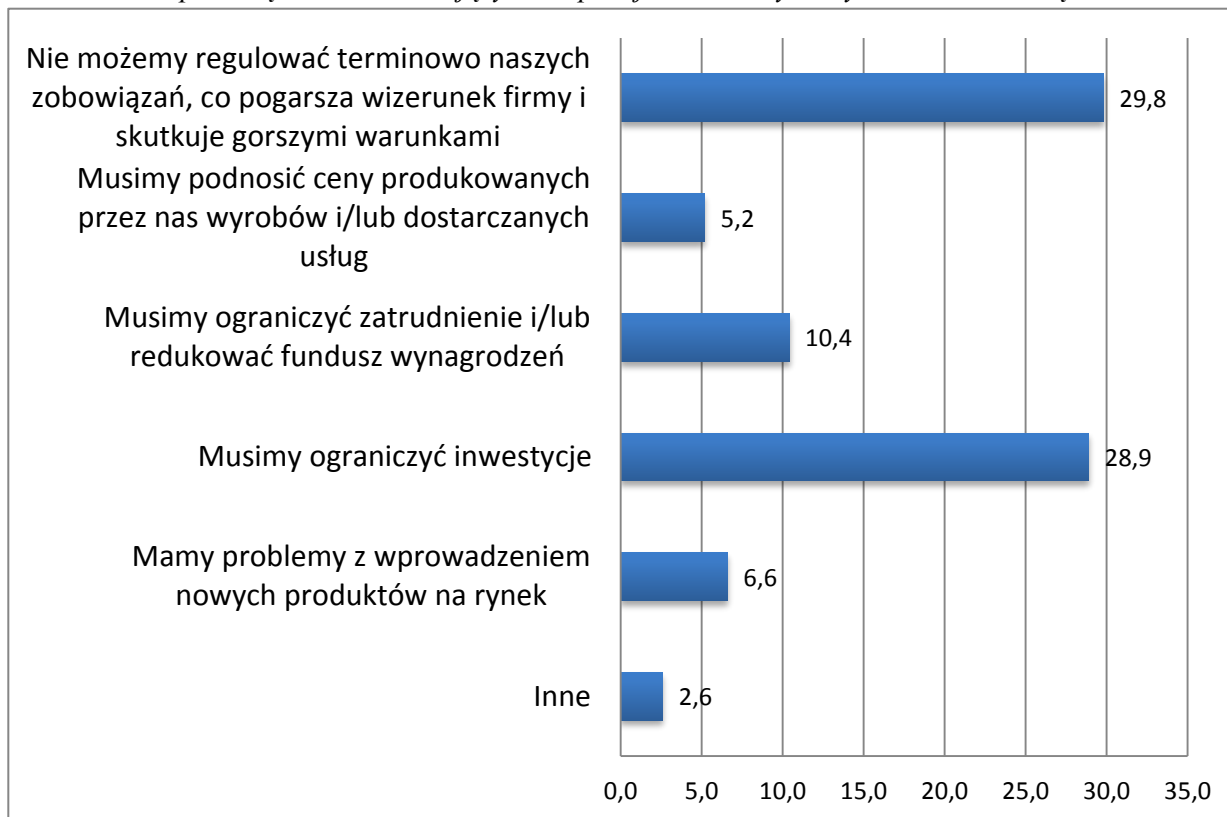
Najważniejsze negatywne skutki występowania zjawiska zatorów płatniczych są następujące:

- brak możliwości regulowania przez wierzycieli własnych należności, co prowadzić może do narastania zjawiska zatorów płatniczych – kolejne przedsiębiorstwa w łańcuchu dostaw nie otrzymują należności za dostarczone towary lub wykonane usługi, co często negatywnie wpływa na kondycję i rozwój przedsiębiorstw w konkretnej branży szczególnie dotkniętej zatorami;
- ponoszenie dodatkowych (ponad konieczne) kosztów prowadzenia działalności związanych z przeterminowanymi należnościami – firmy płacą za uzyskanie alternatywnego źródła pieniądza oraz za obsługę przeterminowanych należności, w tym wdrożenie procedur ograniczania ryzyka współpracy z nierzetelnym kontrahentem. Co ważne, te dodatkowe koszty są najwyższe dla mikro- i małych przedsiębiorstw;
- osłabienie inwestycji – szczególnie przez przedsiębiorstwa z sektora MŚP. Wynika to z faktu, że inwestycje charakteryzują się dużą elastycznością, czyli możliwością odłożenia ich w czasie w przypadku problemów z kapitałem;
- trudności z wprowadzaniem na rynek nowych produktów, co w konsekwencji hamuje rozwój przedsiębiorstw

(wzrost);

- konieczność podnoszenia cen produktów lub usług;
- zmniejszanie funduszu wynagrodzeń w tym ograniczanie zatrudnienia.

Tab. 2 Odsetek przedsiębiorstw wskazujących na podejmowanie wybranych działań w związku z zatorami¹.

Zjawisko przeterminowanych należności dotyka między 80% a 90% firm w Polsce. Aż 32,6% przedsiębiorców ma problem z terminową zapłatą za ponad 1/3 swoich należności.

Zmiany w zakresie deklaracji liczby przeterminowanych należności oraz wahania średniej długości oczekiwania na płatność zależą w dużej mierze od koniunktury gospodarczej. Jeszcze w styczniu 2018 r. firmy odnotowały mniejsze niż w poprzednim kwartale problemy z nieterminowymi płatnościami od kontrahentów². Indeks Należności Przedsiębiorstw (INP), który w syntetyczny sposób opisuje skalę zjawiska, wyniósł wtedy 92,1 pkt. Był to jego najlepszy wynik w całej dziewięcioletniej historii badania. W kolejnej edycji badania z kwietnia 2018 r. wskaźnik INP znacznie spadł – do 89,9. Jest to jego najniższy poziom od maja 2015 r. Średnia wartość niezapłaconych faktur wzrosła między styczniem a kwietniem 2018 r. z 22,3% do 22,7%. Oznacza to, że na każde należne sobie 1000 zł przeciętny przedsiębiorca otrzymuje 227 zł. po umówionym terminie zapłaty. Bardzo zbliżone wyniki przyniosło badanie przeprowadzone przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości, na zlecenie Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii. W badaniu tym powyższy wskaźnik wyniósł 250 zł opóźnionych płatności na każde 1000 zł należnych.

Przyczyny powstawania zatorów płatniczych nie są jednorodne. Nieregulowanie należności w terminie może być związane z obiektywnymi przyczynami, np. kontrahent sam ma problemy z nieterminowymi płatnościami i nie posiada środków finansowych albo wystąpił spór o jakość dostarczonych dóbr czy usług. Groźniejsze dla gospodarki jest jednak planowe (umyślne) niezapłacenie w terminie za otrzymane towary lub usługi. Chodzi o wykorzystywanie przewagi ekonomicznej i opieranie na nieterminowych płatnościach strategii funkcjonowania przedsiębiorstwa. Dotyczy to również wymuszania przez dominujących graczy w łańcuchu dostaw zbyt długich terminów płatności. Oznacza to faktyczne kredytowanie własnej działalności kosztem innych przedsiębiorców poprzez odraczanie terminów płatności, a nawet

¹ Portfel należności polskich przedsiębiorstw. Informacja sygnałna, Projekt badawczy Konferencji Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce oraz Krajowego Rejestru Długów, edycje: lipiec 2017; styczeń 2018 i kwiecień 2018.

² Jw.

zaniechanie płacenia należności w terminie.

Z *Europejskiego Raportu Płatności 2017* wynika, że w 2017 r. aż 52% polskich firm została zmuszona do zaakceptowania dłuższych terminów płatności. Przedsiębiorcy uważają, że 25% ich kontrahentów zalegających z płatnościami robi to z uwagi na możliwość taniego kredytowania swojej działalności kosztem innych firm (zamiast korzystać z droższego kredytu obrotowego w banku)³.

Obecnie obowiązujące przepisy dopuszczają jednak, pod pewnymi warunkami, możliwość przedłużenia terminu zapłaty. W transakcjach, których stronami są przedsiębiorcy termin zapłaty może przekraczać 60 dni (jeżeli strony tak ustalą i nie jest to rażąco nieuczciwe wobec wierzyciela). Termin może zostać wydłużony do 60 dni również w transakcjach, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny (jeżeli jest to obiektywnie uzasadnione właściwością lub szczególnymi elementami umowy).

Jak pokazują m.in. wyniki konsultacji *Zielonej Księgi – zatory płatnicze w Polsce* i badań (m.in. badanie ankietowe PARP), obecnie obowiązujące rozwiązania są niewystarczające. Tym bardziej, że z badania „Europejski Raport Płatności 2017” wynika, iż 52 % polskich przedsiębiorstw zaakceptowało dłuższe terminy płatności wbrew swojej woli.

Jak się wydaje główną przyczyną braku skuteczności obecnie obowiązującej ustawy jest to, że przedsiębiorcom – w szczególności MŚP – zależy na utrzymaniu relacji z kontrahentami. W związku z tym nie korzystają ze środków ochrony przewidzianych w ustawie w obawie na reakcję swoich (często ekonomicznie silniejszych) kontrahentów. Czynnikiem demotywującym jest też na pewno obawa przed długoletnim postępowaniem sądowym. Być może część firm uznaje też, że „nie opłaca się” dochodzić przeterminowanych wierzytelności ze względu na stosunek korzyści (np. w postaci odsetek od kwoty głównej) do kosztów związanych z uzyskaniem ochrony sądowej.

Problemem, jaki należy rozwiązać, jest zapewnienie względnie równej pozycji kontraktowej przedsiębiorców oraz poprawa ich płynności finansowej. W szczególności dotyczy to małych przedsiębiorstw, których pozycja w kontaktach handlowych z przedsiębiorcami prowadzącymi działalność na większą skalę jest znacząco słabsza. W relacjach asymetrycznych, pomiędzy firmami z sektora MŚP a dużymi podmiotami, swoboda umów przybiera wymiar w przeważającej mierze formalny. W praktyce bowiem silniejsza pozycja kontraktowa dużych firm pozwala im narzucać jednostronnie warunki umowne słabszym podmiotom.

Nierówna pozycja kontraktowa pojawia się też w stosunkach między podmiotami z sektora finansów publicznych (sfp) a małymi i średnimi przedsiębiorcami. Co do zasady termin płatności nie powinien przekraczać 30 dni. Możliwe jest przedłużenie tego terminu wyjątkowo do 60 dni. Ponieważ podmioty te w przeważającej części są jednostkami sektora finansów publicznych i jako takie mają zapewnione środki na zapłatę swoich zobowiązań nie powinno dochodzić do przedłużania 30 dniowego terminu zapłaty. Ponadto literalnie czytane przepisy ustawy o odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych zobowiązują też podmioty publiczne do występowanie o rekompensatę za koszty odzyskania należności (wysokości 40 euro), nawet jeżeli kwota należności jest niższa niż kwota rekompensaty.

Mniejsze firmy z reguły są bardziej uzależnione od terminowych płatności ponieważ trudniej im uzyskać finansowanie. W rezultacie wielkość kosztów wynikających z opóźnionych płatności w całkowitej strukturze kosztów jest powiązana z wielkością przedsiębiorstwa. Im mniejsze przedsiębiorstwo, tym większy udział kosztów wynikających z opóźnień w płatnościach w kosztach całkowitych. W okresie 2015Q1-2016Q3 w mikroprzedsiębiorstwach koszty wynikające z opóźnień kształtowały się na poziomie 8%, w małych 5,5%, w średnich 3,9%, a w dużych 3,3% ogółu kosztów⁴. Z kolei w lipcu 2017 r. koszty związane z opóźnieniami w płatnościach stanowią 6,3% całości kosztów ponoszonych przez przedsiębiorców ze wszystkich branż, natomiast w kwietniu 2018 r. odsetek kosztów generowanych przez zatory wyniósł 7,3% (zmiana o 1 pp. w ciągu 10 miesięcy), ale jest to aż 8,9% w przypadku mikroprzedsiębiorstw. Na koszty te składają się w szczególności koszty bieżącej obsługi przeterminowanych należności oraz koszty alternatywnego źródła pieniądza. Dodatkowo małym i średnim przedsiębiorstwom trudniej jest dochodzić swych należności na drodze prawnej. W dużych formach z uwagi na efekt skali (wielkość) standardem są piony windykacyjne, których praca koncentruje się wyłącznie na odzyskiwaniu należności. Firmy z sektora MŚP nie mają wyspecjalizowanych komórek prawnych i często muszą polegać na odpłatnych usługach zewnętrznych (w zakresie pomocy prawnej).

³ Jw.

⁴ Piotr Białowolski, Aleksander Łaszek, raport Forum Obywatelskiego Rozwoju, Zatory Płatnicze: Duży problem małych firm.

Otoczenie prawne:

Kluczowym aktem prawnym w zakresie zwalczania zatorów płatniczych jest *ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych*⁵. Rozwiązania przyjęte w ustawie stanowią w dużej mierze implementację Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/7/UE z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych⁶.

Głównym celem dyrektywy było ograniczenie problemu zatorów płatniczych, przez wprowadzenie instrumentów dla wierzycieli służących egzekwowaniu krótszych terminów zapłaty. Najważniejsze rozwiązania wprowadzone dla wsparcia wierzycieli to m.in.:

- 60-dniowy – co do zasady – termin zapłaty w transakcjach między przedsiębiorcami oraz 30-dniowy termin zapłaty w transakcjach, w których stroną kupującą jest podmiot publiczny;
- możliwość naliczenia ryczałtowej kwoty 40 euro jako rekompensaty za koszty dochodzenia należności;
- możliwość naliczenia odsetek ustawowych za tzw. kredyt kupiecki⁷ oraz odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych⁸.

Jak wynika z deklaracji przedsiębiorców składanych w ramach badania ex-post wprowadzenia dyrektywy 2011/7/UE⁹, jej przyjęcie nie spowodowało jednak znacznej poprawy sytuacji w zakresie zatorów płatniczych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Jedynym sposobem rozwiązania problemu i narzędziem interwencji jest wprowadzenie zmian legislacyjnych. Obowiązujące przepisy nie działają w wystarczającym stopniu. Projektowane zmiany polegają na wprowadzeniu rozwiązań mobilizujących dłużników transakcji handlowych (przedsiębiorców i podmioty publiczne) do dokonywania zapłaty w ustalonym terminie, jak również zniechęcających do narzucania przez nich nieuzasadnionych, wydłużonych terminów zapłaty. Propozycje przewidują również wprowadzenie mechanizmów wsparcia dla wierzycieli, w szczególności MŚP. Projekt przewiduje również zmiany mające na celu ograniczenie potencjalnych nadużyć w korzystaniu z instrumentów przewidzianych w dotychczasowym brzmieniu ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych oraz doprecyzowanie przepisów budzących wątpliwości w praktycznym ich stosowaniu.

Propozycje najważniejszych zmian:

- 1) skrócenie terminu zapłaty w transakcjach, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny, do 30 dni, bez możliwości wydłużenia (wyjątek stanowią podmioty lecznicze dla który proponuje się pozostawienie terminu 60-dniowego);
- 2) wprowadzenie ustawowego obowiązku stosowania, maksymalnego 60-dniowego terminu zapłaty w transakcjach w których wierzycielem jest MŚP, a dłużnikiem duży przedsiębiorca (definiowany zgodnie z Załącznikiem I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu) pod rygorem nieważności zapisu umownego przewidującego dłuższy termin zapłaty;
- 3) zobowiązanie przedsiębiorców będących podatnikami, których dane indywidualne podlegają publikacji przez Ministra Finansów (grupy kapitałowe i podatników, których przychód przekracza rocznie 50 mln euro) do przekazywania Ministrowi Finansów corocznego sprawozdania o stosowanych terminach zapłaty;
- 4) wprowadzenie kar administracyjnych nakładanych przez Prezesa UOKiK na przedsiębiorców, którzy nadmiernie opóźniają się w płatnościach i tym samym kredytuują swoją działalność kosztem kontrahentów (informacje o ukaranych podmiotach będą publikowane);
- 5) przerzucenie z wierzyciela na dłużnika ciężaru dowodu, że ustalony w umowie termin zapłaty jest rażąco nieuczciwy oraz wprowadzenie możliwości żądania takiego ustalenia w ciągu 3 lat od dnia, w którym umowa została wykonana;
- 6) wprowadzenie możliwości odstąpienia przez wierzyciela od umowy lub wypowiedzenia umowy, gdy termin

⁵ Dz.U. z 2016 r. poz. 684.

⁶ Dz. Urz. L 48 z 23.02.2011, str.1.

⁷ Rozwiązanie wprowadzone ustawą z 12 czerwca 2003 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych.

⁸ Do 1 stycznia 2016 r. w przypadku opóźnienia w zapłacie należności wierzyciel mógł naliczyć dłużnikowi tzw. odsetki podatkowe (w wysokości określonej na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej). Nowelizacją ustawy z 9 października 2015 r., która weszła w życie 1 stycznia 2016 r., wprowadzono odrębną kategorię odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych. Odsetki te obecnie wynoszą 9,5%. Ustawa wyłączyła również możliwość naliczania w transakcjach handlowych odsetek za opóźnienie na podstawie Kodeksu cywilnego, które stosowane powinny być w relacjach z konsumentem i wynoszą obecnie 7%.

⁹ EX-POST EVALUATION OF LATE PAYMENT DIRECTIVE ENTR/172/PP/2012/FC – LOT 4, s. 38.

zapłaty został ustalony w umowie jest nadmiernie wydłużony, a ustalenie tego terminu było rażąco nieuczciwe wobec wierzyciela (w projekcie przyjęto, że możliwość taka będzie przysługiwała w przypadku terminu dłuższego niż 120 dni);

- 7) uproszczenie procedury zabezpieczającej dla roszczeń o wartości nie wyższej niż 75 tys. zł, co nastąpi przez złagodzenie warunków wykazania spełnienia świadczenia przez wierzyciela;
- 8) wprowadzenie mechanizmu zapobiegającego nadużywaniu prawa do rekompensaty w wysokości 40 euro w przypadku dokonania cesji wierzytelności na osoby trzecie (w szczególności na firmy windykacyjne);
- 9) wprowadzenie rozwiązań, zgodnie z którymi podmiot publiczny może nie dochodzić należności z tytułu rekompensaty, w przypadku gdy jej wysokość jest równa lub wyższa od wysokości należności głównej;
- 10) wprowadzenie progów wysokości rekompensaty w zależności od wysokości wynagrodzenia 40 euro (do 1000 euro), 70 euro (do 10000 euro) i 100 euro (powyżej 10000 euro);
- 11) wprowadzenie możliwości pomniejszenia przez wierzyciela podstawy opodatkowania (podatku PIT i CIT) o kwotę wierzytelności, jeżeli wierzytelność ta nie została uregulowana lub zbyta w jakiegokolwiek formie w ciągu 90 dni od dnia upływu terminu jej płatności określonego w umowie lub na fakturze (tzw. złe długi);
- 12) nałożenie na dłużnika obowiązku doliczenia do podstawy opodatkowania (podatek CIT i PIT) kwoty nieuregulowanego zobowiązania, jeżeli zobowiązanie nie zostało uregulowane w terminie 90 dni od dnia upływu terminu płatności określonego w fakturze (rachunku) lub umowie;
- 13) uzupełnienie katalogu czynów nieuczciwej konkurencji o działanie polegające na nieuzasadnionym wydłużaniu terminów zapłaty za dostarczone produkty lub wykonane usługi w ustawie o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji oraz zmiany doprecyzowujące w ustawie o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi,
- 14) podniesienie wysokości odsetek ustawowych za opóźnienia w transakcjach handlowych o dwa punkty procentowe, tak by kredytowanie się kosztem kontrahentów było droższe niż uzyskanie pieniędzy np. z kredytu komercyjnego, za wyjątkiem transakcji, w których dłużnikiem jest podmiot leczniczy (w tych transakcjach odsetki pozostaną na dotychczasowym poziomie);
- 15) wprowadzenie obowiązku samodzielnego naliczania odsetek z tytułu przeterminowanych płatności – obowiązek obejmie dużych przedsiębiorców w transakcjach z MŚP.

Oczekiwany efektem nowelizacji jest poprawa sytuacji wierzycieli, w szczególności tych, którzy są słabszą ekonomicznie stroną transakcji asymetrycznych oraz tych którzy zawierają umowy z podmiotami publicznymi. Większość rozwiązań dotyczy przedsiębiorców nierzetelnych, chroniąc jednocześnie przedsiębiorców, którzy terminowo regulują swoje zobowiązania.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Znaczna część rozwiązań przewidzianych w obowiązującej obecnie ustawie o terminach zapłaty w transakcjach handlowych jest efektem wdrożenia do polskiego systemu prawnego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/7/UE z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych. Zgodnie z art. 12 ust. 3 ww. dyrektywy państwa członkowskie mogą utrzymywać lub wprowadzić w życie przepisy, które są korzystniejsze dla wierzyciela niż przepisy niezbędne do spełnienia wymogów dyrektywy.

Wszystkie państwa członkowskie wprowadziły do swoich systemów rozwiązania przewidziane w dyrektywie 2011/7/UE. Niektóre z nich jednak wprowadziły określone modyfikacje lub nowe rozwiązania mające na celu wzmocnioną ochronę występujących najczęściej w roli wierzycieli MŚP lub pewne ograniczenia dla dużych przedsiębiorstw, których celem jest wyrównanie pozycji rynkowej między przedsiębiorcami.

Przykładowo:

W Irlandii i Wielkiej Brytanii wprowadzono zróżnicowaną, 3-stopniową rekompensatę za koszty odzyskiwania należności, w zależności od wysokości należności głównej:

40 EUR/GBP – w przypadku gdy należność główna nie przekracza 1000 EUR/GBP;

70 EUR/GBP – w przypadku należności pomiędzy 1000 a 10000 EUR/GBP

100 EUR/GBP – w przypadku należności przekraczających 10 000 EUR/GBP.

W Bułgarii wprowadzono odmienne od przyjętego w dyrektywie rozwiązanie, zgodnie z którym, w przypadku, gdy strony transakcji handlowych nie ustaliły w umowie terminu zapłaty, odsetki za opóźnienie wierzyciel może naliczyć po 14 dniach, a nie jak przewiduje dyrektywa – po 30 dniach od otrzymania faktury lub wezwania do zapłaty.

We Francji, w 2016 r, wprowadzono regulację umożliwiającą wydłużenie terminu zapłaty w transakcjach handlowych

ponad standardowe 60 dni do 90 dni w przypadku umów na dostawy towarów przeznaczonych na eksport poza UE. Z przywileju tego nie będą mogły jednak korzystać największe przedsiębiorstwa (zatrudniające co najmniej 5000 pracowników lub których obrót przekracza 1,5 miliarda euro lub suma aktywów bilansu wynosi ponad 2 miliardy euro). Celem tego rozwiązania jest wsparcie MŚP eksportujących – za pośrednictwem innych firm – towary poza Unię Europejską.

W Holandii, w 2017 r., wprowadzono rozwiązanie, zgodnie z którym w umowach z MŚP (wg definicji UE) termin zapłaty dłuższy niż 60 dni będzie nieważny i zostanie automatycznie przekształcony w termin 30-dniowy. Rozwiązanie to ma zastosowanie do umów zawartych po 1 lipca 2017 r. W przypadku umów zawartych przed 1 lipca 2017 r. duże przedsiębiorstwa będące dłużnikami mają rok na ich dostosowanie do obecnych przepisów. Roszczenie z tytułu odsetek za opóźnienie (zapłata po 30 dniach) podlegają przedawnieniu po upływie 5 lat. Celem ww. zmiany jest zniechęcenie dużych przedsiębiorców do stosowania nieuzasadnionych, wydłużonych terminów zapłaty w transakcjach z MŚP.

W 2017 r. w Wielkiej Brytanii wprowadzono przepisy nakazujące części brytyjskich spółek (duże firmy spełniające dwa lub wszystkie kryteria – roczny obrót ponad 36 mln GBP netto, suma bilansowa netto ponad 18 mln GBP, ponad 250 pracowników) publikowanie dwa razy w roku sprawozdań informujących o ich praktykach płatniczych. Celem nowej regulacji jest przede wszystkim walka ze złymi praktykami płatniczymi oraz skrócenie okresu opóźnień w dokonywaniu płatności, co z kolei ma przynieść pozytywny skutek finansowy dla firm i gospodarki brytyjskiej. Zgodnie z nowymi przepisami, duży przedsiębiorca w Wielkiej Brytanii jest zobowiązany do publikowania informacji o warunkach płatności, procedur rozstrzygania sporów dot. płatności, średniego czasu koniecznego do zapłaty faktury, odsetku faktur niezapłaconych w terminie, zdolności do e-fakturowania.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Przedsiębiorcy	1 914 000 (mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa stanowią 99,8%)	GUS, „Działalność przedsiębiorstw niefinansowych w 2016 r.”	<p>Poprawa płynności finansowej, a w konsekwencji zwiększenie skłonności do inwestycji dzięki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skróceniu terminów zapłaty w transakcjach asymetrycznych oraz w transakcjach B2A, - wprowadzeniu sankcji w przypadku stosowania rażąco nieuczciwych terminów zapłaty. <p>Terminowe regulowanie zobowiązań wobec MŚP dzięki podwyższeniu wysokości rekompensaty w transakcjach, w których wierzycielem jest MŚP, a dłużnikiem duży przedsiębiorca lub podmiot publiczny.</p> <p>Ustalanie w umowach uczciwych terminów zapłaty dzięki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przerzuceniu z wierzyciela na dłużnika ciężaru dowodu, że ustalony w umowie termin zapłaty jest rażąco nieuczciwy, - wprowadzeniu możliwości

			<p>żądania takiego ustalenia w ciągu 3 lat od dnia, w którym umowa została wykonana,</p> <p>- wprowadzenie możliwości odstąpienia przez wierzyciela od umowy lub wypowiedzenia umowy, gdy terminy zapłaty ustalone w umowie są nadmiernie wydłużone.</p> <p>Umożliwienie pomniejszenia podstawy opodatkowania o wartość nieuregulowanych długoterminowo płatności poprawi płynność finansową firm.</p>
Podmioty publiczne zawierające transakcje handlowe	114 353 podmiotów gospodarki narodowej – sektor publiczny	GUS, „Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON”, stan na VI.2018 r.	Zmiany polegające na wprowadzeniu sztywnego terminu zapłaty wynoszącego 30 dni w transakcjach, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny, przyczyni się do szybszego regulowania zobowiązań przez podmioty publiczne.
Przedsiębiorcy płacący podatek CIT, których dochód przekroczył w poprzednim roku 50 mln euro	2620	MF (dane z dnia 1.06.2018)	Konieczność przygotowania sprawozdania o stosowanych terminach zapłaty.
Firmy windykacyjne	b/d		Wprowadzenie mechanizmu zapobiegającego nadużywaniu prawa do rekompensaty w przypadku dokonania cesji wierzytelności na osoby trzecie może wpłynąć na zmniejszenie wpływów z tytułu rekompensaty w przypadku podmiotów, które stosowały praktyki mające na celu mnożenie rekompensat, gdy wierzytelności powinny być dochodzone jednocześnie.
UOKiK	1	n/d	Prowadzenie postępowania w sprawie nadmiernych opóźnień w spełnianiu świadczeń pieniężnych z tytułu transakcji handlowych. W tym postępowaniu Prezes UOKiK będzie nakładał kary na przedsiębiorców, których suma

			opóźnionych świadczeń w okresie 3 kolejnych miesięcy wynosi co najmniej 500.000 zł.
--	--	--	---

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach prekonsultacji Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii opublikowało w kwietniu 2018 r. *Zieloną Księgę – zatory płatnicze w Polsce*¹⁰. Swoje opinie zgłosiło 33 przedsiębiorców oraz 16 organizacji zrzeszających przedsiębiorców. Przedsiębiorcy potwierdzili, że borykają się z praktyką nieterminowego regulowania zobowiązań przez kontrahentów. Negatywnie wpływa to na ich płynność finansową i jest jednym z głównych utrudnień w prowadzeniu działalności gospodarczej. Większość z propozycji opisanych w *Zielonej Księdze* spotkała się z pozytywnym odbiorem małych i średnich przedsiębiorców. Aprobatę zyskały zarówno środki o charakterze cywilnoprawnym (wzmocnienie uprawnień wierzyciela w transakcji handlowej, wyższa rekompensata dla MŚP, krótsze terminy zapłaty), jak i administracyjnym (publikowanie informacji o praktykach płatniczych i terminach zapłaty, kary finansowe dla przedsiębiorstw, które notorycznie nadużywają swojej przewagi ekonomicznej), także rozszerzenia ulgi „za złe długi” na podatek dochodowy, w tym obowiązek podwyższania podstawy opodatkowania przez dłużników o wartość przeterminowanych o ponad 120 dni zobowiązań.

Ponadto na zlecenie Ministerstwa Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości przeprowadziła badanie ankietowe na próbie 368 firm. Wyniki badania korespondują z opiniami otrzymanymi w ramach konsultacji *Zielonej Księgi*. Przedsiębiorcy bez względu na wielkość prowadzonej działalności gospodarczej zdecydowanie poparli propozycje:

- odstąpienia od umowy lub jej wypowiedzenia, w sytuacji w której termin zapłaty przekracza 120 dni,
- publikowania informacji o praktykach płatniczych,
- podwyższenia kwoty rekompensaty za koszty odzyskiwania należności,
- kar finansowych dla firm notorycznie zalegających z płatnościami,
- wprowadzenia ustawowego terminu zapłaty w relacjach między dużym przedsiębiorcą (jako płatnikiem) a firmą z sektora MŚP (jako dostawcą).

Ponieważ ustawa dotyczy przede wszystkim przedsiębiorców została ona przekazana do konsultacji społecznych zgodnie z art. 16 ustawy o organizacjach przedsiębiorców, organizacjom reprezentatywnym w rozumie przepisów ustawy o Radzie Dialogu Społecznego (termin opiniowania 30 dni). Ponadto projekt został przekazany do opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, która na posiedzeniu w dniu 19 grudnia 2018 r. wyraziła pozytywną opinię z uwagą dotyczącą zastosowania 30-dniowego terminu zapłaty w transakcjach handlowych, w których dłużnik jest podmiotem publicznym. Projekt został 20 września 2018 r. udostępniony na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji w ramach Rządowego Procesu Legislacyjnego (konsultacje publiczne trwały 30 dni). Został również przekazany m. in do poniższych podmiotów:

1. Fundacja Małych i Średnich Przedsiębiorstw,
2. Konferencja Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce Związek Pracodawców,
3. Krajowa Izba Doradców Restrukturyzacyjnych,
4. Krajowa Izba Gospodarcza,
5. Krajowa Izba Syndyków,
6. Krajowa Rada Komornicza,
7. Krajowa Rada Notarialna,
8. Krajowa Rada Radców Prawnych,
9. Krajowa Rada Sądownictwa,
10. Krajowa Rada Spółdzielcza,
11. Krajowy Związek Banków Spółdzielczych,
12. Naczelna Rada Adwokacka,
13. Naczelna Rada Zrzeszeń Handlu i Usług,
14. Ogólnopolska Federacja Przedsiębiorców i Pracodawców Przedsiębiorcy.pl,
15. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kupców i Drobnej Wytwórczości,

¹⁰ https://www.mpit.gov.pl/media/55198/Zielona_Ksiega_o_zatorach_platniczych.pdf

16. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości,
17. Polska Izba Handlu,
18. Polska Izba Ubezpieczeń,
19. Polska Fundacja Przedsiębiorczości,
20. Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji,
21. Polska Organizacja Niebankowych Instytucji Płatności – Związek Pracodawców,
22. Polska Rada Biznesu,
23. Polski Związek Funduszy Pożyczkowych,
24. Polski Związek Instytucji Pożyczkowych,
25. Polski Związek Pracodawców Budownictwa,
26. Polski Związek Windykacji,
27. Polskie Towarzystwo Gospodarcze,
28. UNICORN Europejska Unia Małych i Średnich Przedsiębiorstw,
29. Związek Banków Polskich,
30. Związek Pracodawców Klastry Polskie,
31. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców,

a także do organizacji z wykazu podmiotów do konsultacji publicznych, który umieszczony jest na stronie: <https://www.mpit.gov.pl/strony/ministerstwo/wspolpraca-z-organizacjami-pozarzadowymi/konsultacje-publiczne/>

Przedstawiciele strony społecznej wzięli udział w konferencji uzgodnieniowej w dniu 13 listopada 2018 r. Dokładne omówienie uwag znajduje się w raporcie z konsultacji publicznych wraz z załącznikiem.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny indeksowane wskaźnikiem CPI)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
budżet państwa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
JST	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wydatki ogółem	36,90	38,11	39,70	42,57	41,70	44,67	45,88	44,82	46,01	49,32	50,58	480,25
budżet państwa	36,90	38,11	39,70	42,57	41,70	44,67	45,88	44,82	46,01	49,32	50,58	480,25
JST	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Saldo ogółem	-36,90	-38,11	-39,70	-42,57	-41,70	-44,67	-45,88	-44,82	-46,01	-49,32	-50,58	-480,25
budżet państwa	-36,90	-38,11	-39,70	-42,57	-41,70	-44,67	-45,88	-44,82	-46,01	-49,32	-50,58	-480,25
JST	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Źródła finansowania	Wzrost łącznych wydatków budżetowych UOKiK, do jakiego dojdzie w wyniku wprowadzenie niniejszej ustawy, oszacowano – w oparciu o założenia przekazane przez UOKiK – na kwotę około 38 mln rocznie, z czego wydatki związane z zatrudnieniem dodatkowych 194 pracowników wyniosą ok. 30 mln zł rocznie a wydatki rzeczowe ok. 8 mln zł rocznie. Dodatkowo niezbędne będzie poniesienie jednorazowych dodatkowych wydatków na pierwsze wyposażenie stanowisk pracy i dostosowanie infrastruktury urzędu do pełnienia nowych funkcji w wysokości 10 mln zł. Środki te będą pochodziły z budżetu państwa.
---------------------	---

<p>Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń</p>	<p>Przeciwdziałanie tworzeniu się zatorów wymagać będzie daleko idącej rozbudowy UOKiK. Do realizacji nowych zadań niezbędne będzie utworzenie dodatkowych czterech departamentów dedykowanych w całości sprawom związanym z zatorami publicznymi. Będą to departamenty: zajmujący się przyjmowaniem i analizą zgłoszeń o zatorach; dedykowany kontrolom i przygotowywaniu decyzji nakładających kary; zajmujący się rozpatrywaniem odwołań i reprezentujący UOKiK w postępowaniach sądowych dotyczących zatorów oraz departament zajmujący się kwestiami związanymi z egzekwowaniem i ewentualnym zwracaniem kar.</p> <p>We wskazanych powyżej nowych departamentach pracować ma 110 osób. Ponadto część czynności, realizowanych na poziomie lokalnym, wymagać będzie zatrudnienia dodatkowych 50 osób w Delegaturach UOKiK oraz powołanie dodatkowego Wiceprezesa, który zajmować będzie się kwestiami związanymi z zatorami płatniczymi. Łączna liczba osób bezpośrednio zaangażowanych wyłącznie w działania dotyczące zatorów (nowe departamenty, nowe osoby w delegaturach oraz wiceprezes z obsługą sekretarską) wyniesie 162. W przypadku 130 osób, które zajmować będą się bezpośrednio postępowaniami w zakresie zatorów płatniczych wymagane będą wysoko cenione na rynku umiejętności z zakresu księgowości, wobec czego ich pensje powinny być na odpowiednio wysokim, wyższym niż standardowy w UOKiK, poziomie. W związku z tym niezbędne będzie wzmocnienie również departamentów pomocniczych, w tym specjalistów od IT. Oszacowano, iż pracowników tych powinno być co najmniej 32.</p> <p>Utworzenie pionu dedykowanego przeciwdziałaniu tworzeniu się zatorów płatniczych wymagało będzie również znaczących inwestycji w środki trwałe niezbędne dla realizowania zadań tego pionu takich jak środki transportu, sprzęt komputerowy i odpowiednie oprogramowanie. Ponadto w związku z kontrolami prowadzonymi poza siedzibą UOKiK niezbędne będzie zarezerwowanie odpowiednich środków na zakwaterowanie i diety osób kontrolujących.</p> <p>Brak możliwości oszacowania dochodów budżetu państwa z tytułu kar nakładanych na przedsiębiorców notorycznie kredytujących się kosztem swoich kontrahentów. Proponowana wysokość kary wynosi tyle ile odsetki za opóźnienia w transakcjach handlowych (10% plus stopa referencyjna NPB – obecnie 1,5%). Nie można ustalić jaka liczba postępowań będzie prowadzona. Dodatkowo przewidziane są możliwości obniżenia kary (o 20%) w przypadku gdy przedsiębiorca w trakcie postępowania ureguluje swoje wymagalne zobowiązania z okresu objętego postępowaniem. Nie wiadomo ilu przedsiębiorców będzie chciało skorzystać z tej możliwości. Wstępnie planowane jest, że Prezes UOKiK będzie prowadził około 300 postępowań rocznie.</p> <p>Wprowadzenie wprost możliwości niedochodzenia rekompensaty w przypadku należności równych lub niższych niż 40 euro (ok 160 zł) będzie miało znikomy wpływ na wysokość dochodów sfp z tego tytułu z uwagi na zakres podmiotów i przedmiotowy zwolnienia z obowiązku. Zakres podmiotów, które w praktyce będą korzystały z tego rozwiązania, jest wąski, gdyż jednostki sfp stosunkowo rzadko są usługodawcami lub dostawcami, którym przysługuje wynagrodzenie z transakcji handlowej. Ponadto ograniczenie niedochodzenia będzie dotyczyć niskich kwot. W przypadku gdy kwota należności przekroczy 40 euro, będzie obowiązek dochodzenia rekompensaty.</p> <p>Wprowadzenie możliwości obniżenia podstawy opodatkowania CIT i PIT o wartość nieotrzymanych należności nie będzie miało wpływu na budżet państwa, ponieważ jednocześnie będzie wprowadzony obowiązek podwyższenia podstawy opodatkowania dla dłużników. Oznacza to, że należny podatek od przeterminowanej płatności będzie zapłacony.</p> <p>Jeśli chodzi o wpływ projektu na płynność jednostek sektora publicznego, to z uwagi na specyfikę jego finansowania (publiczną gospodarkę budżetową), wpływ ten powinien być</p>
---	--

	<p>obojętny. Podmioty publiczne mają system finansowania w dużym stopniu niezależny od rynkowych fluktuacji. Co więcej, w przeciwieństwie do przedsiębiorców, podmioty publiczne są zwykle ostatecznymi odbiorcami nabywanych towarów i usług. Dokonują zakupów na własne potrzeby albo w celu przekazania społeczności lokalnej, najczęściej nieopłatnie. Jedynie sporadycznie uczestniczą w „łańcuchu” relacji handlowych, w którym uzyskują środki na sfinansowanie zakupów od swoich klientów. Same nie są więc ofiarą zatorów.</p> <p>Całościowo zmiany proponowane w przedkładanym projekcie mają na celu poprawę płynności finansowych przedsiębiorców w tym w szczególności tych z sektora MŚP – co w konsekwencji może zwiększyć wpływy podatkowe, bowiem przedsiębiorcy będą w mniejszej skali korzystali z rozwiązań pozwalających na zmniejszenie należności podatkowych z tytułu nieściągalnych wierzytelności.</p>
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2018 r.)	duże przedsiębiorstwa – wyłącznie podmioty, o których mowa w art. 27b ustawy o CIT	-8,22	-0,17	-0,17	-0,17	-0,17	-0,17	-9,92
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	<p>Duży przedsiębiorca (którego dochód w rozumieniu CIT przekroczył w poprzednim roku 50 mln euro) zostanie zobligowany do przekazywania danych o swoich praktykach płatniczych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, które będą następnie publikowane na stronie internetowej urzędu obsługującego. Tego typu rozwiązanie z jednej strony będzie stanowiło dodatkowy obowiązek dla przedsiębiorcy, z drugiej zaś wpłynie na poprawę dyscypliny płatniczej. Dodatkowo, wymierną korzyścią z upubliczniania informacji o praktykach płatniczych będzie możliwość stworzenia pozytywnego wizerunku przedsiębiorcy jako wiarygodnego i rzetelnego podmiotu.</p> <p>Istotą proponowanych zmian jest to, aby dużym przedsiębiorstwom utrudnić wymuszanie kredytu kupieckiego od mniejszych podmiotów. Co za tym idzie, zasadniczym skutkiem przyjęcia projektu powinno być więc utrudnienie pozyskiwania gotówki „z rynku” (kosztem swoim kontrahentów). Nie przewidujemy jednak, by spowodowało to trwałe szkody w płynności firm dużych, choćby z tego względu, że z uwagi na efekt skali i większą wiarygodność kredytową mają one łatwy dostęp do innych źródeł pieniądza (w formie kredytu).</p> <p>Konieczność uwzględnienia w systemach księgowych naliczonych odsetek od wierzytelności nie będzie generować dodatkowych kosztów ponieważ rachunkowość uwzględnia odsetki – istota zmiany dotyczy obligatoryjnego ich naliczenia.</p>						
	sektor mikro-, małych i	Projektowane zmiany w przepisach będą miały zasadniczy wpływ na						

średnich przedsiębiorstw	wyrównanie pozycji kontrahentów, w szczególności gdy dłużnikiem jest duży przedsiębiorca, a wierzycielem podmiot z sektora MŚP. Powinny przełożyć się na poprawę ich poziom płynności finansowej w relacjach z podmiotami publicznymi oraz dużymi przedsiębiorstwami (skrócone terminy zapłaty oraz podwyższona rekompensata). Całościowo zmiany powinny zwiększyć płynność finansową przedsiębiorstw, szczególnie tych które są kontrahentami dużych firm (choćby dzięki ustawowym terminom maksymalnym).
rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w tym na osoby starsze i niepełnosprawne	Brak bezpośredniego wpływu. Projekt wpłynie natomiast, w wyżej opisany sposób, na tych obywateli, którzy wykonują działalność gospodarczą. Brak wpływu na osoby starsze lub niepełnosprawne.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Koszty dostosowania systemów finansowo-księgowych dla przedsiębiorstw, które będą zobowiązane przekazywać sprawozdania, został wyliczony, biorąc pod uwagę publikowane przez GUS dane o wynagrodzeniach¹¹. Przyjęto, że miesięczne wynagrodzenie osoby przygotowującej modyfikację systemu wynosi ok. 60 zł brutto za godzinę pracy (uśrednione wynagrodzenia analityka systemów komputerowych i kierownika do spraw technologii informatycznych). Są to dane z października 2016 roku, wz. z tym uwzględniając 6,6% wzrost wynagrodzeń¹², otrzymujemy kwotę ok 65 zł brutto za godzinę pracy osoby dostosowującej system finansowo-księgowy do generowania sprawozdań o stosowanych terminach zapłaty. Przyjmując, że w zaawansowanym systemie ERP dostosowania powinno zająć maksymalnie 40 godzin pracy, jednostkowy koszt dla firmy będzie wynosił 3635 zł (uwzględniając koszty wynagrodzeń po stronie pracodawcy dla wynagrodzenia wynoszącego 10400 zł miesięcznie brutto).</p> <p>Koszt dostosowania systemów ERP jest kosztem jednorazowym, wiążącym się z przygotowaniem odpowiednich algorytmów generujących sprawozdanie. W kolejnych latach należy przyjąć, że czas pracy potrzebny na wygenerowanie raportu oraz jego przekazanie do Ministerstwa Finansów wyniesie ok. 1 godziny.</p>
--	---

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz: Zwiększenie liczby procedur będzie związane z obowiązkiem publikacji sprawozdań o stosowanych przez podmioty publiczne i duże przedsiębiorstwa terminach zapłaty. Dotyczyć to będzie tylko 2620 podmiotów których dane podatkowe zgodnie z art. 27b ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych są publikowane przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane przepisy, mogą przyczynić się do poprawy płynności przedsiębiorców, co z kolei, w sposób pośredni może

¹¹ Struktura wynagrodzeń według zawodów w październiku 2016 r.

¹² Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw.

wpłynąć na zwiększenie inwestycji i skali działalności, a w konsekwencji na wzrost zatrudnienia.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne	☐ demografia	☒ informatyzacja
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☐ inne:		

Omówienie wpływu	W zakresie obowiązku raportowego dot. praktyk płatniczych całość procesu będzie z informatyzowana. Ponieważ obowiązek zostanie nałożonych przede wszystkim na duże podmioty, które dysponują zaawansowanymi systemami księgowo-rozliczeniowym przewiduje się, że również przygotowywanie danych do raportu będzie zautomatyzowane.
------------------	--

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Planuje się, że ustawa wejdzie w życie z dniem 1 czerwca 2019 r. Pierwsze raporty dot. praktyk płatniczych zostaną opublikowane za 2020 r. – w roku 2021 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ocena efektów wdrożenia projektowanych przepisów będzie wykonywana corocznie przez trzy lata od wejścia w życie ustawy przez MPiT Źródłem danych do ewaluacji będą m.in. sprawozdania o praktykach płatniczych największych dłużników. Najważniejsze mierniki przyjęte do ewaluacji to procent przeterminowanych należności w portfelach polskich przedsiębiorców w transakcjach B2B (obecnie między 80% a 90%) oraz procent transakcji zawieranych z wykorzystaniem kredytu kupieckiego (obecnie między 25% a 30%). Skuteczność projektowanych przepisów będzie można ocenić, porównując zmiany trendów powyższych danych między okresami przed regulacją i po jej wprowadzeniu. Ewaluacja będzie również uwzględniała ocenę miernika odnoszącego się do średniej liczby dni dokonywanej zapłaty w transakcjach, zarówno przez podmioty publiczne, jak i przedsiębiorstwa po wejściu w życie nowych przepisów poprzez porównanie zmiany powyższych danych np. na podstawie cyklicznego badania *Europejski Raport Płatności* (publikowanego przez Intrum Iustitia), gdzie takie dane są mierzone raz do roku.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Warszawa, 30 stycznia 2019 r.

RAPORT Z KONSULTACJI

projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczeniu zatorów płatniczych

I. Informacje ogólne.

Przepisy projektu ustawy przewidują rozwiązania, które zmierzają do zredukowania zatorów płatniczych, w tym w szczególności zatorów występujących w relacjach asymetrycznych (na linii duże przedsiębiorstwo – MŚP).

Priorytetem w przedłożonym projekcie jest przyjęcie skutecznych instrumentów ochrony wierzycieli. Poza zmianami przewidującymi rozwiązania o charakterze cywilnoprawnym – takimi jak ustawowe terminy zapłaty niepodlegające przedłużeniu w relacjach asymetrycznych, podwyższenie odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych, czy pewne uproszczenia dla przedsiębiorców w sądowej procedurze cywilnej – proponuje się zmiany innych ustaw o charakterze administracyjnoprawnym. W tym drugim zakresie postuluje się m.in. publikowanie corocznego sprawozdania o stosowanych praktykach płatniczych przez dużych przedsiębiorców, tzw. wprowadzenie w podatkach dochodowych tzw. ulgi na złe długi, czy też ustanowienie kar administracyjnych dla dużych firm generujących zatory płatnicze. Propozycje te są o tyle uzasadnione, że – jak się wydaje – w wielu przypadkach instrumenty cywilnoprawne mogą się okazać niewystarczające dla osiągnięcia celu projektu.

II. Przebieg konsultacji i opiniowania.

W ramach prekonsultacji Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii opublikowało w kwietniu 2018 r. Zieloną Księgę – zatory płatnicze w Polsce. Wyniki prekonsultacji potwierdziły, że przedsiębiorcy borykają się z praktyką nieterminowego regulowania zobowiązań przez kontrahentów. Negatywnie wpływa to na ich płynność finansową i jest jednym z głównych utrudnień w prowadzeniu działalności gospodarczej. Na podstawie prekonsultacji Ministerstwo przygotowało projekt ustawy. Został on wpisany do Wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów pod numerem UD429.

20 września 2018 r. projekt został przekazany do konsultacji publicznych i opiniowania.

Lista podmiotów, do których skierowano projekt znajduje się w załączniku nr 1 do raportu.

Uwagi zgłoszone w ramach konsultacji i opiniowania dotyczyły w szczególności:

1) zastosowania instytucji uprawdopodobnienia w uproszczonym postępowaniu nakazowym i zasądzenia przez sąd z urzędu odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych i rekompensaty,

2) maksymalnego 30 – dniowego terminu zapłaty dla podmiotów publicznych innych niż podmioty lecznicze oraz maksymalnego 60 – dniowego terminu zapłaty w relacjach, w których duży przedsiębiorca jest dłużnikiem, a MŚP wierzycielem,

3) obowiązku raportowania praktyk płatniczych.

Propozycje zmian wniesione w ramach konsultacji publicznych i opiniowania zostały przeanalizowane.

Zgłoszone uwagi były także przedmiotem dyskusji na konferencji uzgodnieniowej, która odbyła się dnia 13 listopada br.

Szczegółowe omówienie uwag zgłoszonych w ramach konsultacji zostało przedstawione w załączniku nr 2 – Tabeli do Raportu z konsultacji projektu *ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych* (zgodnie z wytycznymi zawartymi § 51 Regulaminu pracy Rady Ministrów).

III. Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

Projekt ustawy nie podlega przedstawieniu właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu.

Zgodnie z opinią Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 19 października 2018 r., DPUE.920.1435.2018/2/dl projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej z zastrzeżeniami omówionymi w ww. piśmie.

IV. Podmioty, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. poz. 979), projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji. Zainteresowanie pracami nad projektem w trybie ww. ustawy zgłosiły następujące podmioty: Shell Sp. z o.o., Polska Organizacja Przemysłu i Handlu Naftowego, Imperial Tobacco Polska SA.

Lista podmiotów, do których przekazano projekt w ramach konsultacji i opiniowania.

1. Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.
2. Business Centre Club
3. Europejskie Centrum Konsumenckie
4. Federacja Przedsiębiorców Polskich
5. Forum Związków Zawodowych
6. Fundacja im. Stefana Batorego
7. Fundacja Małych i Średnich
8. Przedsiębiorstw
9. Fundacja Republikańska
10. Giełda Papierów Wartościowych S.A.
11. Instytut Badań nad Demokracją i Przedsiębiorstwem Prywatnym
12. Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową Izba Domów Maklerskich
13. Izba Pracodawców Polskich
14. Izba Przemysłowo - Handlowa Inwestorów Zagranicznych w Polsce
15. Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami
16. Konfederacja Lewiatan
17. Konferencja Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce Związek Pracodawców
18. Korporacja Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A.
19. Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A.
20. Krajowa Federacja Konsumentów
21. Krajowy Fundusz Kapitałowy S.A.
22. Krajowa Izba Biegłych Rewidentów
23. Krajowa Izba Doradców Podatkowych
24. Krajowa Izba Rozliczeniowa
25. Krajowa Izba Doradców Restrukturyzacyjnych
26. Krajowa Izba Gospodarcza
27. Krajowa Izba Syndyków
28. Krajowa Rada Komornicza
29. Krajowa Rada Notarialna
30. Krajowa Rada Radców Prawnych
31. Krajowa Rada Spółdzielcza
32. Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo – Kredytowa
33. Krajowe Stowarzyszenie Funduszy Poręczeńiowych
34. Krajowy Związek Banków Spółdzielczych
35. Naczelna Rada Adwokacka
36. Naczelna Rada Zrzeszeń Handlu i Usług
37. NSZZ Solidarność
38. Ogólnopolska Federacja Przedsiębiorców i Pracodawców
39. Ogólnopolski Związek Pracodawców Niepublicznych Operatorów Poczтовых
40. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych
41. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kupców Drobnej Wytwórczości
42. Polska Organizacja Francyzodawców

43. Polska Organizacja Niebankowych Instytucji Płatności – Związek Pracodawców
44. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
45. Polska Agencja Inwestycji i Handlu
46. Polska Federacja Stowarzyszeń Rzecznawców Majątkowych
47. Polska Izba Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych
48. Polska Izba Gospodarcza Eksporterów, Importerów i Kooperacji
49. Polska Izba Handlu
50. Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji
51. Polska Izba Komunikacji Elektronicznej
52. Polska Izba Ochrony Osób i Mienia
53. Polska Izba Ochrony
54. Polska Izba Pośredników Ubezpieczeniowych i Finansowych
55. Polska Izba Rzecznawstwa Majątkowego
56. Polska Izba Ubezpieczeń
57. Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji
58. Polska Rada Biznesu
59. Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych
60. Polskie Forum HR
61. Polskie Stowarzyszenie Inwestorów Kapitałowych
62. Polski Fundusz Rozwoju
63. Polski Związek Funduszy Pożyczkowych
64. Polski Związek Instytucji Pożyczkowych
65. Polski Związek Windykacji
66. Polskie Towarzystwo Gospodarcze
67. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej
68. Stowarzyszenie Agencji Zatrudnienia
69. Stowarzyszenie Eksporterów Polskich
70. Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych
71. Stowarzyszenie Inspektorów Pracy RP
72. Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych
73. Stowarzyszenie Konsumentów Polskich
74. Stowarzyszenie Księgowych w Polsce
75. Stowarzyszenie Polskich Brokerów Polska Izba Brokerów
76. Stowarzyszenie Polskich Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych
77. Stowarzyszenie Towarzystw Funduszy Inwestycyjnych
78. Stowarzyszenie Samozatrudnieni
79. Unia Metropolii Polskich
80. Unia Miasteczek Polskich
81. UNICORN Europejska Unia Małych i Średnich Przedsiębiorstw
82. Związek Banków Polskich
83. Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej
84. Związek Maklerów i Doradców
85. Związek Miast Polskich
86. Związek Powiatów Polskich
87. Związek Pracodawców AGD
88. Związek Pracodawców Kłustry Polskie

89. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców
90. Związek Polskiego Leasingu
91. Związek Rzemiosła Polskiego
92. Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej
93. Hutnicza Izba Przemysłowo – Handlowa
94. Izba Bawelny w Gdyni
95. Izba Gospodarcza Metali Nieżelaznych i Recyklingu
96. Polska Izba Gospodarcza Przemysłu Drzewnego
97. Krajowe Stowarzyszenie Przemysłu Tytoniowego
98. Odlewnicza Izba Gospodarcza
99. Ogólnopolska Izba Gospodarcza Producentów Mebli
100. Polska Izba Producentów na Rzecz Obronności Kraju
101. Polska Izba Przemysłu Chemicznego
102. Polska Izba Przemysłu Jachtowego i Sportów Wodnych – POLSKIE JACHTY
103. Polska Unia Dystrybutorów Stali
104. Polski Związek Przemysłu Oponiarskiego
105. Stowarzyszenie Dystrybutorów i Producentów Części Motoryzacyjnych
106. Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej
107. Stowarzyszenie Polskiego Przemysłu Lotniczego
108. Stowarzyszenie Producentów i Importerów Urządzeń Grzewczych
109. Stowarzyszenie Techniczne Odlewników Polskich
110. Związek Pracodawców Przemysłu Odzieżowego i Tekstylnego
111. Związek Pracodawców "Polskie Szkło"
112. Związek Producentów Sprzętu Oświetleniowego „Pol-lighting"
113. Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia Porozumienie Zielonogórskie
114. Izba Gospodarcza „FARMACJA POLSKA”
115. Izba Gospodarcza Właścicieli Punktów Aptecznych i Aptek
116. Krajowa Izba Lekarsko-Weterynaryjna
117. Naczelna Izba Aptekarska
118. Naczelna Izba Lekarska
119. Ogólnopolska Izba Gospodarcza Wyrobów Medycznych POLMED
120. Polska Izba Informatyki Medycznej
121. Polska Izba Przemysłu Farmaceutycznego i Wyrobów Medycznych POLFARMED
122. Polska Izba Zielarsko - Medyczna i Drogeryjna
123. Polski Związek Producentów Leków Bez Recepty PASMI
124. Polski Związek Pracodawców Przemysłu Farmaceutycznego
125. Polski Związek Przemysłu Kosmetycznego
126. Polskie Stowarzyszenie Przemysłu Kosmetycznego i Detergentowego
127. Związek Pracodawców Hurtowni Farmaceutycznych
128. Związek Pracodawców Innowacyjnych Firm Farmaceutycznych
129. Izba Gospodarcza Handlowców,

- Przetwórców Zbóż i Producentów Pasz.
Izba Zbożowo-Paszowa
130. Krajowa Izba Gospodarcza „Przemysłu Spożywczego i Opakowań”
131. Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich Związek Rewizyjny
132. Polska Federacja Producentów Żywności
133. Polskie Stowarzyszenie Przetwórców Ryb
134. Stowarzyszenie Naukowo – Techniczne Inżynierów i Techników Przemysłu Spożywczego
135. Stowarzyszenie Polskich Producentów Wyrobów Czekoladowych i Cukierniczych
136. Stowarzyszenie Producentów Pomidorów i Ogórków pod Osłonami
137. Stowarzyszenie Producentów Ryb Łososiowatych
138. Stowarzyszenie Rzemieślników Piekarnictwa Rzeczypospolitej Polskiej
139. Związek Polskie Mięso
140. Związek Pracodawców Polski Przemysł Spirytusowy
141. Związek Pracodawców Przemysłu Piwowarskiego Browary Polskie
142. Związek Producentów Cukru
143. Krajowe Stowarzyszenie Eksporterzy Rzeczypospolitej Polskiej
144. Krajowy Związek Rewizyjny Spółdzielni Spożyców "Społem"
145. Naczelna Rada Zrzeszeń Handlu i Usług
146. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kupców i Drobnej Wytwórczości
147. Polska Izba Gospodarcza Importerów, Eksporterów i Kooperacji
148. Polska Izba Handlu
149. Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji
150. Polska Rada Centrów Handlowych
151. Polskie Stowarzyszenie Vendingu
152. Stowarzyszenie Eksporterów Polskich
153. Stowarzyszenie Eksporterów Równoległych
154. Federacja Porozumienie Polskiego Rynku Nieruchomości
155. Geodezyjna Izba Gospodarcza
156. Izba Gospodarcza "Ciepłownictwo Polskie”
157. Izba Gospodarcza „Wodociągi Polskie”
158. Izba Gospodarcza Hotelarstwa Polskiego
159. Krajowe Forum Chłodnictwa Związek Pracodawców
160. Ogólnopolski Związek Pracodawców Niepublicznych Operatorów Poczтовых
161. Polska Federacja Organizacji Zarządców, Administratorów i Właścicielei Nieruchomości
162. Polska Federacja Rynku Nieruchomości
163. Polska Federacja Stowarzyszeń Rzecznawców Majątkowych
164. Polska Federacja Turystyki Wiejskiej „Gospodarstwa Gościnne”
165. Polska Izba Firm Szkoleniowych
166. Polska Izba Gospodarcza Czystości
167. Polska Izba Ochrony
168. Polska Izba Pogrzebowa
169. Polska Izba Przemysłu Targowego

170. Polska Izba Rzeczoznawstwa Majątkowego
171. Polska Izba Stacji Kontroli Pojazdów
172. Polska Izba Turystyki
173. Polska Organizacja Branży Parkingowej
174. Polski Związek Pracodawców Ochrona
175. Polskie Stowarzyszenie Biur Tłumaczeń
176. Polskie Stowarzyszenie Prawników Przedsiębiorstw
177. Polskie Towarzystwo Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS
178. Stowarzyszenie Geodetów Polskich
179. Stowarzyszenie Komunikacji Marketingowej
180. Forum Przewoźników Ekspresowych
181. Izba Gospodarcza Transportu Lądowego
182. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Przewoźników Osobowych
183. Ogólnopolski Związek Pracodawców Transportu Drogowego
184. Polska Izba Cła Logistyki i Spedycji
185. Polska Izba Gospodarcza Transportu Samochodowego i Spedycji
186. Polska Izba Spedycji i Logistyki
187. Railway Business Forum
188. Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Komunikacji RP
189. Zrzeszenie Międzynarodowych Przewoźników Drogowych
190. Związek Armatorów Polskich
191. Związek Niezależnych Przewoźników Kolejowych
192. Związek Pracodawców Kolejowych
193. Izba Energetyki Przemysłowej i Odbiorców Energii
194. Izba Gospodarcza Energetyki i Ochrony Środowiska
195. Izba Gospodarcza Gazownictwa
196. Krajowa Izba Biopaliw
197. Polska Geotermalna Asocjacja im. prof. Juliana Sokołowskiego
198. Polska Izba Biomasy
199. Polska Izba Gospodarcza Energetyki Odnawialnej i Rozproszonej
200. Polska Izba Paliw Płynnych
201. Polska Organizacja Gazu Płynnego
202. Polska Organizacja Przemysłu i Handlu Naftowego
203. Polska Organizacja Rozwoju Technologii Pomp Ciepła
204. Polski Komitet Energii Elektrycznej
205. Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej
206. Polskie Stowarzyszenie Wodoru i Ogniw Paliwowych
207. Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych
208. Polskie Towarzystwo Energetyki Słonecznej -ISES
209. Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej
210. Stowarzyszenie Elektryków Polskich
211. Stowarzyszenie Energii Odnawialnej
212. Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Mechaników Polskich
213. Stowarzyszenie na Rzecz Efektywności – ETA
214. Stowarzyszenie Naukowo – Techniczne Inżynierów i Techników Przemysłu Naftowego i Gazowniczego

215. Stowarzyszenie Niezależnych Wytwórców Energii Skojarzonej
216. Stowarzyszenie Polskich Energetyków
217. Towarzystwo Elektrowni Wodnych
218. Towarzystwo Gospodarcze Polskie Elektrownie
219. Towarzystwo Obrotu Energią
220. Związek Pracodawców Forum Energetyki Odnawialnej
221. Krajowy Związek Pracodawców Branży Geologicznej
222. Górnicza Izba Przemysłowo – Handlowa
223. Stowarzyszenie Kopalń Odkrywkowych
224. Związek Pracodawców Polska Miedź
225. Izba Architektów Rzeczypospolitej Polskiej
226. Konfederacja Budownictwa i Nieruchomości
227. Izba Projektowania Budowlanego
228. Ogólnopolska Izba Gospodarcza Drogownictwa
229. Polska Izba Gospodarcza Rusztowań
230. Polska Izba Inżynierów Budownictwa
231. Polska Izba Przemysłowo-Handlowa Budownictwa
232. Polskie Stowarzyszenie Budownictwa Ekologicznego
233. Polski Związek Pracodawców Budownictwa
234. Polski Związek Producentów Farb i Klejów
235. Polski Związek Producentów Kruszyw
236. Stowarzyszenie na Rzecz Systemów Ociepleń
237. Stowarzyszenie Polska Izba Urbanistów
238. Stowarzyszenie Producentów Betonów
239. Stowarzyszenie Producentów Cementu
240. Stowarzyszenie Wykonawców Dachów Płaskich i Fasad (DAFA)
241. Izba Przemysłowo-Handlowa Gospodarki Żłomem
242. Krajowa Izba Gospodarki Odpadami
243. Ogólnopolska Izba Gospodarcza Ochrony Środowiska
244. Ogólnopolska Izba Gospodarcza Recyklingu
245. Polska Izba Gospodarki Odpadami
246. Związek Pracodawców Gospodarki Odpadami
247. Związek Pracodawców Przemysłu Opakowań i Produktów w Opakowaniach EKO-PAK
248. Związek Pracodawców Izba Recyklingu i Odzysku Odpadów
249. Izba Gospodarki Elektronicznej
250. Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji
251. Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji
252. Polska Izba Komunikacji Elektronicznej
253. Związek Importerów i Producentów Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego Branży RTV i IT – ZIPSEE „Cyfrowa Polska”

254. Związek Pracodawców AGD – CEDED Polska - Conseil Europeen de la Construction d'Appareils Domestiques
255. Związek Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska
256. Związek Pracodawców Mediów Elektronicznych i Telekomunikacji Mediakom
257. Związek Pracodawców Mediów Publicznych
258. Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości
259. Koalicja na rzecz Polskich Innowacji
260. Polska Izba Gospodarcza Zaawansowanych Technologii
261. Stowarzyszenie Organizatorów Ośrodków Innowacji i Przedsiębiorczości
262. Stowarzyszenie Top 500 Innovators
263. Polskie Forum HR
264. Stowarzyszenie Agencji Zatrudnienia
265. Stowarzyszenie Inspektorów Pracy RP
266. Amerykańska Izba Handlowa
267. Brytyjsko-Polska Izba Handlowa
268. Francusko-Polska Izba Gospodarcza
269. Niderlandzko-Polska Izba Gospodarcza
270. Polsko – Hiszpańska Izba Gospodarcza
271. Polsko-Niemiecka Izba Przemysłowo – Handlowa
272. Polsko – Szwedzka Izba Gospodarcza
273. Polsko – Rosyjska Izba Handlowo-Przemysłowa
274. Polsko – Ukraińska Izba Gospodarcza
275. Skandynawsko – Polska Izba Gospodarcza
276. Stowarzyszenie Greckich Przedsiębiorców w Polsce
277. Włoska Izba Handlowo – Przemysłowa w Polsce
278. Ogólnopolski Związek Pracodawców Zakładów Aktywności Zawodowej i Innych Przedsiębiorstw Społecznych
279. Polska Izba Druku
280. Polska Izba Ekologii
281. Polska Izba Gospodarcza "Ekorozwój"
282. Polska Izba Książki biuro@pik.org.pl
283. Polskie Stowarzyszenie Paliw Alternatywnych
284. Stowarzyszenie Papierników Polskich
285. Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o. (koordynator Krajowego Klastra Kluczowego MedSilesia)
286. Klaster Gospodarki Odpadowej i Recyklingu, Krajowy Klaster Kluczowy
287. Związek Zawodowy Pracowników Państwowej Inspekcji Pracy
288. Fundacja Inicjatyw Społeczno – Ekonomicznych
289. Fundacja Res Publica im. Henryka Krzeczковского
290. Fundacja Strefa Zieleni
291. Fundacja Wolności i Przedsiębiorczości
292. Polska Fundacja Przedsiębiorczości
293. Fundacja WWF Polska
294. Instytut Autostrada Technologii i Innowacji
295. Instytut Badań nad Demokracją i Przedsiębiorstwem Prywatnym
296. Instytut Sobieskiego

297. Rada Główna Instytutów Badawczych
298. Europejskie Centrum Konsumenckie w Polsce
299. Federacja Stowarzyszeń Naukowo – Technicznych Naczelna Organizacja Techniczna
300. Fundacja Firmy Rodzinne (FFR)
301. Fundacja na Rzecz Bezpiecznego Obrotu Prawnego
302. Izba Gospodarcza „Apteka Polska”
303. Kongres Budownictwa
304. Krajowa Izba Rozliczeniowa
305. Krajowa Rada Izb Rolniczych
306. Krajowa Rada Sądownictwa
307. Krajowy Związek Rolników Kółek i Organizacji Rolniczych
308. Ogólnopolski Związek Pracodawców Niepublicznych Operatorów Pocztowych
309. Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych
310. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
311. Polska Izba Ochrony Osób i Mienia
312. Polski Związek Pracodawców Prywatnych Branży Kosmetycznej
313. Stowarzyszenie Archiwistów Polskich
314. Stowarzyszenie Inicjatywa Firm Rodzinnych
315. Stowarzyszenie Polska Federacja Producentów Żywności
316. Stowarzyszenie Polskich Brokerów Polska Izba Brokerów
317. Stowarzyszenie Producentów Kosmetyków i Środków Czystości
318. Zrzeszenie Prawników Polskich
319. Zrzeszenie Związków Zawodowych Energetyków
320. Związek Pracodawców AGD
321. Związek Pracodawców Przemysłu i Urządzeń Pomiarowych
322. Związek Przedsiębiorstw Leasingowych
323. Fundacja Instytut Biznesu Rodzinnego
324. Związek Zawodowy Pracowników Państwowej Inspekcji Pracy
325. Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad
326. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego
327. Główny Inspektor Inspekcji Handlowej
328. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego
329. Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego
330. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
331. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych
330. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych
331. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego
332. Prezes Narodowego Banku Polskiego
333. Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia
334. Prezes Najwyższej Izby Kontroli
335. Prezes Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej
336. Prezes Urzędu Transportu Kolejowego

337. Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

338. Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego

339. Rzecznik Praw Obywatelskich

340. Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego

341. Szef Agencji Wywiadu

342. Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

UWAGI DO PROJEKTU USTAWY O ZMIANIE NIEKTÓRYCH USTAW W CELU OGRANICZENIA ZATORÓW PŁATNICZYCH				
Lp.	Jednostka redakcyjna, której dotyczy uwaga	Podmiot zgłaszający	Uwaga	Stanowisko MPiT
Uwagi ogólne i propozycje dodatkowe				
1.		Pracodawcy RP	<p>Przedstawiony przez Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii Projekt należy co do zasady ocenić pozytywnie. Z Europejskiego Raportu Płatności 2017 wynika bowiem, że aż 78% przedsiębiorców otrzymuje zapłatę 30 dni po terminie, a 13% czeka na nią nawet do 60 dni. Doliczając do tego średni termin zapłaty wskazany na fakturze, daje to 2 lub 3 miesiące bez wpływów na konto firmy. Taki stan rzeczy niesie za sobą poważne konsekwencje dla biznesu. Można wymienić tu chociażby brak możliwości regulowania przez wierzycieli własnych należności (co prowadzić może do narastania zjawiska zatorów płatniczych), ponoszenie dodatkowych kosztów prowadzenia działalności związanych z przeterminowanymi należnościami, konieczność podnoszenia cen produktów lub usług, czy też zmniejszanie funduszu wynagrodzeń, w tym ograniczanie zatrudnienia. Zatory płatnicze powodują również osłabienie inwestycji i zahamowanie rozwoju przedsiębiorstw.</p> <p><u>Zaproponowane zmiany polegające na wprowadzeniu rozwiązań mobilizujących dłużników transakcji handlowych (przedsiębiorców i podmioty publiczne) do dokonywania zapłaty w ustalonym terminie, jak również zniechęcających do narzucania przez nich nieuzasadnionych, wydłużonych terminów zapłaty, powinny przyczynić się do zauważalnej poprawy sytuacji wierzycieli. Co do zasady przedstawiony projekt należy ocenić pozytywnie. Szanse na całkowite wyeliminowanie</u></p>	Uwaga informacyjna

			<p>zatorów przy wykorzystaniu nowych rozwiązań są raczej mało prawdopodobne, jednakże niewątpliwie propozycja rządu jest krokiem w dobrym kierunku. Zatory płatnicze od lat bowiem utrudniają działalność przedsiębiorców, zwłaszcza tych z sektora mikro- i małych przedsiębiorstw, w przypadku których nieterminowa płatność lub brak płatności w ogóle może zadecydować o ich przyszłości. Proponowane rozwiązania powinny więc zniechęcać do podpisywania umów i kontraktów z terminami naruszającymi standardy handlowe.</p>	
2.	Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji	<p><u>Projekt ustawy zawiera bardzo istotne zmiany mające na celu ograniczenie zatorów płatniczych choć naszym zdaniem jest to działanie nadmierne, którego skutkiem będzie przeregulowanie kwestii.</u></p> <p>Skutki wprowadzenia tego kształtu ustawy mogą być zupełnie inne od tych które są oczekiwane przez ustawodawcę:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ponowne wprowadzenie regulacji w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych dot. zatorów płatniczych – to zdecydowanie niekorzystna zmiana, której jesteśmy zdecydowanie przeciwni. 2. Wierzyciele także zaangażowani w nowe kosztowne obowiązki administracyjne. 3. Obecnie już istnieją odrębne regulacje poświęcone tej kwestii, np. ustawa o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi czy weryfikacja w KR D. 4. Organy skarbowe będą zmuszane do określania czy dana wierzytelność jest wymagalna. Obecnie tego typu spory mają rozstrzygane przez sądy cywilne. 5. Powstanie dodatkowych sporów pomiędzy nabywcą a dostawcą związanych z wyjaśnieniem różnicy pomiędzy obowiązkiem wystawienia faktury z punktu widzenia 	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Ad. 1-5</p> <p>Tzw. korekta kosztów, wprowadzona w roku 2013 r., obowiązkowo obciążała wszystkie firmy zmuszając je do bieżącego sprawdzania wszystkich faktur i stanów magazynowych (bo koszty w działalności gospodarczej powstają w różnym czasie). Usunięcie konkretnej kwoty z kosztów wiązało się z koniecznością powiązania jej z właściwą fakturą lub partią dostawy. Nie było rozróżnienia na płatności przeterminowane oraz na te z długim (np. dłuższym niż 90 dni) terminem zapłaty. Nie było tu też żadnej korzyści podatkowej dla wierzyciela; dłużnik tracił koszt podatkowy, a w rezultacie zyskiwał jedynie budżet państwa.</p> <p>Obecnie proponowane rozwiązanie,</p>	

			<p>przepisów VAT (usługę wykonano –trzeba wystawić fakturę) a brakiem obowiązku zapłaty faktury do momentu uzyskania niezbędnych dokumentów dla nabywcy (często wymaganych prawem, normami czy bezpieczeństwem biznesowym) np. protokoły, oświadczenia, certyfikaty.</p> <p>6. Ograniczanie we wprowadzaniu szeregu nowych obowiązków po stronie nabywcy wydłużających potencjalne terminy rozliczeń już w tej chwili nabywca weryfikuje swoich kontrahentów stosując się do „Metodyki w zakresie oceny dochowania należytej staranności przez nabywców towarów w transakcjach krajowych.</p> <p>7. Nakładanie na firmy obowiązku informacyjnego o dyscyplinie płatności, spowoduje konieczność poniesienia kolejnych nakładów na dostosowanie systemów informatycznych dla tego wymogu. Nie wszystkie systemy księgowo-finansowe umożliwiają analizę terminów wymagalności oraz terminowości zapłat. Analiza bazuje na pojedynczych dokumentach i płatnościach. W firmach handlowych można mówić o nawet o kilkuset tysiącach rekordach , które muszą zostać przeanalizowane. W ostatnim czasie firmy już poniosły znaczne nakłady na dostosowanie systemów księgowych do wymogów raportowania jednolitych plików kontrolnych czy elektronicznego sprawozdania finansowego.</p> <p>8. Projekt ustawy ma chronić interesy małych i średnich podatników. Duże podmioty również dotyka problem przeterminowanych płatności właśnie w transakcjach z małymi i średnimi podmiotami. Nakładanie wyłącznie na dużych podatników kary w wysokości 5% od wszystkich przeterminowanych płatności jest nierównym traktowaniem podmiotów w Polsce. Zatem jeśli wprowadzamy nowe regulacje dotyczące zwalczania zatorów płatniczych powinny</p>	<p>tzw. ulga na złe długi, różni się od korekty kosztów w kilku istotnych elementach.</p> <p><i>Po pierwsze</i>, w przeciwieństwie do korekty kosztów tzw. ulga na złe długi księgowo odnosi się nie do kosztów, ale do przychodów (podstawy opodatkowania).</p> <p><i>Po drugie</i>, pokrzywdzony będzie mógł odjąć od podstawy opodatkowania kwoty przeterminowane (czyli dowolność po stronie wierzyciela). Tylko z drugiej strony nierzetelny - niepłacący w terminie - dłużnik będzie musiał uiścić podatek dochodowy od kwoty której nie zapłacił (czyli obowiązek tylko po stronie dłużnika).</p> <p><i>Po trzecie</i>, w przeciwieństwie do korekty kosztów tzw. ulga na złe długi wiąże się z pewną korzyścią po stronie wierzyciela w postaci niższej podstawy opodatkowania.</p> <p><i>Po czwarte</i>, w przeciwieństwie do korekty kosztów tzw. ulga na złe długi nie wymaga sprawdzania stanów magazynowych czy dostaw.</p> <p>Ad. 6-8.</p> <p>Dane pokazują, że koszt zatorów jest</p>
--	--	--	---	--

			one chronić dobra wszystkich przedsiębiorców niezależnie od ich wielkości.	mniejszy dla dużych podmiotów (duzi mają łatwiejszy dostęp do kapitału, który dodatkowo jest dla nich tańszy). Ponadto mają większą siłę przetargową co ułatwia im narzucanie terminów zapłaty niekorzystnych dla małych kontrahentów).
3.	Rada Gospodarcza Strefa Wolnego Słowa	<p>1. Propozycje zgłoszone przez MPiT uznać należy za idące w dobrym kierunku. <u>Docenić należy trafną diagnozę problemu oraz kompleksowe podejście do jego rozwiązania.</u></p> <p>2. Jednym z kluczowych zagadnień dotyczących zatorów płatniczych jest sprawa regulowania zobowiązań publicznoprawnych przez podmiot, który po dokonaniu dostawy towaru lub świadczeniu usługi nie otrzymał należności. Rozwiązaniem, w razie zaistnienia takiej sytuacji, jest <u>szersze stosowanie zasady, również w podatkach dochodowych, zgodnie z którą obowiązek podatkowy powstaje w momencie uzyskania zapłaty. Mogłoby ono być dopuszczalne w wypadku przedsiębiorstw, których obrót nie przekracza rocznie 2 mln euro. Byłoby to komplementarne z kasowym rozliczaniem jakie występuje w podatku VAT.</u></p> <p>3. <u>Dodatkowo wskazana jest możliwość regulowania innych niż VAT zobowiązań publicznoprawnych z konta „vatowskiego” utworzonego na potrzeby mechanizmu podzielonej płatności. Należy także rozważyć czy środki tam zgromadzone nie powinny móc podlegać egzekucji w wypadku zobowiązań cywilnoprawnych, tak aby owo konto nie służyło jako narzędzie do unikania płacenia należności kontrahentom.</u></p> <p>4. <u>Więszym wsparciem, w tym legislacyjnym, cieszyć się</u></p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Dodatkowe propozycje po analizie nie zostały włączone do projektu.</p>	

			<p>powinny pozasądowe metody rozstrzygania sporów, w tym szczególnie arbitraż. Obecnie rozwiązanie to jest trudnodostępne dla przedsiębiorstw z sektor MŚP. Główną barierą są koszty. Można zatem wprowadzić system np. zachęt podatkowych, które czyniłby korzystanie z tej i podobnych form polubownego załatwiania spraw bardziej dostępnymi dla mniejszych podmiotów.</p>	
4.		BCC	<p>Zatory płatnicze są zasadniczym problemem dla większości przedsiębiorców. W związku z tym, iż problem ten jest tak ważki i jednocześnie bardzo powszechny w obrocie gospodarczym, BCC przeprowadziło wśród swoich Członków ankietę.</p> <p>Jak pokazują wyniki przeprowadzonej ankiety, ponad 60% ankietowanych przedsiębiorców wskazało zatory płatnicze, jako duży problem dla firmy. Około 61% przedsiębiorców oczekuje na uregulowanie przeterminowanych płatności od 30 do 90 dni. Niemal 28 % ankietowanych przedsiębiorców oczekuje na uregulowanie przeterminowanych płatności do 30 dni.</p> <p>Przeterminowane płatności, u blisko 26% przedsiębiorców, stanowią od 10 do 20% ogólnej sumy należności, natomiast w przypadku 22% firm, przeterminowane płatności stanowią od 20 do 40% ogólnej sumy należności. Co istotne, w porównaniu z ubiegłym rokiem, aż 50% firm odnotowało wzrost przeterminowanych płatności w zakresie do 1 do 20%, a nieco ponad jedna czwarta wzrost od 20 do 50%.</p> <p>Wielkość podmiotu nie ma znaczenia z punktu widzenia zalegania z płatnościami. Na pytanie jakiego rodzaju podmioty są największymi dłużnikami, przedsiębiorcy wskazują duże oraz średnie firmy (po 31,5% odpowiedzi) oraz małe przedsiębiorstwa (ponad 33%). Na publicznych zamawiających wskazało natomiast jedynie 3,7% podmiotów.</p> <p>Jak pokazują wyniki ankiety, konsekwencje zatorów płatniczych dla firm to przede wszystkim konieczność pozyskania kredytu</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>W projekcie kierowanym na SKRM zaproponowano uproszczenie w zakresie dochodzenia roszczeń przed sądem na etapie postępowania zabezpieczającego.</p>

		<p>obrotowego na bieżące zobowiązania (tak wskazało 41% przedsiębiorców), ograniczanie inwestycji (tak wskazało ponad 28% przedsiębiorców), zaleganie ze zobowiązaniami wobec Skarbu Państwa (tak wskazało 13% przedsiębiorców). Dodatkowo przedsiębiorcy wskazali także: nieterminowe zapłaty dostawcom, czy konieczność uruchomienia faktoringu.</p> <p>Przedsiębiorcy pytani o to, jakie są główne przyczyny zatorów płatniczych wskazali, że to przede wszystkim mentalność przedsiębiorców i kredytowanie własnej działalności kosztem innych (ponad 81%). Przedsiębiorcy wskazali ponadto, iż dużym problemem jest wymuszanie przez duże firmy na mniejszych podmiotach wydłużenia kredytu kupieckiego (2/3 ankietowanych firm), zbyt duże obciążenia podatkowe i daniny na rzecz Skarbu Państwa (tak wskazała połowa ankietowanych) oraz przewlekłość postępowań sądowych i oczekiwanie na egzekucję należności średnio kilkaset dni (tego zdania było ponad 44% ankietowanych). Przedsiębiorcy wymieniają również takie patologiczne sytuacje rynkowe jak: nie odbieranie wykonanych prac, celem uniknięcia zapłaty, czy wewnętrzne obiegi dokumentów, w tym faktur, w dużych firmach i konieczność kilkunastu akceptacji niezbędnych do wypłaty. Często zapłatę blokuje nieobecności akceptantów.</p> <p>Wyniki ankiety przeprowadzonej potwierdzają zatem, iż wśród przedsiębiorców istnieje duży problem zatorów płatniczych, przy czym źródła ich powstawania są zróżnicowane.</p> <p>Przedmiotowy projekt ustawy umożliwiający m.in. wydanie przez sąd nakazu zapłaty w przypadku posiadania przez wierzyciela określonych dowodów, umożliwiający zmniejszenie podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym w przypadku braku zapłaty przez dłużnika, czy wreszcie wskazujący maksymalne terminy płatności w transakcjach handlowych, abstrahując już od kwestii zasadności ingerencji przez</p>	
--	--	--	--

		<p>ustawodawcę w naczelną zasadę prawa cywilnego - swobodę umów, powinien pomóc ten problem ograniczyć.</p> <p>Propozycje BCC: Jednocześnie BCC zwraca uwagę, iż największą bolączką jest brak dyscypliny w dotrzymaniu ustalonych terminów płatności przez dłużników, a przedmiotowy projekt przewiduje w tym zakresie zbyt mało inwazyjne rozwiązania. <u>Zdaniem BCC, należy wprowadzić do obrotu prawnego takie przepisy, które zapewnią radykalne przyspieszenie spraw windykacyjnych oraz zapewnią możliwość zabezpieczenia wierzyciela na majątku dłużnika na wczesnym etapie postępowania.</u> To w wielu przypadkach wpłynie na mentalność przedsiębiorców-dłużników i zablokowanie patologii kredytowania własnej działalności kosztem innych (co jak pokazuje ankieta BCC, jest niebagatelnym problemem).</p> <p><u>Obecnie przedsiębiorca-wierzyciel musi wystawić fakturę, zapłacić podatki, zatrudnić prawnika, udowodnić procesowo, że dane wynagrodzenie mu się w ogóle należy, następnie długo czekać w sądzie na prawomocny wyrok. Tymczasem tego rodzaju niedogodnościami - w miarę możliwości - należałoby obciążyć dłużnika, albowiem to dłużnik nie dopełnił swoich zobowiązań.</u> Tymczasem na chwilę obecną jest tak, że to przedsiębiorca, któremu nie zapłacono, ma różnego rodzaju problemy, jak również zmuszony jest dokonywać dodatkowych czynności oraz wyłożyć z góry pewne koszty.</p> <p><u>BCC postuluje zatem wprowadzenie do porządku prawnego instytucji szybkiego zabezpieczenia roszczeń wierzyciela na majątku dłużnika m.in. na podstawie odpowiednich dokumentów posiadanych przez wierzyciela tj. zawartej umowy, faktury VAT lub innego rachunku, dowodu spełnienia świadczenia przez wierzyciela.</u></p>	
--	--	---	--

		<p><u>Jeśli wierzyciel legitymowałby się odpowiednimi dokumentami, sąd zobligowany byłby do wydania postanowienia o zabezpieczeniu.</u> Zabezpieczenie majątku dłużnika zaraz po wniesieniu sprawy do sądu, w tym zajęcie nieruchomości, w której zamieszkuje lub prowadzi działalność gospodarczą dłużnik, bardzo zmotywuje do zapłaty oraz odniesie skutek prewencji ogólnej - zniechęci do opóźnień w uregulowaniu należności. Obecne przepisy dotyczące zabezpieczenia są zbyt restrykcyjne i trudno jest wierzycielowi uzyskać zabezpieczenie. Tymczasem ta instytucja powinna znaleźć szerokie zastosowanie albowiem zabezpiecza wierzyciela, nie powodując jednocześnie strat dłużnika, w sytuacji, gdy roszczenie wierzyciela okaże się z jakichś względów jednak nieuzasadnione. Postanowienie o zabezpieczeniu powinno być natychmiast wykonalne i jednocześnie stanowić podstawę do zlecenia komornikowi poszukiwania majątku dłużnika, co zagwarantuje, że w sytuacji, gdy wierzyciel nie zna sytuacji majątkowej dłużnika, postanowienie o zabezpieczeniu nie będzie jedynie zapisem na papierze.</p> <p>Takie rozwiązanie odciąży sądy, albowiem część dłużników, mając świadomość, iż ich majątek został zajęty na poczet zaspokojenia przyszłych roszczeń, niezwłocznie uiszcza należności i nie będzie chciała kontynuować czy przedłużać procesu sądowego. Nie będzie bowiem już w tym żadnego interesu. Wręcz przeciwnie dłużnik będzie miał interes w tym, aby jak najszybciej zwolnić jego majątek od zajęcia. Przede wszystkim jednak, przedsiębiorcy uzyskają realną szansę i skuteczne narzędzie na szybsze odzyskanie długu i dalsze inwestowanie odzyskanych pieniędzy, nie tracąc jednocześnie czasu na wieloletnie procesy sądowe.</p> <p><u>W kwestii zaś przyspieszenia sądowych postępowań o zapłatę, BCC proponuje wprowadzenie do obrotu prawnego przepisów</u></p>	
--	--	--	--

			<p><u>obligujących sąd do rozpoznania sprawy w określonym ustawowo terminie, którego przedłużenie byłoby możliwe jedynie w uzasadnionych przypadkach, przy czym sędzia rozpoznający sprawę byłby zobligowany do wskazania na piśmie prezesowi sądu oraz stronom przyczyny nierozstrzygnięcia sprawy w terminie ustawowym. Jednocześnie należałoby zwiększyć odpowiedzialność sądów za opóźnienie w rozpoznaniu sprawy m.in. poprzez podniesienie wysokości odszkodowań. Zmiany wymagałby także Regulamin urzędowania sądów powszechnych, poprzez wskazanie spraw gospodarczych o zapłatę, jako mających pierwszeństwo rozpoznania przed wszystkimi innymi sprawami.</u></p> <p>Zdaniem BCC, wprowadzenie powyższych rozwiązań przyczyniłoby się w sposób znaczący do przyspieszenia rozpoznania spraw o zapłatę w obrocie gospodarczym, a tym samym do zmniejszenia zjawiska zatorów płatniczych.</p>	
5.	Ogólnopolska Izba Gospodarcza Drogownictwa	<p>Celowym byłoby wprowadzenie w przepisach dotyczących zamówień publicznych następujących rozwiązań:</p> <p>1) obligatoryjność udzielania zaliczek</p> <p>Możliwość wzięcia zaliczki, zabezpieczonej tylko od pewnej wysokości stosowaną gwarancją, w szczególności w przypadku zamówień na roboty budowlane i na dostawy wymagające przedpłat, a nawet na usługi takie, jak usługi projektowe, powinno to pozytywnie wpłynąć na poprawę płynności finansowej, a nawet obniżyć koszty zamówień publicznych poprzez pominięcie w cenach proponowanych przez wykonawców części kosztów finansowania.</p> <p>2) obniżenie maksymalnej wysokości wadium i zabezpieczenia należytego wykonania umowy i powiązania ich z wielkością i charakterem zamówienia</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Zaproponowane dodatkowe rozwiązania wykraczają poza zakres projektu przekazanego do konsultacji.</p> <p>Postulaty zostały przekazane do ewentualnego wykorzystania wydziałom zajmującym się tymi zagadnieniami.</p>	

		<p>Powszechna praktyką zamawiających jest określenie wysokości wadium i zabezpieczenia należytego wykonania umowy na maksymalnym poziomie określonym w ustawie. Wpływa to negatywnie na konkurencyjność postępowań, ale przede wszystkim na płynność finansową firm i utrudnia dostęp do zamówień wielu MŚP. Wpływa również negatywnie na koszty zamówień publicznych poprzez konieczność uwzględnienia kosztów tych zabezpieczeń w cenach proponowanych przez wykonawców.</p> <p>3) uregulowanie zagadnienia częstotliwości płatności za realizację zamówienia</p> <p>Co do zasady powinno się dążyć do płynnego regulowania płatności wykonawcom, a termin ten powinien być powiązany z momentem powstania obowiązku podatkowego po stronie wykonawcy - przedsiębiorca nie powinien finansować zamówienia dłużej niż 2 miesiące. Zamawiający – dotyczy to głównie zamawiających samorządowych bardzo często nie przewidują płatności częściowych, a tylko jedną po zakończeniu kontraktu</p> <p>4) skrócenie terminów odbiorów końcowych robót i płatności częściowych za poszczególne elementy odbieranych robót</p> <p>Na wielu kontraktach wykonawcy zanim otrzymają dokumenty potwierdzające odbiór robót na podstawie których mogą wystawić fakturę, przechodzą długotrwałą, a przede wszystkim nadmierną procedurę badań i różnych formalności . rozwiązaniem byłoby wprowadzenie płatności częściowych za poszczególne elementy odbieranych robót. Zauważyć należy, iż na niektóre wyniki badań trzeba oczekiwać nawet kilka miesięcy.</p> <p>5) sukcesywne zwalnianie części zabezpieczenia należytego wykonania umowy</p>	
--	--	--	--

		<p>Aby poprawić płynność finansową wykonawcy, zamawiający powinni mieć możliwość zwalniania części zabezpieczenia należytego wykonania umowy po wykonaniu części prac. Pozwoli to wykonawcy płynnie finansować realizowane zamówienie, pozyskiwać środki lub ubiegać się o kolejną gwarancję na wadium, zabezpieczenie zaliczki lub zabezpieczenie należytego wykonania umowy w innym kontrakcie w ramach posiadanych limitów.</p> <p>W opinii członków OIGD zaproponowane powyżej uregulowania w obszarze przepisów dotyczących zamówień publicznych mogą złagodzić występujące problemy, korzystnie wpłynąć na konkurencyjność postępowań, w szczególności zwiększając udział MŚP, a nawet obniżyć proponowane przez wykonawców w postępowaniach o zamówienie publiczne ceny.</p> <p>Niezależnie od zaproponowanych przez Izbę powyższych zmian celowym byłoby też rozważenie wprowadzenia następujących rozwiązań</p> <p>- wzór umowy gwarancyjnej,</p> <p>Wprowadzenie wzoru zrównoważonej umowy gwarancyjnej powinno ułatwić i przyspieszyć cały proces pozyskiwania gwarancji</p> <p>7) możliwość dokonania cesji jako zabezpieczenia na rzecz banku, ubezpieczyciela lub instytucji finansowej.</p> <p>Wprowadzenie do umów możliwości cesji na rzecz banku, ubezpieczyciela lub instytucji finansowej umożliwi wykonawcy szybkie uzyskiwanie kredytu celowego na realizację inwestycji i zabezpieczenie go bez przechodzenia przez długotrwałe procedury</p>	
6.	Związek Przedsiębiorców i	Poza ww. propozycjami, zwracamy uwagę na konieczność	Uwaga nieuwzględniona

		Pracodawców	<p>przeprowadzenia działań o charakterze uzupełniającym. MSP, w celu poprawy swojej płynności finansowej, często korzystają z narzędzi takich, jak faktoring, opierających się na cesji wierzytelności. W ten sposób są w stanie odzyskać większą część długu i zrezygnować z prób samodzielnego egzekwowania go od dłużnika. Dostrzegamy w tym zakresie dwa zagrożenia. Pierwszy ma charakter ustawowy - zgodnie z art. 54 ust. 5 ustawy o działalności leczniczej, dostawcy szpitali (często przedstawiciele sektora MSP) są w zasadzie pozbawieni możliwości zbycia swojej wierzytelności wobec szpitala. Aby mogli tego dokonać, konieczne jest wyrażenie zgody przez podmiot tworzący. W ustawie ani nie sprecyzowano jednak trybu wyrażenia takiej zgody, ani nie przewidziano żadnej ścieżki odwoławczej. W rezultacie, szpitale często zadłużają się u swoich dostawców, nie uiszczając terminowo zapłaty za dostawy, a przedsiębiorcy pozbawieni są możliwości stosowania instrumentów zmniejszających dokuczliwość tego stanu rzeczy. Drugi zaś wiąże się z praktyką rynkową, którą możemy dostrzec, a mianowicie stosowaniem umownych zakazów cesji wierzytelności. Uznajemy, że z uwagi na szereg niepożądanych skutków tychże zakazów, jak i ich wpływ na generowanie zatorów płatniczych, zawieranie w umowie business to business tego rodzaju zakazu, powinno stanowić klauzulę niedozwoloną. Można byłoby się przy tej okazji zastanowić nad stworzeniem całego katalogu klauzul abuzywnych w relacjach b2b (nie tylko, tak jak do tej pory, b2c), jednak jego kształt i zakres wymagałby dodatkowych prac i dogłębnych konsultacji z przedstawicielami biznesu. Dlatego też, <u>postulujemy wykreślenie art. 54 ust. 5 z ustawy o działalności leczniczej, a także uznanie klauzul zakazujących cesji wierzytelności niedozwolone, a docelowo być może stworzenie również katalogu klauzul abuzywnych odnoszących się do relacji między przedsiębiorcami.</u></p>	<p>Ze względu na specyfikę usług świadczonych przez sektor służby zdrowia, jego pozycję finansową spowodowaną m.in. systemem finansowania oraz nie zrównoważeniem ponoszonych kosztów osiągniętymi przychodami, MPiT nie planuje wprowadzania zmian w tym zakresie.</p>
--	--	-------------	---	---

			<p>Reasumując, przedstawiony projekt ustawy stanowi zdecydowanie krok w dobrym kierunku - jest zestawem propozycji wzmacniających pozycję wierzyciela, szczególnie jeśli jest on reprezentantem sektora MSP w relacjach handlowych z dużym podmiotem. Jednocześnie, projekt nie eliminuje podstawowej przyczyny narastania zatorów płatniczych, jaką jest niechęć mikro, małego i średniego biznesu do egzekwowania swoich praw, związana z obawą przed utratą ważnych kontrahentów, na których niejednokrotnie opiera się znaczna część struktury przychodów tych</p>	
7.	Federacja Przedsiębiorstw Polskich	<p>Przedstawiony projekt ustawy zawiera szereg bardzo konkretnych propozycji. Generalnie projekt należy ocenić pozytywnie. <u>Przedstawiony projekt pomija jednak kwestię zakazu cesji wierzytelności zakładu opieki zdrowotnej</u>, która przysparza przedsiębiorcom znacznych problemów i pogłębia zatory płatnicze. W związku z tym, uprzejmie zwracamy się o dodanie do projektu przepisów zmieniających przepis art. 54 ust. 5 ustawy z 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej. Zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa cywilnego, wierzyciel może poszukiwać szybszego dostępu do środków finansowych m.in. dokonując przelewu przysługującej mu wierzytelności. Jak stanowi przepis art. 509 § 2 KC, wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Cesja nie rodzi przy tym istotnych ryzyk dla dłużnika-zamawiającego, ponieważ zgodnie z art. 513 § 3 KC, przysługują mu wobec nabywcy wierzytelności wszelkie zarzuty, które miał przeciwko zbywcy-wykonawcy w chwili podjęcia wiadomości o przelewie. Dla dłużnika nie ma różnicy komu płaci sumę pieniężną, o ile oczywiście zamierza terminowo i w pełnej wysokości spłacić swój dług.</p> <p>Dla wierzyciela możliwość cesji ma kluczowe znaczenie,</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Ze względu na specyfikę usług świadczonych przez sektor służby zdrowia, jego pozycję finansową spowodowaną m.in. systemem finansowania oraz nierównoważeniem ponoszonych kosztów osiągniętymi przychodami, MPiT nie planuje wprowadzania zmian w tym zakresie.</p>	

		<p>zwłaszcza w razie opóźnienia zapłaty. Dzięki przelewowi, wykonawca może zachować płynność finansową. Możliwość cesji ma zatem pozytywny wpływ na ograniczenie zatorów płatniczych.</p> <p>Zakaz cesji oznacza, że wykonawca zawierający umowę z SP ZOZ musi liczyć się z bardzo trudnymi warunkami finansowymi realizacji umowy. W rezultacie, wielu wykonawców wstrzymuje się z ubieganiem o zamówienia w sektorze medycznym, a wykonawcy ubiegający się o zamówienia wliczają ryzyko znacznego opóźnienia zapłaty w wynagrodzenie, czyli zmuszeni są do oferowania wyższych cen. W rezultacie konkurencyjność rynku medycznego jest znacznie niższa niż mogłaby być. Koszty obniżonej konkurencyjności per saldo ponoszą podmioty lecznicze i system ochrony zdrowia. Zgodnie z art. 54 ust. 5 ustawy z 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, cesja może być zakazana. W myśl tego przepisu „czynność prawna mająca na celu zmianę wierzyciela samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej może nastąpić po wyrażeniu zgody przez podmiot tworzący”. Podmiot tworzący może odmówić zgody biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia ciągłości udzielania świadczeń zdrowotnych oraz w oparciu o analizę sytuacji finansowej i wynik finansowy samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej za rok poprzedni.</p> <p>Przesłanki odmowy zgody są sformułowane w sposób, który w praktyce przerzuca się ryzyko „zapewnienia ciągłości udzielania świadczeń zdrowotnych” na wykonawców, nawet tych, którzy prawidłowo wywiązali się z umowy z podmiotem leczniczym. Ustawodawca dopuszcza tutaj kredytowanie działalności leczniczej kosztem wykonawcy, nawet wbrew jego woli, a więc dopuszcza zjawisko, które jednocześnie stara się ograniczyć w ustawie o terminach zapłaty w transakcjach handlowych.</p> <p>Mając na uwadze, że podmiot leczniczy nie ponosi kosztów</p>	
--	--	---	--

		<p>przeniesienia wierzytelności na inny podmiot (te koszty, np. w formie prowizji z umowy faktoringu ponosi wykonawca), komentowany przepis pozwala postawić zarzut niezgodności z konstytucyjną zasadą wolności działalności gospodarczej i zasadą proporcjonalności ingerencji państwa w wolność wykonywania działalności gospodarczej (art. 20 i art. 22 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji). Niemniej, uznając, że w kontekście prac nad przekazaniem do konsultacji materiałem, uchylenie przepisu art. 54 ust. 5, może być rozwiązaniem zbyt daleko idącym, poniżej proponujemy dokonanie modyfikacji tego przepisu. Proponowane zmiany zmierzają do zrównoważenia interesów zamawiających i wykonawców. Naturalnym punktem odniesienia do proponowanej konstrukcji przepisu art. 54 ust. 4 jest termin zapłaty. Proponowana zmiana mieści się zatem w materii objętej Zieloną Księgą.</p> <p>a) podmiot udzielający zgody na cesję Przepis art. 54 ust. 5 ustawy o działalności leczniczej powierza kompetencję do wydania zgody podmiotowi tworzącemu publiczny zakład opieki zdrowotnej. To oznacza, że przepisy zwykle uzależniają prawo wykonawcy do dysponowania jego wierzytelnością od decyzji organu administracji rządowej lub organu jednostki samorządu terytorialnego.² Jest to ingerencja władcza w prawa o charakterze stricte cywilny, wbrew regułom obowiązującym w obrocie gospodarczym.</p> <p>W związku z powyższym wymóg uzyskania zgody podmiotu tworzącego publiczny zakład opieki zdrowotnej na dokonanie czynności prawnej mającej na celu zmianę wierzyciela samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej w ustawie o działalności leczniczej powinien zostać uchylony. Kompetencja do ewentualnego kształtowania prawa do cesji wierzytelności powinna należeć do podmiotu będącego stroną</p>	
--	--	---	--

			<p>umowy, tj. kierownika zakładu opieki zdrowotnej.</p> <p>b) okres obowiązywania zakazu cesji</p> <p>Wykonawcy, którzy prawidłowo wykonają umowę o zamówienie publiczne mogą zostać w majestacie prawa pozbawieni możliwości zapewnienia finansowania od podmiotów trzecich, jeżeli organ administracji uzna, że wymaga tego sytuacja zamawiającego. Takie ograniczenie jest nie tylko niespotykane w innych obszarach prawa, ale nasuwa zasadnicze wątpliwości co do ich zgodności z Konstytucją RP. W związku z tym organ tworzący publiczny zakład opieki zdrowotnej nie powinien mieć kompetencji do ograniczania praw wykonawców. W związku z tym konieczna jest zmiana obecnej regulacji, która zmniejszy ryzyka dla przedsiębiorców. Celowe jest ograniczenie możliwości odmowy udzielenia zgody na cesję do okresu przed upływem terminu płatności wynikającego z umowy i ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych.</p> <p>Po upływie terminu zapłaty, wykonawca powinien mieć swobodę dysponowania swoim prawem, przynajmniej w zakresie należności głównej wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie i rekompensatą przewidzianą w tej ostatniej ustawie.</p> <table border="1" data-bbox="786 1002 1621 1374"> <tr> <td data-bbox="786 1002 1205 1118">Obowiązujący przepis art. 54 ustawy o działalności leczniczej</td> <td data-bbox="1205 1002 1621 1118">Proponowane zmiany w art. 54 ustawy o działalności leczniczej</td> </tr> <tr> <td data-bbox="786 1118 1205 1374">5. Czynność prawna mająca na celu zmianę wierzyciela samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej może nastąpić po wyrażeniu zgody przez podmiot tworzący. Podmiot tworzący</td> <td data-bbox="1205 1118 1621 1374">5. Czynność prawna mająca na celu zmianę wierzyciela samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej wymaga zgody kierownika samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej.</td> </tr> </table>	Obowiązujący przepis art. 54 ustawy o działalności leczniczej	Proponowane zmiany w art. 54 ustawy o działalności leczniczej	5. Czynność prawna mająca na celu zmianę wierzyciela samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej może nastąpić po wyrażeniu zgody przez podmiot tworzący. Podmiot tworzący	5. Czynność prawna mająca na celu zmianę wierzyciela samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej wymaga zgody kierownika samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej.	
Obowiązujący przepis art. 54 ustawy o działalności leczniczej	Proponowane zmiany w art. 54 ustawy o działalności leczniczej							
5. Czynność prawna mająca na celu zmianę wierzyciela samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej może nastąpić po wyrażeniu zgody przez podmiot tworzący. Podmiot tworzący	5. Czynność prawna mająca na celu zmianę wierzyciela samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej wymaga zgody kierownika samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej.							

			<p>wydaje zgodę albo odmawia jej wydania, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia ciągłości udzielania świadczeń zdrowotnych oraz w oparciu o analizę sytuacji finansowej i wynik finansowy samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej za rok poprzedni. Zgodę wydaje się po zasięgnięciu opinii kierownika samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej.</p>	<p>Kierownik samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej wydaje zgodę albo odmawia jej wydania, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia ciągłości udzielania świadczeń zdrowotnych oraz w oparciu o analizę sytuacji finansowej i wynik finansowy samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej za rok poprzedni.</p>	
				<p>po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu: 5a. Nie wymaga zgody kierownika samodzielnego zakładu opieki zdrowotnej zmiana wierzyciela dotycząca sumy nominalnej wymagalnej wierzytelności i odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych, jeżeli upłynął termin zapłaty.</p>	
			<p>7. O stwierdzenie nieważności czynności prawnej dokonanej z naruszeniem ust. 2–5 może wystąpić także podmiot tworzący</p>	<p>7. O stwierdzenie nieważności czynności prawnej dokonanej z naruszeniem ust. 2–5 może wystąpić także kierownik samodzielnego publicznego</p>	

			zakładu opieki zdrowotnej i podmiot tworzący	
			Podsumowując, przedstawiony projekt ustawy zawiera interesujące rozwiązania prawne, które z pewnością złagodzą zatory płatnicze, a w każdym razie zmniejszą łatwość, z jaką obecnie wymuszane są nadmiernie długie terminy zapłaty. Szczególne problemy z wydłużonymi terminami zapłaty występują na rynku medycznym. Wymierne, pozytywne efekty dla poprawy płynności finansowej wykonawców przyniosłoby zniesienie zakazu cesji przysługujących im wierzytelności, gdy upływie określony w umowie termin zapłaty. Stąd zwracamy się do Pani Minister o uzupełnienie projekt ustawy o przedłożoną przez nas propozycję modyfikacji art. 54 ust. 5 ustawy o działalności leczniczej.	
8.	Izba Gospodarcza Gazownictwa (PSG Sp. o. z o.o.)	Propozycja przepisu: Art. 6. W ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1579, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany: 1) art. 24 w ust. 1 po pkt 23 dodaje się przecinek i pkt 24 w brzmieniu: 24) wykonawcę, wobec którego w ciągu 24 miesięcy od rozpoczęcia postępowania o udzielenie zamówienia zostało orzeczone naruszenie przepisów art. 17g ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2018 r. poz. 419 i 1637), art. 6 ust. 1 pkt 8, art. 9 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. 2018 r. poz. 798, 1637 i 1669) albo wobec którego doszło do ustalenia w trybie art. 11a ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 684 oraz z 2018 r. poz. 650), że stosowany	Wyjaśnienie Dodatkowa propozycja po analizie nie została włączona do projektu.	

			<p><i>przez niego termin zapłaty był rażąco nieuczciwy.(...)</i></p> <p>By w maksymalnym stopniu zrealizować założenia przyświecające projektowi likwidacji problemu, z którym od lat zmaga się profesjonalny obrót gospodarczy (jednakże w ostatnim czasie zauważono intensyfikację powstawania tzw. zatorów płatniczych), jakim jest nierzetelność kupiecka postuluje się zaostrzenie rygorów udziału wykonawców w postępowaniu o udzieleniu zamówienia, objętych rygorem ustawy Prawo zamówień publicznych. Rzetelność finansowa podmiotów ubiegających się o udzielenie zamówienia powinna być przez ustawodawcę, ale również i obrót doceniona, a nagminne naruszanie swych kontraktowych obowiązków w tym zakresie (a tym samym dodatkowo, nieuprawnione kredytowanie sobie prowadzenia działalności gospodarczej), powinno być przesłanką dyskwalifikującą takiego przedsiębiorcę od udziału w postępowaniu. Owo obostrzenie wykształciłoby z czasem dbałość przedsiębiorców o zachowanie pełnej „dyscypliny płatniczej” prowadzonego przez nich przedsiębiorstwa, a zarazem stanowiłoby czynnik pozytywny w zakresie podniesienia świadomości prawnej profesjonalnych uczestników obrotu handlowego.</p>	
9.		Krajowa Rada Izb Rolniczych	<p><u>Proponowane w projekcie rozwiązania wydaje się, że poprawią kondycję finansową przedsiębiorstw działających w branży rolno-spożywczej – co w konsekwencji powinno wpłynąć na sytuację ekonomiczną rolników dostawców surowców dla przetwórstwa.</u></p>	Uwaga informacyjna
10.		Krajowe Forum Chłodnictwa	<p><u>Popieramy pakiet zmian zaproponowanych w projekcie ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych (numer w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów: UD 429). Zgadza się również z tym, że występują problemy, na które Ministerstwo przedsiębiorczości i technologii</u></p>	Uwaga informacyjna

			zwróciło uwagę w publikacji „Zatory płatnicze w Polsce. Zielona Księga” – kwiecień 2018 r.	
11.	Naczelna Organizacja Techniczna Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych		<u>Projekt oceniamy bardzo pozytywnie i czekamy na jego szybkie uchwalenie przez polski parlament, opublikowanie i wprowadzenie w życie.</u> Naszym zdaniem niektóre zmiany powinny być dawno wprowadzone, bowiem wychodzą naprzeciw zgłaszanym postulatam i oczekiwaniom małych przedsiębiorstw.	Uwaga informacyjna
12.	Polski Związek Pracodawców Budownictwa		<p>Ustawodawca przyjął, iż jedynym narzędziem poprawiającym sytuację płynnościową firm jest regulowanie okresu wymagania płatności. Tym samym spośród wielu czynników wywołujących zatory płatnicze podjęto próbę eliminacji tych, które odnoszą się do niesolidności parterów wynikających ze złej woli lub innych nagannych praktyk kupieckich. <u>Projekt ustawy nie rozwiązuje niestety problemów zatorów płatniczych, które wynikają z innych zjawisk i praktyk.</u></p> <p>Z analiz przeprowadzonych przez naszą organizację wynika, iż termin płatności za fakturę nie stanowi istotnego problemu w funkcjonowaniu sektora budownictwa, <u>głównym natomiast problemem jest uzgodnienie kwoty do zapłaty dla wykonawcy za wykonane roboty.</u> Należy przypomnieć, iż budowlanka obok transportu to sektory, których problem zatorów płatniczych dotyczy w największym stopniu. Równie istotny jest fakt, że wskaźnik produkcji budowlano-montażowej w ponad 60% generowany jest przez środki publiczne, zwłaszcza w okresie dużych inwestycji w infrastrukturę w bieżącym okresie. W tym kontekście z żalem należy wskazać, iż to właśnie sektor publiczny istotnie przyczynia się do powstawania zatorów płatniczych w sektorze budownictwa.</p> <p>Powszechnym problemem firm jest uzgodnienie z</p>	Wyjaśnienie Ankietowani w badaniu przeprowadzonym przez PARP na zlecenie MPiT byli przeciwni różnicowaniu przepisów w zakresie terminów zapłaty w poszczególnych branżach.

			<p>zamawiającym/ inwestorem kwoty należnej do zapłaty w danym okresie. Procedura ta może zająć wiele miesięcy, a nie rzadko ponad kwartał. Problem jest tym większy, im większa jest skala inwestycji, co dotyka głównie największych wykonawców będących generalnymi wykonawcami dużych publicznych inwestycji.</p> <p><u>Jako główną zasadę należałoby wówczas przyjąć, iż płatności dla wykonawców są obligatoryjne w uzgodnionych w umowie okresach, a w przypadku rozbieżności co do zakresu prac, za które należy się płatność, wykonawca otrzymywałby płatność za zakres, który nie jest sporny.</u> W ten sposób można by radykalnie polepszyć sytuację płynnościową firm budowlanych.</p>	
13.		OOH magazine	<p><u>Z wielką satysfakcją, mając na uwadze interesy branży produkcji reklamowej — kilkunastu tysięcy firm w Polsce zatrudniających setki tysięcy pracowników, przyjąłem Pani propozycję zmian mających zmniejszyć tatory płatnicze.</u> Zdecydowanie największą zmorę polskich firm, blokujących ich rozwój, inwestycję, a także generujących niepotrzebne koszty. Warto podkreślić, że ok. 95% branży produkcji reklamowej stanowią polskie firmy. Mając na uwadze, że wiele z nich startuje w przetargach, jak również korzysta z dotacji z Unii Europejskich, możemy przyjąć, że nie mają zaległości w stosunku z tytułu ZUS i podatków. Skrócenie podmiotom publicznym do 30 dni terminu zapłaty za fakturę zostanie na pewno przyjęte z wielkim entuzjazmem przez przedsiębiorców wykonujących zlecenia dla tego sektora i spółek Skarbu Państwa. Wielokrotnie musiały one ponosić koszty kredytowania płatności w oczekiwaniu na jej realizację. Z naszych informacji wynika, że czasami nawet do 180 dni.</p> <p>Jako pomysłodawca realizowanej kilka lat temu inicjatywy „Zapłacony. Odliczony.” chciałbym zwrócić uwagę, że <u>najlepszym rozwiązaniem było by wprowadzenie możliwości odliczenia podatku wyłącznie od zapłaconej faktury.</u> W ten</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Dodatkowe propozycje, po ich analizie, nie zostały włączone do projektu.</p>

			<p>sposób wyeliminowalibyśmy nieuczciwe firmy, które nie płacąc swoim kontrahentom odliczają sobie podatki, niejednokrotnie korzystając z jego zwrotu. Zadłużenie tylko firm budowlanych w 2017 roku urosło do 4,27 mld złotych. Nasuwa się pytanie, jaka kwota podatków od tych niezapłaconych faktur została odliczona ze stratą dla Skarbu Państwa.</p> <p><u>Wprowadzenie zasady zaliczenia do kosztów wyłącznie zapłaconych faktur, zdecydowanie powinno spowodować także przyspieszenie ich regulowania.</u> Przykładem nieuzasadnionych opóźnień w płatnościach są firmy meblarskie, które wg KRD zalegają na ponad 106 mln zł, pomimo znakomitej koniunktury w branży oraz w wielu przypadkach posiadaniu odpowiednich środków. <u>Wprowadzając dodatkowo zasadę możliwości zwrotu podatku wyłącznie od zapłaconych faktur, Skarb Państwa doprowadził by do jeszcze lepszego uszczelnienia systemu podatkowego.</u> Liczę, że proponowane przez Panią Minister zmiany zostaną wprowadzone jak najszybciej z korzyścią dla tysięcy małych i średnich firm działających w Polsce, niejednokrotnie kredytuujących duże międzynarodowe korporacje. W przypadku pytań - pozostają do dyspozycji Pani Minister.</p>	
14.	Konfederacja Przedsiębiorstw Finansowych	<p>Pragniemy wyrazić uznanie dla Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii za zainicjowanie prac nad regulacją dotyczącą ograniczenia zjawiska zatorów płatniczych, gdyż obecnie obowiązujące przepisy są niewystarczające, by zjawisko zatorów skutecznie zwalczać, nie wspominając o jego całkowitym jego wyeliminowaniu. Proponowane zmiany otoczenia prawnego mają szansę sytuację tę poprawić, stąd zasługują na aprobatę.</p> <p>Zdaniem KPF <u>nieuzasadnione wydaje się jednak różnicowanie pozycji podmiotów z sektora MŚP w stosunku do dużych przedsiębiorców.</u> Z uwagi na fakt, że podmioty niebędące MŚP nie będą dysponowały tym samym wachlarzem uprawnień co MŚP - jak choćby w zakresie prawa powiększenia rekompensaty</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Większość zgłoszonych zagadnień była analizowana w trakcie prac nad projektem ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia dochodzenia wierzytelności, która weszła w życie 1 czerwca 2017 r. Obecnie MPiT nie planuje kolejnych zmian w tym zakresie. W związku z tym dodatkowe propozycje, po ich analizie, nie zostały włączone do</p>	

		<p><u>o równowartość 1% kwoty należności głównej – powstaje pytanie o zgodność tych propozycji z zasadą równego traktowania.</u></p> <p><u>W ocenie KPF w Projekcie ustawy zabrakło również rozwiązań, które zmierzałyby do upowszechnienia wśród przedsiębiorców korzystania z systemu wymiany danych o kontrahentach za pośrednictwem biur informacji gospodarczej (BIG). Z tej perspektywy pragniemy ponowić propozycję:</u></p> <p>1) <u>obniżenia kwoty (aktualnie 500 zł) oraz skrócenie terminu (aktualnie 1 miesiąc), od których zależy wpisanie dłużnika do rejestru BIG</u></p> <p>Fakt niepłacenia nawet małych kwot może dobrze opisywać profil i postawy przedsiębiorców, które nie zostały dotąd zweryfikowane wpisem na wyższe kwoty (brak do tego woli ze stron kontrahentów, by utrzymać relacje handlowe), czy też mogą zapowiadać ryzyko niewywiązania się w przyszłości z zobowiązań wysokokwotowych. Nie można bagatelizować faktu niewywiązania się z jakichkolwiek zobowiązań.</p> <p>Okres, jaki powinien upłynąć między wysłaniem wezwania do zapłaty, a przekazaniem informacji gospodarczej do BIG proponujemy natomiast skrócić z 1 miesiąca do 14 dni. Należy w tym miejscu przypomnieć, że niedawna nowelizacja ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (dalej „u.i.g.”), która weszła w życie w dniu 13 listopada 2017 r. (na mocy ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia dochodzenia wierzytelności) wprowadziła możliwość wysłania dłużnikowi niebędącemu konsumentem wezwania do zapłaty w formie elektronicznej na wskazany w umowie adres poczty elektronicznej dłużnika. Rozwiązanie to</p>	<p>projektu.</p>
--	--	---	------------------

		<p>znacząco wpłynęło na przyspieszenie obiegu korespondencji, co dodatkowo przemawia na rzecz skrócenia terminu, po upływie którego wierzyciel może dokonać wpisu do BIG - z 30 do 14 dni.</p> <p>2) <u>zniesienia progu 5.000 zł dla ujawniania informacji z Rejestru Należności Publicznoprawnych (RNP)</u></p> <p>W ocenie KPF, wskazany próg powinien zostać obniżony do poziomu progów przewidzianych w ustawie o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (dalej jako „u.i.g.”), tj. aktualnie 500 zł dla przedsiębiorcy (podmiotu weryfikowanego poprzez NIP), którą to kwotę i tak proponujemy obniżyć oraz 200 zł dla konsumenta (osoby weryfikowanej w oparciu o jej numer PESEL).</p> <p>3) <u>zapewnienia BIG dostępu on-line do wszystkich rejestrów: Rejestru Należności Publicznoprawnych (RNP), Krajowego Rejestru Zadłużonych (KRZ) oraz pozostałych rejestrów publicznych, w tym ZUS, umożliwiającego bieżące otrzymywanie tych informacji przez klientów BIG-ów, poprzez bezpośrednie połączenie pomiędzy systemami informatycznymi BIG a systemami informatycznymi, w których prowadzone są te rejestry publiczne w celu automatycznego pobierania danych (w szczególności w technologii web service lub innej porównywalnej)</u></p> <p>Oznacza to potrzebę dostosowania infrastruktury służącej do prowadzenia wspomnianych rejestrów do spodziewanego wolumenu zapytań, który już obecnie oceniać należy na dziesiątki milionów zapytań rocznie.</p> <p>W tym miejscu pragniemy ponownie podnieść wniosek o to, aby</p>	
--	--	--	--

		<p>w art. 28 u.i.g. nie posługiwać się katalogiem zamkniętym;</p> <p>4) <u>odstąpienia od wymogu pisemnej formy umowy o udostępnianie informacji gospodarczych</u></p> <p>5) <u>odstąpienia od wymogu formy listu poleconego dla wezwań do zapłat na rzecz listu zwykłego lub/i e-mail wskazanego w umowie z klientem – konsumentem</u></p> <p>Postulujemy całkowite wyeliminowanie obowiązku wysyłania wezwania do zapłaty z ostrzeżeniem o zamiarze przekazania danych do BIG listem poleconym (zastąpienie obowiązkiem uzyskania zgody w umowie nie jest wystarczające, ze względu na wysoki stopień odformalizowania obrotu gospodarczego B2B).</p> <p>KPF postuluje ponadto nowelizację Prawa bankowego, polegającą na zrównaniu pozycji banków z innymi wierzycielami przekazującymi informacje gospodarcze do BIG, poprzez zwolnienie banków z obowiązku wysyłania wezwań do zapłaty do dłużników listem poleconym.</p> <p>6) <u>wprowadzenia możliwości przechowywania i wykorzystania danych historycznych co najmniej o dłużnikach niebędących konsumentami</u> – to pozwoli na wnioskowanie o zachowaniach, a także powiązaniach (np. czy ktoś, kto funkcjonuje aktualnie w systemach BIG jako dłużnik, wcześniej funkcjonował jako wierzyciel)</p> <p>7) <u>wprowadzenia możliwości umieszczania w systemach BIG informacji o płatnościach w trybie art. 18 bez zgody lub wniosku osoby, której dane dotyczą</u> (co najmniej w</p>	
--	--	---	--

			<p>zakresie danych podmiotów niebędących konsumentami).</p> <p><u>Poza powyższym KPF proponuje:</u></p> <p>1) zmobilizowanie innych publicznych sektorów (zwłaszcza spółek Skarbu Państwa, w tym tych np. z sektora energetycznego) do przekazywania informacji gospodarczych do BIG wzorem sądów;</p> <p>Zadanie winno być zaadresowane do rejestrów publicznych, które winny zbierać te dane i zapewniać do nich dostęp poprzez teletransmisję do BIGów.</p> <p>2) przedsiębiorcy przystępujący do udziału w przetargach organizowanych na podstawie Prawa zamówień publicznych powinni być weryfikowani w oparciu o dane dostępne z BIG, w szczególności poprzez składanie tzw. wniosków jednolitych, o których mowa w art. 22a u.i.g. lub pozyskiwanie z BIG analiz wiarygodności płatniczej uczestników przetargów na podstawie art. 31a u.i.g.;</p> <p>3) pod rozwagę poddajemy również kwestię korelacji między różnymi ustawami, które dają narzędzia wierzycielom w zakresie dochodzenia wierzytelności. Największym bowiem problemem jest nie tyle brak przepisu (jak w przypadku ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych), ale jego efektywności na rynku. W naszej ocenie takie powiązania winny istnieć.</p> <p>Jedną z propozycji jest właśnie <u>powiązanie tzw. ulgi na złe długi, o której mowa w Projekcie ustawy, z narzędziami, które przedsiębiorca ma do dyspozycji (wpis do BIG).</u></p>	
--	--	--	---	--

			<p>Innym pomysłem mogłoby być także wprowadzenie swego rodzaju automatyzmu w zakresie wpisu informacji gospodarczej o zobowiązaniu wynikającym z transakcji handlowej, tj. automatyczne wpisanie należności głównej wraz z równowartością 40 euro wynikającą z art. 10 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych.</p> <p>Jesteśmy przekonani, że zmiana zachowań płatniczych w relacjach B2B w dużej mierze zależy od mentalności, a przede wszystkim przyzwolenia społecznego, zgodnie z którym naturalnym w obrocie gospodarczym jest to, że wierzyciel winien być tolerancyjny wobec swoich kontrahentów, a dłużnik może spóźniać się z terminem regulowania swoich zobowiązań. W tym zakresie same zmiany przepisów mogą okazać się niewystarczające. <u>Konieczna wydaje się kampania społeczna, która mogłaby wpłynąć na zmianę tej mentalności i zmniejszenie obaw przedsiębiorców, że jeśli zaczną windykować swoich kontrahentów, to ich stracą.</u></p>	
15.		PCC ROKITA S.A.	<p>Uważamy, że taka regulacja jest bardzo potrzebna. Z punktu widzenia partykularnego interesu naszej firmy ustawa ta jest neutralna. Uważamy jednak kierowanie się zawsze jedynie własnym interesem to nie jest droga do zbudowania silniejszej i bardziej sprawnej gospodarki. W ostatnich latach coraz więcej naszych relacji biznesowych prowadzonych jest z podmiotami zagranicznymi. Nie ma na świecie państwa, w którym nie byłoby bankructw bądź sytuacji w których firmy mają problemy z wypłacalnością ze względu na różne biznesowe przesłanki. Z drugiej jednak strony, w większości Państw rozwiniętych z dużo większym szacunkiem podchodzi się do obowiązku płatności w terminie. Trudno nam stwierdzić czy przyczyny leżą w kwestiach</p>	Uwaga informacyjna

			<p>kulturowych czy legislacyjnych, faktem jednak jest, że w Polsce swoją przewagę konkurencyjną wykorzystuje bardzo wiele firm, niezależnie od kraju pochodzenia kapitału. Zatem uważamy, że odpowiednio skonstruowane prawo może poprawić sytuację w zakresie dyscypliny płatniczej.</p> <p>Zatory płatnicze są poważnym problemem dla każdej firmy, niezależnie od jej statusu. Jednak łatwo można zauważyć zależność, że im mniejsza firma, tym problem zatorów płatniczych jest poważniejszy. W wielu branżach polskiej gospodarki istnieją dysproporcje pomiędzy podmiotami, które objawiają się ich różną siłą przetargową. Często większe podmioty z pozycji siły narzucają mniejszym podmiotom dłuższe terminy płatności. Słabsze podmioty zgadzają się na narzucone im warunki płatności, mając do wyboru podporządkowanie się lub zaprzestanie sprzedaży swoich towarów lub usług. <u>Z pozycji prowadzonego przez nas biznesu widzimy, że inicjatywa legislacyjna z 2013 roku mająca na celu adaptację dyrektywy z roku 2011 nie wywarła zamierzonego efektu. Mniejsze podmioty w obawie przed zerwaniem współpracy, często decydującej o ich egzystencji, nie egzekwują przysługujących im praw i nie stosują przysługujących im narzędzi jak np. zryczałtowana opłata w wysokości 40 EUR lub też naliczanie odsetek za opóźnienie. Zdecydowana większość proponowanych zmian jest naszym zdaniem zasadna.</u></p>	
16.	Imperial Tobacco Polska S.A.	<p>Wnosimy o wydłużenie <i>vacatio legis</i> ustawy do 1 stycznia 2020 roku. Tak poważna i strategiczna zmiana w przepisach wymaga od naszego przedsiębiorstwa zmiany wszystkich umów z kontrahentami, w zakresie przepisów o terminach płatności, jak również odpowiedniego dostosowania wewnętrznych systemów informatycznych oraz księgowych.</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Zgodnie z planowanym przepisem przejściowym do umów zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.</p>	

17.		Polska Izba Komunikacji Elektronicznej	<p>W pierwszej kolejności Izba podkreśla, że <u>popiera wszelkie działania mające na celu ograniczenie występowania zatorów płatniczych oraz stosowanie w obrocie gospodarczym zbyt długich, często nieuzasadnionych gospodarczym charakterem danej transakcji, terminów płatności za dostarczone towary i usługi.</u> W szczególności <u>Izba docenia rozwiązania Projektu takie jak te dotyczące możliwości pomniejszenia przez wierzycieli podstawy opodatkowania w PIT i CIT o kwotę wierzytelności, jeżeli wierzytelność ta nie zostanie uregulowana lub zbyta w jakiegokolwiek formie w ciągu 120 dni od dnia upływu terminu jej płatności.</u> <u>Na aprobatę zasługuje także propozycja zmian w Kodeksie postępowania cywilnego wprowadzająca dla sądów 14-dniowy termin na wydanie nakazu zapłaty w sprawach dot. roszczeń z tytułu transakcji handlowych, których wartość nie przekracza siedemdziesięciu pięciu tysięcy złotych.</u> <u>Za słuszny kierunek Izba uznaje także walkę z ustalaniem przez przedsiębiorców wykorzystujących swoją przewagę rynkową nadmiernie wydłużonych terminów zapłaty, poprzez uznawanie takich działań za czyny naruszające konkurencję, zarówno jako porozumienia naruszające konkurencję, jak i formę nadużywania pozycji dominującej.</u> <u>Niewątpliwie ustalanie nadmiernie wydłużonych terminów zapłaty powinno być także wyeliminowane na polu zamówień publicznych. Stąd Izba aprobuje kierunek zmian w ustawie Prawo zamówień publicznych czy ustawie o finansach publicznych.</u></p>	Uwaga informacyjna
18.		Przedsiębiorca	<p>Zauważony przez Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii problem wydłużonych płatności jest wiodącym problemem polskich firm. Jako przedsiębiorca i konsument borykam się z wydłużonymi płatnościami od 4 lat. Ministerstwo chce wprowadzić nakazy zapłaty w określonym terminie, tu nie leży problem. Sposób ten tylko pośrednio wyleczy polskie długi. Problem jest w braku marży. Zysk otrzymywany przez polski</p>	Uwaga informacyjna

		<p>biznes jest na zbyt niskim poziomie. Kraje wysokorozwinięte, czy też kraje bogate określają poziom zysku w prowadzonym przez siebie przedsiębiorstwie na poziomie min 10-15 %. W krajach typu Arabia Saudyjska, Katar poziom min. zysku ustawiony jest na przeczek 30%. W Polsce w porównaniu zachwytu zachodnim stylem zarządzania, zarządzanie przez Excel jest bardzo popularne. Dlaczego zachodni czy globalny kapitał ma szanse rozwoju? Posiada bardzo duże wsparcie kapitału, który przetrzyma 5-10 lat na wykupienie jednostek z kapitałem polskim. Przez brak świadomości wśród przedsiębiorców i ochrony przez Polski Rząd stracimy suwerenność handlową. To kapitał zagraniczny będzie dyktował co mamy robić i za jakie pieniądze. Tym sposobem pojawi się kolejny problem zyski nie będą ujawniane w Polsce tylko w rodzimych krajach spółek czy koncernów. Biznes dla mnie osobiście powinien być jak dobre ciasto, trzeba się napracować by je zrobić ale powinien dawać bardzo dużo satysfakcji przy konsumowaniu. Obecnie nie jemy tego ciasta, oglądamy jak inni to robią. Czy tak ma wyglądać współczesna wolna Polska?</p> <p>W branży rolnej 2017 weszło w życie rozporządzenie, które zobowiązuje firmy do podpisywania umów na zakup produktów rolnych np. zbóż, mleka etc. Praktyka jest taka rolnik podpisuje umowę in blanco na sprzedaż np. 1000 szt tuczniaka. Cena jest ustalana po zrealizowaniu dostawy np. 14 dni. Czy chcesz wiedzieć ile zarobisz będąc na etacie po 14 dniach od rozpoczęcia pracy? Dlaczego tak się dzieje ? Rynek jest w rękach obcego kapitału. „Jak nie ty to będzie 5 innych którzy muszą odstawić”. Dlaczego rynek drobiowy jest obszarem nie obciążony dumpingiem cenowym ? Jest w naszych rękach. Nie ma możliwości zweryfikowania wszystkich transakcji, można zweryfikować rozpiętość cen na przestrzeni 10 lat. Porównanie np. min pensji krajowej w 2008 oraz ceny 1 kg tuczniaka, mleka z</p>	
--	--	--	--

			<p>obecnym stanem. Płaca minimalna poszła w górę o 86% ceny produktów spadły lub są na zbliżonym poziomie z 2008r. Jak to możliwe? To jest przyczyna dlaczego płynność finansowa w branży rolnej w Polsce ma 360 dni. Czy jest ktoś kto potrafi uzdrowić polski biznes?</p>	
19.		<p>Polska Izba Ubezpieczeń</p>	<p><u>Projekt pomija aspekt zarządzania ryzykiem przez przedsiębiorcę udzielającego kredytu kupieckiego oraz rolę wiarygodnej informacji gospodarczej w podejmowaniu trafnych decyzji biznesowych.</u> Ministerstwo w projekcie ustawy skupiło się na obszarze praktyk biznesowych dużych podmiotów wykorzystujących swoją przewagę negocjacyjną nad dostawcami towarów i usług oraz ograniczeniu wydłużania terminów zapłaty przez podmioty publiczne, natomiast nie został uwzględniony aspekt złej kondycji finansowej kontrahentów, którzy mimo braku możliwości regulowania bieżących zobowiązań zaciągają nowe, świadomie narażając kontrahentów na starty. Należy podkreślić, że zarówno efektywna polityka przedsiębiorstwa w zakresie zarządzania płatnościami, jak i zarządzania ryzykiem ubezpieczeniowym wymagają rzetelnej informacji. Dlatego Polska Izba Ubezpieczeń, podobnie jak było to na etapie konsultacji Zielonej Księgi, chciałaby zwrócić uwagę na konieczność poprawy egzekwowania istniejącego obowiązku składania przez przedsiębiorstwa sprawozdań finansowych do KRS odpowiedniej aktualizacji danych dotyczących spółek, co obecnie jest zaniedbywane.</p> <p>Ponadto chcielibyśmy ponownie zaproponować <u>poszerzenie zakresu informacji statystycznych składanych do GUS</u> (zgodnie z ustawą o statystyce publicznej), w szczególności formularzy F-01 o część dotyczącą struktury wiekowej należności oraz zobowiązań handlowych przedsiębiorstwa.</p> <p>W opinii PIU <u>wskazane jest także udostępnianie przez MF (lub inne właściwe organy administracji) zagregowanych danych na</u></p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Dodatkowe propozycje, po ich analizie, nie zostały włączone do projektu.</p>

			<p>temat wybranych parametrów obrotu gospodarczego, w szczególności pozyskiwanych z przesłanych przez przedsiębiorstwa jednolitych plików kontrolnych (ze szczególnym uwzględnieniem struktur JPK_VAT, JPK_KR, JPK_FA). Umożliwienie dostępu do zagregowanych do poziomu rodzaju prowadzonej działalności informacji wyspecjalizowanym instytucjom, zajmującym się poprawą bezpieczeństwa obrotu gospodarczego (BIG, zakłady ubezpieczeń) w sposób możliwie szczegółowy, z uwzględnieniem danych pozwalających na ocenę zachowań płatniczych oraz wolumenów sprzedaży, <u>pozwoлиłoby</u> <u>identyfikować negatywne trendy w gospodarce i umożliwić</u> <u>odpowiednią reakcję przedsiębiorców i zakładów ubezpieczeń</u> <u>prowadzących ubezpieczenia należności</u>. To z kolei umożliwi skuteczniejsze zapobieganie „zarażaniu” się zjawiskiem zatorów płatniczych przez zdrowe sektory gospodarki.</p>	
20.	Stowarzyszenie Producentów i Importerów Urządzeń Grzewczych	<p>Cieszymy się z podjęcia przez MPiT problemu tematu związanymi z działaniami na rzecz ograniczenia zatorów płatniczych, które w szczególny sposób dotyczą branżę budowlaną, w tym branżę instalacyjno-grzewczą którą reprezentujemy. <u>Ogólnie propozycje zawarte w projekcie zostały odebrane bardzo pozytywnie.</u></p>	Uwaga informacyjna	
21.	Związek Niezależnych Przewoźników Kolejowych	<p>Zatory płatniczą są, niestety, zjawiskiem bardzo powszechnym w Polsce. Sytuacja kumulacji i gromadzenia się zadłużeń w jednym podmiocie, a dalej ich transferu na kolejne podmioty prowadzi do patologii w obrocie gospodarczym. Zasadniczo, przyczyn takiego stanu rzeczy możemy upatrywać w pojawieniu się problemów finansowych u zleceniodawcy usługi lub wykonania przedmiotu. Zdarzają się jednak również sytuację, iż działanie takie jest celowe – zleceniodawcy nadużywają tzw. instrumentu kredytu kupieckiego i celowo nie płacą w terminie swoim zleceniobiorcom. Należy zgodzić się ze stanowiskiem Ministerstwa, iż sposobem</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Celem ustawy jest skrócenie terminów zapłaty i zwiększenie dyscypliny płatniczej w obrocie gospodarczym. W związku z tym zaproponowane zmiany zmierzają do poprawy sytuacji wierzycieli.</p> <p>Obowiązek raportowania będzie dotyczył wszystkich przedsiębiorców, których przychód</p>	

		<p>na rozwiązanie problemu i narzędziem interwencji jest wprowadzenie zmian legislacyjnych, jak również ze stwierdzeniem, iż obowiązujące przepisy nie działają w wystarczającym stopniu.</p> <p>Chcielibyśmy, w naszych uwagach, zwrócić uwagę na dwa aspekty.</p> <p>Po pierwsze, proponowane zmiany nie usuwają problemu tzw. asymetrii płatności i powstającej dywergencji pomiędzy kluczowymi składnikami kapitału obrotowego w przedsiębiorstwie - zwłaszcza w przedsiębiorstwie działającym w branży przewozów kolejowych. <u>Powyższe zjawisko ma miejsce w sytuacji, w której przedsiębiorca, jest zmuszony do szybszego regulowania swoich płatności dla poddostawcy towaru lub usługi w porównaniu do otrzymania zapłaty za towar lub usługę, które dostarcza. W branży przewozów kolejowych jest to zjawisko powszechne i dotyczy opłat za dostęp do linii kolejowych oraz energii elektrycznej.</u></p> <p>Spółki przewozowe muszą regulować płatności wobec podmiotów strategicznych – dostawców energii elektrycznej oraz zarządców linii kolejowych – po 21 dniach. Z kolei średnie terminy spłaty należności wynoszą 35-45 dni. Warto nadmienić, iż niektórzy kontrahenci, zwłaszcza z branży górniczej, regulują swoje płatności efektywnie po 150 dniach. W takiej sytuacji występuje zjawisko dywergencji pomiędzy należnościami i zobowiązanymi. Innymi słowy, przewoźnik kolejowy musi na swoim bilansie przechować ryzyko terminowego regulowania płatności, zwiększając jednocześnie swoje ryzyka płynnościowe.</p> <p>Terminowe regulowanie płatności w powyższej sytuacji powoduje istotne uszczuplenie salda gotówki w przedsiębiorstwie. Dodatkowo <u>przewoźnicy kolejowi nierzadko muszą posiłkować się wykorzystaniem instrumentów</u></p>	<p>przekracza rocznie 50 mln euro – obowiązek ten został nałożony na wszystkie podmioty. Wyłączenie jednej branży nie znajduje uzasadnienia.</p> <p>Z kolei publikacja sprawozdań pozwoli na rynkową weryfikację niesolidnych dłużników. Jednocześnie sprawozdanie będzie zawierało informację nie tylko o płatnościach przedsiębiorcy, ale także o jego wierzytelnościach, czyli sposobie, w jaki przedsiębiorca składający raport jest traktowany przez swoich kontrahentów. Pozwoli to na obiektywną ocenę jego praktyk płatniczych.</p>
--	--	---	---

		<p><u>obrotowych, jak kredyt obrotowy, kredyt w rachunku bieżącym lub linia faktoringowa, ażeby mieć możliwość terminowego regulowania swoich zobowiązań.</u> Instrumenty te są odpłatne i niekorzystnie wpływają na pozycje konkurencyjną stosującej je spółki.</p> <p>Po drugie, przedsiębiorcy będący podatnikami, których dane indywidualne podlegają publikacji przez Ministra Finansów (grupy kapitałowe i podatnicy, których przychód przekracza rocznie 50 mln euro) będą zmuszone do przekazywania Ministrowi Finansów corocznego sprawozdania o stosowanych terminach zapłaty.</p> <p>Biorąc pod uwagę powyższe, w przyszłości, mogą wystąpić sytuacje przejściowej niemożliwości terminowej obsługi zobowiązań przez poszczególne podmioty z branży przewozów kolejowych.</p> <p><u>Mając na uwadze powyższe, mimo iż uważamy zmiany legislacyjne w obszarze terminowego regulowania płatności za konieczne, proponowane rozwiązania nie znoszą występujących obecnie dysproporcji w pozycji rynkowej podmiotów w branży przewozów kolejowych.</u></p> <p><u>Dodatkowo, dysproporcja może zostać pogłębiona, poprzez obowiązek przekazywania (potencjalnie) niekorzystnego corocznego sprawozdania o stosowanych terminach zapłaty.</u></p> <p><u>Oczekiwany efekt nowelizacji powinna być poprawa sytuacji wierzycieli ale i również dłużników, zwłaszcza w branży przewozów kolejowych, w szczególności tych, którzy są słabszą (mniejszą rozmiarem) stroną transakcji asymetrycznych zawieranych z podmiotami państwowymi.</u></p>	
--	--	--	--

22.	Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji	<p>Przedstawione w projekcie ustawy rozwiązania nakładają kolejne zobowiązania raportowe, które w kontekście prac zespołu roboczego <u>e-Sprawozdawczość w Ministerstwie Cyfryzacji</u> powinny być uwzględnione, jako element optymalizacji.</p> <p>PIIT dodatkowo wnosi o dodanie, jako usługi (API) dostępu do rejestru wprowadzonego w ustawie w zakresie informacji o przedawnionych płatnościach oraz od razu delegacji do rozporządzenia, jak można te informacja przekazywać i pobierać drogą elektroniczną przez API (delegacja dla MF do określenia struktur danych) - chodzi o zmiany do ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 684 oraz z 2018 r. poz. 650) zmiany dot. Art. 13a. 1. tej ustawy.</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Ministerstwo Cyfryzacji nie zgłosiło uwag w tym zakresie.</p>
23.	Polska Unia Dystrybutorów Stali	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ponadto pragniemy przedstawić pod rozwagę <u>wprowadzenie obowiązku naliczania odsetek za opóźnienia płatnicze dla wszystkich podmiotów</u> w postaci: <ul style="list-style-type: none"> - not odsetkowych, pozbawionych możliwości anulowania lub - obowiązkowej „faktury VAT odsetkowej” lub - wprowadzenie po stronie dłużnika, w przypadku opóźnionej płatności, obowiązku powiększania kwoty wynikającej z faktury o odsetki. 2. <u>Pragniemy również zauważyć, że nowelizacja prawa upadłościowego i naprawczego, która od 2016 roku ułatwiła uzyskanie sądowej zgody na postępowanie restrukturyzacyjne, w praktyce służy dłużnikom jako droga ucieczki od uregulowania roszczeń. Postulujemy zmianę prawa w kierunku zwiększenia roli wierzyciela aby mógł brać udział i nadzorować takie postępowanie (równoważenie pozycji dłużnika i wierzyciela).</u> 3. Ponadto, w ocenie naszej branży należałoby rozważyć 	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Ad. 1. Zgodnie z art. 7 i 8 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych wierzycielowi, bez wezwania przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty, jeżeli wierzyciel spełnił swoje świadczenie i nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie. Jednocześnie proponuje się dodanie przepisu, z którego wprost będzie wynikało, że po spełnieniu ww. warunków, w transakcjach handlowych, w których wierzycielem jest mikro, mały lub średni przedsiębiorca, dłużnik będący dużym przedsiębiorcą</p>

			<p><u>zmianę ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczej i wymianie danych gospodarczych, poprzez zmniejszenie uprawnień dłużników do składania sprzeciwów w stosunku do zamiaru dokonania wpisu do rejestru dłużników.</u> Zapis ten, wprowadzony nowelizacją ustawy, w praktyce doprowadził do kwestionowania każdego wpisu do rejestru poprzez domniemanie, że zadłużenie jest sporne, w trakcie reklamacji lub postępowania sądowego, co często nie ma miejsca a powoduje wydłużenie procesu wpisu lub jego zawieszenie – co stanowi celowe działanie dłużników</p>	<p>obowiązany będzie do obliczenia kwoty odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych i wykazania ich w księgach rachunkowych.</p> <p>Ad. 2. Dodatkowe propozycje po analizie nie zostały włączone do projektu.</p> <p>Ad. 3. 1 czerwca 2017 r. weszła w życie ustawa o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia dochodzenia wierzytelności wprowadzająca zmiany m.in. ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczej i wymianie danych gospodarczych. Badanie efektów nowej regulacji zgodnie z OSR zostanie przeprowadzone po 3 latach od dnia jej wejścia w życie. MPiT nie przewiduje obecnie wprowadzania kolejnych zmian w tym zakresie.</p>
24.	Związek Przedsiębiorstw i Pracodawców	<p>Propozycje dodatkowe</p> <p>Art. 1. W ustawie z dnia 8 marca 2013 roku o terminach zapłaty w transakcjach handlowych wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>1) W art. 7 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu: „1a. W przypadku wystąpienia opóźnienia w transakcjach handlowych i spełnienia warunków opisanych w ust. 1 pkt 1 i 2, jeżeli wierzycielem jest mikro, mały lub średni przedsiębiorca, dłużnik będący dużym przedsiębiorcą obowiązany jest do samodzielnego obliczenia kwoty odsetek ustawowych za</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>W projekcie zaproponowano dodanie przepisu, z którego wprost będzie wynikało, że po spełnieniu ww. warunków, w transakcjach handlowych, w których wierzycielem jest mikro, mały lub średni przedsiębiorca, dłużnik będący dużym przedsiębiorcą obowiązany będzie do obliczenia</p>	

		<p>opóźnienie w transakcjach handlowych, i zapłaty kwoty wynikającej z faktury lub rachunku powiększonej o kwotę obliczoną. Jeżeli strony uzgodniły wyższe odsetki, niż ustawowe, dłużnik dokonuje obliczeń z uwzględnieniem odsetek umownych.”</p> <p>2) W art. 8 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu: „1a. W przypadku wystąpienia opóźnienia w transakcjach handlowych i spełnienia warunków opisanych w ust. 1 pkt 1 i 2, dłużnik obowiązany jest do samodzielnego obliczenia kwoty odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych, i zapłaty kwoty wynikającej z faktury lub rachunku powiększonej o kwotę obliczoną.”</p> <p>3) W art. 10 po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu: „4. Kwotę rekompensaty, o której mowa w ust. 1, dłużnik będący dużym przedsiębiorcą jest obowiązany doliczyć do kwoty wynikającej z faktury lub rachunku powiększonych o kwotę należnych odsetek za opóźnienie, jeżeli wierzycielem jest mikro, mały lub średni przedsiębiorca.”</p> <p>Art. 2. W ustawie z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, po art. 17f dodaje się art. 17g w brzmieniu: „Art. 17g. Czynem nieuczciwej konkurencji jest niedopełnienie przez dłużnika będącego dużym przedsiębiorcą obowiązków, o których mowa w art. 7 ust. 1a, art. 8 ust. 1a, oraz art. 10 ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 2013 roku o terminach zapłaty w transakcjach handlowych.”</p> <p>Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.</p>	<p>kwoty odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych i wykazania ich w księgach rachunkowych.</p>
--	--	--	--

		<p>UZASADNIENIE</p> <p>Przedmiotowy projekt ustawy zakłada zmianę dwóch ustaw: ustawy z dnia 8 marca 2013 roku o terminach zapłaty w transakcjach handlowych oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 roku o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.</p> <p>Celem projektu jest ograniczenie negatywnego dla płynności finansowej przedsiębiorców z sektora MSP, a także i dla całej gospodarki, zjawiska zatorów płatniczych. Zatory płatnicze wynikają zarówno z wydłużonych terminów płatności określonych w umowach, jak i z opóźnionych w sposób niezgodny z umową płatności. Już w tej chwili, wierzyciele uprawnieni są do dochodzenia roszczeń w drodze postępowania cywilnego, jednak w przypadku firm z sektora MSP kontraktujących z podmiotami dużymi, rzadko z tej możliwości korzystają. Wynika to w większości przypadków z dysproporcji skali działania obu podmiotów i obawy mniejszych firm przed utratą dużych partnerów handlowych, często kluczowych z punktu widzenia struktury przychodów mniejszych przedsiębiorców. Uznając tę sytuację za skrajnie niepożądaną, zasadne wydaje się być stworzenie regulacji prawnych ustanawiających po stronie dłużników będących dużymi przedsiębiorcami obowiązku samodzielnego obliczania i doliczania do kwoty wynikającej z faktury lub rachunku kwot odsetek za opóźnienie. Analogiczny obowiązek powinien dotyczyć kwoty rekompensaty, o której mowa w art. 10 ust. 1 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. Oba obowiązki znajdowałyby zastosowanie w przypadku, w którym wierzycielem jest mikro, mały lub średni przedsiębiorca. Jednocześnie, niedopełnienie wyżej wymienionych obowiązków powinno być traktowane jako czyn niedozwolonej konkurencji, co dostarcza wierzycielowi będącemu przedstawicielem sektora</p>	
--	--	--	--

		<p>MSP (czyli zdecydowanej większości firm w Polsce) dodatkowych narzędzi dochodzenia swoich roszczeń.</p> <p>Niniejszy projekt pozytywnie wpłynie na działalność mikro, małych i średnich przedsiębiorców w Polsce, a zatem przysłuży się również całej gospodarce, z uwagi na udział tej grupy w liczbie przedsiębiorców ogółem. Jednocześnie, przewidziane w projekcie obowiązki nie uderzają w żaden sposób w uczciwych dużych przedsiębiorców. Stwarzają jedynie uczciwą sytuację, w której koszt kredytu kupieckiego jest rzeczywiście odpowiednio wyższy, niż koszt pieniądza na rynku. Gwarantuje to system powiązania wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych ze stopą referencyjną NBP.</p> <p>Art. 509. § 1. Wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania.</p> <p>Art. 514. Jeżeli wierzytelność jest stwierdzona pismem, zastrzeżenie umowne, iż przelew nie może nastąpić bez zgody dłużnika, jest skuteczne względem nabywcy tylko wtedy, gdy pismo zawiera wzmiankę o tym zastrzeżeniu, chyba że nabywca w chwili przelewu o zastrzeżeniu wiedział.</p>	
25.	Przedsiębiorca	<p>Od 1992 prowadzę działalność gospodarczą, polegającą na produkcji elektronicznej aparatury medycznej. Poniższe uwagi wynikają z moich własnych doświadczeń z ostatnich kilku lat. <u>1. FAWORYZOWANIE PODMIOTÓW LECZNICZYCH.</u> Nowa ustawa nie likwiduje dyskryminacji dostawców towarów i usług dla podmiotów leczniczych. Ustawa o terminach zapłaty w transakcjach handlowych faworyzuje podmioty lecznicze, określając dla nich terminy płatności dłuższe, niż dla pozostałych podmiotów. Nie widzę racjonalnego uzasadnienia dla takich</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Dodatkowe propozycje, po ich analizie, nie zostały włączone do projektu.</p> <p>W zakresie dłuższego terminu zapłaty dla podmiotów leczniczych - ustawa z 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych</p>

			<p>preferencji, a setki dostaw zrealizowanych dla szpitali publicznych dają mi podstawy do twierdzenia, że placówki te są w stosunku do dostawców wyjątkowo aroganckie, przy okazji zamówień publicznych narzucają niekorzystne umowy i praktycznie nigdy nie uważają za stosowne regulować należności za otrzymane noty odsetkowe.</p> <p>2. MECHANIZMY WINDYKACYJNE. Zawarte w projekcie regulacje dotyczące wydawania przez sądy nakazów zapłaty pozostaną martwe bez stworzenia dobrze funkcjonujących mechanizmów windykacyjnych. W praktyce mały przedsiębiorca jest zdany tylko na siebie – dłużnik nie reaguje na nakaz zapłaty, firmy windykacyjne nie są zainteresowane odzyskiwaniem takich należności, a komornik, jeżeli na koncie dłużnika nie ma w danym momencie odpowiednich środków - umarza postępowanie egzekucyjne.</p> <p>3. BEZPŁATNE UTRZYMYWANE WPISÓW DO BIG. Postuluję ustawowy zapis o stworzeniu ogólnodostępnego BIG non-profit, lub nałożenie obowiązku na istniejące, komercyjne biura, aby wpis o dłużniku był utrzymywany bez potrzeby płacenia comiesięcznego abonamentu. Wpis byłby kasowany przez wierzyciela, lub dłużnika po wykazaniu, że zobowiązania zostały uregulowane. Obecnie wpis nie jest utrzymywany, jeżeli wierzyciel przestaje opłacać abonament. W przypadku dłużnika nie rokującego, że należność uda się odzyskać, comiesięczne opłaty to kolejne, stracone przez wierzyciela pieniądze.</p>	<p>wdraża w tym zakresie art. 4 pkt 4 lit. b dyrektywy 7/2011/UE z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych.</p>
Art. 1. Zmiany w ustawie z dnia 17 listopada 1964 – Kodeks postępowania cywilnego				
26.	Art. 485 § 2a	NBP	<p>Proponujemy w § 2a po wyrazach „(Dz. U. z 2016 r. poz. 684 oraz z 2018 r. poz. 650)” dodać wyrażenie „zwanej dalej „ustawą o terminach zapłaty”. W związku z tym w § 2b sugerujemy usunięcie pełnego tytułu ww. ustawy i wpisanie określenia „ustawy o terminach zapłaty”.</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>MPiT odstąpiło od wprowadzania zmian w postępowaniu nakazowym. W nowej wersji projektu zaproponowano uproszczenia</p>

				<p>w zakresie dochodzenia roszczeń na etapie postępowania zabezpieczającego (w sprawach o roszczenia pieniężne z tytułu transakcji handlowych, w których wartość wynagrodzenia nie przekracza siedemdziesięciu pięciu tysięcy złotych, a należność nie została uregulowana w ciągu trzech miesięcy od dnia upływu terminu płatności określonego w fakturze (rachunku) lub umowie).</p>
27.	art. 485-486	Krajowa Rada Komornicza	<p>Jak wynika z treści uzasadnienia projektu „priorytetem w przedłożonym projekcie jest przyjęcie skutecznych instrumentów ochrony wierzycieli. Tego celu nie sposób osiągnąć inaczej, niż przez przyjęcie również takich rozwiązań, które w nowoczesny sposób rozwijają tradycyjne instytucje prawa cywilnego. W polskim systemie prawa nie jest to zresztą niczym ani nadzwyczajnym, ani tym bardziej nowym. Przykładowo, już od wielu lat prawo polskie przewiduje możliwość naliczenia odsetek ustawowych za okres przypadający przed terminem zapłaty, a więc przed terminem tradycyjnie rozumianej wymagalności. Poza zmianami przewidującymi rozwiązania o charakterze stricte cywilnoprawnym, proponuje się zmiany innych ustaw o charakterze administracyjnoprawnym i z zakresu prawa wykroczeń i dyscypliny finansów publicznych. Instrumenty cywilnoprawne mogą bowiem okazać się w wielu przypadkach niewystarczające”. Dalej wskazuje się, że „ponad połowa firm deklaruje, że występowanie opóźnień jest barierą dla prowadzonej przez nie działalności. Aż 29,8% przedsiębiorstw wskazuje na utrudnienia w regulowaniu własnych zobowiązań na skutek problemów z otrzymaniem należności, a 28,9%</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>MPiT odstąpiło od wprowadzania zmian w postępowaniu nakazowym. W nowej wersji projektu zaproponowano uproszczenia w zakresie dochodzenia roszczeń na etapie postępowania zabezpieczającego (w sprawach o roszczenia pieniężne z tytułu transakcji handlowych, w których wartość wynagrodzenia nie przekracza siedemdziesięciu pięciu tysięcy złotych, a należność nie została uregulowana w ciągu trzech miesięcy od dnia upływu terminu płatności określonego w fakturze (rachunku) lub umowie).</p>

		<p>ogranicza z tego powodu inwestycje". Wydaje się, że problemy z opóźnieniem uzyskiwania należności dotyczy nie tylko przedsiębiorców, ale i osób fizycznych, dla których nieterminowa realizacja należnych im świadczeń również powoduje daleko idące skutki prawne i społeczne, w szczególności związane z niemożliwością realizacji własnych zobowiązań (należności alimentacyjne, raty kredytów, należności za mieszkanie, media itp.).</p> <p>Należy jednak zauważyć, że proponowane rozwiązania prawne nie podejmują próby rozwiązania problemu w skali globalnej, lecz jedynie w wąskim zakresie, tj. w odniesieniu do roszczeń z tytułu transakcji handlowych, o których mowa w ustawie z dnia 8 marca 2013 r. terminach zapłaty w transakcjach handlowych. Według treści art. 2 tej ustawy, jej przepisy mają zastosowanie wyłącznie do transakcji handlowych, których wyłącznymi stronami są: 1) przedsiębiorcy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz.U. poz. 646); 2) podmioty prowadzące działalność, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców; 3) podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 2164); 4) osoby wykonujące wolny zawód; 5) oddziały i przedstawicielstwa przedsiębiorców zagranicznych; 6) przedsiębiorcy z państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej. <u>Wprowadzenie określonych obostrzeń, np. w zakresie terminu rozpoznania sprawy, doprowadzić może do tego, że z uwagi na ilość spraw wpływających do sądów, inne sprawy przekazane zostaną do rozstrzygnięcia w dalszej kolejności, co nie jest dopuszczalne.</u></p>	
--	--	---	--

		<p><u>Ponadto, wydaje się, że zmiany dotyczące sposobu i terminu rozstrzygania spraw, w celu wyeliminowania zatorów płatniczych, nie osiągną żadnego skutku, jeżeli nie będą one połączone z regulacjami prawnymi zapewniającymi wierzycielom możliwość przeprowadzenia szybkiej i sprawnej egzekucji zasądzonych należności. Samo wydanie przez sąd nakazu zapłaty nie spowoduje bowiem rozwiązania problemu związanego z nieterminowym uiszczaniem należności przez dłużników. Konieczne jest wykonanie takiego orzeczenia przez właściwe organy egzekucyjne. Tymczasem uchwalone ostatnio ustawy o komornikach sądowych (ustawa z dnia 22 marca 2018 r., Dz. U. z 2018 r., poz. 771) i o kosztach komorniczych (ustawa z dnia 28 lutego 2018 r., Dz. U. z 2018 r., poz. 770) mogą spowodować w najbliższym czasie zapaść sądowej egzekucji, co będzie miało istotny wpływ na realizację wszelkich należności, nie tylko objętych projektowaną ustawą.</u></p> <p>Proponowana zmiana art. 485 § 2a k.p.c. w istocie nie wprowadza żadnych nowych rozwiązań - zmiana ma charakter wyłącznie redakcyjny. Zastrzeżenia zaś budzi treść proponowanego § 2b - wprowadzenie możliwości wydania przez sąd nakazu zapłaty nie na podstawie dołączonych do pozwu dokumentów uzasadniających dochodzone żądanie lecz <u>wyłącznie w oparciu o „uprawdopodobnienie spełnienia świadczenia wzajemnego”</u> pozostaje w sprzeczności z instytucją postępowania nakazowego, a ponadto powodować będzie <u>trudności dowodowe</u>. Konieczność udowodnienia spełnienia świadczenia wzajemnego wymaga przedłożenia dokumentów, samo zaś uprawdopodobnienie z reguły przeprowadzane jest za pomocą innych środków dowodowych, których z uwagi na specyfikę postępowania nakazowego sąd nie przeprowadza i nie może przeprowadzać. <u>Tym samym należy przypuszczać, że w warunkach opisanych w § 2b często dochodzić będzie do</u></p>	
--	--	---	--

		<p><u>stwierdzenia braku podstaw do wydania nakazu zapłaty i kierowania sprawy na posiedzenie niejawne lub na rozprawę, co zamiast przyspieszyć proces uzyskania orzeczenia, znacznie go przedłuży.</u> Nie zasługuje też na aprobatę proponowana treść art. 486 § 2 k.p.c. Przede wszystkim, <u>wskazane terminy do rozpoznania spraw mają charakter instrukcyjny i z ich przekroczeniem nie wiążą się żadne konsekwencje prawne.</u> <u>Zamieszczenie zapisu stanowiącego obowiązek rozpoznania przez sąd sprawy w określonym terminie, bez zapewnienia realnych możliwości technicznych i kadrowych do realizacji tego obowiązku mija się z celem.</u> Obecnie obserwuje się, że nawet w przypadku rozpoznania przez sąd sprawy (np. wydania nakazu zapłaty) <u>strony oczekują przez wiele tygodni na doręczenie nakazu zapłaty, a potem na uprawomocnienie się nakazu zapłaty i uzyskanie klauzuli wykonalności celem wszczęcia egzekucji.</u> Jak wynika z uzasadnienia projektu ustawy „<i>średni okres przeterminowania spłat jest najdłuższy w grupie mikro przedsiębiorców i wynosi 3 miesiące i 12 dni, natomiast w grupie dużych firm wynosi 2 miesiące 21 dni</i>” i takie opóźnienia są traktowane jako znaczący problem dla firm. <u>Tymczasem projekt dopuszcza do dalszego przedłużenia możliwości egzekucji należności stanowiąc o konieczności rozpoznania sprawy w ciągu kolejnych dwóch miesięcy (wyjątkowo 14 dni).</u> Terminy rozpoznania sprawy winny więc być znacząco skrócone. Jeszcze raz należy podkreślić, że <u>rozwiązaniem problemów związanych z zatorami płatniczymi nie jest uzyskanie rozstrzygnięcia sądu lecz skuteczne wyegzekwowanie należności przez wierzyciela od dłużnika.</u> <u>Realnym sposobem rozwiązania zatorów płatniczych mogłoby być wprowadzenie, wzorem regulacji funkcjonujących z powodzeniem w państwach europejskich, instytucji egzekucji na podstawie faktury lub w oparciu o ugodę zawartą przez sądowym organem egzekucyjnym.</u> Takie rozwiązania skracają</p>	
--	--	--	--

			<p>nie tylko czas uzyskania tytułu egzekucyjnego, ale i czas, w którym możliwe jest przymusowe dochodzenie należności i uzyskanie zaspokojenia roszczenia, a to jest najbardziej istotne z punktu widzenia skutków opóźnień w płatnościach. Pozostałe projektowane przepisy, w szczególności przepisy podatkowe, nie budzą zastrzeżeń. Wprawdzie przyczynią się do zlikwidowania niektórych skutków opóźnień w realizacji zobowiązań przez dłużników, to jednak nie wpłyną wprost na likwidację takich opóźnień. Tymczasem celem projektowanej ustawy, co wynika z jej tytułu, winno być „ograniczenie zatorów płatniczych”, a nie likwidacja czy zmniejszenie ich skutków.</p> <p>Ograniczeniem zatorów płatniczych może być wyłącznie szybka i skuteczna egzekucja należności, a ta zależy nie tylko od możliwości szybkiego uzyskania tytułu wykonawczego, ale i od kondycji i skuteczności organów egzekucyjnych.</p>	
28.	art. 485-486	Prokuratoria Generalna RP	<p><u>Wydaje się, że propozycja zmiany tego przepisu opiera się na błędnych założeniach, jest sprzeczna z podstawowymi zasadami procesu cywilnego, i nie doprowadzi do skutku, jaki stawia przed nią projektodawca. Nałożenie na sąd obowiązku zasądzenia z urzędu pewnych świadczeń, chociaż powód nie zgłasza takiego żądania w pozwie, stanowi naruszenie zasady dyspozycyjności, która jest uważana za nieodzowną i najbardziej charakterystyczną dla procesu cywilnego jego zasadę naczelną, a jej ograniczenie jest uważane za wypaczenie istoty procesu cywilnego. To możliwość rozporządzenia przez strony ich prawami w toku postępowania cywilnego, a zatem także wyłączna kompetencja powoda do określenia granic żądania ochrony prawnej, których sąd nie może przekroczyć, stanowi istotę zasady rozporządzalności i jeden z przejawów autonomii woli charakteryzującej sferę stosunków cywilnoprawnych. Proponowane rozwiązanie budzi tym większy sprzeciw, że</u></p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>MPiT odstąpiło od wprowadzania zmian w postępowaniu nakazowym. W nowej wersji projektu zaproponowano uproszczenia w zakresie dochodzenia roszczeń na etapie postępowania zabezpieczającego (w sprawach o roszczenia pieniężne z tytułu transakcji handlowych, w których wartość wynagrodzenia nie przekracza siedemdziesięciu pięciu tysięcy złotych, a należność nie została uregulowana w ciągu trzech miesięcy od dnia upływu terminu płatności określonego w fakturze</p>

		<p>orzekanie z urzędu miałyby dotyczyć roszczeń wynikających z transakcji handlowych, a więc zawartych w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, przez wyspecjalizowane podmioty, co do których można zasadnie oczekiwać dbałości o swoje interesy i świadomego konstruowania żądania pozwu.</p> <p><u>Poza tym przyczyny zaniechania wystąpienia z roszczeniami o odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych, czy o kwotę stanowiącą równowartość 40 euro mogą być różne, między innymi nieprzysługiwanie takiego roszczenia powodowi z uwagi na zaspokojenie wierzytelności, jej zbycie w tym zakresie, czy też zrzeczenie się jej (na możliwość zrzeczenia się odsetek za opóźnienia w płatnościach i rekompensaty za koszty odzyskiwania należności w zamian za niezwłoczną spłatę kwoty głównej wymagalnych wierzytelności wprost wskazał Trybunał Sprawiedliwości w wyroku z dnia 16 lutego 2017 r. C-555/14). W takich sytuacjach zasądzenie świadczeń z urzędu spowoduje wydanie nakazu zapłaty będącego jednocześnie tytułem zabezpieczenia roszczenia, które w rzeczywistości nie istnieje lub nie przysługuje powodowi. Skutki wykonania takiego tytułu będą mogły stanowić podstawę wysuwania ewentualnych roszczeń wobec Skarbu Państwa, co może rodzić istotne skutki finansowe, w żaden sposób nieuwzględnione w ocenie skutków regulacji omawianego projektu.</u></p> <p>Proponowane rozwiązanie może także doprowadzić do dalszych problemów związanych z przedmiotem orzekania. Wobec nowej treści art. 485 § 2b i § 2c k.p.c. nie będzie żadnych przeszkód, aby wydać nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym i zasądzić odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych oraz kwotę zryczałtowanej rekompensaty w sytuacji, gdy powód nie sformułuje żadnego żądania, a jedynie załączy dokumenty wskazane w art. 485 § 2b k.p.c. Wierzytelności z tego tytułu</p>	(rachunku) lub umowie).
--	--	---	-------------------------

		<p>mogą być bowiem dochodzone bez dochodzenia należności stanowiącej zapłatę za dostawę towaru lub wykonanie usługi.</p> <p><u>Należy wskazać, że ocena, czy dana umowa stanowi transakcję handlową w rozumieniu art. 4 pkt 1 w związku z art. 2 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 684 z późn. zm.) nie zawsze jest możliwe wyłącznie na podstawie treści załączonej do pozwu umowy i brak dowodów w tym zakresie nie stanowi braków formalnych pozwu podlegających uzupełnieniu.</u> Przy braku możliwości oceny tej przesłanki na podstawie dokumentów załączonych do pozwu, sąd nie może wydać nakazu zapłaty i w postępowaniu „normalnym” już nie może (i nie powinien móc) orzekać z urzędu o jakimkolwiek roszczeniu. Nie powinno być tak, że procedura, według której jest rozpoznawana sprawa, decyduje o tym, czy sąd ma obowiązek działać z urzędu, czy też nie, chociaż ani strona podmiotowa ani przedmiotowa postępowania w żaden sposób nie ulega zmianie.</p> <p>Także w razie wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty powstaje problem co jest przedmiotem oceny sądu. Czy sąd ma z urzędu badać istnienie przesłanek istnienia lub nie istnienia roszczeń, o których orzekł z urzędu i w tym zakresie prowadzić z urzędu postępowanie dowodowe? Zasada równości stron nakazywałaby takie działanie, co prowadzi do inkwizycyjnego procesu cywilnego w zakresie przedmiotowym, co do części świadczeń. Zgodnie z art. 495 § 2 k.p.c. w toku postępowania, po wniesieniu zarzutów nie można występować z nowymi roszczeniami zamiast lub obok dotychczasowych. Tym samym powód nie może rozszerzyć żądania pozwu o roszczenie, którego nie zgłosił w pozwie, choć sąd o nim orzekł, zaś powód nawet nie wie o jakim roszczeniu ma się wypowiedzieć, skoro nie jest ono objęte pozwem. <u>W praktyce pozwany nie będzie bronił się przed</u></p>	
--	--	--	--

		<p><u>żądaniem powoda, lecz będzie walczył z sądem, który orzekł już w sprawie, z urzędu o niezgłoszonym roszczeniu. Sytuacja ta może stanowić podstawę nabycia przez pozwanego przeświadczenia o naruszeniu jego prawa do bezstronnego sądu, co może przełożyć się na zwiększoną ilość skarg kierowanych do ETPCZ w związku z naruszeniem art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. Także z tego względu brak jest podstaw do różnicowania kognicji sądu cywilnego tylko z uwagi na rodzajowy charakter postępowaniu, w którym sprawa została rozpoznana.</u></p> <p><u>Dodatkowo należy wskazać, że projektowany art. 485 § 2c k.p.c. miałby zastosowanie także w sprawach z powództwa Skarbu Państwa, co czyni częściowo bezprzedmiotową regulację nowego brzmienia art. 5 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych oraz art. 56 i 59a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zwłaszcza w kontekście ich uzasadnienia. Bez względu na to, czy Skarb Państwa będzie dochodził dodatkowych świadczeń z tytułu transakcji handlowych, czy też nie, sąd będzie musiał o nich orzec.</u></p> <p><u>Wątpliwe wydaje się wprowadzenie dodatkowej odrębnej procedury mającej służyć dochodzeniu tylko niektórych należności i to z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu, a mianowicie z powodu trudności dowodowych w wykazaniu potwierdzenia spełnienia świadczenia niepieniężnego. Niezależnie bowiem od braku wskazania podstaw, w oparciu o które sformułowano tezę o akceptacji przez sądy tylko protokołów odbioru (i braku analizy przyczyn takiego stanu rzeczy), rozwiązaniem nie powinno być zwolnienie powoda z wymogu udowodnienia przesłanek istnienia dochodzonego roszczenia w jakiegokolwiek części. Skoro bowiem powód nie ma</u></p>	
--	--	--	--

		<p>problemu z wykazaniem doręczenia faktury lub rachunku, nie ma przeszkód, aby w ten sam sposób powód wykazywał spełnienie świadczenia (np. przez umieszczenie na fakturze czy rachunku informacji kiedy doszło do wydania towaru, czy wykonania usługi i podpisanie przez kontrahenta faktury lub odbiór przesyłki zawierającej fakturę może stanowić dowód spełnienia świadczenia; tzw. dokument W-Z podpisany przez kontrahenta spełni swoją rolę dowodową). W przepisach ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych jest mowa wyłącznie o „fakturze lub rachunku potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi” (por. np. art. 5, art. 7, art. 8). Prowadzący działalność gospodarczą jako profesjonalista powinien zadbać o swoje interesy chociażby przez należyte udokumentowanie czynności podejmowanych w ramach wykonania świadczenia niepieniężnego. Należy pamiętać, że od września 2016 r. w obrocie cywilnoprawnym funkcjonuje forma dokumentowa (art. 77² k.c.) i za dokument uważa się nośnik informacji umożliwiający zapoznanie się z jej treścią (art. 77³ k.c.), który jak najbardziej może być dowodem w procesie cywilnym (art. 243¹ k.p.c., art. 308 i 309 k.p.c.). <u>Nie ma więc żadnych przeszkód, aby w procesie powód wykazał wykonanie dostawy towaru lub wykonanie usługi zwykłym sms-em lub mejlem.</u> Tak daleko posunięta liberalizacja zarówno postępowania dowodowego w procesie cywilnym jak i sposobu dokumentowania transakcji, czy innych zdarzeń powinna być wzięta pod uwagę przy ocenie zasadności wprowadzanych rozwiązań. Tym bardziej, że uprawdopodobnienie wystąpienia danej okoliczności nie polega przecież na złożeniu oświadczenia przez stronę w tym przedmiocie, lecz wymaga posłużenia się przez powoda środkami pozwalającymi sądowi nabrać przekonania, że określony fakt zaistniał (por. art. 243 k.p.c.). Problematiczne będzie także zakwalifikowanie spraw, które</p>	
--	--	---	--

			<p>podlegałyby rozpoznaniu w specjalnej procedurze wskazane w art. 485 § 2a k.p.c., gdyż nie wiadomo jak sąd miałby obliczać wartość tych roszczeń: jako globalną kwotę należności wynikających z danej transakcji handlowej („w przypadku roszczeń z tytułu transakcji handlowych...”), bez względu na to ile jest dochodzone w tym konkretnym pozwie, czy też jako wartość przedmiotu sporu wskazaną w pozwie i czy roszczenia, o których sąd ma orzekać z urzędu powinny być uwzględniane przy obliczeniach, czy też nie. <u>Biorąc pod uwagę treść nowego art. 486 § 2 pkt 2) k.p.c. każdy powód podzieli swoje roszczenie w taki sposób, żeby nie przekraczało kwoty 75 tys. zł, co wygeneruje większą liczbę spraw sądowych.</u></p>	
29.	art. 485-486	Sąd Najwyższy	<p><u>Nowa, proponowana regulacja art. 485 § 2b k.p.c. z pewnością uprości i przyspieszy procedurę uzyskiwania nakazu zapłaty. Wypada tym niemniej zaznaczyć, że z każdym uelastycznieniem procedury może wiązać się ryzyko nadużyć, tj. wydawania nakazu zapłaty w stosunku do płatności uprzednio już dokonanych albo nakazu zapłaty odnośnie do płatności, w zamian za które powód nie spełnił świadczenia wzajemnego, jako że wystarczające do jego uzyskania będzie okazanie umowy, dowodu doręczenia faktury lub rachunku oraz uprawdopodobnienie, a nie udowodnienie, spełnienia świadczenia wzajemnego. Jak natomiast wskazuje się w doktrynie, istotą i celem postępowania nakazowego jest wydawanie orzeczeń w oparciu o materiał dowodowy, składający się z dokumentów o dużym stopniu pewności</u> (T. Ereciński, Art. 484¹ Nb 1 [w:] Idem [red.], <i>Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz III</i>, wyd. 5, Warszawa 2016). W ten sposób szybkość postępowania ma się łączyć z realizacją zasady pewności prawa. Sędzia nie powinien wydawać nakazu, jeżeli autentyczność materiału dowodowego lub jego treść nasuwają jakiegokolwiek wątpliwości. <u>Projektowane zmiany w przepisach Kodeksu</u></p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>MPiT odstąpiło od wprowadzania zmian w postępowaniu nakazowym. W nowej wersji projektu zaproponowano uproszczenia w zakresie dochodzenia roszczeń na etapie postępowania zabezpieczającego (w sprawach o roszczenia pieniężne z tytułu transakcji handlowych, w których wartość wynagrodzenia nie przekracza siedemdziesięciu pięciu tysięcy złotych, a należność nie została uregulowana w ciągu trzech miesięcy od dnia upływu terminu płatności określonego w fakturze (rachunku) lub umowie).</p>

			<p><u>postępowania cywilnego prowadzą do stworzenia nowego „podtypu” postępowania i dalszej fragmentacji regulacji kodeksowej.</u></p> <p><u>Wprowadzenie nowego instrukcyjnego terminu do projektowanego art. 486 § 2 k.p.c. w nowym brzemieniu nie jest niezbędne, gdyż dotychczasowy dwumiesięczny termin mieści się w pełni w granicach określonych przez art. 10 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/7/WE z 16 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych (Dz.Urz. UE L 48/1) terminem 90 dni.</u></p>	
30.	art. 485-486	Polski Związek Pracodawców Budownictwa	<p>1) <u>zmiany w zakresie wydawania nakazu zapłaty wprowadzone przez §2b i §2c (art. 485 kpc) wydają się zbyt daleko idące, ponieważ nierzetelny kontrahent, który dostarczy towar niezgodny z umową lub wadliwy, pomimo np. prowadzonego postępowania reklamacyjnego, uprawniony będzie do uzyskania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, gdyż zobowiązany będzie jedynie do uprawdopodobnienia spełnienia świadczenia wzajemnego. Mając to na uwadze, przykładowo może dojść do sytuacji, w której nakaz zostanie wydany na podstawie umowy, faktury VAT i potwierdzenie odbioru faktury i przesyłki przez kupującego – niezależnie od tego czy w przesyłce było zamówienie lub czy zamówienia było zgodne z umową, czy posiadało wady, czy było kompletne, sprzedający będzie mógł wystąpić o nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, a następnie się zabezpieczyć na majątku kupującego, niezależnie od np. prowadzonego postępowania reklamacyjnego. W szczególności w kontekście ponoszenia przez pozwanego ¾ kosztów opłaty sądowej przy wnoszeniu zarzutów od nakazu zapłaty, projektowaną regulację należy ocenić negatywnie;</u></p> <p>2) <u>pozytywnie natomiast należy ocenić propozycję nowelizacji art. 486 § 2 kpc – ustalenie ram czasowych dla wyznaczenia</u></p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>MPiT odstąpiło od wprowadzania zmian w postępowaniu nakazowym. W nowej wersji projektu zaproponowano uproszczenia w zakresie dochodzenia roszczeń na etapie postępowania zabezpieczającego (w sprawach o roszczenia pieniężne z tytułu transakcji handlowych, w których wartość wynagrodzenia nie przekracza siedemdziesięciu pięciu tysięcy złotych, a należność nie została uregulowana w ciągu trzech miesięcy od dnia upływu terminu płatności określonego w fakturze (rachunku) lub umowie).</p>

			<u>terminu pierwszej rozprawy w sprawach dotyczących sporów na kanwie transakcji handlowych wydaje się być pożądane, niemniej biorąc pod uwagę obecne terminy rozpoznawania sprawy, mało realne.</u>	
31.	art. 485-486	Polska Unia Dystrybutorów Stali	Wyrażamy poparcie dla propozycji wprowadzenia szybkiej ścieżki sądowej prowadzącej do nakazu zapłaty dla wartości roszczenia do 75 tys. zł, <u>sugerujemy jednocześnie podniesienie ww. kwoty roszczenia.</u>	Wyjaśnienie Celem projektodawcy było takie określenie kwoty roszczeń, aby sprawy mogły być rozpatrywane w pierwszej instancji przez sądy rejonowe (art. 16 i art. 17 KPC). MPiT odstąpiło od wprowadzania zmian w postępowaniu nakazowym. W nowej wersji projektu zaproponowano uproszczenia w zakresie dochodzenia roszczeń na etapie postępowania zabezpieczającego (w sprawach o roszczenia pieniężne z tytułu transakcji handlowych, w których wartość wynagrodzenia nie przekracza siedemdziesięciu pięciu tysięcy złotych, a należność nie została uregulowana w ciągu trzech miesięcy od dnia upływu terminu płatności określonego w fakturze (rachunku) lub umowie).
32.	art. 485-486	Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji	Krytycznie należy się odnieść do proponowanego brzmienia dodawanego art. 485 § 2b k.p.c. Wątpliwości wzbudza wydanie nakazu zapłaty w sprawach nieprzekraczających 75 tys. złotych tylko na podstawie umowy, dowodu doręczenia drugiej stronie faktury/ rachunku oraz uprawdopodobnienia spełnienia świadczenia przez wierzyciela, co nie odpowiada specyfice tego	Wyjaśnienie MPiT odstąpiło od wprowadzania zmian w postępowaniu nakazowym. W nowej wersji projektu zaproponowano uproszczenia

			<p>postępowania. <u>W obrocie profesjonalnym, w jakim niewątpliwie uczestniczą przedsiębiorcy, nie powinno być problematyczne uzyskanie dowodu potwierdzającego wykonanie zobowiązania wzajemnego.</u> Ważkie konsekwencje wydania nakazu zapłaty przemawiają za należyтым zabezpieczeniem także interesów podmiotów pozwanych. <u>W tym miejscu należy dodać, że ustawodawca przewidział także inne postępowania odrębne jak postępowanie uproszczone czy upominawcze, w których wierzyciel może dochodzić swoich roszczeń.</u></p> <p>W przypadku wydania nakazu zapłaty w sprawach nieprzekraczających 75 tys. złotych projektowany art. 485 § 2c k.p.c. nakłada na sąd obowiązek zasądzenia z urzędu na rzecz wierzyciela odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych oraz kwoty, o której mowa w art. 10 ust. 1 tej ustawy albo teje kwoty powiększonej zgodnie z art. 10 ust. 1a ustawy. <u>Niniejsza regulacja pozostaje w ewidentnej sprzeczności z art. 321 § 1 k.p.c. zakazującym zasądzenia ponad żądanie.</u> Brak jest racjonalnego uzasadnienia czyniącego wyjątek od powyższej zasady tym bardziej, że wierzycielem jest profesjonalista. <u>Ustawodawca nie przewiduje analogicznej regulacji w innych postępowaniach odrębnych dla zdecydowanie słabszych strony stosunków prawnych.</u></p>	<p>w zakresie dochodzenia roszczeń na etapie postępowania zabezpieczającego (w sprawach o roszczenia pieniężne z tytułu transakcji handlowych, w których wartość wynagrodzenia nie przekracza siedemdziesięciu pięciu tysięcy złotych, a należność nie została uregulowana w ciągu trzech miesięcy od dnia upływu terminu płatności określonego w fakturze (rachunku) lub umowie).</p>
33.	art. 485-486	Izba Gospodarcza Gazownictwa – (PSG sp. z o.o.)	<p>Propozycja przepisu: <i>„§ 2b. W przypadku roszczeń z tytułu transakcji handlowych, o których mowa w ustawie z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych nieprzekraczających siedemdziesięciu pięciu tysięcy złotych, sąd wydaje nakaz zapłaty na podstawie dołączonej do pozwu umowy oraz lub dowodu doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, jeżeli powód uprawdopodobni spełnienie świadczenia wzajemnego.”</i></p> <p>Należy wskazać, iż pomimo wprowadzenia do kodeksu</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>MPiT odstąpiło od wprowadzania zmian w postępowaniu nakazowym. W nowej wersji projektu zaproponowano uproszczenia w zakresie dochodzenia roszczeń na etapie postępowania zabezpieczającego (w sprawach</p>

			<p>cywilnego formy dokumentowej czynności prawnej oraz nowej definicji dokumentu (na mocy nowelizacji dokonanej ustawą z dnia z dnia 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny, ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2015, poz.1311), a także reżimu prawnego ograniczeń dowodowych pomiędzy przedsiębiorcami, o których mowa w art. 74 § 4 k.c., w profesjonalnym obrocie prawnym wciąż na porządku dziennym (z uwagi niekiedy na szybkość oraz potrzeby danego uczestnika obrotu gospodarczego) są sytuacje, gdy umowa przybiera formę ustną (tudzież telefoniczną), a jedynym miarodajnym dowodem zawarcia umowy jest zazwyczaj rachunek (tzw. nie- vatowcy), faktura (tzw. vatowcy). Nie dostrzega się zatem użytego w projekcie ustawy różnicowania sytuacji prawnej podmiotów, określonych w ust. 2a oraz w ust. 2b. Nie ma również zdaniem opiniującego jakiegokolwiek sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa obrotu, z uwagi na dodatkową przesłankę, jaką posłużył się projektodawca – mianowicie konieczności uprawdopodobnienia przez powoda okoliczności spełnienia świadczenia wzajemnego.</p>	<p>o roszczenia pieniężne z tytułu transakcji handlowych, w których wartość wynagrodzenia nie przekracza siedemdziesięciu pięciu tysięcy złotych, a należność nie została uregulowana w ciągu trzech miesięcy od dnia upływu terminu płatności określonego w fakturze (rachunku) lub umowie).</p>
34.	art. 485-486	Krajowa Rada Doradców Podatkowych	<p><u>Krajowa Rada Doradców Podatkowych pozytywnie opiniuje propozycję wprowadzenia uproszczonej procedury nakazowej, w odniesieniu do transakcji handlowych, w przypadkach gdy wartość roszczenia nie przekracza 75 tys. zł.</u> W dodawanym do art. 485 § 2b zaproponowano złagodzenie warunków co do wykazania spełnienia swego świadczenia przez wierzyciela w postępowaniu nakazowym. Zgodnie z treścią tego przepisu sąd wydaje nakaz zapłaty na podstawie umowy, dowodu dostarczenia rachunku lub faktury po uprawdopodobnieniu spełnienia swojego świadczenia z transakcji handlowej. Niewątpliwie taka konstrukcja znacznie ułatwi dochodzenie wierzycielom swoich roszczeń jednak ostateczna ocena będzie możliwa dopiero po określeniu zakresu jej stosowania przez sądy</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>MPiT odstąpiło od wprowadzania zmian w postępowaniu nakazowym. W nowej wersji projektu zaproponowano uproszczenia w zakresie dochodzenia roszczeń na etapie postępowania zabezpieczającego (w sprawach o roszczenia pieniężne z tytułu transakcji handlowych, w których wartość wynagrodzenia nie</p>

			<p>w sprawach wynikających z transakcji handlowych. Zgodnie z art. 243 kodeksu postępowania cywilnego (k.p.c) zachowanie szczegółowych przepisów o postępowaniu dowodowym nie jest konieczne, ilekroć ustawa przewiduje uprawdopodobnienie zamiast dowodu. Tym samym wprowadzenie istniejącej już w prawie cywilnym instytucji uprawdopodobnienia do dochodzenia roszczeń powstałych w wyniku transakcji handlowych powinno znacząco ułatwić oraz przyspieszyć prowadzone postępowania, co w konsekwencji doprowadzi do zwiększenia dyscypliny płatniczej w obrocie gospodarczym. W szczególności, że nowe regulacje przewidują, iż sąd z urzędu będzie zasądzał na rzecz powoda odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych oraz rekompensatę.</p> <p><u>Pozytywnie należy również ocenić propozycję, że w przypadku roszczeń z tytułu transakcji handlowych nakaz zapłaty będzie wydawany w terminie 14 dni od dnia wniesienia pozwu, a jeżeli pozew był dotknięty brakami, od dnia ich usunięcia.</u></p>	<p>przekracza siedemdziesięciu pięciu tysięcy złotych, a należność nie została uregulowana w ciągu trzech miesięcy od dnia upływu terminu płatności określonego w fakturze (rachunku) lub umowie).</p>
35.	art. 485	Konfederacja Lewiatan	<p><i>„W przypadku roszczeń z tytułu transakcji handlowych, o których mowa w ustawie z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych nieprzekraczających siedemdziesięciu pięciu tysięcy złotych [...]” – o ile zrozumiiałym jest, iż o transakcjach handlowych „mowa w ustawie z dnia 8 marca 2013 r.”, to z literalnego brzmienia przepisu nie wynika czy cecha „nieprzekraczania siedemdziesięciu pięciu tysięcy złotych” dotyczy roszczeń z tytułu transakcji handlowych czy samej transakcji handlowej. Zakres ten nie musi być tożsamy.</i></p> <p><u>Rozwiązanie:</u> doprecyzowanie wyżej określonej kwestii przez projektodawcę.</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>MPiT odstąpiło od wprowadzania zmian w postępowaniu nakazowym. W nowej wersji projektu zaproponowano uproszczenia w zakresie dochodzenia roszczeń na etapie postępowania zabezpieczającego (w sprawach o roszczenia pieniężne z tytułu transakcji handlowych, w których wartość wynagrodzenia nie przekracza siedemdziesięciu pięciu tysięcy złotych, a należność nie została uregulowana w ciągu trzech miesięcy od dnia upływu terminu</p>

				płatności określonego w fakturze (rachunku) lub umowie).
36.	art. 485	PASMI Związek Pracodawców „Polski Związek Producentów Leków Bez Recepty”	O ile zrozumiałym jest, iż o transakcjach handlowych „mowa w ustawie z dnia 8 marca 2013 r.”, to jednak z literalnego brzmienia przepisu nie wynika czy cecha „nieprzekraczania siedemdziesięciu pięciu tysięcy złotych” dotyczy roszczeń z tytułu transakcji handlowych w ogólności czy samej pojedynczej transakcji handlowej. Zakres ten nie musi być tożsamy. Wydaje się, iż projektodawca chciał limitować zakres roszczeń, jednak nie wynika to wprost z brzmienia przepisu. <u>PASMI postuluje więc doprecyzowanie przedmiotowego przepisu.</u>	Wyjaśnienie MPiT odstąpiło od wprowadzania zmian w postępowaniu nakazowym. W nowej wersji projektu zaproponowano uproszczenia w zakresie dochodzenia roszczeń na etapie postępowania zabezpieczającego (w sprawach o roszczenia pieniężne z tytułu transakcji handlowych, w których wartość wynagrodzenia nie przekracza siedemdziesięciu pięciu tysięcy złotych, a należność nie została uregulowana w ciągu trzech miesięcy od dnia upływu terminu płatności określonego w fakturze (rachunku) lub umowie).
37.	art. 485-486	Stowarzyszenie Producentów i Importerów Urządzeń Grzewczych	Art. 1 pkt 1 b , rekomendacja pkt 6 – dotyczy przyspieszonego terminu wydania nakazu zapłaty przez sąd, Według opinii które dotarły do SPIUG, jest to bardzo dobry zapis który powinien dotyczyć każdego podmiotu gospodarczego (wszystkie w obrocie handlowym), niezależnie czy podmiot gospodarczy jest wierzycielem czy dłużnikiem. <u>Zdaniem SPIUG, ta kwota powinna być zwiększona do 100 tys.</u>	Wyjaśnienie MPiT odstąpiło od wprowadzania zmian w postępowaniu nakazowym. W nowej wersji projektu zaproponowano uproszczenia w zakresie dochodzenia roszczeń na etapie postępowania zabezpieczającego (w sprawach o roszczenia pieniężne z tytułu transakcji handlowych, w których wartość wynagrodzenia nie

				przekracza siedemdziesięciu pięciu tysięcy złotych, a należność nie została uregulowana w ciągu trzech miesięcy od dnia upływu terminu płatności określonego w fakturze (rachunku) lub umowie).
38.	art. 485-486	Naczelna Organizacja Techniczna Federacja Stowarzyszeń	<u>Szczególnie pozytywnie odbieramy uproszczenie procedury nakazowego trybu dochodzenia roszczeń o wartości poniżej 75 tys. zł w ciągu 14 dni.</u>	Wyjaśnienie MPiT odstąpiło od wprowadzania zmian w postępowaniu nakazowym. W nowej wersji projektu zaproponowano uproszczenia w zakresie dochodzenia roszczeń na etapie postępowania zabezpieczającego (w sprawach o roszczenia pieniężne z tytułu transakcji handlowych, w których wartość wynagrodzenia nie przekracza siedemdziesięciu pięciu tysięcy złotych, a należność nie została uregulowana w ciągu trzech miesięcy od dnia upływu terminu płatności określonego w fakturze (rachunku) lub umowie).
39.	art. 485-486	Polski Związek Zarządzania Wierzytelnościami	<u>W opinii PZZW, na uwzględnienie zasługuje projekt uproszczonej procedury nakazowej umożliwiającej dochodzenie roszczeń wynikających z działalności gospodarczej, o wartości nieprzekraczającej 75.000 zł. Złagodzenie obowiązków w zakresie dowodowym, poprzez możliwość uprawdopodobnienia roszczeń w miejsce ich wykazania oraz narzucenie terminu 14</u>	Wyjaśnienie MPiT odstąpiło od wprowadzania zmian w postępowaniu nakazowym. W nowej wersji projektu zaproponowano uproszczenia w zakresie dochodzenia roszczeń na

			<p>dni na wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, co przyczyni się nie tylko do przyspieszenia postępowań sądowych w sprawach gospodarczych o niewielkiej wartości przedmiotu sporu, ale będzie także miało działanie dyscyplinujące, czy wręcz prewencyjne. Jeżeli bowiem wniesienie zarzutów od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym w dalszym ciągu będzie wymagało wniesienia opłaty sądowej przed wejściem w spór co do istoty, a nakazy będą wydawane w ciągu 14 dni, w interesie dłużników będzie terminowe regulowanie zaległości.</p> <p><u>PZZW docenia także powierzenie sądom naliczania z urzędu kwot odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych oraz rekompensaty za koszty odzyskiwania należności w rozumieniu art. 10 ust. 1 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (dalej jako u.t.z.h.). Mimo działań popularyzujących wśród przedsiębiorców wiedzę o zasadności roszczeń z art. 10 ust. 1 i 2 u.t.z.h. handlowych, w dalszym ciągu znaczna część przedsiębiorców zgłasza roszczenia o ich zapłatę po upływie terminu przedawnienia, czy wręcz nie robi tego wcale, w skutek braku świadomości lub dostatecznej znajomości stanu prawnego. W ostatecznym rozrachunku, PZZW w całości popiera projektowane zmiany bez uwag co do ich treści. Zakładając, że terminy rozpoznania sprawy, narzucone przepisami k.p.c., będą rzeczywiście stosowane przez sądy, zmiana z pewnością przyczyni się do poprawy sytuacji przedsiębiorców. W szczególności będzie to dotyczyć mniejszych przedsiębiorców, którzy częstokroć nie dysponują kapitałem pozwalającym na prowadzenie długotrwałych sporów sądowych o kwoty nieprzekraczające 75.000 zł</u></p>	<p>etapie postępowania zabezpieczającego (w sprawach o roszczenia pieniężne z tytułu transakcji handlowych, w których wartość wynagrodzenia nie przekracza siedemdziesięciu pięciu tysięcy złotych, a należność nie została uregulowana w ciągu trzech miesięcy od dnia upływu terminu płatności określonego w fakturze (rachunku) lub umowie).</p>
40.	art. 485-486	Związek Przedsiębiorców i Pracodawców	<p>Pierwszą z istotnych zmian zawartych w projekcie jest propozycja nowelizacji art. 485 kodeksu postępowania cywilnego, poprzez dodanie do niego uproszczonej procedury nakazowej odnoszącej się do roszczeń z tytułu transakcji</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>MPiT odstąpiło od wprowadzania zmian w postępowaniu nakazowym.</p>

		<p>handlowych nieprzekraczających 75 tysięcy złotych. W ramach regularnej procedury, sąd wydaje w przypadku roszczeń z tytułu transakcji handlowych nakaz zapłaty na podstawie: dołączonej do pozwu umowy, dowodu spełnienia wzajemnego świadczenia niepieniężnego, oraz dowodu doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku. O ile dołączenie umowy ani dowodu doręczenia faktury lub rachunku nie stanowi żadnego problemu, o tyle kłopot niejednokrotnie związany jest z udowodnieniem spełnienia wzajemnego świadczenia niepieniężnego. Jak słusznie wskazuje projektodawca w uzasadnieniu, akceptowanym przez sądy dowodem potwierdzającym spełnienie świadczenia, jest w istocie tylko protokół odbioru.</p> <p>Zmiana polegająca na tym, żeby w przypadku roszczeń do 75 tysięcy złotych wystarczające było uprawdopodobnienie spełnienia świadczenia, jest z pewnością krokiem w dobrą stronę. Formułę uprawdopodobnienia przewiduje się w wielu miejscach w kodeksie postępowania cywilnego, a generalna zasada opisana jest w art. 243, zgodnie z którym zachowanie szczególnych przepisów o postępowaniu dowodowym nie jest konieczne, ilekroć ustawa przewiduje uprawdopodobnienie zamiast dowodu. Z orzecznictwa wynika, że różnica pomiędzy uprawdopodobnieniem a udowodnieniem rozciąga się nie tylko na polu stosowania szczególnych przepisów o postępowaniu dowodowym. Uprawdopodobnienie bowiem nie daje pewności, a tylko prawdopodobieństwo, twierdzenia o danym fakcie, i to od swobodnej oceny sądu zależy uznanie, czy ustalenia dokonane na podstawie uprawdopodobnienia są na tyle wiarygodne, by można było dane fakty uznać za uprawdopodobnione (por. wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 23 października</p>	<p>W nowej wersji projektu zaproponowano uproszczenia w zakresie dochodzenia roszczeń na etapie postępowania zabezpieczającego (w sprawach o roszczenia pieniężne z tytułu transakcji handlowych, w których wartość wynagrodzenia nie przekracza siedemdziesięciu pięciu tysięcy złotych, a należność nie została uregulowana w ciągu trzech miesięcy od dnia upływu terminu płatności określonego w fakturze (rachunku) lub umowie).</p>
--	--	--	---

			2015 roku, sygn. akt VIII Gz 133/15). Wziąwszy pod uwagę przewlekłość postępowań sądowych w sprawach gospodarczych, postępowanie nakazowe stanowi dla przedsiębiorców atrakcyjną formułę realizacji swoich praw, jako że jest ono w znacznym stopniu odformalizowane, w stosunku do tradycyjnego procesu cywilnego. <u>Tym samym, ułatwienie wierzycielom w transakcjach handlowych, których wartość roszczenia nie przekracza 75 tysięcy złotych, uzyskania nakazu zapłaty, stanowi zdecydowanie dobrą zmianę i zasługuje na aprobatę.</u> Co godne zaznaczenia, nakaz zapłaty w tych sprawach ma być wydawany w ciągu 14 dni od dnia wniesienia pozwu, a zatem istotnie szybciej, niż w standardowym postępowaniu nakazowym.	
Art. 2. Zmiany w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych Art. 3. Zmiany w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych Art. 5. Zmiany w ustawie z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne				
41.	PIT, CIT	IAB Polska	<p>IAB Polska z satysfakcją przyjmuje <u>propozycję wprowadzenia możliwości pomniejszenia przez wierzyciela podstawy opodatkowania (podatku PIT i CIT) o kwotę wierzytelności, jeżeli wierzytelność ta nie została uregulowana lub zbyta w jakiegokolwiek formie w ciągu 120 dni od dnia upływu terminu jej płatności określonego w umowie lub na fakturze, tzw. „złe długi”.</u></p> <p>Jednocześnie zwracamy uwagę, iż propozycję dodania przepisu (art. 26h ust. 1 pkt 1 w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych), zgodnie z którym nałożenie na dłużnika obowiązku doliczenia do podstawy opodatkowania (podatek CIT i PIT) kwoty nieuregulowanego zobowiązania, jeżeli zobowiązanie nie zostało uregulowane w terminie 120 dni od dnia upływu terminu płatności określonego w fakturze (rachunku) lub umowie, <u>należy doprecyzować tak, aby uniknąć trudności o naturze praktycznej.</u></p>	Wyjaśnienie Tzw. korekta kosztów, wprowadzona w roku 2013 r., obowiązkowo obciążała wszystkie firmy zmuszając je do bieżącego sprawdzania wszystkich faktur i stanów magazynowych (bo koszty w działalności gospodarczej powstają w różnym czasie). Usunięcie konkretnej kwoty z kosztów wiązało się z koniecznością powiązania jej z właściwą fakturą lub partią dostawy. Nie było rozróżnienia na

			<p>Podkreślamy, że podobne rozwiązanie obowiązywało kilka lat temu i rodziło wiele problemów technicznych, m.in. w przypadku odpisów amortyzacyjnych dokonywanych od środków trwałych / WNiP (wartości niematerialnych i prawnych) nabywanych na raty, ustalenia kosztów własnych sprzedaży (KWS) dla towarów na magazynie, czy ustalenia KWS dla materiałów zużywanych w procesie produkcji.</p> <p><u>Powyższe trudności mogłyby zostać wyeliminowane np. poprzez wskazanie, że termin płatności, od którego liczy się termin 120 dni, liczony jest od daty wymagalności poszczególnych rat.</u></p>	<p>płatności przeterminowane oraz na te z długim (np. dłuższym niż 90 dni) terminem zapłaty. Nie było tu też żadnej korzyści podatkowej dla wierzyciela; dłużnik tracił koszt podatkowy, a w rezultacie zyskiwał jedynie budżet państwa.</p> <p>Termin po upływie, którego będzie możliwe zastosowanie ulgi na złe długi zostanie ujednoczony z proponowanym w projekcie ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu wprowadzenia uproszczeń dla przedsiębiorców w prawie podatkowym i gospodarczym terminem stosowania ulgi na złe długi w VAT (90 dni).</p> <p>Nie ma potrzeby dodatkowe doprecyzowanie projektu w zakresie liczenia terminu w przypadku nabywania towarów na raty. Zgodnie z projektem okres 90 dni (w obecnej wersji) liczy się począwszy od pierwszego dnia następującego po wskazanej w fakturze (rachunku) lub umowie dacie upływu terminu do uregulowania zobowiązania.</p>
42.	PIT, CIT	Polski Związek Zarządzania Wierzytelnościami	<p><u>Proponowane zmiany</u> w ustawach o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz podatku dochodowym od osób prawnych mające na celu poprawę sytuacji wierzyciela oraz zmobilizowanie dłużnika do dobrowolnego spełnienia</p>	Uwaga informacyjna

			zobowiązania pieniężnego <u>zyskały pełną aprobatę PZZW. Z punktu widzenia wierzyciela proponowane rozwiązania zasługują na przyjęcie i w obecnym brzmieniu będą popierane przez PZZW.</u>	
43.	PIT, CIT	Polska Unia Dystrybutorów Stali	Wyrażamy poparcie dla propozycji wprowadzenia w obszarze CIT i PIT rozwiązań stosowanych na gruncie podatku VAT, dających możliwość odliczenia od podstawy opodatkowania kwot niezapłaconych w ciągu 120 dni od dnia upływu terminu płatności. <u>W celu usprawnienia działania rozwiązania konieczne jest jednak uproszczenie systemu uzyskiwania urzędowego potwierdzenia, czy kontrahent spełnia warunki formalne, pozwalające na skorzystanie z tego typu ulgi.</u>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Odnosnie możliwości potwierdzenia spełnienia warunku, aby dłużnik lub wierzyciel nie był w trakcie postępowania restrukturyzacyjnego, upadłościowego lub w trakcie likwidacji należy wskazać, że informacje o tym ujawniane są obecnie w postaci obwieszczeń w Monitorze Sądowym i Gospodarczym.</p> <p>Zgodnie z ustawą z 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych powstanie Krajowy Rejestr Zadłużonych w którym zamieszczane będą informacje dotyczące zarówno osób fizycznych (w tym prowadzących działalność gospodarczą) jak i prawnych m.in. o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego czy złożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości. Każdy będzie miał prawo zapoznać się z danymi ujawnionymi w Rejestrze oraz danymi objętymi treścią obwieszczeń za pośrednictwem internetu.</p>

				W zakresie pozostałych przesłanek zasadne jest korzystanie do dostępnych publicznie źródeł, takich jak m.in. rejestry CEIDG oraz KRS.
44.	PIT, CIT	Pracodawcy RP	<u>Jedną z najważniejszych zmian mogących zapobiegać powstawaniu i piętzeniu się zatorów płatniczych jest ulga na tzw. złe długi w CIT i PIT na wzór tej obowiązującej w podatku VAT.</u> Zaproponowane przepisy pozwolą bowiem na odliczenie od podstawy opodatkowania kwot niezapłaconych w ciągu 120 dni od dnia upływu terminu płatności. Z kolei dłużnik zalegający z płatnością będzie miał obowiązek podwyższyć swoją podstawę opodatkowania o kwotę zaległości.	Uwaga informacyjna
45.	PIT, CIT	Izba Gospodarcza Gazownictwa (uwaga PSG sp. o. o.)	<u>Idea możliwości odliczenia od podstawy opodatkowania kwot niezapłaconych w ciągu 120 dni od dnia upływu terminu płatności faktur i konieczności podwyższenia podstawy opodatkowania o kwotę nieuregulowanego zobowiązania wydaje się być słuszna. Natomiast należy mieć na uwadze możliwe problemy techniczne będące konsekwencją wdrożenia przedmiotowych przepisów – np. w zakresie monitorowania faktur, w przypadku których minął 120 dzień od dnia upływu terminu płatności czy samego ustalania podstawy opodatkowania z uwzględnieniem korekty o nieuregulowaną należność czy zobowiązanie.</u>	Wyjaśnienie Tzw. korekta kosztów, wprowadzona w roku 2013 r., obowiązkowo obciążała wszystkie firmy zmuszając je do bieżącego sprawdzania wszystkich faktur i stanów magazynowych (bo koszty w działalności gospodarczej powstają w różnym czasie). Usunięcie konkretnej kwoty z kosztów wiązało się z koniecznością powiązania jej z właściwą fakturą lub partią dostawy. Nie było rozróżnienia na płatności przeterminowane oraz na te z długim (np. dłuższym niż 90 dni) terminem zapłaty. Nie było tu też żadnej korzyści podatkowej dla wierzyciela; dłużnik tracił koszt

				<p>podatkowy, a w rezultacie zyskiwał jedynie budżet państwa.</p> <p>Proponowane rozwiązanie, tzw. ulga na złe długi, różni się od korekty kosztów w kilku istotnych elementach (por. np. wyjaśnienia do uwagi nr 2).</p>
46.	PIT, CIT	Krajowa Rada Doradców Podatkowych	<p><u>Krajowa Rada Doradców Podatkowych docenia fakt, iż Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii uwzględniło jedną z kluczowych uwag samorządu doradców podatkowych wskazaną w stanowisku z maja br. do Zielonej Księgi o zatorach płatniczych w Polsce, gdzie wskazano na konieczność rozbudowania zakresu analizowanych narzędzi interwencji o modyfikacje obecnie funkcjonującego rozwiązania, zawartego w art. 89a i 89b ustawy o podatku od towarów i usług, czyli tzw. ulgi na złe długi.</u></p> <p>Krajowa Rada Doradców Podatkowych pozytywnie opiniuje propozycję wprowadzenia na gruncie podatków dochodowych regulacji istniejących w ustawie o podatku od towarów i usług (VAT). Dotychczasowe zasady zawarte w przepisach regulujących podatki dochodowe w sposób nieuzasadniony różnicowały pozycję wierzyciela i dłużnika. Uznanie, że przychód podatkowy powstaje niezależnie od faktu uregulowania należności wynikającej z tego przychodu stanowi nadmierne obciążenie po stronie wierzyciela, zaś dłużnicy bezzasadnie są uprawnieni do obniżania przychodu do opodatkowania o niezapłacone wierzycielowi kwoty z tytułu dokonanych operacji gospodarczych.</p> <p>Wprowadzenie możliwości pomniejszenia przez wierzyciela podstawy opodatkowania o kwotę wierzytelności, jeżeli wierzytelność ta nie zostanie uregulowana lub zbyta w jakiegokolwiek formie w ciągu 120 dni od dnia upływu terminu</p>	<p>Uwaga zostanie uwzględniona w zakresie terminu umożliwiającego zastosowanie ulgi na złe długi.</p> <p>Termin po upływie, którego będzie możliwe zastosowanie ulgi na złe długi zostanie ujednoczony z proponowanym w projekcie ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu wprowadzenia uproszczeń dla przedsiębiorców w prawie podatkowym i gospodarczym terminem stosowania ulgi na złe długi w VAT (90 dni).</p>

			<p>jej płatności określonego w umowie lub fakturze należy uznać za zmianę, która zmierza w dobrym kierunku.</p> <p><u>Krajowa Rada Doradców Podatkowych zwraca jednak uwagę, że pomimo oczywistych różnic wynikających z odrębności cech podatku VAT i podatków dochodowych, należałoby jednak podjąć działania mające na celu ujednoczenie terminów, w tym zakresie określonych w ustawie o VAT oraz podatku dochodowym, co ułatwi dokonanie ewentualnych korekt w tych samych terminach, a nie w dwóch różnych okresach.</u></p> <p><u>Dodatkowo warto wskazać, że tzw. ulga na złe długi nie pełni obecnie funkcji ograniczającej powstawanie zatorów płatniczych ze względu na długi termin, jaki musi upłynąć do jej zastosowania – 150 dni od dnia upływu terminu płatności określonego w umowie lub na fakturze. Dlatego w świetle propozycji Ministerstwa polegających na ustanowieniu „sztywnych” maksymalnych terminów płatności w transakcjach pomiędzy przedsiębiorcami, można rozważyć zmianę momentu rozpoczęcia biegu terminu na skorzystanie z ulgi na dzień wystawienia lub doręczenia faktury. Taka sankcja, już obecna w prawie podatkowym, wydaje się być dobrym substytutem proponowanych kar finansowych lub roszczeń, ze względu na swoją relatywną łatwość w stosowaniu i dochodzeniu oraz proporcjonalność do wartości długu.</u></p>	
47.	art. 26h ust.3 PIT	Krajowa Rada Spółdzielcza	<p>Moim zdaniem przepis ten, pozwalający na zmniejszenie straty w przypadku nieopłaconych zobowiązań tylko do wysokości straty i obowiązek zmniejszania straty o wysokość pozostałej części nieopłaconego zobowiązania przez okres 36 miesięcy nie znajduje uzasadnienia, bowiem premiuje podatnika nieregulującego zobowiązań w terminie 120 dni, gdy tymczasem zamiarem wprowadzanych zmian jest zdyscyplinowanie podatnika do terminowego regulowania zobowiązań (przynajmniej w terminie 120 dni) poprzez zwiększenie</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Nadrzędną zasadą przyświecającą projektodawcy przy tworzeniu tego rozwiązania jest jego symetryczny charakter polegający na powiązaniu uprawnień wierzyciela i odpowiadających im obowiązków dłużnika.</p>

			<p>obciążenia podatkiem dochodowym. <u>Zatem zasadnym jest wprowadzenie przepisu, aby w sytuacji gdy wysokość nieopłaconych zobowiązań jest wyższa od kwoty straty podatkowej - różnica zwiększała dochód do opodatkowania.</u></p>	<p>Projektowane przepisy zakładają, że – w przypadku wierzyciela – gdy wartość zmniejszenia podstawy obliczenia podatku jest wyższa od tej podstawy, zmniejszenia podstawy obliczenia podatku o niewykorzystaną wartość dokonuje się w kolejnych okresach rozliczeniowych, nie dłużej jednak niż przez 36 miesięcy. Tym samym w takiej sytuacji nie dochodzi do automatycznego powstania u niego straty.</p> <p>Analogicznie w przypadku dłużnika jeżeli wartość zmniejszenia kwoty straty będzie wyższa od kwoty tej straty, zmniejszenia kwoty straty o niewykorzystaną wartość będzie dokonywane w kolejnych okresach rozliczeniowych, nie dłużej jednak niż przez 36 miesięcy i nie dojdzie do automatycznego powstania dochodu do opodatkowania.</p> <p>Takie rozwiązanie pozwoli również zmniejszyć dolegliwość dla podmiotów, które zalegają z płatnościami ponieważ sami nie otrzymali zapłaty od swoich kontrahentów za towary czy usługi.</p>
48.	projektowany art. 26h ust.4,	Krajowa Rada Spółdzielcza	Użyty w tych przepisach zwrot "korekta, o której mowa w ust.1 pkt 1 i ust.2 pkt 1 "korekta, o której mowa w ust.1 lub ust.2" jest	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Przepis został preredagowany</p>

	5 i 6 PIT		nieadekwatny do celu wprowadzonego przepisu. Z ust.1 i ust.2 projektowanego art. 26h nie wynika bowiem, aby podatnik dokonywał korekty; mowa jest o prawie do zmniejszenia dochodu lub zwiększenia straty i o obowiązku zwiększenia dochodu do opodatkowania lub zmniejszenia straty.	w sposób wskazujący w ust. 1 i 2, że podatnik dokonuje korekty.
49.	projektowany art. 26h ust.8 pkt 1 PIT	Krajowa Rada Spółdzielcza	Proponujemy wykreślenie części zdania "postępowania restrukturyzacyjnego w rozumieniu ustawy z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne." Zrównanie praw i obowiązków podatników będących w trakcie postępowania upadłościowego lub w trakcie likwidacji z podatnikami objętymi postępowaniem restrukturyzacyjnym jest nieuzasadnione, bowiem zupełnie inny jest cel i skutek tych postępowań.	Uwaga nieuwzględniona W projektowanym przepisie zaproponowano rozwiązanie polegające na wprowadzenie dodatkowych warunków uprawniających do projektowanego rozliczenia, m.in. brak postępowania restrukturyzacyjnego, upadłościowego lub likwidacyjnego na wzór analogicznych rozwiązań obowiązujących na gruncie podatku VAT.
50.	projektowany art. 26h ust.8 pkt 2 PIT	Krajowa Rada Spółdzielcza	Proponujemy dookreślić, iż data zawarcia umowy jest początkiem biegu terminu określonego w tym terminie, "o ile nie jest wystawiana faktura." Pozwoli to na uniknięcie problemów ustalenia 2 letniego okresu.	Uwaga kierunkowo uwzględniona Przepis został przeredagowany w sposób uwzględniający problem wskazany w uwadze.
51.	projektowany art. 26h ust.10 PIT	Krajowa Rada Spółdzielcza	Użyty w tym przepisie zwrot "wierzytelności odpisane od podstawy obliczenia" jest nieprecyzyjny - proponujemy zwrot "wierzytelności, o które pomniejszony został dochód do opodatkowania lub zwiększona strata".	Uwaga do rozważenia podczas komisji prawniczej
52.	PIT, CIT	Krajowa Rada Spółdzielcza	<u>Jednocześnie prosimy o ustalenie terminu, od którego podatnik ma prawo do zmniejszenia dochodu lub zwiększenia straty bądź obowiązek zwiększenia dochodu do opodatkowania lub zmniejszenia straty, identycznie jak w podatku VAT tj. 150 dni.</u> Jednolity termin ułatwi pracę służb księgowo- podatkowych oraz	Uwaga zostanie uwzględniona Termin po upływie, którego będzie możliwe zastosowanie ulgi na złe długi zostanie ujednoczony z proponowanym w projekcie ustawy

			zmniejszy ryzyko popełnienia błędów przy wykonywaniu obowiązków podatkowych.	o zmianie niektórych ustaw w celu wprowadzenia uproszczeń dla przedsiębiorców w prawie podatkowym i gospodarczym terminem stosowania ulgi na złe długi w VAT (90 dni).
53.	PIT, CIT	Stowarzyszenie Producentów i Importerów Urzędów Grzewczych	<p>ART. 2, 3, rekomendacja pkt 10. – dotyczy terminu po którym można zrobić korektę do podatku w przypadku przeterminowania powyżej 120 dni.</p> <p>Zdaniem SPIUG, taki termin już funkcjonuje od dłuższego czasu. Z punktu widzenia aparatu skarbowego, jest to bezpieczny termin i dodatkowo nie wymaga nowego zdefiniowania, natomiast z punktu widzenia Wierzyciela taki zapis może budzić kontrowersje.</p> <p><u>Zdaniem SPIUG, bardziej optymalnym rozwiązaniem byłby termin 90 dni, ponieważ:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - będzie miał mobilizujący wpływ na dłużnika, ponieważ <u>nie każdy przedsiębiorca chce mieć korektę w dokumentach księgowych.</u> - wpłynie na poprawę płynności u Wierzyciela. 	<p>Uwaga zostanie uwzględniona</p> <p>Termin po upływie, którego będzie możliwe zastosowanie ulgi na złe długi zostanie ujednoczony z proponowanym w projekcie ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu wprowadzenia uproszczeń dla przedsiębiorców w prawie podatkowym i gospodarczym terminem stosowania ulgi na złe długi w VAT (90 dni).</p>
54.	PIT, CIT	Związek Rzemiosła Polskiego	<p>W opinii Związku Rzemiosła Polskiego projekt, poza dobrymi rozwiązaniami, jak wprowadzenie uproszczonej procedury nakazowej dla roszczeń nie przekraczających 75 tys. zł, skrócenie terminu zapłaty w transakcjach przedsiębiorców, gdzie wierzycielem jest MSP do 60 dni oraz do 30 dni, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny – zawiera też rozwiązanie kontrowersyjne, które <u>zbiurokratyzuje części małych firm obsługę księgowo-podatkową ich działalności.</u> Chodzi nam o przeniesienie rozwiązań, tzw. „ulgi na złe długi” obowiązującej</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Tzw. korekta kosztów, wprowadzona w roku 2013 r., obowiązkowo obciążała wszystkie firmy zmuszając je do bieżącego sprawdzania wszystkich faktur i stanów magazynowych (bo koszty w działalności gospodarczej</p>

			<p>na gruncie ustawy o VAT do przepisów ustaw o podatku dochodowym.</p> <p>Wielokrotnie zwracaliśmy uwagę, że w przypadku podatków dochodowych korekta dochodu, poprzez doliczenie do dochodu kwoty nieuregulowanego zobowiązania znacznie utrudni rozliczenia księgowo-podatkowe wszystkim podatnikom, którzy nie są podatnikami VAT, a prowadzą księgi podatkowe dla celów rozliczeń podatków dochodowych. Podatnicy ci zostaną zobligowani do szczegółowego monitorowania płatności, poprzez monitoring wyciągów bankowych. A należy zauważyć, że w przypadku podatkowych ksiąg przychodów i rozchodów nie ma takiego obowiązku. Niezależnie od tego w VAT termin na korektę ma zostać ustalony na 90 dni od upływu daty płatności, a projektowane przepisy proponują termin 120-dniowy, co będzie powodowało konieczność kolejnej weryfikacji płatności, tylko na potrzeby podatku dochodowego.</p> <p>Projektowane przepisy zakładają zwiększenie podstawy opodatkowania o wartość niezapłaconych wierzytelności, dla których określa się koszty uzyskania przychodów, bez względu na termin ich ujęcia w kosztach uzyskania przychodów (nowy art.26h ust. 7 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych i nowy art.18f ust.7 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych). Obawiamy się, iż przepis ten można interpretować w ten sposób, że podatnik będzie zobowiązany zwiększyć podstawę opodatkowania o nieopłacone wierzytelności również w sytuacji jeśli wartość tej wierzytelności nie została w danym okresie rozliczeniowym ujęta w kosztach uzyskania przychodów. W tej sytuacji obowiązek korekty dochodu może być niekorzystny dla podatników posiadających towary handlowe i materiały.</p> <p>Wprawdzie w zaproponowanym kształcie ulga za złe długi nie będzie wymagała szczegółowej identyfikacji wartości</p>	<p>powstają w różnym czasie). Usunięcie konkretnej kwoty z kosztów wiązało się z koniecznością powiązania jej z właściwą fakturą lub partią dostawy. Nie było rozróżnienia na płatności przeterminowane oraz na te z długim (np. dłuższym niż 90 dni) terminem zapłaty. Nie było tu też żadnej korzyści podatkowej dla wierzyciela; dłużnik tracił koszt podatkowy, a w rezultacie zyskiwał jedynie budżet państwa.</p> <p>Proponowane rozwiązanie, tzw. ulga na złe długi, różni się od korekty kosztów w kilku istotnych elementach.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) w przeciwieństwie do korekty kosztów tzw. ulga na złe długi księgowo odnosi się nie do kosztów, ale do przychodów (podstawy opodatkowania). 2) pokrzywdzony będzie mógł odjąć od podstawy opodatkowania kwoty przeterminowane (czyli dowolność po stronie wierzyciela). Tylko z drugiej strony nierzetelny - niepłacący w terminie - dłużnik będzie musiał uiścić podatek dochodowy od kwoty której nie zapłacił (czyli obowiązek tylko po
--	--	--	--	---

		<p>nieopłaconych towarów znajdujących się w magazynie podatnika, ale w rezultacie może doprowadzić do sytuacji, w której podatnik zapłaci podatek dochodowy od wierzytelności, które w danym okresie w kosztach uzyskania nie zostały ujęte. Co będzie oznaczało, że podatek zapłaci „podwójnie”. Przykładowo, w sytuacji jeśli podatnik posiada towary wykazane remanencie rocznym, których wartość w całości lub części nie została opłacona w terminie, będzie zobowiązany zwiększyć podstawę opodatkowania o kwotę takiej wierzytelności, chociaż wartość wykazanego stanu remanentu powiększy już dochód do opodatkowania. Bez znaczenia pozostanie okoliczność, że całości lub części tej nieopłaconej wierzytelności podatnik nie ujął w kosztach podatkowych, jako towarów ujętych w remanencie. Przepis w zaproponowanym brzmieniu dotyczy każdej wierzytelności, dla której określa się koszty uzyskania, bez względu na termin ujęcia tych kosztów. Wydaje się zatem, że przepis w tym brzmieniu narusza podstawową, zasadę sprawiedliwości podatkowej.</p> <p>Ewentualnie chcąc uniknąć ujemnych skutków podatkowych takiej sytuacji (podwójnego podwyższenia podstawy opodatkowania, jako skutek remanentu i nieopłacenia w terminie 120 dni zobowiązania) należałoby szczegółowo identyfikować towary w remanencie z fakturami, co byłoby rozwiązaniem wyjątkowo biurokratycznym i czasochłonnym.</p> <p>Przedstawiając powyższe uwagi - Związek Rzemiosła Polskiego zwraca uwagę, że stosowanie tych przepisów może być różnie interpretowane, i może stać się przedmiotem sporów z organami podatkowymi i dlatego po raz kolejny wnioskujemy o rezygnację z ich wprowadzenia.</p> <p>Jak pokazały doświadczenia z funkcjonującego do końca 2015r. podobnego przepisu, opartego na korekcie kosztów, przepis ten</p>	<p>stronie dłużnika).</p> <p>3) w przeciwieństwie do korekty kosztów tzw. ulga na złe długi wiąże się z pewną korzyścią po stronie wierzyciela w postaci niższej podstawy opodatkowania.</p> <p>4) w przeciwieństwie do korekty kosztów tzw. ulga na złe długi nie wymaga sprawdzania stanów magazynowych czy dostaw.</p>
--	--	---	---

			we wszystkich rankingach, także przedsiębiorców - został oceniony jako najbardziej uciążliwy, utrudniający rozliczenia księgowo-podatkowego firmom. Potwierdzono również, że faktycznie nie przyczynił się do likwidacji zatorów płatniczych i w rezultacie został uchylony z dniem 1 stycznia 2016r. Związek Rzemiosła Polskiego wnioskował o rezygnację z wprowadzania ponownie podobnej regulacji, ale nie zdołaliśmy przekonać Autorów projektu do naszych argumentów. Przepis został "wyjęty" z ostatniego projektu ustawy o redukcji obciążeń administracyjnych i włączony do projektu konsultowanej ustawy.	
55.	Art. 18f ust. 3 CIT	NBP	Proponujemy wyraz „rozliczeniowym” zamienić na określenie „rozliczeniowych” oraz wyrażenie „miesiąca następującego po miesiącu” zastąpić wyrazami „miesiące następujących po miesiącu”.	Uwaga została uwzględniona
56.	CIT	Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji	<p>Ponowne wprowadzenie regulacji w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych dot. zatorów płatniczych – to zdecydowanie niekorzystna zmiana, której jesteśmy zdecydowanie przeciwni:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. efektywność takiego rozwiązania była już weryfikowana w przeszłości poprzez art. 15 b i nie przyniosła zamierzonego efektu 2. efektywność proponowanego rozwiązania będzie niska i również zamierzony cel nie zostanie w tym przypadku osiągnięty poprzez proponowaną regulację 3. w sytuacjach kiedy nie była dokonywana zapłata w terminie 120 od daty terminu płatności (np. sytuacje sporne) zapłata taka nie nastąpi z uwagi na samo wprowadzenie takiej regulacji) 4. podmioty będą mieć problem w przypadku nieopłaconych zafakturowanych bezzasadnie wysokich kwot (niezgodnych z wcześniejszymi relacjami), 	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Ad. 1. Tzw. korekta kosztów, wprowadzona w roku 2013 r., obowiązkowo obciążała wszystkie firmy zmuszając je do bieżącego sprawdzania wszystkich faktur i stanów magazynowych (bo koszty w działalności gospodarczej powstają w różnym czasie). Usunięcie konkretnej kwoty z kosztów wiązało się z koniecznością powiązania jej z właściwą fakturą lub partią dostawy. Nie było rozróżnienia na płatności przeterminowane oraz na te z długim (np. dłuższym niż 90 dni) terminem zapłaty. Nie było tu też</p>

			<p>5. poważnie zwiększy się zakres pracy w działach księgowo-finansowych.</p>	<p>żadnej korzyści podatkowej dla wierzyciela; dłużnik tracił koszt podatkowy, a w rezultacie zyskiwał jedynie budżet państwa.</p> <p>Nasze rozwiązanie, tzw. ulga na złe długi, różni się od korekty kosztów w kilku istotnych elementach.</p> <p>1) w przeciwieństwie do korekty kosztów tzw. ulga na złe długi księgowo odnosi się nie do kosztów, ale do przychodów (podstawy opodatkowania).</p> <p>2) pokrzywdzony będzie mógł odjąć od podstawy opodatkowania kwoty przeterminowane (czyli dowolność po stronie wierzyciela). Tylko z drugiej strony nierzetelny - niepłacący w terminie - dłużnik będzie musiał uiścić podatek dochodowy od kwoty której nie zapłacił (czyli obowiązek tylko po stronie dłużnika).</p> <p>3) w przeciwieństwie do korekty kosztów tzw. ulga na złe długi wiąże się z pewną korzyścią po stronie wierzyciela w postaci niższej podstawy opodatkowania.</p> <p>4) w przeciwieństwie do korekty kosztów tzw. ulga na złe długi nie wymaga sprawdzania stanów magazynowych czy dostaw.</p> <p>Ad. 2-4. Sporne świadczenia</p>
--	--	--	---	---

				<p>podlegają kontroli sądowej, strony będą korygowały swoje rozliczenia zgodnie z rozstrzygnięciem sądu.</p> <p>Ad. 5. Jedyne w przypadku nierzetelnych kontrahentów można mówić o zwiększeniu pracy działów księgowych. W przypadku wierzycieli obniżenie podstawy jest uprawnieniem. Uniknięcie dodatkowej pracy księgowości – wystarczy w terminie płacić swoje zobowiązania.</p>
57.	PIT, CIT	Izba Gospodarcza Gazownictwa (uwaga PSG sp. o. o.)	<p>Idea możliwości odliczenia od podstawy opodatkowania kwot niezapłaconych w ciągu 120 dni od dnia upływu terminu płatności faktur i konieczności podwyższenia podstawy opodatkowania o kwotę nieuregulowanego zobowiązania wydaje się być słuszna. <u>Natomiast należy mieć na uwadze możliwe problemy techniczne będące konsekwencją wdrożenia przedmiotowych przepisów - np. w zakresie monitorowania faktur, w przypadku których minął 120 dzień od dnia upływu terminu płatności czy samego ustalania podstawy opodatkowania z uwzględnieniem korekty o nieuregulowaną należność czy zobowiązanie.</u></p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Monitorowanie faktur i ustalenie podstawy opodatkowania nie powinno narażać nadmiernych trudności.</p>
58.	projektowany m art. 18f ust.3 CIT	Krajowa Rada Spółdzielcza	<p>Moim zdaniem przepis ten, pozwalający na zmniejszenie straty w przypadku nieopłaconych zobowiązań tylko do wysokości straty i obowiązek zmniejszania straty o wysokość pozostałej części nieopłaconych zobowiązań przez okres 36 miesięcy nie znajduje uzasadnienia, bowiem premiuje podatnika nieregulujących zobowiązań w terminie 120 dni, gdy tymczasem zamiarem wprowadzanych zmian jest zdyscyplinowanie podatnika do terminowego regulowania zobowiązań (przynajmniej w terminie 120 dni) poprzez zwiększenie</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Nadrzędną zasadą przyświecającą projektodawcy przy tworzeniu tego rozwiązania jest jego symetryczny charakter polegający na powiązaniu uprawnień wierzyciela i odpowiadających im obowiązków dłużnika.</p>

			<p>obciążenia podatkiem dochodowym. Zatem zasadnym jest wprowadzenie przepisu, aby w sytuacji gdy wysokość nieopłaconych zobowiązań jest wyższa od kwoty straty podatkowej - różnica zwiększała dochód do opodatkowania.</p>	<p>Projektowane przepisy zakładają, że w przypadku wierzyciela, gdy wartość zmniejszenia podstawy obliczenia podatku jest wyższa od tej podstawy, zmniejszenia podstawy obliczenia podatku o niewykorzystaną wartość dokonuje się w kolejnych okresach rozliczeniowych, nie dłużej jednak niż przez 36 miesięcy. Tym samym w takiej sytuacji nie dochodzi do automatycznego powstania u niego straty.</p> <p>Analogicznie w przypadku dłużnika jeżeli wartość zmniejszenia kwoty straty będzie wyższa od kwoty tej straty, zmniejszenia kwoty straty o niewykorzystaną wartość będzie dokonywane w kolejnych okresach rozliczeniowych, nie dłużej jednak niż przez 36 miesięcy i nie dojdzie do automatycznego powstania dochodu do opodatkowania.</p>
59.	projektowany art. 18f ust.4, 5 i 6 CIT	Krajowa Rada Spółdzielcza	<p>Użyty w tych przepisach zwrot "korekta, o której mowa w ust.1 pkt 1 i ust.2 pkt 1" i "korekta, o której mowa w ust.1 lub ust.2" jest nieadekwatny do celu wprowadzonego przepisu. Z ust.1 i ust.2 projektowanego art. 18f nie wynika bowiem, aby podatnik dokonywał korekty; mowa jest o prawie do zmniejszenia dochodu lub zwiększenia straty i o obowiązku zwiększenia dochodu do opodatkowania lub zmniejszenia straty.</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Przepis został przeredagowany w sposób wskazujący w ust. 1 i 2, że podatnik dokonuje korekty.</p>

60.	projektowany art. 18f ust.8 pkt 1 CIT	Krajowa Rada Spółdzielcza	Proponujemy wykreślenie części zdania "postępowania restrukturyzacyjnego w rozumieniu ustawy z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne." Zrównanie praw i obowiązków podatników będących w trakcie postępowania upadłościowego lub w trakcie likwidacji z podatnikami objętymi postępowaniem restrukturyzacyjnym jest nieuzasadnione, bowiem zupełnie inny jest cel i skutek tych postępowań.	Uwaga nieuwzględniona W projektowanym przepisie zaproponowano rozwiązanie polegające na wprowadzenie dodatkowych warunków uprawniających do projektowanego rozliczenia, m.in. brak postępowania restrukturyzacyjnego, upadłościowego lub likwidacyjnego na wzór analogicznych rozwiązań obowiązujących na gruncie podatku VAT.
61.	projektowany art. 18f ust.8 pkt 2 CIT	Krajowa Rada Spółdzielcza	Proponujemy dookreślić, iż data zawarcia umowy jest początkiem biegu terminu określonego w tym terminie, "o ile nie jest wystawiana faktura." Pozwoli to na uniknięcie problemów ustalenia 2 letniego okresu.	Uwaga kierunkowo uwzględniona Przepis został przeredagowany w sposób uwzględniający problem wskazany w uwadze.
62.	projektowany art. 18f ust.10 CIT	Krajowa Rada Spółdzielcza	Użyty w tym przepisie zwrot "wierzytelności odpisane od podstawy obliczenia" jest nieprecyzyjny - proponujemy zwrot "wierzytelności, o które pomniejszony został dochód do opodatkowania lub zwiększona strata."	Uwaga do rozstrzygnięcia podczas komisji prawniczej
63.	CIT	Polska Organizacja Przemysłu i Handlu Naftowego	1) Art. 18 f Ustawy o CIT: Przy zmianie polegającej na wprowadzeniu obowiązku korekty podstawy opodatkowania in plus (w przypadku zobowiązania przeterminowanego powyżej 120 dni) lub in minus (w przypadku należności przeterminowanej powyżej 120 dni) <u>projektodawca ustawy nie zmodyfikował jednocześnie art. 16 ust 1 pkt 25 i ust 2 ustawy o CIT, na mocy którego wierzytelności nieściągalne są zaliczane do kosztów podatkowych Spółki, po spełnieniu szeregu ustawowych wymagań, co może prowadzić do dualizmu w zakresie stosowania przepisów prawa w odniesieniu do tego</u>	Uwaga pkt 1 – nieuwzględniona, uwaga wykracza poza zakres projektu

			<p><u>samego zdarzenia tj. przeterminowanych wierzytelności (ściągalnych lub nieściągalnych).</u></p> <p>2) W związku z konstrukcją mechanizmów korekty podstaw opodatkowania przewidzianych w art. 18 f UCIT w zakresie zobowiązań istnieje ryzyko, iż Spółka będzie zobowiązana przeprowadzać korektę podstawy opodatkowania, w niżej wymienionych przypadkach:</p> <p>a) zobowiązania sporne, b) zobowiązania przeterminowane, z uwagi na wstrzymanie płatności z różnych względów biznesowych, c) zobowiązania bieżące, z terminem zapłaty dłuższym niż 120 dni, np. wynikające z kontraktów zawartych przed dniem wejścia w życie nowelizacji.</p> <p>3) W nowym art. 18f ust. 3 UCIT wskazano, że przepis ten stosuje się odpowiednio do ust. 2 pkt 2 – zasada odpowiedniego stosowania jest niejasna (wydaje się, że zgodnie z nią dłużnik, który nie zapłacił w terminie, w sytuacji gdy zmniejszenie straty wynikające z tych przepisów będzie mniejsze od wartości straty, to będzie on zobowiązany do pomniejszenia straty w 3 kolejnych latach – co jednak w sytuacji gdy strata w kolejnych latach nie wystąpi? Wydaje się, że w takiej sytuacji powinien pojawić się dochód jednak twórca projektu ustawy nie odniósł się do tej kwestii.</p> <p>4) W nowym art. 18f ust. 5 i 6 UCIT należałoby zastosować odwołania łącznie z punktami, tj. w ust. 5 do ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1, a w ust. 6 do ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt. 2.</p> <p>5) Treść art. 18f ust. 7 ustawy o CIT przedstawiona w Projekcie zakłada, iż nowa ulga (w postaci prawa do zmniejszenia</p>	<p>Uwaga nr 2 – przepis nie będzie stosowany do stanów faktycznych sprzed wejścia w życie ustawy</p> <p>Uwaga nr 3 – przepis zostanie doprecyzowany</p> <p>Uwaga nr 4 – uwaga redakcyjna, przedmiot komisji prawniczej</p> <p>Uwaga nr 5 – nieuwzględniona</p>
--	--	--	---	--

			<p>podstawy opodatkowania) będzie przysługiwała wyłącznie do wierzytelności i zobowiązań, powstałych z transakcji handlowych, dla których określa się przychody i koszty uzyskania przychodów, bez względu na termin ich ujęcia w tych przychodach i kosztach uzyskania przychodów.</p> <p>W obrocie gospodarczym zdarzają się sytuacje, w których uczestnik obrotu gospodarczego spłaca za dłużnika wierzytelności przysługujące innym podmiotom wstępując tym samym w prawa wierzyciela wobec tego dłużnika. W takim modelu podmiot wstępujący w prawa wierzyciela bierze na siebie ryzyko złych długów (ryzyko kredytowe), i z tego tytułu dostaje wynagrodzenie (prowizję) od podmiotu będącego pierwotnie wierzycielem. Obecne brzmienie art. 18 f ust. 7 proponowane w Projekcie może budzić w przyszłości wątpliwości interpretacyjne, w przypadku takich wierzytelności nabywanych przez polskich podatników (którzy następnie stają się wierzycielami wobec dłużników z siedzibą w Polsce). Wynika to z faktu, że taka wierzytelność nie stanowi, na moment transakcji, przychodu należnego u ostatecznego wierzyciela. Przychód w podatku dochodowym powstaje bowiem z tytułu uzyskanej prowizji (wynagrodzenia).</p> <p>Mając to na uwadze, aby wyeliminować wskazane powyżej wątpliwości: postulujemy zmianę brzmienia ustępu 7 w art. 18f ustawy o CIT we wskazany poniżej sposób:</p> <p>7. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się wyłącznie do wierzytelności i zobowiązań, powstałych z transakcji handlowych, dla których określa się przychody i koszty uzyskania przychodów, bez względu na termin ich ujęcia w tych przychodach i kosztach uzyskania przychodów, <u>a także do wierzytelności nabytych za wynagrodzeniem do wysokości uiszczanego wynagrodzenia.</u></p>	<p>Nie jest zasadne wprowadzanie tej zmiany wobec uregulowania, że m.in. podstawa obliczenia podatku będzie mogła podlegać korekcie polegającej na zmniejszeniu o wartość wierzytelności wynikającej z transakcji handlowej, jeżeli wierzytelność nie została uregulowana lub zbyta, w terminie 90 dni od dnia upływu terminu płatności określonego w fakturze (rachunku) lub umowie.</p>
--	--	--	---	--

		<p>Jednoznaczne objęcie ulgą wierzytelności nabywanych przez krajowych wierzycieli (wobec krajowych dłużników) pozwoli uniknąć niepewności, co do stosowania prawa zarówno przez takich wierzycieli (którzy nabyli wierzytelność), jak i dłużników (których dług został sprzedany lub w inny sposób przeniesiony). Objęcie ulgą wierzyciela, który spłacił dług (uiszczając wynagrodzenie w ramach cesji wierzytelności, czy też spłacając dług i wstępując w prawa zaspokojonego wierzyciela) wpisuje się w cel regulacji, jakim jest zmniejszenie obciążeń podatkowych po stronie wierzycieli zmagających się z problemami zatorów płatniczych (złych długów). Jednocześnie, zaproponowana zmiana pozwala na objęcie ulgą wartości wierzytelności jedynie do wysokości wynagrodzenia zapłaconego za wierzytelność, a zatem do wysokości faktycznego wydatku (uszczerplenia majątkowego) po stronie podatnika, a nie np. wartości nominalnej wierzytelności.</p> <p>6) Art. 18f ust. 8 pkt 1 UCIT, wskazując na warunki zmniejszenia podstawy opodatkowania posługuje się niejasnym sformułowaniem, że dłużnik <i>lub</i> wierzyciel nie jest w trakcie postępowania restrukturyzacyjnego. Pytanie, czy zarówno jeden i drugi podmiot nie mogą spełniać tego warunku, czy tylko jeden z nich. Zakładając cel zmian można przyjąć, że ten przepis powinien odnosić się wyłącznie do dłużnika i jego statusu na moment dokonania transakcji. Pozbawianie wierzyciela prawa do pomniejszenia podstawy opodatkowania w sytuacji, gdyby ten znalazł się np. w postępowaniu restrukturyzacyjnym pozbawione byłoby sensu, bowiem dodatkowo obciążałoby go ekonomicznie. Zasadnym byłoby zbudowanie zapisu analogicznego do treści art. 89a ust. 2 pkt 1 i pkt 3 lit. b UVAT. Na zamiar odniesienia się przez</p>	<p>Uwaga nr 6 – nieuwzględniona. Zasadne jest posłużenie się spójnikiem alternatywy łącznej</p>
--	--	--	--

			<p>ustawodawcę wyłącznie do statusu dłużnika wskazuje również treść uzasadnienia do projektu (str. 5 ostatni akapit – „<i>brak postępowania restrukturyzacyjnego lub likwidacyjnego wobec dłużnika</i>”);</p> <p>7) Art. 18f ust. 8 pkt 3 UCIT – zapis zapewne referuje do analogicznego zapisu na gruncie ustawy o VAT (art. 89a ust. 2 pkt 3 lit. a UVAT), jednak w praktyce brakuje podatnikom skutecznego narzędzia umożliwiającego weryfikację wymaganych statusów. W odróżnieniu od statusu podatnika VAT czynnego, którego sprawdzenie po numerze NIP jest możliwe na stronach MF, podatnicy nie mają możliwości szybkiego sprawdzenia statusu kontrahentów jako podatników podatku dochodowego. Brak internetowej weryfikacji sprowadzałby się do konieczności wysyłania szeregu zapytań do poszczególnych US, co generowałoby dodatkowe koszty i komplikowało proces obsługi „ulgi”; odrębnym pytaniem pozostaje dookreślenie momentu, na który wymaga się potwierdzenia statusu kontrahenta – czy jest to moment transakcji, czy też korekty podstawy opodatkowania.</p> <p>8) Brzmienie art. 18 f UCIT przesądza o tym, że ustawa generuje duże trudności w postaci pilnowania terminów płatności dla rozpoznania podstawy opodatkowania/straty w prawidłowej wysokości. Zapisy projektu w tym obszarze należy traktować jako powrót do podobnych przepisów, które zostały uchylone.</p>	<p>Uwaga nr 7 – uwaga poza zakresem regulacji</p> <p>Uwaga nr 8 – uwaga nieuwzględniona. Projektodawcy zależy na przestrzeganiu i precyzyjnym ustalaniu terminów płatności</p>
64.	CIT	Shell Polska Sp. z o.o.	<p>W imieniu Shell Polska sp. z O.O. postulujemy zmianę treści art. 18f ust. 7 ustawy o CIT przedstawionego w Projekcie, poprzez objęcie odliczeniem od podstawy opodatkowania (o którym mowa w proponowanym brzmieniu art. 18f ust. 1 ustawy o CIT) także wierzytelności nabywanych w ramach prowadzonej</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Nie jest zasadne wprowadzanie tej zmiany wobec uregulowania, że m.in. podstawa obliczenia podatku będzie mogła podlegać korekcie</p>

		<p>działalności gospodarczej przez podatnika będącego rezydentem Rzeczypospolitej Polskiej.</p> <p>W ramach działalności gospodarczej Shell Polska udostępnia swoim klientom karty flotowe. Karty umożliwiają bezgotówkowe nabywanie towarów (przede wszystkim paliw) w wybranych autoryzowanych punktach sprzedaży, w tym poza granicami Polski. Z prawnego punktu widzenia sprzedaż usług i produktów na rzecz klientów (posiadaczy kart flotowych) za granicą dokonywana jest przez odpowiednie Spółki Uczestniczące (lokalne spółki z Grupy Shell). Niemniej, aby klient nie był obciążony koniecznością rozliczania się ze wszystkimi lokalnymi dostawcami w Europie, podmiotem ściągającym należności jest polska spółka - Shell Polska. Spółka polska uiszcza należności za zakupione produkty i usługi przez swoich klientów Spółkom Uczestniczącym (np. we Francji lub w Niemczech), aby następnie występować jako wierzyciel wobec swoich polskich klientów (którzy dokonywali zakupów poza Polską) . Shell Polska jest więc wierzycielem w stosunku do wierzytelności wynikającej z transakcji handlowej, gdzie drugą stroną jest polski (lokalny) klient (posiadacz karty flotowej). Elementem tak opisanego modelu jest także przeniesienie na Shell Polska ryzyka złych długów (ryzyka kredytowego), co wynika z faktu, że Shell Polska spłaca wierzytelności przysługujące zagranicznym Spółkom Uczestniczącym jeszcze przed otrzymaniem zapłaty od klienta (posiadacza karty flotowej). Spółka uzyskuje jednak z tego tytułu przychód opodatkowany podatkiem dochodowym, gdyż zagraniczne Spółki Uczestniczące uiszczają na rzecz Shell Polska wynagrodzenie (prowizję) z tytułu ponoszonych ryzyk i pełnionych funkcji.</p> <p>Treść projektu ustawy Projekt ustawy zakłada, iż nowa ulga (w postaci prawa do</p>	<p>polegającej na zmniejszeniu o wartość wierzytelności wynikającej z transakcji handlowej, jeżeli wierzytelność nie została uregulowana lub zbyta, w terminie 90 dni od dnia upływu terminu płatności określonego w fakturze (rachunku) lub umowie.</p>
--	--	--	---

		<p>zmniejszenia podstawy opodatkowania) będzie przysługiwała jeżeli:</p> <ul style="list-style-type: none"> -miała miejsce transakcja handlowa w rozumieniu ustawy o terminach zapłaty transakcjach handlowych (proponowany w Projekcie art. 18f ust. f ust. 1 ustawy CIT); w -wierzytelność nie została uregulowana w terminie 120 dni od dnia upływu terminu płatności określonego w fakturze (rachunku) lub w umowie (proponowany w Projekcie art. 18f ust. 1 ustawy o CIT); - dla wierzytelności (lub zobowiązania) ustala się przychody i koszty uzyskania przychodu, bez względu na termin ich ujęcia w przychodach i kosztach uzyskania przychodów (proponowany w Projekcie art. 18f ustęp 7 ustawy o CIT); - wierzyciel i dłużnik są podatnikami mającym m.in. siedzibę na terytorium Polski (proponowany w Projekcie art. 18f ust. 8 ustawy o CIT). <p>Wprawdzie w przypadku modelu opisanego przez Spółkę wszystkie powyższe warunki wydają się być spełnione, to jednak treść ustępu 7 proponowanego art. 18e może budzić w przyszłości wątpliwości interpretacyjne, w przypadku wierzytelności nabywanych przez polskich podatników (którzy następnie stają się wierzycielami, wobec dłużników z siedzibą w Polsce). Wynika to z faktu, że taka wierzytelność nie stanowi, na moment transakcji, przychodu należnego u ostatecznego wierzyciela. Przychód w podatku dochodowym powstaje bowiem z tytułu uzyskanej, od Spółek Uczestniczących, prowizji (wynagrodzenia).</p> <p>Propozycje Shell Polska w zakresie zmian w projekcie ustawy</p> <p>Shell Polska poddaje pod rozważenie zmianę treści ustępu 7 we wprowadzanym do ustawy O CIT art. 18f, tak aby wyeliminować wskazane powyżej wątpliwości:</p>	
--	--	--	--

			<p>7. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się wyłącznie do wierzytelności i zobowiązań, powstałych z transakcji handlowych, dla których określa się przychody i koszty uzyskania przychodów, bez względu na termin ich ujęcia w tych przychodach i kosztach uzyskania przychodów, <i>a także do wierzytelności nabytych za wynagrodzeniem do wysokości uiszczanego wynagrodzenia.</i></p> <p>Uzasadnienie propozycji Shell Polska</p> <p>Zdaniem Shell Polska jednoznaczne objęcie ulgą wierzytelności nabywanych przez krajowych wierzycieli (wobec krajowych dłużników) pozwoli uniknąć niepewności, co do stosowania prawa zarówno przez takich wierzycieli (którzy nabyli wierzytelność), jak i dłużników (których dług został sprzedany lub w inny sposób przeniesiony). Objęcie ulgą wierzyciela, który spłacił dług (uiszczając wynagrodzenie w ramach cesji wierzytelności, czy też spłacając dług i wstępując w prawa zaspokojonego wierzyciela) wpisuje się w cel regulacji, jakim jest zmniejszenie obciążeń podatkowych po stronie wierzycieli zmagających się z problemami zatorów płatniczych (złych długów). Jednocześnie, zaproponowana zmiana pozwala na objęcie ulgą wartości wierzytelności jedynie do wysokości wynagrodzenia zapłaconego za wierzytelność, a zatem do wysokości faktycznego wydatku (uszczerplenia majątkowego) po stronie podatnika, a nie np. wartości nominalnej wierzytelności. Shell Polska ma nadzieję, że również na obecnym etapie prac nad projektem ustawy możliwe będzie uwzględnienie uwag Spółki, o co Spółka niniejszym wnosi.</p>	
65.	CIT	Polska Izba Przemysłu Chemicznego	<p>Naliczanie podstawy opodatkowania podatku CIT od „złych długów” i „dobrych zobowiązań” ma się odbywać po upływie 120 dni od przekroczenia terminu zapłaty umieszczonego na fakturze, natomiast przygotowanie raportów wiekowania należności i zobowiązań ma być liczone od daty doręczenia faktury. W naszej opinii jest to pewna niekonsekwencja, która</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Raport wiekowania należności jest dokumentem wewnętrznym przedsiębiorstwa przygotowywanym na jego potrzeby. Dla oceny, czy zobowiązanie zostało uregulowane</p>

			będzie wymagała od przedsiębiorców przygotowywania kilku różnych raportów zawierających bardzo podobne informacje.	kluczowy jest określony termin płatności i zgodnie z planowanym rozwiązaniem od jego upływu liczony będzie okres 90 dni.
66.	CIT	PASMI	<p>PASMI stoi na stanowisku, że niektóre rozwiązania zaproponowane w Projekcie mogą skutkować wystąpieniem dodatkowych ryzyk i obciążeń dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą i będących stronami transakcji handlowych.</p> <p>W szczególności, przez ten pryzmat oceniać należy:</p> <p>propozycje zmian w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych (art. 3 Projektu), w zakresie w jakim wymuszają wprowadzenie dodatkowych obciążeń w postaci konieczności <u>opracowania dodatkowych wewnętrznych systemów informatycznych niezbędnych do prawidłowego raportowania o należnościach i zobowiązaniach w odniesieniu do proponowanych terminów, co będzie wymagało dodatkowych nakładów, a w konsekwencji będzie mieć negatywny wpływ na sytuację finansową podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.</u></p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Obowiązek raportowania dotyczy największych podmiotów, jego koszt jest marginalny w stosunku do skali działalności.</p>
67.	Art. 11 ust. 4 ustawa o zryczałtowany m podatku dochodowym od osób fizycznych	NBP	Proponujemy wyrażenie „od przychodów ewidencjonowanych od przychodów” zastąpić określeniem „od przychodów ewidencjonowanych”.	<p>Uwaga niezasadna</p> <p>W przepisie chodzi o obliczanie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych od przychodów, o których mowa w art. 6 ust. 1.</p>
68.	PIT, CIT	Związek Przedsiębiorców i	Kolejne zmiany zaproponowane w ustawie odnoszą się do regulacji podatkowych. Zgodnie bowiem z ustawami o	<p>Uwaga informacyjna</p> <p>Termin po upływie, którego będzie</p>

		Pracodawców	<p>podatku dochodowym od osób fizycznych, a także o podatku dochodowym od osób prawnych, przychodem są kwoty należne, choćby nie zostały faktycznie otrzymane. Tym samym, należność staje się przychodem z chwilą, w której staje się wymagalna, a nie wówczas, gdy zostanie faktycznie uiszczona. Rodzi to bardzo poważne skutki podatkowe, ponieważ tego rodzaju przychód, pomniejszony o koszty uzyskania, staje się dochodem podlegającym opodatkowaniu. W związku z powyższym, w celu stworzenia podatkowych służących ulżeniu wierzycielom, stworzono konstrukcję „ulgi na złe długi”. Co do zasady bowiem, wierzytelności uznane za nieściągalne, nie stanowią kosztów uzyskania przychodu, jednak jeśli wierzytelność została zarachowana jako przychód należny, a jej nieściągalność została udokumentowana postanowieniem o nieściągalności, uznanym przez wierzyciela jako odpowiadające stanowi faktycznemu, wydanym przez właściwy organ postępowania egzekucyjnego, albo postanowieniem sądu o oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek niewypłacalnego dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania lub wystarcza jedynie na zaspokojenie tych kosztów, lub postanowieniem sądu o umorzeniu postępowania upadłościowego, jeżeli zachodzi ww. okoliczność, lub postanowieniem sądu o zakończeniu postępowania upadłościowego, albo protokołem sporządzonym przez podatnika, stwierdzającym że przewidywane koszty procesowe i egzekucyjne związane z dochodzeniem wierzytelności byłyby równe albo wyższe od jej kwoty. W zasadzie analogiczne regulacje obowiązują również na gruncie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Jak pokazuje praktyka, te instrumenty podatkowe są w dalekim stopniu niewystarczające. W związku z powyższym,</p>	<p>możliwe zastosowanie ulgi na złe długi zostanie ujednolicony z proponowanym w projekcie ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu wprowadzenia uproszczeń dla przedsiębiorców w prawie podatkowym i gospodarczym terminem stosowania ulgi na złe długi w VAT (90 dni).</p>
--	--	-------------	---	--

			<p>projektodawca zaproponował szereg zmian odnoszących się już nie do kosztów uzyskania przychodu, a bezpośrednio do podstawy opodatkowania. Proponuje się bowiem, by mogła ona podlegać zmniejszeniu o wartość wierzytelności wynikającej z transakcji handlowej, jeżeli nie została ona uregulowana lub zbyta w terminie 120 dni od dnia upływu terminu płatności określonego w fakturze (rachunku) lub umowie. Jednocześnie, podstawa podlega (warto zwrócić uwagę na fakt, że w pierwszym przypadku mieliśmy do czynienia z fakultatywnością, uprawnieniem wierzyciela, natomiast przy opisywanej teraz regulacji dot. dłużnika w projekcie wpisano obowiązek) zwiększeniu o wartość zobowiązania wynikającego z transakcji handlowej, jeżeli zobowiązanie nie zostało uregulowane w terminie 120 dni od dnia upływu terminu płatności określonego w fakturze (rachunku) lub umowie.</p> <p><u>Tym samym, w projekcie ustawy stworzono zdecydowanie silniejsze narzędzia podatkowego oddziaływania zarówno na dłużników, jak i wierzycieli w ramach transakcji handlowych przy opóźnionej płatności. Trzeba zaznaczyć, że z uwagi na przewidziane terminy, będzie ono miało zastosowanie w naprawę skrajnych przypadkach - opisywane skutki zachodzą jedynie wówczas.</u></p> <p>Analogiczne do powyższych rozwiązania przewidziano w odniesieniu do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.</p>	
Art. 4. Zmiany w z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji				
69.	art. 17g	NBP	<p>Merytoryczna zasadność dodania przepisu jest oczywista, <u>jednakże jego sformułowanie nie jest w pełni czytelne.</u> Proponujemy rozważenie zmiany redakcji dodawanego przepisu (art. 17g) polegającej na zastąpieniu w ust. 1 wyrazów „w szczególności z naruszeniem przepisów ustawy z dnia</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. Przepis otrzymał nowe brzmienie.</p>

			(powtórzenie wyrazów „z dnia” należy skreślić) 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz. U z 2016 r. poz. 684 oraz z 2018 r. poz. 650)” wyrazami „a w szczególności dokonywanie tego z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz. U z 2016 r. poz. 684 oraz z 2018 r. poz. 650), zwanej dalej „ustawą o terminach zapłaty”, a w ust. 2 na nadaniu mu brzmienia: „2. Przez narzucenie przez przedsiębiorcę nadmiernie długich terminów zapłaty z naruszeniem przepisów ustawy o terminach zapłaty, rozumie się ustalenie w umowie terminu zapłaty dłuższego niż termin wynikający z przepisów tej ustawy z wykorzystaniem przez dłużnika znacznej dysproporcji w potencjale ekonomicznym pomiędzy nim a wierzycielem w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, także w przypadku, gdy zamiast ustalonego w umowie terminu zapłaty stosuje się terminy wskazane w art. 13 ust. 2 tej ustawy.”	
70.	art. 17g	Prokuratoria Generalna RP	<p>Zbędnym i nic nie wnoszącym do normy zawartej w art. 17g jest wskazanie w ustępie pierwszym, że „w szczególności” z naruszeniem przepisów ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych narzucanie nadmiernie długich terminów zapłaty stanowi czyn nieuczciwej konkurencji. W sytuacji, gdy w ustępie drugim tego przepisu została sformułowana definicja narzucania nadmiernie długich terminów zapłaty i odnosi się ona do ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, wymienienie przykładowe naruszenia przepisów tej ustawy w ustępie pierwszym niczemu nie służy.</p> <p>Poza tym sformułowanie przepisu może rodzić wątpliwości, czy czynem nieuczciwej konkurencji jest jednorazowe narzucenie w jednej transakcji nadmienienie długiego terminu zapłaty jednego świadczenia pieniężnego za jedną dostawę towaru lub wykonanie jednej usługi, czy też takie działanie musi mieć miejsce więcej niż raz („narzucanie nadmiernie długi terminów” a nie</p>	Uwaga częściowo uwzględniona – jw.

			narzucenie).	
71.	art. 17g	Sąd Najwyższy	Projektowana ustawa rozszerza ustawowy katalog czynów nieuczciwej konkurencji, dodając w art. 17g narzucanie przez przedsiębiorcę nadmiernie długich terminów zapłaty za dostarczone produkty lub wykonane usługi. Jest to inicjatywa spójna z obowiązującą regulacją art. 7 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi. Nie kwestionując zasadności wprowadzonej zmiany, wypada jednakże skrytykować redakcję przepisu, mogącą z dużym prawdopodobieństwem prowadzić do rozbieżności orzeczniczych. Zgodnie bowiem z treścią art. 17g ust. 1 narzucanie nadmiernie długich terminów zapłaty za dostarczone produkty lub wykonane usługi może (aczkolwiek nie musi – por. zwrot „w szczególności”) oznaczać dokonanie czynności naruszającej przepisy ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. Z kolei art. 17g ust. 2 formułuje definicję legalną tego typu czynu nieuczciwej konkurencji, zrównując jego przesłanki z aktem naruszenia przepisów ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. W konsekwencji ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji regulowałaby podwójnie ten sam stan faktyczny, z których ów ujęty w ust. 1 art. 17g zyskałby rolę ustawowego <i>superfluum</i> .	Uwaga częściowo uwzględniona – jw.
72.	art. 17g	Polski Związek Pracodawców Budownictwa	Ponadto, należy zwrócić uwagę, że projekt ustawy wprowadza nowy typ czynu nieuczciwej konkurencji – w przypadku uchwalenia w obecnym brzmieniu projektu, czynem nieuczciwej konkurencji będzie narzucenie przez przedsiębiorcę nadmiernie długich terminów zapłaty za dostarczone produkty lub wykonane usługi, w szczególności z naruszeniem ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, na skutek wykorzystania przez dłużnika znacznej dysproporcji w	Uwaga informacyjna

			potencjale ekonomicznym między dłużnikiem a wierzycielem (...). Podobnie kształtowane są w projekcie zmiany ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, gdzie rozszerzono katalog zakazanych, antykonkurencyjnych porozumień o porozumienia zmierzające do naruszenia zasad wprowadzonych w ustawie o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (nadmierne wydłużanie terminów zapłaty za dostarczone produkty).	
73.	art. 17g	Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji	Zbędne jest dodanie w ustawie o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji art. 17g, skoro czyn nieuczciwej konkurencji został dość szeroko zdefiniowany, a katalog czynów nieuczciwej konkurencji jest otwarty.	Uwaga nieuwzględniona Konieczne jest ustawowe przesądzenie, że czynem nieuczciwej konkurencji jest nieuzasadnione wydłużanie terminów zapłaty za dostarczone produkty lub wykonane usługi – ze względu na skalę problemu oraz pewność obrotu.
74.	art. 17g	Krajowa Rada Doradców Podatkowych	Z kolei wątpliwości Krajowej Rady Doradców Podatkowych budzi treść art. 17g dodanego do ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Po analizie powyższego przepisu nasuwa się pytanie czy propozycja regulacji zawarta w UZNK w stwierdzeniu iż „ustalenie w umowie terminów z naruszeniem ustawy o terminach zapłaty” (które mogą być ustalone w ramach swobody kształtowania stosunków gospodarczych) jest rozumiana jako „narzucanie przez przedsiębiorców długich terminów zapłaty” oraz czy takie ujęcie może być wyznacznikiem wykorzystania znacznej dysproporcji w potencjale ekonomicznym w sytuacji naruszenia terminów zapłaty. Zdaniem Krajowej Rady Doradców Podatkowych powyższa regulacja jest zbyt daleko idąca bowiem podmioty gospodarcze posiadają już możliwości radzenia sobie w sytuacji działań sprzecznych z prawem, dobrymi obyczajami, które zagrażają lub naruszają ich interesom	Uwaga częściowo uwzględniona – przepis otrzymał nowe brzmienie. Konieczne jest ustawowe przesądzenie, że czynem nieuczciwej konkurencji jest nieuzasadnione wydłużanie terminów zapłaty za dostarczone produkty lub wykonane usługi – ze względu na skalę problemu oraz pewność obrotu.

		<p>rozumianym jako nieuczciwa konkurencja. W praktyce mniejsze podmioty nie są jednak zainteresowane postępowaniem sądowym czy też przekazywaniem informacji o praktykach podmiotu dominującego do urzędu, gdyż konsekwencją tego jest brak jakichkolwiek zamówień.</p> <p>Potwierdzeniem zastanowienia się nad zasadnością wprowadzenia powyżej wskazanego artykułu do UZNK (art. 17g) jest ujęcie zawarte w dyrektywie, że „organy publiczne, aby osiągnąć swoje cele, są w mniejszym stopniu niż w przypadku przedsiębiorstw prywatnych uzależnione od budowania trwałych stosunków handlowych z klientami.” Wprowadzenie takich zapisów w ustawie nie wpłynie zapewne na poprawę tych stosunków między podmiotami gospodarczymi.</p> <p>Krajowa Rada Doradców Podatkowych zwraca również uwagę na zapis Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/7/UE z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych (dalej: Dyrektywa 2011/7/UE), który mówi, że „należy ułatwić małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP) dostęp do finansowania i rozwinąć otoczenie prawne i biznesowe sprzyjające terminowym płatnościom w transakcjach handlowych”. Zdaniem Krajowej Rady Doradców Podatkowych przedsiębiorcy mają zupełne inne rozumienie dostępu do finansowania oraz otoczenia biznesowego. Natomiast prawne otoczenie powinno raczej zmierzać w stronę regulacji finansowych jako czynnika odstraszającego podmioty dominujące od takich praktyk, na co projekt zwrócił uwagę. Tym bardziej, że jednym z działań priorytetowych przewidzianych w „Europejskim planie naprawy gospodarczej” jest zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla przedsiębiorstw oraz promowanie przedsiębiorczości między innymi poprzez zapewnienie, aby należności za dostawy i usługi, w tym również wobec MŚP, były regulowane co do zasady w</p>	
--	--	--	--

			ciągu jednego miesiąca, w celu zmniejszenia ograniczeń w płynności finansowej.	
75.	art. 17g	Konfederacja Lewiatan	<p>a) W ust. 1 jednym z rodzajów narzucania przez przedsiębiorcę nadmiernie długich terminów zapłaty jest naruszenie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. Ust. 2 zawiera z kolei definicję „narzucania przez przedsiębiorcę nadmiernie długich terminów zapłaty” i sprowadza się ona do naruszenia ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych jednakże z dodatkowym wymogiem aby to naruszenie było na skutek wykorzystania przez dłużnika znacznej dysproporcji w potencjale ekonomicznym między dłużnikiem a wierzycielem w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami. Prowadzi to do niejasności czy czynem nieuczciwej konkurencji jest samo naruszenie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych czy też naruszenie to musi nastąpić dodatkowo w warunkach opisanych w ust. 2.</p> <p><u>Rozwiązanie:</u> doprecyzowanie wyżej określonej kwestii przez projektodawcę, przykładowo poprzez właściwe ujęcie ust. 2 w ust. 1 proponowanego art. 17g ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.</p> <p>b) Warunek w ust. 2 należy określić jako wysoce nieprecyzyjny. Znaczna dysproporcja ma nastąpić w obszarze „potencjału ekonomicznego”. W ujęciu ekonomicznym możliwość zbadania potencjału ekonomicznego umożliwia wzięcie pod uwagę różne czynniki i zróżnicowaną metodologię względem tych czynników. <i>De facto</i> samo pojęcie „potencjału ekonomicznego” może być rozumiane bardzo różnie, a jego badanie prowadzić do bardzo różnych wyników. W projekcie nie sprecyzowano go w żaden sposób choć jest kluczowe dla regulacji.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona Przepis otrzymał nowe brzmienie.</p>

			<u>Rozwiązanie:</u> doprecyzowanie wyżej określonej kwestii przez projektodawcę lub zmiana koncepcji.	
76.	art. 17g	PASMI Związku Pracodawców „Polski Związek Producentów Leków Bez Recepty”	<p>PASMI zwraca uwagę na nieprecyzyjną redakcję: w ust. 1 jednym z rodzajów czynów nieuczciwej konkurencji ma być narzucanie przez przedsiębiorcę nadmiernie długich terminów zapłaty, w szczególności z naruszeniem ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych.</p> <p>Ust. 2 zawiera z kolei definicję „narzucania przez przedsiębiorcę nadmiernie długich terminów zapłaty” i sprowadza się ona do naruszenia ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, jednakże z dodatkowym wymogiem, aby to naruszenie następowało na skutek wykorzystania przez dłużnika znacznej dysproporcji w potencjale ekonomicznym między dłużnikiem a wierzycielem w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami.</p> <p>Prowadzi to do niejasności czy czynem nieuczciwej konkurencji jest samo naruszenie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych czy też naruszenie to musi nastąpić dodatkowo w warunkach opisanych w ust. 2.</p> <p>Warunek wskazany w ust. 2 należy więc określić jako wysoce nieprecyzyjny. Znaczna dysproporcja ma nastąpić w obszarze „potencjału ekonomicznego”. W ujęciu ekonomicznym możliwość zbadania potencjału ekonomicznego umożliwi wzięcie pod uwagę różne czynniki i zróżnicowaną metodologię względem tych czynników. De facto samo pojęcie „potencjału ekonomicznego” może być rozumiane bardzo różnie, a jego badanie prowadzi do bardzo różnych wyników. W Projekcie nie sprecyzowano go w żaden sposób choć jest to kluczowe dla regulacji. PASMI postuluje więc doprecyzowanie omawianego przepisu.</p>	Uwaga częściowo uwzględniona – przepis otrzymał nowe brzmienie.
77.	art. 17g	Polski Związek Zarządzania	Ustawowe zaklasyfikowanie stosowania nadmiernie wydłużonych terminów zapłaty za dostarczone produkty lub	Uwaga częściowo uwzględniona – przepis otrzymał nowe brzmienie.

		Wierzytelnościami	<p>wykonane usługi do katalogu czynów nieuczciwej konkurencji wydaje się korzystne dla otoczenia prawnego przedsiębiorców. W opinii PZZW, nie wpłynie to znacząco na funkcjonowanie największych podmiotów oraz na warunki wykonywania umów o znacznej wartości, ponieważ istnieje szereg instytucji, z których mogą one skorzystać, zamiast wyznaczać nadmiernie długi terminu zapłaty (np. wymagając kaucji gwarancyjnej).</p> <p><u>PZZW wskazuje jedynie na konieczność rozważenia wprowadzenia definicji legalnej nadmiernej długości terminów zapłaty lub przynajmniej określenia przesłanek umożliwiających ustalenie bez analizy orzecznictwa sądów powszechnych czy dany termin jest nadmiernie wydłużony.</u></p>	
78.	art. 17g	Związek Przedsiębiorców i Pracodawców	<p>W dalszej części projektu, projektodawca proponuje rozszerzyć katalog czynów nieuczciwej konkurencji opisany w ustawie z dnia 16 kwietnia 1993 roku o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Zgodnie z treścią projektu, czynem nieuczciwej konkurencji ma być narzucanie przez przedsiębiorcę nadmiernie długich terminów zapłaty za dostarczone produkty lub wykonane usługi, a rozumie się przez to ustalenie w umowie terminu zapłaty z naruszeniem przepisów o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, na skutek wykorzystania przez dłużnika znacznej dysproporcji w potencjale ekonomicznym pomiędzy dłużnikiem a wierzycielem, w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami. Tym samym, w przypadku, w którym interes przedsiębiorcy zostanie zagrożony lub naruszony wskutek narzucenia mu nadmiernie długich terminów zapłaty, będzie mógł on skorzystać z uprawnień przewidzianych w art. 18 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, tj. żądać zaniechania niedozwolonych działań, usunięcia jego skutków, złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie, naprawienia wyrządzonej szkody, wydania bezpodstawnie uzyskanych</p>	Uwaga informacyjna

			korzyści, a także zasądzenia odpowiedniej sumy pieniężnej na określony cel społeczny, jeżeli czyn nieuczciwej konkurencji był zawiniony. <u>Uznajemy, że wpisanie narzucania nadmiernie długich terminów zapłaty do katalogu czynów nieuczciwej konkurencji, jest działaniem jak najbardziej uzasadnionym, tym samym popiera my tę propozycję</u>	
79.		Imperial Tobacco Polska S.A.	Wprowadzone zostają dodatkowe sankcje za nieprzestrzeganie terminu płatności 60 dni, które budzą nasze zastrzeżenie i są znacznym oraz niepotrzebnym obciążaniem dla przedsiębiorców. Według ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przekroczenie terminu płatności 60 dni zostaje zaliczone do czynów naruszających zasady konkurencji (ścigane przez UOKiK), zaś według ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji taki termin stanie się czynami nieuczciwej konkurencji ściganymi w drodze cywilnoprawnej.	Wyjaśnienie Należy pamiętać, że terminy zapłaty, o których mowa w ustawie, są liczone od dnia doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi. Nie ma zatem powodu, aby w transakcjach handlowych, w których wierzycielem jest MŚP, a dłużnikiem duży przedsiębiorca, dłużnik zwlekał z zapłatą aż dwa miesiące. W transakcjach symetrycznych B2B możliwe będzie, tak jak obecnie, ustalenie dłuższego terminu zapłaty jeżeli nie to rażąco nieuczciwe dla wierzyciela.
Art. 6. Zmiany w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych				
80.	art. 200 PZP	Prokuratoria Generalna RP	Wprowadzenie wyraźnego przepisu sankcjonującego ogólnie naruszenie przepisów o terminach zapłaty w transakcjach handlowych przy zawieraniu umów o zamówienia publiczne może nie doprowadzić do osiągnięcia pożądanego wysokiego poziomu przestrzegania ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. Z uzasadnienia projektu ustawy nie	Wyjaśnienie MPiT odstąpiło od wprowadzania zmian w tym zakresie.

			<p>wynika co jest przyczyną stwierdzonego stanu rzeczy, jakie przepisy ustawy z dnia 8 marca 2013 r. są na ogół naruszane przez samą treść umowy, a jakie przez jej wykonanie, mimo braku woli naruszenia przepisów ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. Tytułem przykładu należy wskazać wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2016 r. V CSK 481/15. Sąd Najwyższy uznał, że część wynagrodzenia zatrzymana zgodnie z umową o roboty budowlane jako kaucja na zabezpieczenie należytego wykonania prac nadal stanowi wynagrodzenie, od którego za okres zatrzymania należą się odsetki, których nie można się zrzec. Pomimo tego, że takie postanowienie było korzystne dla wykonawcy, który nie musiał ponosić dodatkowych kosztów związanych z ustanowieniem zabezpieczenia, post factum okazało się, że umowa o roboty budowlane była zawarta z naruszeniem przepisów ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, przewidywała bowiem dłuższy termin zapłaty części wynagrodzenia oraz zawierała nieważne postanowienie co do braku oprocentowania kwot zatrzymanych tytułem kaucji zabezpieczającej.</p>	
81.	art. 200 PZP	Urząd Zamówień Publicznych	<p>W przedmiotowym projekcie ustawy zaproponowano wprowadzenie w art. 200 ust.1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1579, z późn. zm.), dalej „ustawa Pzp”, nowej kompetencji Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, dalej „Prezesa Urzędu”, do nałożenia kary pieniężnej w przypadku zawarcia umowy zamówienia publicznego z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 8 marca 2013 r. terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2016 r, poz. 684 oraz z 2018 r. poz. 650). Mając na względzie projektowane rozwiązanie wskazać należy, iż art. 200 ustawy Pzp, który znajduje się w Dziale VII regulującym „Odpowiedzialność za naruszenie ustawy” zawiera normy o charakterze sankcyjnym, ale wyłącznie wobec zamawiających,</p>	<p>Wyjaśnienie MPiT odstąpiło od wprowadzania zmian w tym zakresie.</p>

		<p>którzy naruszyli przepisy materialne ustawy Pzp. Uregulowanie w ustawie Pzp przepisów charakterze karnym ma służyć realizacji celów tej właśnie ustawy i stanowi środek prewencyjny przeciwko jej naruszeniom wobec zamawiających, którzy nie podlegają odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Wydaje się zatem, że sankcja karna przewidziana w projektowanym art. 200 ust. 1 pkt 5 ustawy Pzp mogłaby być stosowana jedynie wówczas, gdyby w części materialnej ustawy Pzp istniała norma stanowiąca o obowiązku zawarcia umowy z zachowaniem ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych.</p> <p>W działaniach Prezesa Urzędu ewentualna decyzja w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej jest podejmowana po przeprowadzeniu kontroli udzielania zamówień publicznych. Przepisy ustawy Pzp dotyczące odpowiedzialności za naruszenie przepisów ustawy są ściśle powiązane z przepisami dotyczącymi kontroli, gdyż zgodnie z art. 168 ustawy, karę pieniężną, o której mowa w dziale VII, Prezes Urzędu może nałożyć w przypadku ujawnienia naruszenia przepisów ustawy. Dlatego też uregulowanie kolejnego przepisu skutkującego sankcją karną w ustawie Pzp powinno uwzględniać kwestię możliwości przeprowadzenia kontroli przez Prezesa Urzędu tj. czy i w jakim zakresie taka kontrola może być przeprowadzona oraz jakie dokumenty mogą podlegać ewentualnej weryfikacji w jej toku. Należy wskazać, że zgodnie z art. 161 ust. 2 ustawy Pzp, celem kontroli jest sprawdzenie zgodności postępowania o udzielenie zamówienia z przepisami tej ustawy. Kontrola Prezesa Urzędu w oparciu o obowiązujące przepisy nie może zatem dotyczyć poprawności wykonania umowy w sprawie zamówienia publicznego, gdyż kontroli podlegać może jedynie postępowanie, nie zaś wykonanie umowy, jaka w wyniku tego postępowania została zawarta. Zgodnie bowiem z art. 2 pkt 7a ustawy Pzp,</p>	
--	--	--	--

		<p>przez postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego należy rozumieć postępowanie wszczynane w drodze publicznego ogłoszenia o zamówieniu lub przesłania zaproszenia do składania ofert albo przesłania zaproszenia do negocjacji w celu dokonania wyboru oferty, z którym zostanie zawarta umowa w sprawie zamówienia publicznego, lub — w przypadku trybu zamówienia z wolnej ręki — wynegocjowania takiej umowy. Zgodnie zaś z art. 165 ust. 1 ustawy Pzp, kontrola doraźna może zostać wszczęta z urzędu lub na wniosek (w tym na wniosek instytucji zarządzającej, gdy zachodzą okoliczności wskazane w art. 165 ust. 4 ustawy Pzp) jeżeli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu o udzielenie zamówienia doszło do naruszenia przepisów ustawy, które mogło mieć wpływ na jego wynik. Wszczęcie kontroli przez Prezesa Urzędu determinowane jest zatem wcześniejszym ustaleniem, że w danym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego mogło dojść do naruszenia przepisów ustawy Pzp tylko w taki sposób, iż to naruszenie może mieć wpływ na wynik postępowania, a więc na wybór oferty najkorzystniejszej, bądź skutkować unieważnieniem postępowania udzielenie zamówienia publicznego. W toku kontroli doraźnej prowadzona jest weryfikacja postanowień SIWZ i załączników, w tym istotnych postanowień umowy/ wzoru umowy, który może zawierać informacje o terminach płatności. Jeżeli nawet w SIWZ lub jej załącznikach znajdują się postanowienia naruszające przepisy ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, trudno będzie wykazać bezpośredni wpływ takiego naruszenia na wynik postępowania, zwłaszcza w okolicznościach, gdy nie było pytań do SIWZ w tym przedmiocie lub wpłynęło kilka ofert. Mając na względzie powyższe, należy wskazać, że projektowana regulacja określająca sankcję karną w art. 200 ust. 1 pkt 5 w dziale VII ustawy Pzp nie pozwoli, w świetle obowiązujących</p>	
--	--	--	--

			<p>przepisów ustawy Pzp, Prezesowi Urzędu na nałożenie przewidywanej sankcji karnej po przeprowadzeniu przez niego kontroli postępowania udzielenie zamówienia publicznego. Jak wskazano powyżej, brak jest przepisu materialnego stanowiącego obowiązek zawarcia umowy z zachowaniem ustawy terminach zapłaty w transakcjach handlowych a narzędzie, jakim jest kontrola Prezesa Urzędu w obecnym stanie prawnym nie pozwala na stwierdzenie naruszeń stosowania ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych za względu na cel kontroli udzielania zamówień publicznych.</p>	
82.	art. 200 PZP	Polski Związek Zarządzania Wierzytelnościami	<p>Proponowane rozwiązanie zwiększa znaczenie przepisów ustawy z dnia 8 marca 2013 roku o terminach zapłaty w transakcjach handlowych poprzez wprowadzenie sankcji administracyjnej za naruszenie przepisów ww. ustawy. Ustawa u.t.z.h. co do zasady zawiera regulacje korzystne dla przedsiębiorców i usprawniające proces dochodzenia wierzytelności, w związku czym wprowadzenie sankcji dla zamawiającego za bezzasadne odstąpienie od jej stosowania, jest wysoce pożądane w obrocie prawnym. Zamówienia w sektorze publicznym nie zawsze są udzielane i realizowane przez zamawiających w sposób zgodny z dobrymi obyczajami w obrocie gospodarczym, w szczególności powszechne są sytuacje, w których zamawiający bezzasadnie zwlekają z zapłatą za wykonane zamówienie, odmawiają wypłaty części wynagrodzenia lub narzucają wykonawcom nadmiernie długie terminy zapłaty.</p> <p>Uwagi autora Projektu w zakresie adhezyjnego charakteru umów w zamówieniach publicznych jest zbieżny z obserwacjami PZZW. Mimo iż samo wprowadzenie sankcji za naruszenie przepisów u.t.z.h. w zamówieniach publicznych nie wyeliminuje wszystkich nieprawidłowości, to powyższe wraz z ze zmianami proponowanymi w u.t.z.h., w szczególności w zakresie skrócenia terminów zapłaty w opinii PZZW jest krokiem w dobrym</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>MPiT odstąpiło od wprowadzania zmian w tym zakresie.</p>

			kierunku.	
83.	art. 200	Związek Powiatów Polskich	Skutkiem zawarcia umowy naruszającej ustawę o terminach zapłaty w transakcjach handlowych zgodnie z projektowanym art. 13 ustawy o terminach zapłaty ma być nieważność takich postanowień umowy. W ich miejsce będą obowiązywać odpowiednie przepisy ustawy. Interes wykonawcy nie zostanie zatem naruszony. Uwzględniając całokształt regulacji nie trudno odnieść wrażenie, że za jedno i to samo naruszenie podmiotowi publicznemu będzie groziło kilka sankcji. Proponuje się skreślenie przepisu	Wyjaśnienie MPiT odstąpiło od wprowadzania zmian w tym zakresie.
Art. 7. Zmiany w ustawie z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych				
84.	art. 5 ust. 4	NIK	Zgodnie z projektem nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych, o którym mowa w art. 5 ust. 1 dokonanie zapłaty należności w transakcji handlowej przed terminem zapłaty określonym w umowie. Konieczność dokonania takiej zmiany została szczegółowo wyjaśniona w pkt. 7 ppkt 2 uzasadnienia do projektu ustawy. Autorzy uzasadnienia uznali, że zgodnie z obowiązującymi przepisami naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest dokonanie przez podmiot publiczny zapłaty przed terminem określonym w umowie, a zatem proponowana zmiana ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych może poprawić płynność finansową przedsiębiorców i szybkość obrotu gospodarczego. Stanowisko przedstawione w uzasadnieniu jest zapewne efektem przeprowadzonych badań. Na str. 3 oceny skutków regulacji wprost napisano, że „wiele podmiotów publicznych traktuje dokonanie zapłaty przed terminem określonym w umowie jak naruszenie dyscypliny finansów publicznych”. Pogląd ten nie znajduje jednak podstaw w przepisach prawa, w szczególności w art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Przepis ten nakazuje dokonywanie wydatków	Wyjaśnienie MPiT odstąpiło od wprowadzania zmian w tym zakresie

		<p>publicznych w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Zawarta w nim norma prawna niewątpliwie ma zapobiegać dokonywaniu wydatków w niepełnej wysokości i po terminie. Z przepisem tym koreluje art. 16 ust. 1 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, w myśl którego naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest niewykonanie w terminie zobowiązania jednostki sektora finansów publicznych, którego skutkiem jest zapłata odsetek, kar lub opłat albo oprocentowanie tych należności. Przepisowi art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, ani zresztą żadnemu innemu, nie można przypisać znaczenia nadawanego mu przez autorów uzasadnienia, tj. zakazu dokonywania płatności przed terminem. Zaproponowane w projekcie ustawy brzmienie art. 5 ust. 4 pkt 2 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych ogranicza się jedynie do zapłaty należności w transakcji handlowej. Transakcja handlowa została zdefiniowana w art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. Zgodnie z tym przepisem transakcją handlową jest umowa, której przedmiotem jest odpłatna dostawa towaru lub odpłatne świadczenie usługi, zawierana przez strony wymienione w art. 2¹, w związku z wykonywaną działalnością. Oczywistym jest, że pojęcie transakcji handlowej nie obejmuje wszystkich umów zawieranych przez podmioty publiczne². Wprowadzenie do systemu prawa projektowanego art. 5 ust. 4 pkt 2 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych wywrze daleko idące skutki interpretacyjne. Konsekwencją takiej nowelizacji będzie musiało być uznanie, że dokonanie przed terminem zapłaty należności, której źródłem nie jest transakcja handlowa stanowi naruszenie</p>	
--	--	--	--

¹ Tj. szeroko rozumiani przedsiębiorcy, podmioty publiczne (wymienione w art. 3 ust. 1 Prawa zamówień publicznych) oraz osoby wykonujące wolny zawód.

² W rozumieniu przyjętym w uzasadnieniu do projektu ustawy.

			<p>dyscypliny finansów publicznych. Przy czym wykładnia taka będzie dokonywana nie na podstawie przepisu materialnego, lecz ustawy określającej zasady i zakres odpowiedzialności. Wydaje się, że istnieją dwa sposoby rozwiązania opisywanego tu problemu. Pierwszym z nich jest rezygnacja z zamieszczenia w projekcie ustawy projektowanego przepisu art. 5 ust. 4 pkt 2 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Jego wadą jest oczywiście rezygnacja z wpływu na obecną praktykę „wielu podmiotów publicznych”, chociaż oczywiście zakładany efekt można uzyskać innymi metodami, niewymagającymi ingerencji ustawodawczej. Można również wyraźnie przesądzić, że dokonanie przed terminem zapłaty każdej należności, nie tylko z transakcji handlowej, nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych. Taki przepis mógłby zostać umieszczony w art. 11 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (obecnie wskazany art. 5 wprowadza odpowiedzialność za nieustalenie, niepobranie lub niedochodzenie należności oraz niezgodne z przepisami udzielenie ulg w jej spłacie) i musiałaby mu towarzyszyć zmiana uzasadnienia do projektu, wyraźnie wskazująca, że zmiana ma celu rozstrzygnięcie wątpliwości istniejących w praktyce funkcjonowania podmiotów publicznych.</p>	
85.	art. 5 ust.4, art. 16 ust. 1a, art. 26	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	<p>Uwaga do art. 5 ust.4 pkt 2 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych: Odnosząc się do zapisów ww. art. 5 ust.4 pkt 2) o treści „Nie stanowi naruszenia (...) dokonanie zapłaty należności w transakcji handlowej przed terminem zapłaty określonym w umowie” oraz uzasadnienia (pkt 7 ppkt 2) zdanie pierwsze, str. 8) o treści „Zgodnie z obowiązującymi przepisami naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest dokonanie przez podmiot publiczny zapłaty przed terminem określonym w umowie”</p>	<p>Wyjaśnienie MPiT odstąpiło od wprowadzania zmian w tym zakresie</p>

		<p>należy podkreślić, że zapis zawarty w uzasadnieniu jest niezgodny ze stanem prawnym, gdyż do tej pory dokonanie przez podmiot publiczny zapłaty przed terminem określonym w umowie nie stanowiło naruszenia dyscypliny finansów publicznych (i trudno byłoby wyinterpretować taki czyn z brzmienia innych przepisów ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych). Tym samym wprowadzenie regulacji, że takie działanie nie jest naruszeniem dyscypliny finansów publicznych wydaje się bezzasadne;</p> <p>- art.5 ust.4 pkt 3) ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych: „Nie stanowi naruszenia (...) niedochodzenie kwoty, o której mowa w art. 10 ust.1 ustawy z dnia 10 ust.1 ustawy (...), jeżeli jej wysokość jest równa lub przekracza wysokość należności głównej” – zapis może budzić wątpliwości w kontekście zapisów dot. kwoty minimalnej, o której mowa w art. 26 ust.1 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Czy chodzi o podkreślenie, że czyn ten nie stanowi naruszenia także w sytuacji gdy wielokrotność kwoty 40 euro od kilku transakcji przekroczyłaby kwotę minimalną, o której mowa w art.26 ust.1? W jednostkowym przypadku niedochodzenie należności 40 euro nie stanowi naruszenia z uwagi na zapisy art. 26 ust.1 ustawy;</p> <p>- art. 16 ust.1a pkt 2) ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych: „Naruszeniem (...) jest niewykonanie, albo wykonanie zobowiązania jednostki finansów publicznych z naruszeniem terminów określonych w przepisach, o których mowa w pkt 1”: Przepis jest bardzo restrykcyjny, ponieważ nie jest uzależniony ani od odsetek ani od liczby dni zwłoki, oraz został wykluczony</p>	
--	--	---	--

			<p>z art. 26 ust.1 dot. kwoty minimalnej. Poza tym wydaje się, że przepis ten pozostaje w kolizji z art. 16 ust.1, w którym naruszenie dyscypliny finansów publicznych w podobnej sytuacji (niewykonanie w terminie zobowiązania jednostki sektora finansów publicznych) uzależnione jest od skutku w postaci odsetek, kar lub opłat.</p> <p>Poza tym powinno być „jednostki sektora finansów publicznych” (jest: „jednostki finansów publicznych”).</p>	
86.		Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	<p>Uwagi ogólne dot. niedochodzenia kwoty 40 euro (dot. zmian ustawy o finansach publicznych i ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych) – kwota 40 euro powinna być rozpatrywana nie tylko w odniesieniu do kwoty należności głównej (jak przewiduje projekt ustawy), ale także w odniesieniu do ilości dni zwłoki. Może się bowiem zdarzyć, że dłużnik mający należność główną w wysokości ok. 39 euro będzie zalegał przez kilkadziesiąt dni i nie zostanie obciążony kwotą 40 euro, natomiast dłużnik, którego należność główna jest trochę wyższa od kwoty 40 euro (np. równowartość 41 euro) zostanie obciążony kwotą 40 euro już za 1 dzień zwłoki.</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>MPiT odstąpiło od wprowadzania zmian w ustawie o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.</p> <p>W projekcie pozostały natomiast zmiany w ustawie o finansach publicznych, zgodnie z którymi organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, będzie mógł postanowić w drodze uchwały o niedochodzeniu należności z tytułu rekompensaty jeżeli jej kwota jest równa lub wyższa od świadczenia pieniężnego stanowiącego wynagrodzenie z tytułu dostawy towaru lub wykonania usługi.</p> <p>Należy zauważyć, że instrumentem sankcjonującym dni zwłoki są odsetki, nie rekompensata, która w świetle unijnej dyrektywy nie podlega szacowaniu względem dni</p>

				przekroczenia.
87.	art. 5 ust.4, art. 16 ust. 1a, art. 26	Związek Przedsiębiorców i Pracodawców	Projektodawca odnosi się również do kwestii dyscypliny finansów publicznych - w tej chwili, dokonanie przez podmiot publiczny zapłaty przed terminem określonym w umowie, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Jak słusznie zauważa sam projektodawca w uzasadnieniu - rezultat jest taki, że podmioty publiczne w zasadzie zawsze zwlekają z zapłatą do ostatniego możliwego dnia, choćby mogły zapłacić wcześniej, przyczyniając się tym samym do poprawy płynności finansowej wykonawcy. Proponuje się zatem, by wcześniejsze dokonanie zapłaty należności nie stanowiło naruszenia dyscypliny finansów publicznych. Z kolei jako czyn naruszenia dyscypliny finansów publicznych, traktowane byłoby zawarcie przez podmiot publiczny umowy z terminem zapłaty przekraczającym terminy określone w przepisach ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych oraz niewykonanie albo wykonanie zobowiązania jednostki finansów publicznych z naruszeniem terminów określonych w tych przepisach. <u>Cały katalog rozwiązań przeznaczonych dla transakcji z udziałem podmiotów publicznych zasługuje na aprobatę.</u> Niezależnie bowiem od intencji ustawodawcy, problem z terminami płatności pojawia się również tam, gdzie spodziewalibyśmy się go najmniej, czyli przy transakcjach z jednostkami finansów publicznych.	Uwaga informacyjna
88.	art. 5 ust. 4 pkt 3, art. 16 ust. 1a	Związek Powiatów Polskich	Zaproponowany próg jest za niski - przepis nadal będzie prowadził do konieczności dochodzenia należności 40 euro w odniesieniu do transakcji gdzie należność główna będzie miała bagatelną wartość. Należałoby określić próg na bardziej racjonalnym poziomie lub w ogóle nie wprowadzać żadnego ograniczenia dając w tym zakresie swobodę jednostkom samorządu terytorialnego. Należy przy tym podkreślić, że kwota 40 euro jest niezależnie od	Wyjaśnienie MPiT odstąpiło od wprowadzania zmian w ustawie o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

			<p>tego czy dany podmiot rzeczywiście poniósł koszty dochodzenia zapłaty należności oraz czy należność została zapłacona po terminie od którego wierzycielowi należały się odsetki ale przed wszczęciem jakichkolwiek działań zmierzających do windykacji należności. Jest to roszczenie poboczne względem należności wynikającej z transakcji handlowej. Proponuje się podwyższenie progu w zakresie możliwości niedochodzenia kwoty, o której mowa w art. 10 ust. 1 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych lub zniesienie progu.</p> <p>Samo zawarcie umowy nie powoduje jeszcze powstania uszczerbku po stronie sektora finansów publicznych, zwłaszcza że zgodnie z projektowanym artykułem 13 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych zawarcie umowy z naruszeniem przepisów o terminach zapłaty będzie powodowało nieważność postanowień umowy. Uszczerbek dla sektora finansów publicznych może powstać dopiero w wyniku naruszenia terminu zapłaty wynikającego z ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ale to reguluje projektowany pkt 2 w art. 16 ust. 1a. Proponuje się skreślenie w art. 16 ust. 1a pkt 1</p>	
Art. 8. Zmiany w ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów				
89.	art. 6 ust. 1 i art. 9 ust. 2	Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji	Zupełnie niezrozumiałym jest dodanie przez ustawodawcę pkt 8 do art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów. Opisane uchybienie polegające na bezpośrednim lub pośrednim narzucaniu nadmiernie długich terminów zapłaty za dostarczone produkty lub wykonane usługi, w szczególności z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 8 marca 2013 roku o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, nie stanowi materii objętej regulacją w/w ustawy. Rzeczony akt prawny określa bowiem warunki rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasady podejmowanej w interesie publicznym ochrony	<p>Wyjaśnienie</p> <p>MPiT odstąpiło od wprowadzania zmian w tym zakresie.</p>

			<p>interesów przedsiębiorców i konsumentów. Wymienione w art. 6 ust. 1 uchybienia niewątpliwie potencjalnie rzutują na sytuację innych uczestników rynku, czego nie można stwierdzić w odniesieniu do działań wpływających tylko na relacje między stronami porozumienia. Bezpośrednie lub pośrednie narzucanie nadmiernie długich terminów zapłaty za dostarczone produkty lub wykonane usługi, w szczególności z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 8 marca 2013 roku o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, stanowi czyn nieuczciwej konkurencji, podlegający regulacjom ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 roku o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. W tym miejscu należy podnieść, iż okoliczność niestosowania się przez przedsiębiorcę do zastrzeżonych ustawowo terminów zapłaty nie przesądza o zawarciu porozumienia ograniczającego konkurencję. „Nie każde naruszenie prawa przez przedsiębiorcę uzasadnia wdrożenie postępowania o przeciwdziałanie praktykom monopolistycznym, decyduje o tym naruszenie przez przedsiębiorcę w następstwie stosowania zabronionych praktyk monopolistycznych interesu publicznoprawnego” (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 13 lutego 2007 roku, sygn. akt: VI ACa 819/06). Proponowany zabieg ustawodawcy zmierza do niepożądanego zatarcia istotnych różnic pomiędzy uprzednio wymienionymi aktami prawnymi. Analogiczna uwaga odnosi się do projektowanego art. 9 ust. 2 pkt 1.</p>	
90.	art. 9 ust. 2 pkt 1	NBP	<p>Proponujemy wyrazy „za dostarczone towarów” zastąpić wyrażeniem „za dostarczone towary”.</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>MPiT odstąpiło od wprowadzania przedstawionych w projekcie zmian w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów.</p>

91.	art. 6 ust. 1 i art. 9 ust. 2	Prokuratoria Generalna RP	<p>Także w przypadku tych przepisów zbędne wydaje się wskazanie z wykorzystaniem wyrażenia „w szczególności” przykładu, że nadmiernie długi termin zapłaty ma miejsce gdy narusza przepisy ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. Tym bardziej, że w pozostałych punktach katalogu zawartego w art. 6 ust. 1 oraz w art. 9 ust. 2 nie ma żadnych przykładów. Wyeliminowanie z przepisów „w szczególności z naruszeniem przepisów ustawy o terminach zapłaty” w żaden sposób nie wpłynie na ich treść normatywną.</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>MPiT odstąpiło od wprowadzania przedstawionych w projekcie zmian w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów.</p>
92.	art. 6 ust. 1 i art. 9 ust. 2	UOKiK	<p>Projekt przewiduje wprowadzenie zmian do ustawowych katalogów praktyk ograniczających konkurencję poprzez dodanie art. 6 ust. 1 pkt 8 do ustawy <i>o ochronie konkurencji i konsumentów</i> (dalej: u.o.k.k.) oraz zmianę art. 9 ust. 2 pkt 1 u.o.k.k. Intencją autorów projektu jest poszerzenie ustawowych katalogów nazwanych praktyk ograniczających konkurencję o praktykę polegającą na „ustalaniu nadmiernie długich terminów zapłaty za dostarczone produkty lub wykonane usługi, w szczególności z naruszeniem ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych”.</p> <p>Odnosząc się bezpośrednio do projektu ustawy, informuję, że w opinii Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wprowadzenie przedmiotowych zmian jest zbędne z legislacyjnego punktu widzenia, ponieważ <u>dotychczasowe katalogi praktyk nazwanych zawarte w art. 6 ust. 1 u.o.k.k. oraz art. 9 ust. 2 u.o.k.k. obejmują już swoim zakresem przedmiotową praktykę</u>. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie aktualnego brzmienia przepisów u.o.k.k. może podejmować interwencję w sytuacji stosowania przez przedsiębiorcę lub przedsiębiorców praktyk ograniczających konkurencję polegających na ustalaniu odległych terminów zapłaty.</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>MPiT odstąpiło od wprowadzania przedstawionych w projekcie zmian w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów.</p>

		<p>W odniesieniu do porozumień ograniczających konkurencję „ustalenie nadmiernie długich terminów zapłaty za dostarczone produkty lub wykonane usługi” mieści się w zakresie ustalania innych warunków zakupu lub sprzedaży towarów (art. 6 ust. 1 pkt 1 u.o.k.k.). Termin zapłaty stanowi bowiem jeden z warunków zakupu lub sprzedaży. Dodanie w art. 6 ust. 1 u.o.k.k. punktu 8 jest zatem zbędnym powtórzeniem normy wyrażonej już w punkcie 1 tego artykułu.</p> <p>W odniesieniu do nadużywania pozycji dominującej „narzucanie nadmiernie długich terminów zapłaty za dostarczone towary lub wykonane usługi” jest tożsame z wymienioną już wprost w katalogu praktyką bezpośredniego lub pośredniego narzucania odległych terminów płatności (art. 9 ust. 2 pkt 1 u.o.k.k.). Zaproponowana zmiana nie będzie zatem miała charakteru uzupełniającego, a będzie jedynie zmianą redakcyjną, polegającą na zastąpieniu jednego sformułowania innym sformułowaniem o tożsamej treści.</p> <p>Mając na względzie wskazane powyżej argumenty pragnę podkreślić, że proponowane zmiany nie przyczynią się do realizacji celu w postaci zwalczania zatorów płatniczych. Proponowane zmiany nie będą bowiem stanowiły uzupełnienia katalogu nazwanych praktyk ograniczających konkurencję o nowy rodzaj praktyki, a będą jedynie powieleniem regulacji już istniejących. Tego rodzaju zabieg może natomiast prowadzić do wystąpienia szeregu wątpliwości przy wykładni zmienionych w ten sposób przepisów. W szczególności może pojawić się interpretacja, zgodnie z którą ustalanie odległych terminów zapłaty przed zmianą u.o.k.k. nie mogło w ogóle zostać zakwalifikowane jako rodzaj porozumienia ograniczającego konkurencję, wobec faktu, iż ustawodawca zdecydował się dopiero teraz wprowadzić w</p>	
--	--	---	--

		<p>dodanym punkcie 8 ten rodzaj praktyki – jako nową praktykę.</p> <p>Wątpliwości budzi również wprowadzenie sformułowania „w szczególności z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych”. Posługiwanie się przy opisie praktyki ograniczającej konkurencję odwołaniem do naruszenia przepisów innej ustawy nie wydaje się właściwe. Antykonkurencyjna praktyka powinna być określona w sposób jak najbardziej ogólny, generalny, aby mogła obejmować swoim zakresem jak najszerszą grę nadużyć. Realizacja znamion antykonkurencyjnej praktyki może stanowić przy okazji naruszenie przepisów innych aktów prawnych, co jednak nie ma znaczenia z punktu widzenia kwalifikacji takiej praktyki jako antykonkurencyjnej. Powyższy zabieg nie tylko sprawi, że katalog praktyk stanie się nieczytelny, ale może budzić w przyszłości wiele wątpliwości interpretacyjnych. W szczególności, przy uwzględnieniu racjonalności ustawodawcy, może pojawić się pytanie z jakich przyczyn ustawodawca przytoczył wprost naruszenie przepisów konkretnej ustawy akurat przy opisie praktyki polegającej na ustalaniu odległych terminów zapłaty, podczas gdy nie uczynił tego przy opisie żadnej z pozostałych praktyk ograniczających konkurencję. Może to rodzić ryzyko nieuprawnionej argumentacji, że odległy termin zapłaty należy interpretować każdorazowo przez pryzmat naruszenia reguł zawartych w tej ustawie, co doprowadziłoby do nieuzasadnionego zawężenia zakresu tej praktyki.</p> <p>Na marginesie wskazuję, że bezpośrednie odniesienie się do konkretnej ustawy, tu do ustawy <i>o terminach zapłaty w transakcjach handlowych</i>, może także rodzić konieczność dodatkowych zmian legislacyjnych np. w u.o.k.k. w przypadku zmiany tytułu bądź uchylecia danego aktu.</p>	
--	--	---	--

			<p>Ponadto zgodnie z par. 5 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” przepisy ustawy redaguje się zwięźle i syntetycznie, unikając nadmiernej szczegółowości, a zarazem w sposób, w jaki opisuje się typowe sytuacje występujące w dziedzinie spraw regulowanych tą ustawą.</p> <p>Uchwalenie przedmiotowej zmiany rodzi także ryzyko dalszego niepotrzebnego uzupełniania przepisu, co doprowadzi do zbytnej kazuistyki.</p> <p>Niezależnie od powyższego, należy zwrócić uwagę, że zaproponowane sformułowania są niespójne wewnętrznie oraz nie są spójne ze sformułowaniami zawartymi w pozostałych przepisach u.o.k.k.. Projekt ustawy posługuje się w jednym miejscu pojęciem „produktów” natomiast w innym miejscu „towarów”. Ponadto, projekt ustawy wymienia alternatywnie „dostarczone towary lub wykonane usługi”, podczas gdy zgodnie z art. 4 pkt 7 u.o.k.k. definicja „towaru” obejmuje również usługi. Wątpliwości budzi także pojęcie „nadmiernie długich terminów”. Ustawa o <i>terminach zapłaty w transakcjach handlowych</i> nie definiuje wprost tego pojęcia, wskazując jednocześnie, że strony umowy mogą ustalić dłuższy termin niż określony w ustawie pod warunkiem, że ustalenie to nie jest rażąco nieuczciwe wobec wierzyciela. Ponadto ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów w art. 9 ust. 2 pkt 1 posługuje się obecnie określeniem „odległe terminy płatności”. Powstają wątpliwości czy „nadmiernie długi termin” oznacza to samo co „odległy termin”, w szczególności ten pierwszy wydaje się być węższy pojęciowo.</p> <p>Mając powyższe na uwadze, postuluję całkowitą rezygnację z proponowanych zmian i pozostawienie dotychczasowego brzmienia przepisów. Jest to bowiem brzmienie optymalne,</p>	
--	--	--	--	--

			<p>pozwalające objąć szeroką gamę naruszeń i nie rodzące wątpliwości, o których mowa powyżej, a jednocześnie zgodne z zasadami techniki prawodawczej oraz konstrukcją przepisów unijnych (art. 101 i 102 w zw. z art. 3 ust. 1 pkt b TFUE).</p> <p>Wprowadzenie do ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów proponowanych zapisów nie zwiększy uprawnień Prezesa UOKiK w zakresie podejmowanych działań, pozostawiając organowi możliwość badania zatorów płatniczych wyłącznie w przypadku antykonkurencyjnych porozumień oraz nadużywania pozycji dominującej.</p>	
93.	Art. 6 ust. 1 pkt 7 i art. 9 ust. 2 pkt 1	Konfederacja Lewiatan	<p>Wątpliwości budzi wprowadzenie w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów do katalogu porozumień, których celem lub skutkiem może być ograniczenie konkurencji - ustalanie bezpośrednio lub pośrednio nadmiernie długich terminów zapłaty oraz jako przykładów nadużycia pozycji dominującej - narzucenie nadmiernie długich terminów zapłaty. Takie ujęcie przepisów powoduje, że to UOKiK będzie posiadał narzędzie do nakładania bardzo wysokich sankcji do 10% przychodu.</p> <p><u>Rozwiązanie:</u> zagadnieniem wymagającym rozważenia jest przede wszystkim to, czy UOKiK powinien faktycznie być podmiotem dokonującym oceny rozliczeń pomiędzy przedsiębiorcami. Stoimy na stanowisku, iż w takich kwestiach powinna być to wyłącznie jurysdykcja sądów powszechnych w zakresie spraw cywilnych.</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>MPiT odstąpiło od wprowadzania przedstawionych w zmian w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów.</p>
94.	Art. 6 ust. 1 pkt 7 i art. 9 ust. 2 pkt 1	Polska Izba Inżynierów Budownictwa	<p>W art. 8 pkt 2 - zamiast "za dostarczone towarów", powinno być: "za dostarczone towary"</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>MPiT odstąpiło od wprowadzania przedstawionych w zmian w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów.</p>

95.	Art. 6 ust. 1 pkt 7 i art. 9 ust. 2 pkt 1	Sąd Najwyższy	<p>Projektowany art. 6 ust. 1 pkt 8 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów rozszerza mechanizm ochronny polegający na uznaniu za nieważne porozumienia ograniczające konkurencję takich praktyk, jak ustalanie bezpośrednio lub pośrednio nadmiernie długich terminów zapłaty za dostarczone produkty lub wykonane usługi. Proponowana regulacja odsyła – na zasadzie egzemplifikacji – do przepisów ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. Biorąc pod uwagę, że sankcja bezwzględnej nieważności (<i>ex tunc</i>), o której mowa w art. 6 ust. 2 ustawy powinna być identyfikowana z sankcją określoną w art. 58 k.c. (por. A. Stawicki, Art. 6 teza 4 [w:] A. Stawicki [red.], <i>Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz</i>, WK 2016, LEX/el), powstaje pytanie o możliwość zastosowania art. 58 § 3 k.c. w zw. z art. 6 ust. 1 ustawy w ramach koncepcji tzw. redukcji utrzymującej skuteczność (art. 6 ust. 1: „w całości lub w odpowiedniej części nieważne”). Nie wydaje się, aby możliwość modyfikacji długości terminów zapłaty w postępowaniu sądowym w oparciu o ustalenia hipotetycznej woli stron umowy (art. 65 k.c.) była w tym kontekście wykluczona. Taki pogląd przynajmniej dominuje w doktrynie (por. K. Kohutek, Art. 6 Nb 7.1 [w:] K. Kohutek, M. Sieradzka, <i>Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz</i>, LEX/el).</p> <p><u>Natomiast wątpliwa wydaje się celowość nowelizacji art. 9 ust. 2 pkt 1 ustawy zawierającego przykładowe wyliczenie praktyk stanowiących przejaw nadużywania pozycji dominującej. W miejsce zwrotu „odległych terminów płatności lub innych warunków zakupu albo sprzedaży towarów” autorzy projektu proponują wstawienie zwrotu „nadmiernie długich terminów zapłaty za dostarczone towarów [uwaga: błąd gramatyczny, powinno być: towary] lub wykonane usługi”. Zmiana wydaje się pozorna. Poza niewątpliwą korzyścią, polegającą na</u></p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>MPiT odstąpiło od wprowadzania przedstawionych w projekcie zmian w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów.</p>
-----	---	---------------	--	---

			<u>ujednoceniu terminologii, stanowi jedynie przejaw legislacyjnej kazuistyki.</u>	
96.		Imperial Tobacco Polska S.A.	Wprowadzone zostają dodatkowe sankcje za nieprzestrzeganie terminu płatności 60 dni, które budzą nasze zastrzeżenie i są znacznym oraz niepotrzebnym obciążaniem dla przedsiębiorców. Według ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przekroczenie terminu płatności 60 dni zostaje zaliczone do czynów naruszających zasady konkurencji (ścigane przez UOKIK), zaś według ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji taki termin stanie się czynami nieuczciwej konkurencji ściganymi w drodze cywilnoprawnej.	Wyjaśnienie MPiT odstąpiło od wprowadzania przedstawionych w projekcie zmian w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów.
Art. 9. Zmiany w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych				
97.	Art. 59a ust. 1	NBP	Proponujemy wyrażenie „a przypadku” zastąpić wyrazami „a w przypadku”.	Uwaga uwzględniona
98.		Związek Województw Polskich Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Uwagi ogólne dot. niedochodzenia kwoty 40 euro (dot. zmian ustawy o finansach publicznych i ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych) – kwota 40 euro powinna być rozpatrywana nie tylko w odniesieniu do kwoty należności głównej (jak przewiduje projekt ustawy), ale także w odniesieniu do ilości dni zwłoki. Może się bowiem zdarzyć, że dłużnik mający należność główną w wysokości ok. 39 euro będzie zalegał przez kilkadziesiąt dni i nie zostanie obciążony kwotą 40 euro, natomiast dłużnik, którego należność główna jest trochę wyższa od kwoty 40 euro (np. równowartość 41 euro) zostanie obciążony kwotą 40 euro już za 1 dzień zwłoki.	Uwaga nieuwzględniona Instrumentem sankcjonującym czas opóźnienia są odsetki, nie rekompensata w kształcie nadanym jej przez unijną dyrektywę.
99.	art. 59a ust. 1	Związek Powiatów Polskich	Uwaga analogiczna jak do ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych. W przypadku uwzględnienia naszej uwagi wnosimy również o rozważenie zmiany organu właściwego do rozstrzygania co do niedochodzenia kwoty 40 euro na organ wykonawczy oraz	Uwaga nieuwzględniona Obecnie to organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może, w drodze uchwały, postanowić o niedochodzeniu

			możliwości gradacji wartości należności głównej, od której uzależnione byłoby dochodzenie 40 euro. Zapewnienie większej swobody jednostek samorządu terytorialnego	należności o charakterze cywilnoprawnym, której kwota nie przekracza 100 zł. W świetle tych przepisów, przyznanie kompetencji do postanowienia o niedochodzeniu kwoty rekompensaty organowi wykonawczemu, byłoby niespójne systemowo.
Art. 10. Ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych				
100.	Art. 4b	Sąd Najwyższy	Wśród projektowanych zmian w ustawie o terminach zapłaty w transakcjach handlowych przepis art. 4b ust. 2 należy uznać za ustawowe <i>superfluum</i> , gdyż zakazuje dłużnikowi powoływania się na oświadczenie wierzyciela, że ów nie jest dużym przedsiębiorcą, w sytuacji, gdy w myśl domniemania z art. 4b ust. 1 za takiego należy go uważać. Podobnie art. 4b ust. 3 nakazuje dłużnikowi będącemu dużym przedsiębiorcą złożenie oświadczenia o posiadaniu statusu dużego przedsiębiorcy, mimo ww. domniemania.	Uwaga nieuwzględniona Wskazane regulacje uzupełniają się – ustalenie statusu przedsiębiorcy jest kluczową kwestią w celu ustalenia właściwych przepisów. Jednocześnie projektodawca uwzględnia praktyki rynkowe wymuszania na firmach z sektora MŚP rezygnacji ze swoich uprawnień – takiej praktyce zapobiega zakaz powoływania się na przedmiotowe oświadczenie.
101.	Art. 4b	Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji	Za zbędny należy uznać przewidziany w art. 4b ust. 3 obowiązek złożenia drugiej stronie transakcji handlowej oświadczenia o posiadaniu w poprzedzającym roku podatkowym statusu dużego przedsiębiorcy w rozumieniu rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/ 2014 z uwagi na kreowane w art. 4b ust. 1 domniemanie prawne. W tym miejscu należy zwrócić uwagę na to, że ustawodawca <u>nie nakłada obowiązku</u> polegającego na złożeniu oświadczenia w przedmiocie nieposiadania takiego statusu, a zatem niedopuszczalnym jest zastrzeżenie kary grzywny albo	Uwaga nieuwzględniona Domniemanie obejmuje tylko część dużych przedsiębiorców – jest to rozwiązanie komplementarne z oświadczeniem, a ułatwiające obrót.

			kary ograniczenia wolności za złożenie oświadczenia niezgodnego ze stanem rzeczywistym (art. 13c).	
102.	Art. 4 i 4b	Izba Gospodarcza Gazownictwa (Gascontrol Polska Sp. z o.o.)	<p><i>Proponuje się, aby pojęcie „dużego przedsiębiorcy” definiować w odniesieniu do definicji legalnej zawartej w art. 7 ustawy z dnia 6 marca 2018r. Prawo przedsiębiorców, a nie rozporządzenia nr 651/2014.</i></p> <p>Posłużenie się definicją „dużego przedsiębiorcy” w rozumieniu rozporządzenia nr 651/2014 powoduje konieczność badania czy dany przedsiębiorca jest podmiotem samodzielnym, powiązany czy też partnerskim w rozumieniu tego rozporządzenia. Często małe przedsiębiorstwa, które zatrudniają kilku pracowników i mają niewielki obrót są uznawane za „duże przedsiębiorstwa” w rozumieniu rozporządzenia nr 651/2014, ponieważ posiadają powiązania osobowe lub kapitałowe z innymi podmiotami. Ustawa Prawo przedsiębiorców również zawiera definicje mikro, małego i średniego przedsiębiorcy, przy czym nie nakłada obowiązku badania powiązań osobowo-kapitałowych, co wydaje się bardziej racjonalne. Dlatego też proponuje się, aby wprowadzając pojęcie dużego przedsiębiorcy do ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych odnieść się do definicji określonych w polskim prawie przedsiębiorców, a nie rozporządzeniu unijnym.</p> <p>Należy również rozważyć czy różnicowanie uprawnień MŚP oraz dużych przedsiębiorców np. w zakresie możliwości</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Ustawa w części wdraża przepisy unijne, stąd zasadne jest posługiwanie się definicją dużego przedsiębiorcy z prawa unijnego.</p>

			podwyższenia rekompensaty o 1% kwoty należności głównej nie narusza konstytucyjnej zasady równości wobec prawa podmiotów gospodarczych.	
103.	Art. 4b	Polska Izba Spedycji i Logistyki	<p>PISiL proponuje usunięcie przepisu.</p> <p>Art. 10 pkt. 1) Projektu zakłada wprowadzenie do ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych definicji dużego przedsiębiorcy, którym ma być przedsiębiorca niebędący mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą ani średnim przedsiębiorcą w rozumieniu rozporządzenia nr 651/2014. Z ww. rozporządzenia wynika, że dużym przedsiębiorcą jest podmiot który zatrudnia więcej niż 250 pracowników i którego roczny obrót przekracza 50 milionów EUR, lub roczna suma bilansowa przekracza 43 miliony EUR. Zakwestionowany projekt domniemania wprowadza natomiast możliwość uznania za dużego przedsiębiorcę podmiotów, których indywidualne dane zostały na podstawie art. 27b ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych podane do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Podmiotami, które są wpisywane na ww. listę są (oprócz podatkowych grup kapitałowych) podatnicy, których wartość przychodu uzyskana w roku podatkowym, przekroczyła równowartość 50 mln euro.</p> <p>Nie ulega wątpliwości, że <u>wprowadzenie ww. domniemania wprowadza de facto niepotrzebny dualizm w definicji dużego przedsiębiorcy na gruncie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych</u>. Co więcej, <u>w wyniku zastosowania ww. domniemania za dużych przedsiębiorców będą uznawane osoby jedynie na podstawie osiągniętego przychodu, bez</u></p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Domniemanie obejmuje tylko część dużych przedsiębiorców – jest to rozwiązanie komplementarne z oświadczeniem, a ułatwiające obrót.</p> <p>Domniemanie nie jest niewzruszalne (można je obalić).</p>

			uwzględnienia stanu zatrudnienia. W związku z powyższym podmiotem, który według aktualnej treści Projektu może zostać uznany za dużego przedsiębiorcę jest np. handlujący samochodami lub innym podmiot, który ze względu na specyfikę branży osiąga niski dochód w stosunku do relatywnie wysokiego przychodu (wysokokosztowa działalność gospodarcza, przy relatywnie dość niskiej marży- dotyczy także podmiotów prowadzących działalność spedycyjną lub innych podmiotów, które są ze swej istoty pewnego rodzaju pośrednikami). Nie ulega wątpliwości, że nie jest to stan pożądaný przez polskich przedsiębiorców z sektora MŚP (w rozumieniu ww. rozporządzenia). Sam fakt osiągnięcia przychodu w wysokości 50 mln euro jest niewystarczający do uznania danego podmiotu za dużego przedsiębiorcę.	
104.	Art. 4b	Polska Izba Inżynierów Budownictwa	W art. 10 pkt 2, w zakresie dotyczącym art. 4b ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, zgłaszamy następujące wątpliwości: a) z treści projektowanego przepisu wynika, że dotyczy on każdego dłużnika. Natomiast treść poprzedzającego ust. 1, a także uzasadnienie projektu mówiące o transakcjach „asymetrycznych” B2B, mogą wskazywać, iż intencją ustawodawcy jest objęcie tym przepisem tylko dłużnika będącego dużym przedsiębiorcą, b) sformułowanie zastosowane w ust. 2 dotyczące oświadczenia, nie jest dostatecznie precyzyjne i może być rozbieżnie interpretowane, tj. nie wskazuje czy chodzi o oświadczenie wierzyciela czy dłużnika.	Uwaga uwzględniona Przepis przeredagowano.

105.	Art. 5	NBP	w pkt 3, w nowym brzmieniu art. 5 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych proponujemy wyrazy „spełnienia swojego świadczenia” zastąpić wyrazami „spełnienia świadczenia” lub „spełnienia przez niego świadczenia” (ta część przepisu uzyskalaby wówczas brzmienie „wierzyciel może żądać odsetek ustawowych po upływie 30 dni, liczonych od dnia spełnienia świadczenia/lub spełnienia przez niego świadczenia/i doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku” - dalej jak w tekście projektu).	Uwaga redakcyjna Przedmiot komisji prawniczej.
106.	Art. 7	Polski Związek Pracodawców Budownictwa	Projektowane zmiany mające na celu skrócenie terminów zapłaty za dostarczone towary i usługi niezasadnie rozróżniają sytuację podmiotów zawierających transakcje handlowe - gdy dłużnikiem jest duży przedsiębiorca, a wierzycielem jest mikroprzedsiębiorca, mały lub średni przedsiębiorca, ustala się, że termin zapłaty nie może przekraczać 60 dni (w sytuacji gdy termin ten jest uzasadniony szczególnymi warunkami lub właściwościami stosunku zobowiązaniowego; we wszystkich innych wypadkach termin nie może przekraczać 30 dni). Projektowane zmiany prowadzą bez wyraźnej podstawy różnicują sytuację dużego przedsiębiorcy i pozostałych. Ponadto, pominięto kwestie relacji pomiędzy dużymi przedsiębiorcami, co wydaje się być luką w projektowanych przepisach.	Uwaga nieuwzględniona Rozwiązania uprzywilejowujące MŚP są zgodne z trendem obserwowanym w UE. Mają na celu ochronę słabszych uczestników obrotu, którzy ponoszą największe konsekwencje zatorów płatniczych.
107.	Art. 7	Polska Izba Spedycji i Logistyki	PISiL proponuje, aby co do zasady maksymalny termin zapłaty określony w umowie nie przekraczał 45 dni. Propozycja brzmienia przepisu: „w art. 7: a) <i>ust. 2 otrzymuje brzmienie:</i> „2. Termin zapłaty określony w umowie, z wyjątkiem ust. 2a, nie może przekraczać 45 dni , liczonych od dnia doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi, chyba że strony w umowie	Uwaga nieuwzględniona Postulat ustawowego terminu 45 dni wydaje się zbyt rygorystyczny. Ankietowani w badaniu przeprowadzonym przez PARP na zlecenie MPiT byli przeciwni różnicowaniu przepisów w zakresie terminów zapłaty w poszczególnych branżach.

		<p>wyraźnie ustalić inaczej i pod warunkiem że ustalenie to nie jest rażąco nieuczciwe wobec wierzyciela.”,</p> <p>b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu: <i>„2a. Termin zapłaty określony w umowie nie może przekraczać 45 dni, liczonych od dnia doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi, jeżeli dłużnikiem zobowiązany do zapłaty za towary lub usługi jest duży przedsiębiorca, a wierzycielem jest mikroprzedsiębiorca, mały albo średni przedsiębiorca w rozumieniu rozporządzenia nr 651/2014.”,</i></p> <p>c) ust. 3 otrzymuje brzmienie: <i>„3. Jeżeli termin zapłaty został ustalony w umowie niezgodnie z ust. 2 albo ust. 2a, wierzycielowi, który spełnił swoje świadczenie, po upływie 45 dni przysługują odsetki, o których mowa w ust. 1.”</i></p> <p>W dotychczasowej wersji Projektu maksymalny termin zapłaty w transakcjach handlowych B2B wynosił co do zasady 60 dni liczonych od dnia doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi. W ocenie wnoszącego niniejsze uwagi ww. termin jest w praktyce zbyt długi, w tym w szczególności w branży spedycyjno – logistycznej (dotyczy to coraz to większej liczby rozwijających się polskich przedsiębiorców). Należy zaznaczyć, że podobne, a nawet dalej idące rozwiązania w tym zakresie z powodzeniem funkcjonują np. we Francji gdzie domyślny termin zapłaty za faktury wynosi 30 dni, przy czym w branży transportowej termin ten ma sztywny charakter. Zaproponowana zmiana w projekcie nie ma charakteru tak daleko idącego i sprowadza się do skrócenia w ww. wskazany sposób terminu 60 dniowego do 45 dniowego, który powinien być zastosowany do wszystkich transakcji i sam w sobie jest już wystarczająco długi. Dłuższe terminy płatności zagrażają bowiem płynności rodzimych,</p>	
--	--	--	--

			<p>rozwijających się przedsiębiorstw, które są motorem polskiej gospodarki. Zwróćmy uwagę na fakt, że jesteśmy gospodarką rozwijającą się, nie możemy się porównywać z krajami zachodniej Europy, a nawet one miewają bardziej korzystne terminy zapłaty, zabezpieczające słabszego finansowo kontrahenta. Zmiana powinna korzystnie wpłynąć na płynność i rozwój rozwijających się, rodzimych przedsiębiorstw, które często są zmuszane do dłuższych terminów płatności przez koncerny zagraniczne (w tym ich oddziały lub spółki zależne zarejestrowane w Polsce).</p> <p>W związku z tą zmianą należałoby odpowiednio zmienić art. 13 i art. 13 a ust. 2.</p>	
108.	Art. 7	Polski Związek Zarządzania Wierzytelnościami	<p>PZZW zdecydowanie popiera propozycję sztywnego ustalenia maksymalnej długości terminów zapłaty, proponowanych w nowym brzmieniu art. 7 ust. 2 i 3 u.t.z.h. oraz ograniczenie możliwości jego wydłużenia wyłącznie w relacjach asymetrycznych B2B. Dzięki proponowanemu automatycznemu zastosowaniu terminu ustawowego w przypadku niezgodności treści umowy łączącej strony z przepisami u.t.z.h. w ww. relacjach asymetrycznych, znacznie poprawi się sytuacja przedsiębiorców z sektora MŚP, zawierających umowy adhezyjne z dużymi przedsiębiorcami.</p>	Uwaga informacyjna
109.	Art. 7 usta. 2a	Związek Przedsiębiorców i Pracodawców	<p>Niezależnie od szerokiego zakresu zmian opisanych wyżej, zdecydowanie najwięcej postulatów zawarto w odniesieniu do podstawowego aktu prawnego regulującego kwestię opóźnionych płatności, jaką jest ustawa o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. Pierwszą kluczową zmianą jest wprowadzenie do art. 7 ust. 2a, zgodnie z którym termin zapłaty określony w umowie, jeśli dłużnikiem jest duży przedsiębiorca, a</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>W projekcie zaproponowano dodanie przepisu, z którego wprost będzie wynikało, że po spełnieniu ww. warunków, w transakcjach handlowych, w których</p>

		<p>wierzycielem przedstawiciel sektora MSP, bezwzględnie nie może przekraczać 60 dni od dnia doręczenia faktury lub rachunku. Tym samym, wprowadzono regulację szczególną w stosunku do ust. 2 tego samego artykułu, który również przewiduje termin 60-dniowy, jednak z zastrzeżeniem, że strony mogą w umowie wyraźnie ustalić inaczej, o ile to ustalenie nie jest rażąco nieuczciwe wobec wierzyciela. W rezultacie, projektodawca ograniczył w tym zakresie swobodę stron dot. kształtowania określonych w umowie terminów płatności. Z pewnością jest to pewna ingerencja w zasadę swobody zawierania umów, rozumianą jako zdolność stron do samodzielnego określania parametrów stosunku prawnego, zgodnie z własnym uznaniem. Trzeba jednak pamiętać, że zasada ta określona jest w art. 353 ze zn. 1 kodeksu cywilnego, zgodnie z którym strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego.</p> <p>Z samej treści przepisu wynika zatem, że zasada swobody kontraktowania podlega pewnym ograniczeniom odnoszącym się do natury stosunku, ustawy i zasad życia społecznego. Zgodnie z piśmiennictwem, spośród wymienionych trzech ograniczeń, podstawowe znaczenie ma właśnie wymóg zgodności treści i celu stosunku z ustawą (por. Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania - część ogólna, Kidyba A., Gawlik Z., Janiak A., Kozieł G., Olejniczak A., Pyrzyńska A., Sokołowski T.). Ustawodawca zatem bezpośrednio w przepisie sankcjonującym zasadę swobody kontraktowania, wskazał na fakt, iż nie może ona doprowadzać do zawierania stosunków prawnych, których treść i cel są sprzeczne z ustawą. Oczywiście, wprowadzanie nowych regulacji prawnych ingerujących w swobodę kontraktowania podmiotów działających na wolnym rynku co do</p>	<p>wierzycielem jest mikro, mały lub średni przedsiębiorca, dłużnik będący dużym przedsiębiorcą obowiązany będzie do obliczenia kwoty odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych i wykazania ich w księgach rachunkowych.</p>
--	--	--	---

		<p>zasady nie jest wskazane, jednak w określonych przypadkach stanowi działanie uzasadnione (jako przykład można podać choćby regulacje dot. ochrony konsumentów).</p> <p>W omawianym przypadku ingerencja jest o tyle głęboka, że zgodnie z art. 13 w brzmieniu zaproponowanym w projekcie ustawy zamiast postanowień umowy ustalających termin zapłaty z naruszeniem przepisu art. 7 ust. 2a, stosuje się termin zapłaty 30 dni, a zatem jeszcze krótszy, niż przewidziany w samej regulacji. W ramach projektu ustawy zdecydowano się zatem na automatyczne unieważnienie wszystkich zapisów umownych sprzecznych z ustawową regulacją terminów zapłaty w przypadku, w którym dłużnikiem jest duży przedsiębiorca, a wierzycielem przedsiębiorca z sektora MSP, i zastąpienie ich terminem jeszcze krótszym, niż zapisany w ustawie.</p> <p>Jest to propozycja stosunkowo radykalna i mimo że słuszna kierunkowo, mogąca budzić pewne wątpliwości. Jak zaznaczono bowiem wyżej, zasada swobody kontraktowania nie ma charakteru bezwzględnej i podlega pewnym ograniczeniom. Z drugiej jednak, ustawodawca powinien być bardzo ostrożny w tworzeniu regulacji w istotny sposób ingerujących w tę zasadę, w szczególności jeśli dotyczą one relacji podmiotów z natury profesjonalnych, funkcjonujących w obrocie gospodarczym. Jak bowiem stwierdzono, kredyt kupiecki stanowi formułę znaną w biznesie i często stosowaną w sposób całkowicie konsensualny, z nadużyciami mamy natomiast do czynienia wówczas, gdy jest ona niejako wymuszana przez podmiot silniejszy na podmiocie słabszym. Mimo, że generalny cel, jakim jest ograniczenie problemu wydłużonych płatności w relacjach między dużymi firmami a sektorem MSP, jest całkowicie słuszny, należy zastanowić się, czy narzędzie, jakim jest bezwzględne określenie maksymalnego terminu zapłaty oraz zastąpienie umownych, sprzecznych z ustawą terminów, terminem jeszcze krótszym, jest</p>	
--	--	--	--

		<p>adekwatne i proporcjonalne.</p> <p><u>Mimo wątpliwości przedstawionych wyżej, wydaje się że regulacja w zaproponowanym kształcie znajduje swoje uzasadnienie. Można jednocześnie wyobrazić sobie pewne bardziej miękkie instrumenty, jak choćby wprowadzenie po stronie dłużnika, w przypadku opóźnionej płatności, obowiązku powiększania kwoty wynikającej z faktury o odsetki ustawowe zdefiniowane w ustawie o terminach płatności w transakcjach handlowych. W ten sposób, wierzyciel zostanie zwolniony z konieczności domagania się odsetek, z której często nie korzysta z obawy przed utratą istotnego kontrahenta. Wydaje się, że takie rozwiązanie nie ingerowałoby w zasadę swobody zawierania umów, jednocześnie zapewniając, że podmiot, który otrzymuje zapłatę z opóźnieniem, będzie miał zagwarantowaną za to odpowiednią premię. To z kolei przyczyni się do ograniczenia zjawiska opóźnionych płatności (koszt kredytu kupieckiego stanie się faktycznie wyższy, niż koszt pieniądza na rynku wyrażony stopami procentowymi). Jednocześnie, naruszenie obowiązku powiększania kwoty wynikającej z faktury o odsetki w przepisanej wysokości, powinno stanowić czyn nieuczciwej konkurencji i być obwarowane adekwatnymi sankcjami. Analogiczny mechanizm powinien znajdować zastosowanie w przypadku rekompensat od dużych firm i podmiotów publicznych (które - notabene - projektodawca proponuje powiększyć o dodatkową kwotę w wysokości 1 proc. należności głównej; jest to postulat zasługujący na aprobatę).</u></p> <p>Spośród godnych aprobaty postulatów zawartych w projekcie, wyróżnić należy również propozycje zakładające zmianę przepisów ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, zmierzające do wzmocnienia pozycji wierzyciela względem dłużnika - istotne jest tu zarówno przerzucenie ciężaru dowodu, że termin w umowie nie jest rażąco nieuczciwy, na</p>	
--	--	---	--

			dłużnika, jak i np. możliwość odstąpienia od umowy lub wypowiedzenia umowy, w której termin zapłaty przekracza 120 dni. Wszystkie te propozycje wydają się być adekwatne.	
110.	Art. 7 i art. 8	Pracodawcy RP	<u>Pozytywnie należy również ocenić propozycję wprowadzenia limitu 60 dni na uregulowanie przez dużego kontrahenta jego zobowiązania wobec mniejszego podmiotu oraz 30 dni na zapłatę faktur przez instytucje publiczne.</u> Należy zauważyć, że zazwyczaj duże podmioty mają większą płynność finansową niż małe i średnie przedsiębiorstwa. W przypadku mniejszych podmiotów otrzymanie płatności od kontrahenta nierzadko decyduje o przyszłości firmy. Zaproponowane rozwiązania powinny więc mobilizować zobowiązanych i przynajmniej częściowo zapobiegać efektowi domina i piętrzeniu się zatorów płatniczych.	Uwaga informacyjna
111.	Art. 7 i art. 8	Polska Izba Dystrybutorów Stali	<u>Wyrażamy poparcie dla propozycji wprowadzenia limitu 60 dni na uregulowanie przez dużego kontrahenta jego zobowiązań wobec mniejszego podmiotu (tzw. transakcje asymetryczne). Jednocześnie w celu uzyskania jednolitego i przejrzystego systemu płatności, sugerujemy nie wprowadzanie innego terminów płatności dla podmiotów publicznych (30 dni) i objęcie wszystkich tym samym limitem, wynoszącym 60 dni. Poddajemy również pod rozagę wprowadzenie tego samego limitu dla transakcji symetrycznych.</u>	Uwaga nieuwzględniona Obecnie termin zapłaty w przypadku gdy dłużnikiem jest podmiot publiczny wynosi, co do zasady, 30 dni. Strony transakcji mogą ustalić dłuższy termin pod warunkiem, że ustalenie to jest obiektywnie uzasadnione właściwością lub szczególnymi elementami umowy, a termin ten nie przekracza 60 dni. Taka regulacja jest zgodna z dyrektywą 2011/7/UE (art. 4 ust. 3 lit a), która przewiduje, aby w tego typu transakcjach termin płatności nie przekraczał 30 dni. Dyrektywa dopuszcza wprowadzenie wyjątków

				od tej zasady. Państwa członkowskie mogą wydłużyć ten termin do maksymalnie 60 dni w transakcjach handlowych w których dłużnikiem jest jednostka publiczna udzielająca świadczeń zdrowotnych. Taka regulacja została przewidziana w ustawie o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. W tym zakresie przedstawiony projekt nie zawiera jakichkolwiek propozycji zmiany.
112.	Art. 7, art. 8, art. 13a	Naczelna Organizacja Techniczna	Za uzasadnione i oczekiwane uważamy wprowadzenie nowych regulacji prawnych ograniczających wydłużenie terminu zapłaty oraz stosowanie wysokich kar z tego tytułu.	Uwaga informacyjna
113.	Art. 7 ust. 3	Prokuratoria Generalna RP	W przeciwieństwie do innych przepisów, nie zawiera koniecznego wskazania od kiedy należy liczyć termin 60 dni, po upływie którego wierzycielowi przysługują odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych.	Uwaga uwzględniona Przepis został doprecyzowany.
114.	art. 7 ust. 3a	Prokuratoria Generalna RP	„Wypowiedzenie umowy ze skutkiem natychmiastowym” nie jest wyrażeniem występującym w języku prawnym, którym powinien posługiwać się ustawodawca w aktach prawnych regulujących materię prawa cywilnego. W żaden sposób nie jest ono także wymuszone przez treść aktów prawa unijnego. Kodeks cywilny zawiera regulację dotyczącą wypowiedzenia, w której wskazano na skutek wypowiedzenia umowy (wygaśnięcie) oraz czas, w którym ten skutek następuje: z zachowaniem terminów umownych, ustawowych lub zwyczajowych, a w razie braku takich terminów niezwłocznie po wypowiedzeniu (por. 365 ¹ k.c.). Rezygnacja z tej ugruntowanej nomenklatury może	Uwaga uwzględniona

		<p>sugerować, że skutek wypowiedzenia ma nastąpić w innym momencie, choć trudno stwierdzić w jakim. Nie wydaje się więc uzasadnione wprowadzanie nowych pojęć i określeń, które w języku prawnym nie występują, a które mogą rodzić znaczące wątpliwości co do ich rozumienia. Wypowiedzenie umowy jest oświadczeniem woli strony i jako takie jest złożone z chwilą, gdy doszło do drugiej strony w taki sposób, że mogła ona zapoznać się z jego treścią (por. art. 61 k.c.). Z uzasadnienia projektu wynika, że nie zamierzano pozbawiać stron umowy autonomii w zakresie terminu, w jakim miałyby dojść do wygaśnięcia umowy wskutek wypowiedzenia. Wystarczające więc byłoby wskazanie, że można wypowiedzieć umowę. Jeżeli w wypowiedzeniu nie zostanie wskazany termin, w jakim to nastąpi, wypowiedzenie wywoła skutek zgodnie z art. 61 k.c.</p> <p>W kontekście powyższego wątpliwości budzi także brzemienne dodawanego w art. 7 ust. 3b zarówno w odniesieniu do terminu wymagalności świadczenia pieniężnego jak i sposobu jego liczenia. Jeżeli termin zapłaty został ustalony z naruszeniem art. 7 ust. 2 (a to jest przesłanką wypowiedzenia), zastosowanie znajdzie art. 13 ust. 2 pkt 1), a więc termin 60 dni. <u>Wprowadzenie dodatkowego terminu, który rozpoczyna swój bieg po wygaśnięciu umowy jest zatem zbędne, a może w praktyce wydłużyć termin 60 dni, uważany za maksymalny do zaakceptowania.</u> Jeżeli bowiem oświadczenie o wypowiedzeniu dojdzie do adresata np. w 60 dniu, jego obowiązek zapłaty przesunie się o dodatkowe dni. Skutek będzie więc sprzeczny z założonym. <u>Poza tym niezrozumiałe jest liczenie terminu jako dni roboczych.</u> Jest to kategoria ocenna, gdyż ustawa z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 90) wskazuje tylko jakie dni są wolne od pracy i nie oznacza to że każdy inny dzień jest dniem roboczym. Co więcej nie wiadomo dla kogo ma to być dzień roboczy: dla wierzyciela, czy</p>	
--	--	---	--

			<p>dla dłużnika. <u>Regulacja art. 7 ust. 3b jest, w ocenie Prokuraturii Generalnej, zbędna i wygeneruje jedynie problemy, nie przynosząc nikomu żadnych korzyści, jednak zakładając celowość jej wprowadzenia, poddaję pod rozważenie, aby termin wymagalności wynosił 7 dni. Byłby wówczas liczony na zasadach przewidzianych w kodeksie cywilnym.</u></p> <p><u>Z uwagi na brak generalnego wyłączenia stosowania kodeksu cywilnego do umów stanowiących transakcje handlowe, dodanie art. 7 ust. 3c k.c. jest zbędne.</u></p>	<p>Uwaga jest zasadna. W opinii MPIT za pozostawieniem przepisu przemawia fakt, że regulacja będzie czytelniejsza dla adresatów przepisów.</p>
115.	Art. 7 ust. 2a, 3 oraz art. 13	Konfederacja Lewiatan	<p>Arbitralne ograniczenie swobody kontraktowania w art. 7 ust. 2a ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych tylko ze względu na kategorię przedsiębiorcy jest nieproporcjonalne do celu, zwłaszcza w kontekście mającego obowiązywać w przyszłości proponowanego w projekcie art. 17g ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.</p> <p><u>Rozwiązanie: usunięcie art. 7 ust. 2a ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych wraz z konsekwencjami tej propozycji w innych miejscach projektu.</u></p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Rozwiązania uprzywilejowujące MŚP są zgodne z trendem obserwowanym w UE. Mają na celu ochronę słabszych uczestników obrotu, którzy ponoszą największe konsekwencje zatorów płatniczych.</p>
116.	Art. 7	PCC ROKITA S.A.	<p>„Wprowadzenie ustawowego obowiązku stosowania, maksymalnego 60-dniowego terminu zapłaty w transakcjach, w których wierzycielem jest MSP, a dłużnikiem duży przedsiębiorca pod rygorem nieważności zapisu umownego przewidującego dłuższy termin zapłaty;” Inicjatywa w kierunku regulacji chroniącej MSP przed nadużyciami silniejszych podmiotów jest słuszna, warto jednak zauważyć, że przedsiębiorcy będą musieli zmierzyć się z praktycznym problemem kontroli, czy dany podmiot jest dużym przedsiębiorcą, czy też należy do MSP. Według projektu każdy duży przedsiębiorca będzie zobowiązany do złożenia stosownego oświadczenia o swoim statusie, lecz obowiązek ten nie będzie</p>	<p>Wyjaśnienie Rozwiązania mają na celu ochronę słabszych uczestników obrotu, którzy ponoszą największe konsekwencje zatorów płatniczych. W związku z powyższym obowiązek złożenia oświadczenia o posiadanym statusie spoczywa na dużym przedsiębiorcy.</p>

			<p>dotyczył przedsiębiorstw z sektora MSP. W rezultacie odpowiedzialność za posiadanie takiej wiedzy, a co za tym idzie konieczność weryfikacji statusu każdego kontrahenta zgodnie z definicją zawartą w Załączniku I Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r., spoczywać będzie na dużym podmiocie. <u>Uważamy, że pomysł leżący u podstaw tego rozwiązania jest bardzo dobry, zastanawiamy się jednak czy w praktyce takie rozwiązanie będzie efektywne i sprawiedliwe.</u> Ponadto nie bez znaczenia pozostaje fakt, że relacje handlowe najczęściej opierają się na umowach zawieranych w trybie ofertowym, co komplikuje procedurę odbierania oświadczeń o statusie przedsiębiorcy. Może to powodować konieczność prowadzenia ewidencji i stałego kontrolowania sytuacji finansowej kontrahentów. Nie można także wykluczyć, że kontrahent umyślnie złoży niezgodne z prawdą oświadczenie w celu uzyskania uprzywilejowanej pozycji. Tymczasem przewidziana w projekcie sankcja karna dotyczy tylko niezgodnego ze stanem faktycznym oświadczenia o statusie dużego przedsiębiorcy.</p> <p>W związku z powyższym, w naszej ocenie każdy z przedsiębiorców powinien we własnym zakresie ustalić jaki status posiada — MSP czy dużego przedsiębiorcy — i składać swojemu kontrahentowi stosowne oświadczenie. Sankcja za złożenie oświadczenia niezgodnego ze stanem faktycznym powinna być tożsama dla wszystkich podmiotów, gdyż w aspekcie dotyczącym działania w zgodzie z prawem nie widzimy podstaw do różnicowania sytuacji przedsiębiorców.</p>	
117.	art.7	Stowarzyszenie Producentów i Importerów Urządzeń Grzewczych	<p>Ryzykowny jest problem różnicowania terminów płatności ze względu na wielkość firmy. Preferencje, słuszne skądinąd. Jednak dla MŚP takie rozwiązanie mogą być przynieść negatywy skutek uboczny. W takim wypadku istnieje niebezpieczeństwo, że skutkiem takiego zapisu duże przedsiębiorstwa z tego względu będą preferowały wybór jako partnerów również inne duże</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Rozwiązania uprzywilejowujące MŚP są zgodne z trendem obserwowanym w UE. Mają na celu ochronę słabszych uczestników obrotu, którzy ponoszą największe</p>

			<p>przedsiębiorstwa, co będzie się wiązało z łatwiejszymi procedurami rozliczeń wzajemnych.</p> <p>Na obecnym etapie nie udało nam się dopracować konkretnego rozwiązania tego problemu</p>	konsekwencje zatorów płatniczych
118.	art. 7	Polska Izba Przemysłu Chemicznego	<p>Ostatnią kwestią jaką pragniemy poruszyć jest naliczanie odsetek ustawowych przez wierzycieli. Zgodnie z zapisami projektu nowelizacji, niezależnie od postanowień umowy między stronami, od 31 dnia wierzyciel ma prawo do naliczania odsetek ustawowych za opóźnienie. W związku z tym <u>brakuje przejrzystej regulacji, wskazującej na prymat danego rozwiązania. Innymi słowy brakuje, naszym zdaniem rozstrzygnięcia, które warunki są nadrzędne (ustawowe czy umowne), i czy ewentualnie wybór mógłby należeć do wierzyciela?</u></p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Zgodnie z obecnym brzmieniem ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (art. 7 ust. 1, art. 8 ust. 1) wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych. Stosownie do art. 13, postanowienia umowy wyłączające lub ograniczające uprawnienia wierzyciela m.in. w tym zakresie są nieważne, a zamiast nich stosuje się przepisy ustawy. Projekt nie wprowadza zmian w tym zakresie.</p>
119.	Art. 7 ust. 2 i 2a	Imperial Tobacco Polska S.A.	<p>Zmiana w art. 7 u. 2, 2a – terminy płatności w relacjach pomiędzy dużym przedsiębiorcą a MŚP nie mogą być dłuższe niż 60 dni. W naszej opinii taka propozycja jest generalnie naruszeniem zasady swobody umów, gdyż narzuca stronom sztywne maksymalne terminy płatności.</p> <p>Za płatność powyżej 60 dni mają być naliczane odsetki oraz dodatkowy 1% (to nowe rozwiązanie). Ponadto, jeśli w umowie zostanie ustalony termin płatności powyżej 60 dni, to uważa się że termin wynosi 30 dni (art. 13u.2). Nie bardzo zrozumiałe są zatem relacje tych sankcji, gdyż z jednej strony odsetki mają być</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Rozwiązania uprzywilejowujące MŚP są zgodne z trendem obserwowanym w UE. Mają na celu ochronę słabszych uczestników obrotu, którzy ponoszą największe konsekwencje zatorów płatniczych</p> <p>MPiT rezygnuje ze zmiany polegającej na zwiększaniu rekompensaty o 1% należności</p>

			<p>płatne powyżej 60 dni, ale z drugiej strony wprowadzane jest domniemanie, że termin płatności wynosi 30 dni. Co więcej, istniejące dotychczas wyjątki pozwalające stosować płatność 65 dni (tzw. uzasadnione okoliczności) zostają zakazane w odniesieniu do MŚP.</p>	<p>głównej.</p>
120.	art. 8	Związek Powiatów Polskich	<p>Wskazany przepis pogorszy sytuację jednostek samorządu terytorialnego oraz jej jednostek organizacyjnych. Obecnie obowiązujące przepisy wskazują warunki na jakich może dojść do przedłużenia 30-dniowego terminu zapłaty. W uzasadnieniu projektu wskazano, że termin dłuższy stosowany jest zbyt często ale bez przedstawienia konkretnych danych oraz analizy czy rzeczywiście stanowiło to nadużycie. W uzasadnieniu znalazł się również zapis cyt. „Należy również zauważyć, że podmioty publiczne (w szczególności jednostki sektora finansów publicznych) korzystają z bardziej przewidywalnych, bezpiecznych i trwałych źródeł dochodów (środki budżetowe) niż podmioty prywatne, warunki zaś dostępu do finansowania niejednokrotnie są o wiele atrakcyjniejsze niż w przypadku przedsiębiorców.” – tymczasem sytuacja samorządów bezpośrednio związana jest z transferami środków z budżetu państwa. <u>Postuluje się przywrócenie ust. 3 w art. 8, przywrócenie brzmienia ust. 4</u></p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Obecnie termin zapłaty w przypadku gdy dłużnikiem jest podmiot publiczny wynosi, co do zasady, 30 dni. Strony transakcji mogą ustalić dłuższy termin pod warunkiem, że ustalenie to jest obiektywnie uzasadnione właściwością lub szczególnymi elementami umowy, a termin ten nie przekracza 60 dni.</p> <p>Należy pamiętać, że terminy zapłaty, o których mowa w ustawie, są liczone od dnia dostarczenia towaru lub wykonania usługi i przedstawienia faktury albo rachunku. Nie ma zatem powodu, aby podmioty publiczne zwlekały z zapłatą aż dwa miesiące. Podmioty publicznie jedynie sporadycznie uczestniczą w „łańcuchu” relacji handlowych, w którym uzyskują środki na sfinansowanie zakupów od swoich klientów. Nie ma zatem</p>

				powodu, aby przedsiębiorcy dostarczający do podmiotów publicznych towary lub wykonujące na ich rzecz usługi byli narażeni na zbyt długie terminy zapłaty.
121.	art. 8	Krajowa Rada Doradców Podatkowych	<p>Za pozytywne zmiany należy natomiast uznać m.in. wprowadzenie 30-dniowego terminu płatności dla organów państwowych.</p> <p>Powyższe koresponduje z przepisami zawartymi w dyrektywie 2011/7/UE „co do zasady organy publiczne korzystają z bardziej bezpiecznych, przewidywalnych i trwałych źródeł dochodów niż przedsiębiorstwa. Ponadto warunki dostępu do finansowania w przypadku wielu organów publicznych są o wiele bardziej atrakcyjne niż w przypadku przedsiębiorstw.”</p> <p>Ważne jest również to, że organy państwowe zauważyły, że długie terminy płatności i opóźnienia w płatnościach ze strony organów publicznych za towary i usługi prowadzą do nieuzasadnionych kosztów po stronie przedsiębiorstw. Powyższe rozwiązanie jest działaniem pozytywnym.</p>	Uwaga informacyjna
122.	Art. 8 ust. 5	Polska Izba Przemysłu Chemicznego	<p>Podkreślenia wymaga również okoliczność, iż na tle przepisu art. 8 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych umożliwi się naliczanie odsetek z pominięciem warunku doręczenia faktury. Jest to sprzeczne z brzmieniem art. 1 ust. 1 lit. a) omawianego projektu ustawy, według którego skuteczne doręczenie faktury jest warunkiem koniecznym do wydania nakazu zapłaty. <u>W związku z tym PIPC postuluje, by ustawodawca rozważył uchylenie przepisu art. 8 ust. 5 z ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty lub zmianę brzmienia art. 1 ust. 1 lit a projektowanej ustawy i tym samym doprowadził do wyeliminowania sprzeczności</u></p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Przepis ten obecnie obowiązuje. W ramach nowelizacji proponuje się uchylenie ust. 3 w art. 8 i w związku z tym art. 8 ust. 5 został zmieniony jedynie poprzez skreślenie odesłania do uchylanego ust. 3.</p>

			<u>norm prawnych.</u>	
123.	art. 8	PASMI	PASMI stoi na stanowisku, że niektóre rozwiązania zaproponowane w Projekcie mogą skutkować wystąpieniem dodatkowych ryzyk i obciążeń dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą i będących stronami transakcji handlowych. W szczególności, przez ten pryzmat oceniać należy: wprowadzenie uprzywilejowanej pozycji dla podmiotów leczniczych w zakresie terminów realizacji zobowiązań (art. 10 Projektu). Takie uprzywilejowanie będzie miało negatywny wpływ na działalność podmiotów, które w zasadniczej części swojej działalności opierają się na relacjach handlowych z tymi podmiotami. Tym bardziej, że w uzasadnieniu do Projektu brak jest jakiegokolwiek argumentacji przemawiającej za takim rozwiązaniem.	Wyjaśnienie Projekt nie wprowadza szczególnych przepisów dla podmiotów leczniczych. Przepisy przewidujące możliwość zastosowania maksymalnie 60-dniowego terminu zapłaty dla transakcji, w których dłużnikiem jest podmiot leczniczy, wynikają z art. 4 pkt 4 lit. b dyrektywy 2011/7/UE z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych.
124.	art. 10 ust. 1a.	Prokuratoria Generalna RP	Uzasadnienie dodania omawianego przepisu w żaden sposób nie uwzględnia charakteru kwoty rekompensaty stanowiącej równowartość 40 euro, wręcz jest sprzeczne z celem regulacji wynikającym z Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/7/UE z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych (Dz. U. UE. L. z 2011 r. Nr 48, str. 1 z późn. zm.). Stała kwota rekompensaty nie jest karą pieniężną, a tak zdaje się ją traktować projektodawca. Ma ona stanowić uczciwą rekompensatę za ponoszone przez wierzycieli koszty odzyskiwania należności w związku z opóźnieniami w płatnościach, aby zniechęcić do opóźnień w płatnościach. Nie ma na celu zniwelowania wszystkich kosztów prowadzenia działalności gospodarczej. Koszty odzyskiwania należności powinny obejmować odzyskiwanie kosztów administracyjnych oraz rekompensatę za koszty wewnętrzne poniesione z powodu opóźnień w płatnościach. Ta stała rekompensata powinna mieć na celu	Wyjaśnienie MPiT odstępuje od wprowadzania podwyższonej rekompensaty o 1 % należności głównej w transakcjach handlowych, w których dłużnikiem jest duży przedsiębiorca a wierzycielem MŚP.

			<p>ograniczenie kosztów administracyjnych i wewnętrznych związanych z odzyskiwaniem należności (por. motyw 19 Dyrektywy). W uzasadnieniu nie wskazano także w oparciu o jakie dane, analizy sformułowano tezę, że wysokość odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych aktualnie na poziomie 9,5 % nie uwzględnia ryzyk związanych z uzyskaniem alternatywnego finansowania. Ryzyka immanentnie towarzyszące działalności gospodarczej nie stanowią poniesionych czy ponoszonych kosztów objętych uczciwą rekompensatą w stałej wysokości. Brak jest również jakichkolwiek argumentów wskazujących, że te ryzyka w ogóle powinny być rekompensowane przez te odsetki. W żaden sposób nie wynika to z celu Dyrektywy 2011/7/UE. Przy obecnym poziomie inflacji (ok.1,3%), kosztach korzystania z cudzego kapitału (średnio nieprzekraczający 3%), odsetki za opóźnienie w wysokości 9,5% aż nadto realizują wszelkie funkcje, jakie odsetki powinny spełniać i jakie stawia im Dyrektywa. Żadna bezpieczna inwestycja krótkoterminowa nie jest w stanie zapewnić zysku na poziomie ponad 5%.</p> <p>Odsetki, których wysokość i sposób naliczania określa ustawa o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, są odsetkami za opóźnienie, a nie za zwłokę, czyli zawinione niespełnienie świadczenia pieniężnego w terminie. Domniemane problemy, wynikające z nierównowagi ekonomicznej, niektórych kategorii przedsiębiorców w umownym ustaleniu wysokości odsetek za zwłokę w wysokości wyższej niż odsetki wynikające z ustawy (jak należy przyjąć za opóźnienie w transakcjach handlowych) nie mogą mieć zatem znaczenia dla wysokości stałej kwoty rekompensaty.</p> <p>Również sposób określenia podwyższonej wysokości stałej rekompensaty budzi wątpliwości i spowoduje problemy</p>	
--	--	--	--	--

			<p>praktyczne. Nie wiadomo bowiem czym jest należność główna w rozumieniu tego przepisu. Ustawa o terminach zapłaty w transakcjach handlowych posługuje się pojęciem „świadczenie pieniężne” rozumianym jako określona w umowie odpłatność za dostawę towaru lub wykonaną usługę. Odwołanie się do „należności głównej” jako podstawy naliczenia 1% wskazuje, że jest to coś innego: kwota nie zapłacona, a wymagalna; kwota dochodzona pozwem – jak jednak ją wyliczyć, gdy pozew nie jest wniesiony; kwota odpłatności przewidziana generalnie w umowie stanowiącej transakcję handlową, bez względu w jakiej części doszło do opóźnienia i naliczenia odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych, itp. Brak precyzji w tym zakresie będzie tym bardziej problematyczny, że jednocześnie sąd ma orzekać z urzędu w przedmiocie tak wyliczonej rekompensaty (por. art. 1)b) projektu).</p> <p>Poza tym zróżnicowanie świadczenia należnego wierzycielowi pod względem jego wysokości zależnie wyłącznie od tego, jaki status ma wierzyciel, stanowi naruszenie zasady równości, co może doprowadzić do stwierdzenia niekonstytucyjności tego rozwiązania.</p>	
125.	Art. 10 ust. 1a	Konfederacja Przedsiębiorstw Finansowych	<p>Nieuzasadnione wydaje się jednak różnicowanie pozycji podmiotów z sektora MŚP w stosunku do dużych przedsiębiorców. Z uwagi na fakt, że podmioty niebędące MŚP nie będą dysponowały tym samym wachlarzem uprawnień co MŚP - jak choćby w zakresie prawa powiększenia rekompensaty o równowartość 1% kwoty należności głównej – powstaje pytanie o zgodność tych propozycji z zasadą równego traktowania.</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>MPiT odstępuje od wprowadzania podwyższonej rekompensaty o 1 % należności głównej w transakcjach handlowych, w których dłużnikiem jest duży przedsiębiorca a wierzycielem MŚP.</p>
126.	Art. 10 ust. 1a i 3, art. 11 ust.	Konfederacja Lewiatan	<p>Podwyższanie przysługującej rekompensaty nie wydaje się być rozwiązaniem optymalnym, obecnie część podmiotów nadużywa</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>MPiT odstępuje od wprowadzania</p>

	2 pkt 2		<p>stosowania tej kary (schemat: bardzo niskie kwoty zobowiązania np. kilkadziesiąt PLN, opóźnienie w płatności to 1-2 dni, które wynika np. z późnego doręczenia faktury, przedsiębiorca jest obciążany karą).</p> <p><u>Rozwiązanie:</u> w przypadku proponowanego podwyższenia rekompensaty o dodatkowe 1% należności głównej, aby uniknąć powyżej opisanego nadużywania tej instytucji w sytuacji jednorazowych i wybiórczych opóźnień, należałoby, przykładowo, wprowadzić ograniczenie, że do jej zastosowania dochodziłoby gdy opóźnienie w płatności wynosiłoby powyżej 14 dni od terminu płatności.</p>	<p>podwyższonej rekompensaty o 1 % należności głównej w transakcjach handlowych, w których dłużnikiem jest duży przedsiębiorca a wierzycielem MŚP.</p>
127.	Art. 10 ust. 1a	PCC ROKITA S.A.	<p>Widzimy w tym rozwiązaniu kolejny bardzo pozytywny aspekt omawianej nowelizacji. Konfrontując literalne brzmienie projektowanego art. 10 ust. 1a ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych z uzasadnieniem projektu ustawy zmieniającej, mamy wątpliwości czy 1%, o który powiększa się kwotę należności głównej, powinno się traktować jako zryczałtowaną opłatę niezależnie od okresu przeterminowania płatności, czy jako podwyższenie stopy procentowej odsetek za opóźnienie. Drugą opcję wyraźnie sugeruje uzasadnienie projektu ustawy. Tymczasem literalne brzmienie tego zapisu w projekcie, zgodnie z którym podmiot będzie uprawniony do naliczenia zryczałtowanej opłaty niezależnie od skali zaległości, będzie w naszej ocenie krzywdzące w przypadku gdy ta zaległość będzie niewielka. Taka rekompensata może być pokusą do stosowania nadużyć przez niektóre mniejsze podmioty. Zbyt mała kwota jednak spowoduje brak mobilizacji do egzekwowania opłaty, jak dzieje się to obecnie (40 EUR). Być może zasadne okazałoby się rozważenie możliwości takiego skonstruowania przepisów, aby podwyższona sankcja w praktyce powodowała wzrost stopy procentowej odsetek. Takie rozwiązanie pozwoli uwzględnić skalę gradacji</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>MPiT odstępuje od wprowadzania podwyższonej rekompensaty o 1 % należności głównej w transakcjach handlowych, w których dłużnikiem jest duży przedsiębiorca a wierzycielem MŚP.</p>

			przeterminowania i uniknąć zbyt dotkliwej sankcji przypadku gdy przeterminowanie jest niewielkie, np. kilkudniowe.	
128.	art. 10 ust. 1a	Związek Powiatów Polskich	<p>Zgodnie z dyrektywą 2011/7/UE kwota należna wierzycielowi w związku z opóźnieniem w płatnościach ma stanowić rekompensatę za ponoszone przez wierzycieli koszty odzyskiwania należności w związku z opóźnieniami w płatnościach a nie dodatkowe źródło dochodu. Obecnie przepisy ustawy gwarantują, że wierzycielowi przysługuje również zwrot, w uzasadnionej wysokości, poniesionych kosztów odzyskiwania należności przewyższających kwotę 40 euro.</p> <p>W przypadku wprowadzenia zmiany przy transakcjach o znacznej wartości nawet jednodniowe opóźnienie w terminie zapłaty będzie rodziło skutki dużo dalej idące niż faktyczne koszty dochodzenia roszczenia przez wierzyciela.</p> <p>Oceniając całokształt zaproponowanych regulacji można odnieść wrażenie, że projektodawca zatracił poczucie równowagi pomiędzy ochroną interesów podmiotów publicznych a ich kontrahentów, zwłaszcza że przewidziany system będzie działał tylko w jedną stronę. Proponuje się skreślenie przepisu.</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>MPiT odstępuje od wprowadzania podwyższonej rekompensaty o 1 % należności głównej w transakcjach handlowych, w których dłużnikiem jest duży przedsiębiorca a wierzycielem MŚP.</p>
129.	Art. 10 ust. 4	Polski Związek Zarządzania Wierzytelnościami	<p>Wątpliwości PZZW budzi regulacja proponowana w dodanym art. 10 ust. 4 u.t.z.h. Sam fakt kumulowania roszczeń z tytułu art. 10 ust. 1 u.t.z.h. przez wierzyciela pierwotnego nie wpływa na ich zasadność, ani nie uniemożliwia mu dochodzenia rekompensaty w pełnej wysokości od każdej z transakcji handlowych. W opinii PZZW bezzasadnym jest zatem wprowadzenie takiego ograniczenia do podmiotu, który nabył wierzytelności. Należy bowiem wskazać, że rekompensata z art. 10 ust. 1 u.t.z.h. ma nie tylko charakter odszkodowawczy, ale również dyscyplinujący. Rozwiązania zawarte w u.t.z.h. mają co do zasady nie tylko naprawiać szkodę wyrządzoną przez spóźnionego dłużnika, ale przede wszystkim działać na dłużników w sposób prewencyjny. Jeżeli podmiot</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Przyznanie wierzycielowi wtórnemu (cesjonariuszowi) jednej rekompensaty z tytułu dochodzenia wielu wymagalnych należności od tego samego dłużnika, odpowiada praktyce dochodzenia tych należności łącznie, a więc przy pomocy tych samych czynności, bez konieczności ponoszenia zwielokrotnionych kosztów.</p> <p>Projektowany przepis art. 10 ust.</p>

		<p>funkcjonujący w obrocie gospodarczym zawiera znaczną liczbę transakcji i w każdej z nich uiszcza należność po terminie zapłaty lub nie uiszcza jej wcale, nie można zgodzić się ze stanowiskiem autorów Projektu w zakresie nadmiernie negatywnego charakteru konsekwencji dla dłużnika.</p> <p>W opinii PZZW nie zachodzi żadna okoliczność uzasadniająca wprowadzenie rozwiązań łagodzących skutki opóźnienia w płatnościach dla dłużników. Jak słusznie zauważono w uzasadnieniu, stanowisko to wynika wprost z ustawy i zostało potwierdzone wieloletnim dorobkiem doktryny i orzecznictwa.</p> <p>Należy również podkreślić w jakim celu tworzone i zbywane są pakiety wierzytelności. Powstanie roszczenia o zapłatę rekompensaty jest uwarunkowane tym, czy dłużnik dopuści do powstania opóźnienia. Nie sposób zarzucić złej woli wierzycielowi, który zamiast wytaczać odrębne powództwo o rekompensatę od każdej transakcji handlowej, w celu usprawnienia procesu windykacji oraz ze względu na ekonomikę procesu sądowego czeka aż kwota rekompensaty osiągnie określoną wartość. Dłużnik przez cały ten czas ma możliwość wykonania swojego zobowiązania.</p> <p>Brak jest również podstaw do uznania za sprzeczne z zasadami społecznymi późniejszego zbycia pakietu wierzytelności pomiotom wyspecjalizowanym w działalności windykacyjnej, skoro są one w stanie skuteczniej i sprawniej doprowadzić do zapłaty długu. W tym stanie rzeczy, drastyczne ograniczenie rekompensaty za koszty odzyskiwania należności pozostaje bezzasadne i niesie za sobą poważne konsekwencje dla wierzycieli pierwotnych.</p> <p>Szczególną konsternację budzi uznanie przez autora Projektu kierowania spraw o rekompensatę na drogę postępowania sądowego za nadużycie prawa i działania nadmiernie uciążliwe dla dłużnika. PZZW ponownie wskazuje, że powstanie</p>	<p>4 stanowi wyważenie interesów pierwotnego dłużnika i wtórnego wierzyciela należności z transakcji handlowej.</p>
--	--	--	---

		<p>roszczenia o zwrot kosztów odzyskiwania należności w wysokości zryczałtowanej lub pełnej jest zależne wyłącznie od opóźnień w płatności po stronie dłużnika. Tworzenie pakietów wierzytelności wymagalnych z art. 10 ust. 1 u.t.z.h od jednego dłużnika nie jest działaniem sprzecznym z zasadami współzycia społecznego i nie prowadzi do jego nadmiernego pokrzywdzenia. Treść art. 10 ust. 1 u.t.z.h. wskazuje wręcz, że równowartość kwoty 40 € przysługuje wierzycielowi od dłużnika bez wezwania. W tym stanie rzeczy, dłużnik który uchybił terminowi zapłaty winien samodzielnie ustalić w jakiej wysokości wierzycielowi przysługuje rekompensata, a następnie zapłacić ją bez wezwania. W opinii PZZW takie właśnie zachowania dłużników winny być promowane. Projekt zakłada jednak wprowadzenie sytuacji odwrotnej, w której wierzyciele nie będą mogli skutecznie zbyć pakietu swoich wierzytelności z uwagi na ich bezwartościowy na rynku charakter.</p> <p>Autor Projektu zdaje się pomijać, że wprowadzenie ww. przepisu będzie skutkowało bezpodstawnym różnicowaniem podmiotów funkcjonujących w przestrzeni gospodarczej, ze względu na ich przedmiot działalności lub stosunek prawny łączący z dłużnikiem.</p> <p>Na marginesie należy wskazać, że faktyczne zniwelowanie rekompensaty za koszty odzyskiwania należności, które może odzyskać nabywca pakietu wierzytelności, drastycznie zmniejszy atrakcyjność i cenę takich wierzytelności na rynku. W konsekwencji, podmioty niewyspecjalizowane w windykacji polubownej i sądowej będą zmuszone samodzielnie dochodzić roszczeń, skutkiem czego wszelkie korzyści wynikające z uproszczenia procedury w postępowaniu nakazowym o niskiej WPS, znikną z powodu zwiększenia ilości spraw sądowych wywołanych proponowaną zmianą.</p> <p>Wskazana w uzasadnieniu skrajna sytuacja, w której suma</p>	
--	--	---	--

			<p>rekompensat z art. 10 ust. 1 u.t.z.h. przysługujących dużemu podmiotowi świadczącemu usługi okresowe, przekracza wartość sumy należności głównych może nastąpić wyłącznie w przypadku zawarcia pomiędzy stronami wielu odrębnych transakcji handlowych o jednostkowej wartości nieprzekraczającej 40 euro. W takiej sytuacji dłużnik zachowujący należyłą staranność może alternatywnie nie dopuścić do powstania zaległości lub zapłacić rekompensatę przed jej zbyciem na rzecz wierzyciela wtórnego. Wskazując na poczucie sprawiedliwości autor Projektu winien przede wszystkim mieć na uwadze to, że w zakresie regulowanym przepisami u.t.z.h. wymaga ono przede wszystkim dotrzymywania zawartych umów, w szczególności terminowych płatności.</p> <p>Z tego powodu PZZW nie może poprzeć propozycji nowego art. 10 ust. 4 u.t.z.h. i sugeruje usunięcie go z Projektu oraz dostosowanie przepisów z nim związanych.</p> <p>Niezależnie od powyższego należy wskazać, że według literalnej wykładni proponowanej treści art. 10 ust. 4 u.t.z.h., przepis nie będzie miał zastosowania do pakietów wierzytelności z tytułu art. 10 ust. 1 u.t.z.h. powstałych z więcej niż jednej transakcji handlowej. Zgodnie bowiem z proponowanym przepisem ust. 4, wierzycielowi wtórnemu będzie wciąż przysługiwała jedna rekompensata od wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tej samej transakcji handlowej.</p> <p>Jeżeli zatem pomiędzy stronami będą zawierane transakcje handlowe (nawet o niewielkiej wartości jednostkowej, jednak w znacznej liczbie), w żaden sposób nie pozwoli to na osiągnięcie celów wskazanych w uzasadnieniu Projektu.</p>	
130.	Art. 10 ust. 4	Prokuratoria Generalna RP	<p>Projektowana regulacja nie może zrealizować, w założeniu słusznego celu, jaki przyświeca projektodawcy. Opiera się bowiem na nieuprawnionym założeniu, że przeniesienie na osobę</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Przyznanie wierzycielowi wtórnemu (cesjonariuszowi) jednej</p>

			<p>trzecią świadczenia pieniężnego lub jego części nastąpi zawsze przed powstaniem obowiązku dłużnika zapłaty kwoty stałej rekompensaty, a przelew nie obejmuje wierzytelności z tytułu stałej kwoty rekompensaty. Tymczasem w praktyce raczej nie sprzedaje się pakietami niewymagalnych wierzytelności, zaś obowiązek zapłaty kwoty, o której mowa w art. 10 ust. 1 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych powstaje i jest wymagalny od dnia nabycia przez wierzyciela uprawnienia do odsetek, o których mowa w art. 7 ust. 1 oraz art. 8 ust. 1, co następuje z reguły w związku z niespłaceniem wymagalnego świadczenia pieniężnego. Dokonując zatem przelewu pakietów wymagalnych wierzytelności, wierzyciel musiałby zastrzec, że przelew nie obejmuje wymagalnej kwoty stałej rekompensaty (por. art. 509 § 2 k.c.). Jeżeli jednak takie zastrzeżenia nie zostało uczynione, pozbawienie cesjonariusza prawa dochodzenia nabytej przez niego wierzytelności do wielu stałych kwot rekompensaty stanowić będzie wyłączenie, niedopuszczalnej bez słusznego odszkodowania.</p> <p>Poza tym przepis w żaden sposób nie uwzględnia faktu, że przedmiotem przelewu mogą być wyłącznie wierzytelności z tytułu niezapłaconej kwoty stałej rekompensaty.</p>	<p>rekompensaty z tytułu dochodzenia wielu wymagalnych należności od tego samego dłużnika, odpowiada praktyce dochodzenia tych należności łącznie, a więc przy pomocy tych samych czynności, bez konieczności ponoszenia zwielokrotnionych kosztów.</p> <p>Projektowany przepis art. 10 ust. 4 stanowi wyważenie interesów pierwotnego dłużnika i wtórnego wierzyciela należności z transakcji handlowej.</p>
131.	art. 10 ust. 4	Polski Związek Pracodawców Budownictwa	<p>Projekt wprowadzając art. 10 ust. 4 ogranicza wprost możliwość sztucznego dzielenia wierzytelności wynikających z jednego stosunku zobowiązaniowego w celu uzyskania wielokrotnego zwrotu kosztów odzyskiwania należności, w przypadku przeniesienia na inną osobę wierzytelności; rozwiązania należy oceniać pozytywnie przede wszystkim z tego względu, iż sankcjonuje ono wykształcającą się dopiero praktykę sądów powszechnych w których sądy przyznają wierzycielom jednokrotnie koszty odzyskiwania należności, nawet jeżeli w wyniku realizacji jednego stosunku zobowiązaniowego (zamówieniem, umową) sporządzonych zostało kilka faktur,</p>	Uwaga informacyjna

		<p>nieopłaconych w terminie. Początkowo sądy przyjmowały, że od każdej nieopłaconej w terminie faktury należny jest wierzycielowi zwrot kosztów odzyskiwania należności.</p> <p>Projekt wprowadza definicję dużego przedsiębiorcy (<i>przedsiębiorca niebędący mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą ani średnim przedsiębiorcą w rozumieniu rozporządzenia nr 651/2014</i>) z czym powiązano dodatkowe obowiązki „dużego przedsiębiorcy” w kontekście zawieranych umów; mianowicie, duży przedsiębiorca zobowiązany jest do poinformowania w umowie drugiej strony transakcji o posiadaniu przez siebie statusu dużego przedsiębiorcy.</p> <p>Projekt wprowadza możliwość odstąpienia przez wierzyciela od umowy w której zastrzeżony został termin zapłaty dłuższy niż 120 dni od dnia doręczenia faktury, co należy oceniać pozytywnie – wydłużenie okresu płatności do 120 dni w każdej sytuacji powinno być traktowane jako nadużycie pozycji jednej ze stron stosunku zobowiązaniowego.</p> <p><u>Negatywnie należy ocenić kolejne obowiązki informacyjne projektowanej ustawy poprzez wprowadzenie do ustawy o terminach (...) art. 13a nakładającego na przedsiębiorców kolejne obowiązki informacyjne, niczym nieuzasadnione – nie znajduje uzasadnienia nakładanie na przedsiębiorców dodatkowego obowiązku informowania Ministra Finansów poprzez coroczne sprawozdanie zawierająca informacje o:</u></p> <p>wartości należności z tytułu transakcji handlowych otrzymanych w ciągu roku w terminie:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) do 30 dnia, b) powyżej 30 dnia do 60 dnia, c) powyżej 60 dnia do 120 dnia, d) powyżej 120 dnia 	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Obowiązek będzie dotyczył tylko największych przedsiębiorców, a koszt sporządzenia sprawozdania będzie marginalny w stosunku do skali działalności. Z kolei korzyści z jawności raportów będzie czerpał cały rynek.</p> <p>W przepisach zaproponowano, aby przedsiębiorcy pierwsze sprawozdanie składali za rok 2020 r.</p>
--	--	---	--

			<ul style="list-style-type: none"> – liczonym od dnia doręczenia faktury lub rachunku potwierdzających dostawę towaru lub wykonania usługi; 3) wartość zobowiązań z tytułu transakcji handlowych uregulowanych w ciągu roku w terminie: <ul style="list-style-type: none"> a) do 30 dnia, b) powyżej 30 dnia do 60 dnia, c) powyżej 60 dnia do 120 dnia, d) powyżej 120 dnia – liczonym od dnia doręczenia faktury lub rachunku potwierdzających dostawę towaru lub wykonania usługi; 4) wartość należności z tytułu transakcji handlowych nieotrzymanych w danym roku w terminie umownym oraz udział procentowy tych należności w całkowitej wartości należności z tytułu transakcji handlowych w danym roku; 5) wartość zobowiązań z tytułu transakcji handlowych nieuregulowanych w danym roku w terminie umownym oraz udział procentowy tych zobowiązań w całkowitej wartości zobowiązań z tytułu transakcji handlowych w danym roku. <p>W szczególności, że zgodnie z projektowanym art. 13a ust. 3 sprawozdania mają być publikowane na stronie Ministerstwa. Publikowanie tego typu informacji może negatywnie wpłynąć na prowadzenie przez przedsiębiorców działalności gospodarczej, a dane uzyskiwane w ten sposób przez podmioty trzecie może prowadzić do wykorzystywania ich w sposób niezgodny z przeznaczeniem i jednocześnie wpływać na ochronę konkurencji oraz naruszanie tajemnicy przedsiębiorstwa. Tego typu dane nie powinny być upubliczniane i brak jest uzasadnienia dla ich</p>	
--	--	--	---	--

			<p>publikacji. Ponadto, w przypadku przedsiębiorców prowadzących liczne rozliczenia, konieczne będzie poniesienie dużych kosztów niezbędnych do rzetelnego przeanalizowanie danych wszystkich transakcji i sporządzenia sprawozdania.</p> <p>Za nierzetelne wywiązanie się z powyższych obowiązków, projekt przewiduje kary grzywny wobec kierowników/pracowników odpowiedzialnych za raportowanie, zaś w stosunku do podmiotu zobowiązanego do raportowania również karę administracyjną w wysokości 5% nieuregulowanych w danym roku w terminie umownych zobowiązań, co jest kompletnie nieuzasadnione, w szczególności w kontekście i tak już szerokiego zakresu nałożonych na przedsiębiorców obowiązków informacyjno-sprawozdawczych oraz ilości danin zasilających budżet państwa (kara administracyjna wg projektu ma stanowić dochód budżetu państwa).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Sankcja jest konieczna w celu zapewnienia skuteczności regulacji.</p>
132.	art. 10 ust. 6 lit. a	Polska Izba Przemysłu Chemicznego	<p>Zapisy projektu nowelizacji co do zasady będą regulować rozrachunki z podmiotami krajowymi. Obecnie powszechną praktyką jest naliczanie terminów płatności od daty wystawienia faktury, a nie jej doręczenia. W całym dokumencie termin płatności jest liczony „od dnia spełnienia swojego świadczenia i doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku”. Wobec tego czy w przypadku art. 10 ust. 6 lit. a naliczanie terminów płatności również będzie liczone „od dnia spełnienia swojego świadczenia i doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku”?</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Obecna ustawa jak i jej projektowane brzmienie posługują się jednolitym terminem „doręczenia faktury”, jednak w związku ze zgłoszonymi uwagami zaproponowano, aby w raportach dotyczących praktyk płatniczych przedsiębiorcy sprawozdawali o terminach otrzymania należności i regulowania zobowiązań liczonych od dnia wystawienia faktury.</p>

133.	art. 10 ust. 6 lit. c projektu ustawy	Izba Gospodarcza Gazownictwa (Gascontrol Polska Sp. z o.o.)	<p>Proponuje się usunięcie zapisu.</p> <p>Proponowane rozwiązanie wydaje się stać w sprzeczności z ideą nowelizacji, ponieważ utrudnia dochodzenie należności. Zgodnie z utrwalonym poglądem doktryny kwoty rekompensaty, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy są naliczane do każdego świadczenia pieniężnego (każdej faktury) oddzielnie. Przedsiębiorca posiadający kilka wierzytelności w stosunku do jednego dłużnika ma prawo scedować te wierzytelności na rzecz firmy windykacyjnej zamiast samemu dochodzić tych należności na drodze sądowej. Wprowadzenie proponowanych zmian tak naprawdę ograniczy możliwość scedowania tych wierzytelności na rzecz firm windykacyjnych. Może to zniechęcić przedsiębiorców-wierzycieli do dochodzenia należności co jest sprzeczne z zamysłem nowelizacji, która to ma zniechęcić dłużników do unikania zapłaty w terminie, a nie wierzycieli do wstrzymywania się z dochodzeniem należności.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Przyznanie wierzycielowi wtórnemu (cesjonariuszowi) jednej rekompensaty z tytułu dochodzenia wielu wymagalnych należności od tego samego dłużnika, odpowiada praktyce dochodzenia tych należności łącznie, a więc przy pomocy tych samych czynności, bez konieczności ponoszenia zwielokrotnionych kosztów.</p> <p>Projektowany przepis art. 10 ust. 4 stanowi wyważenie interesów pierwotnego dłużnika i wtórnego wierzyciela należności z transakcji handlowej.</p>
134.	Art. 11a	Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji	<p>Krytycznie należy się odnieść do projektowanego przeniesienia na dłużnika ciężaru dowodu, że termin zapłaty ustalony w umowie jest rażąco nieuczciwy wobec wierzyciela. Niniejsza regulacja stanowi odstępstwo od zasady przewidzianej w art. 6 k.c. Zdecydowanie pogarsza sytuację dłużnika, jako że jest on zmuszony udowodnić okoliczność negatywną. Nie bez znaczenia pozostaje niemożność zdefiniowania przez ustawodawcę rażąco nieuczciwych postanowień umownych. Prawodawca posługuje się zwrotami nieostrymi, które mogą być odmiennie rozumiane, a proponowany katalog okoliczności, które należy brać pod uwagę przy dokonywaniu oceny postanowień umownych, jest otwarty.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Zaproponowano, aby na dłużniku spoczywał ciężar dowodu, że termin zapłaty nie jest rażąco nieuczciwy wobec wierzyciela, tylko wtedy, gdy termin zapłaty był dłuższy niż 60 dni.</p> <p>Zmiana ciężaru dowodu przyczyni się do zwalczania patologii występującej w gospodarce – ustalania nadmiernie wydłużonych</p>

				terminów.
135.	Art. 11a ust. 1	Polska Izba Spedycji i logistyki	<p>PISiL proponuje zmianę art. 10 pkt. 8 projektu poprzez dodanie w art. 11a ust. 1 ustawy o terminach z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 684 oraz z 2018 r. poz. 650) pkt. 4) o następującej treści:</p> <p><i>„4) jeśli wierzyciel wykonuje umowę z uwagi na specyfikę umowy przy pomocy podwykonawcy lub podwykonawców, a terminy zapłaty wiążące wierzyciela z podwykonawcą lub podwykonawcami są krótsze od terminów zapłaty wiążących wierzyciela z dłużnikiem.”</i></p> <p><u>Uzasadnienie:</u></p> <p>Nie ulega wątpliwości, że zaproponowane w Projekcie poszerzenie przykładowego katalogu okoliczności branż pod uwagę przy dokonywaniu oceny czy postanowienia umowne są rażąco nieuczciwe wobec wierzyciela stanowi zmianę idącą w dobrym kierunku, wyznaczającą pewne kierunki wykładni. Zaproponowana w niniejszych uwagach zmiana, ma na celu dalsze doprecyzowanie ww. przepisu, poprzez dodanie okoliczności związanych z terminami zapłaty wiążącymi wierzyciela z podwykonawcą lub podwykonawcami, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji gdy powyższe terminy zapłaty są krótsze niż terminy zapłaty wiążące wierzyciela z dłużnikiem. Wprowadzenie powyższej zmiany może mieć pozytywny wpływ na ograniczanie zatorów płatniczych w branżach, w których dochodzi do częstego posługiwania się podwykonawcami (np. branża spedycyjno – logistyczna, branża budowlana). W ww. gałęziach gospodarki dochodzi często do transakcji asymetrycznych, w których podmiot o silniejszej pozycji na rynku narzuca spedytorowi niewspółmiernie długie terminy zapłaty (np. 90 dni). Bardzo często natomiast spedytor nie jest w stanie wynegocjować analogicznych terminów ze</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Zgodnie z obowiązującymi przepisami oceny, czy postanowienia umowne są rażąco nieuczciwe wobec wierzyciela dokonuje się biorąc pod uwagę rażące odstępstwa od dobrych praktyk handlowych, które naruszają zasadę działania w dobrej wierze i zasadę rzetelności. W ocenie MPiT postulat PISiL mieści się w ww. przesłance. Należy zauważyć, że każda branża ma swoją specyfikę i przesłanki powinny być sformułowane ogólnie.</p>

			swoimi podwykonawcami (np. armatorami). Skutkiem powyższego jest sytuacja, w której - w najlepszym wypadku - spedytor reguluje swoje zobowiązania wobec podwykonawców pomimo nieotrzymania zapłaty od swojego zleceniodawcy, w najgorszym zaś opóźnia się z uregulowaniem zobowiązań wobec podwykonawcy do czasu otrzymania wynagrodzenia od swojego zleceniodawcy. Powyższe praktyki prowadzą do pogłębiania się zatorów płatniczych w branży spedycyjno – logistycznej i pogarszania się płynności u przedsiębiorców spedycyjnych.	
136.	art. 11a	NBP	W pkt 8, w nowym brzmieniu art. 11a ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, kolejność przepisów ust. 2 i 3 należałoby, w ocenie NBP, odwrócić. Ponadto proponujemy ust. 3 nadać brzmienie: „3. Wierzyciel może żądać ustalenia, że termin zapłaty był rażąco nieuczciwy w terminie trzech lat od dnia, w którym umowa została wykonana”. W ust. 5 po wyrazie „bieg” należy dodać wyraz „terminu”, a użyte dalej wyrazy „od daty terminu zapłaty ustalonej zgodnie” zastąpić wyrazami „od dnia terminu zapłaty ustalonego zgodnie”. Zwracamy również uwagę na niejasność sformułowania ust. 6.	Uwagi będą przedmiotem komisji prawniczej.
137.	art. 11a	Prokuratoria Generalna RP	Wątpliwości budzi celowość i efektywność rozwiązań przyjętych w art. 11a ust. 2-6. Nie negując potrzeby wprowadzenia ułatwień dowodowych, nie wydaje się aby przerzucenie ciężaru dowodowego było najlepszym środkiem do osiągnięcia celu. Nadal bowiem wierzyciel musi w procesie sformułować twierdzenie, że termin ten jest rażąco nieuczciwy. Tymczasem analiza dotychczasowego brzmienia ustawy w kontekście celów postawionych przez Dyrektywę zdają się wskazywać, że aktualnie kwestia, czy ustalone w umowie terminy zapłaty dłuższe niż wskazane w ustawie powinna podlegać badaniu z	Wyjaśnienie Doktryna i orzecznictwo w obszarze procedury cywilnej stoją na stanowisku, że wytoczenie powództwa o ustalenie jest możliwe tylko wtedy, gdy nie istnieje możliwość wytoczenia powództwa o świadczenie, albo o ukształtowanie

		<p>urzędu przez sąd, bez konieczności podnoszenia zarzutów w tym przedmiocie przez powoda. Natomiast wprowadzana regulacja zdaje się wskazywać na coś przeciwnego, a wystarczyłoby wprowadzić przepis wskazujący, że domniemuje się, iż ustalenie w umowie dłuższych terminów niż wynikające z określonych przepisów, jest rażąco nieuczciwe wobec wierzyciela. W takiej sytuacji, dłużnik chcąc obalić domniemanie musiałby wykazać, że jest inaczej, a sąd każdorazowo byłby związany w pewien sposób domniemaniem.</p> <p>Zbędne jest także kreowanie swoistego roszczenia procesowego o ustalenie w art. 11a ust. 3. W obecnym stanie prawnym wierzyciel może wystąpić z takim żądaniem na podstawie art. 189 k.p.c. Proponowany przepis spowoduje tylko wątpliwości, czy kwestia ta może być badana przesłankowo w innym postępowaniu np. o zapłatę odsetek za opóźnienie, skoro wprowadzono specjalne roszczenie w tym przedmiocie.</p> <p>Także wskazanie początku terminu, na wystąpienie z takim roszczeniem budzi wątpliwości. Transakcja handlowa jest umową wzajemną, a zatem wykonanie umowy może być oceniane z punktu widzenia każdej ze stron odrębnie. Nie wiadomo też, czy chodzi o wykonanie umowy w całości, czy też w zakresie świadczenia, którego termin zapłaty został ustalony w sposób rażąco nieuczciwy. Należy pamiętać, że strony w umowie mogą określać różne terminy zapłaty poszczególnych świadczeń pieniężnych, a tylko niektóre z nich mogą być rażąco nieuczciwe.</p> <p>Nie wydaje się, żeby dobrym rozwiązaniem było wprowadzenie w art. 11a ust. 4 generalnego zakazu zrzeczenia się roszczenia o ustalenie. Nie wiadomo, o jakie zrzeczenie się chodzi – czy powód cofając roszczenie o ustalenie nie może zrzec się roszczenia? Poza tym strony chcąc w ugodzie uregulować</p>	<p>stosunku prawnego lub prawa (por. np. orz. SN z 19.10.1959 r., 4 CR 537/58, NP 1960, Nr 9, s. 1229; zob. wyr. SN z 20.10.1970 r., II CR 190/70, wyr. SN z 5.9.2012 r., IV CSK 589/11 albo np. „Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz”, red. Andrzej Zieliński, Warszawa 2017). Stąd też, jeśli wierzyciel chciałby ustalić, że pewne postanowienia umowne (w tym w szczególności postanowienia umowne związane z terminem zapłaty) są rażąco nieuczciwe, a równoległe miałyby możliwość dochodzenia związanych z tą umową roszczeń o zapłatę (np. zaległych odsetek), wówczas powinien skorzystać z uprawnień kreowanych projektowanym art. 11a ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych i ustalić istnienie ww. faktów prawotwórczych w ramach procesu o zapłatę.</p> <p>Ponadto, zaproponowano, aby na dłużniku spoczywał ciężar dowodu, że termin zapłaty nie jest rażąco nieuczciwy wobec wierzyciela, tylko wtedy, gdy termin zapłaty był dłuższy niż 60 dni.</p>
--	--	---	--

		<p>wzajemne stosunki nie mogłyby swoimi oświadczeniami objąć tej kwestii, choć taka ugoda byłaby dla nich korzystna.</p> <p>Przepis art. 11a ust. 5 spowoduje ogromne problemy praktyczne. Nie ma podstaw, aby przyjąć, że nie dotyczy on odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych dochodzonych w procesie o zapłatę, a nie o ustalenie, a zatem nie wiadomo kiedy jest dzień ustalenia, że termin zapłaty był rażąco nieuczciwy wobec wierzyciela, gdy sąd to ustalenie czyni wyłącznie przesłankowo. Nie wydaje się, aby wydłużanie terminów przedawnienia, wprowadzanie odrębnych regulacji dla poszczególnych świadczeń wynikających z umowy zawartej w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą służyło obrotowi gospodarczemu, skoro tylko wydłuża okres stanu niepewności między kontrahentami. Problemy określenia okresu, o którym mowa w ustępie 5 przełożą się na problemy w stosowaniu ustępu 6. Trudno przy tym dostrzec cel zerwania z zasadą obowiązującą na gruncie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, że odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych przysługują tylko od świadczenia pieniężnego stanowiącego odpłatność za dostawę towaru lub wykonanie usługi.</p> <p>W jednej transakcji handlowej konkretny podmiot jest wierzycielem w zakresie świadczenia pieniężnego, ale w innej już jest dłużnikiem i poszczególne rozwiązania powinny uwzględniać interesy każdej ze stron, a nie zakładać, że tylko duże podmioty, zdolne do narzucenia niekorzystnych dla kontrahentów rozwiązań, są dłużnikami w zakresie świadczeń pieniężnych. Postuluje się rezygnację z rozwiązań przewidzianych w art. 11a ust. 2-6, a wprowadzenie domniemania, że ustalony w umowie dłuższy termin zapłaty niż 30 lub 60 dni w poszczególnych przypadkach jest rażąco</p>	
--	--	--	--

			nieuczciwy. Pozwoli to zrealizować cele wskazane w uzasadnieniu, a nie będzie niekorzystnie wpływać na system prawny i generować dalszych problemów, które i tak bardzo licznie występują na gruncie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych.	
138.	art. 13 ust. 1	Sąd Najwyższy	Unormowanie art. 13 ust. 1 stanowi ustawowe <i>superfluum</i> , powtarzając w istocie normę zawartą w art. 56 k.c., mocą której czynność prawna wywołuje nie tylko skutki w niej wskazane, lecz także te wyrażone w ustawie.	Wyjaśnienie Przepis art. 13 ust. 1 znajduje się w obowiązującej ustawie.
139.	art. 13 ust. 2 pkt 2	Prokuratoria Generalna RP	Niezrozumiałe jest zastąpienie terminu wskazanego w umowie, w której maksymalny termin zapłaty nie może przekraczać 60 dni (art. 7 ust. 2a), terminem 30 dni, skoro strony mogły umówić się na termin dłuższy (60 dni). Poza tym to rozwiązanie jest sprzeczne z rozwiązaniem przyjętym w art. 7 ust. 3, który wprost wskazuje, że ustalenie terminu z naruszeniem art. 7 ust. 2a pozwala wierzycielowi naliczać odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych dopiero po upływie 60 dni, a nie 30.	Uwaga uwzględniona
140.	Art. 13 ust. 2	Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji	Art. 13 ust. 2 projektowanej ustawy nakazujący liczyć termin zapłaty od daty doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi zupelnie pomija art. 9 ustawy wyznaczający inny moment obliczania terminu zapłaty w przypadku zastrzeżenia w umowie zbadania towaru lub usługi celem potwierdzenia jej zgodności z umową. Analogiczna uwaga dotyczy art. 13a ust. 2 pkt 2 i 3.	Wyjaśnienie Art. 9 znajdzie zastosowanie także w przypadku stosowania przywołanych przepisów.

141.	art. 13a-13d	Pracodawcy RP	<p>Zaproponowano również, aby najwięksi podatnicy byli obowiązani do ujawniania swoich praktyk płatniczych przy rocznych sprawozdaniach. Pracodawcy RP zwracają uwagę, iż funkcjonujący od 1 lipca 2016 r. na mocy art. 193a Ordynacji podatkowej obowiązek bieżącego składania raportów z ksiąg i dokumentów księgowych (Jednolity Plik Kontrolny) powinien dostarczać administracji wszelkich informacji nt. dokonywanych przez podatników płatności. W przypadku jednak, gdyby obecnie funkcjonujący system JPK nie dawał możliwości generowania raportów nt. praktyk płatniczych przedsiębiorców, to należy dążyć do odpowiedniego zmodernizowania systemu w celu poprawienia jego efektywności. Do tego czasu, a przynajmniej w pierwszym roku obowiązywania nowych przepisów, Pracodawcy RP postulują odstąpienie od nakładania ujętej w projektowanym art. 13b ust. 1 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych sankcji na osobę odpowiedzialną za przekazanie sprawozdania. Wynika to z faktu, iż przedsiębiorcy już teraz mierzą się z ogromną ilością obowiązków informacyjno-sprawozdawczych, których mnogość jest uciążliwa i utrudnia prowadzenie działalności. Przedsiębiorcy muszą zatem mieć czas na dostosowanie się do nowych obowiązków.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Obowiązek będzie dotyczył tylko największych przedsiębiorców, koszt sporządzenia sprawozdania będzie marginalny w stosunku do skali działalności. Z kolei korzyści z jawności raportów będzie czerpał cały rynek.</p> <p>W przepisach zaproponowano, aby przedsiębiorcy pierwsze sprawozdanie składali za rok 2020 r.</p>
142.		Imperial Tobacco Polska S.A.	<p>1) Wnioskujemy o wykreślenie z projektu art. 13a ust.1. Przedsiębiorstwa, których roczny obrót przekracza 50 mln EUR, będą musiały corocznie przesyłać Ministrowi Finansów sprawozdanie o stosowanych terminach płatności w transakcjach handlowych. Według naszej opinii jest to dodatkowy obowiązek formalny i administracyjny dla przedsiębiorstw, który zwiększa niepotrzebną tzw. biurokrację.</p> <p>2) Wprowadzona ma zostać sankcja karno-administracyjna z art. 13d. Ma być w wysokości do</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Obowiązek raportowy będzie dotyczył tylko największych przedsiębiorców, koszt sporządzenia sprawozdania będzie marginalny w stosunku do skali działalności. Z kolei korzyści z jawności raportów będzie czerpał cały rynek.</p> <p>W przepisach zaproponowano, aby przedsiębiorcy pierwsze</p>

			<p>5% nieuregulowanych w danym roku - w terminie umownym - zobowiązań, w przypadku gdy w danym roku wartość nieuregulowanych w terminie umownym zobowiązań z tytułu transakcji handlowych stanowi co najmniej dwukrotność nieotrzymanych w terminie umownym należności z tytułu transakcji handlowych. Stoimy na stanowisku, że taka kara jest dodatkowym i nieuzasadnionym ekonomicznie obciążeniem dla przedsiębiorstw.</p>	<p>sprawozdanie składali za rok 2020 r.</p> <p>Ponadto zmodyfikowano przepisy w zakresie kar administracyjnych. Kara będzie nakładana przez Prezesa UOKiK, po przeprowadzeniu postępowania, na podmioty, które nadmiernie opóźniają się ze spłatą zobowiązań.</p>
143.	art. 13a	Związek Przedsiębiorców i Pracodawców	<p>Jednocześnie, jednym z istotniejszych elementów projektu jest wprowadzenie obowiązku składania sprawozdań o stosowanych terminach zapłaty przez przedsiębiorców będących podatnikami, o których mowa w art. 27b ust. 2 ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych, a zatem podatkowymi grupami kapitałowymi, czy też podatnikami, u których wartość przychodu uzyskana w roku podatkowym przekroczyła równowartość 50 mln euro. Realna wartość tychże sprawozdań ujawnia się całkowicie w części projektu poświęconej sankcjom za notoryczne nadużywanie przewagi ekonomicznej i generowanie zatorów płatniczych. Kary takie miałyby charakter finansowy i obciążałyby przedsiębiorców zobowiązanych do publikowania sprawozdań o stosowanych terminach zapłaty, w przypadku których wartość nieuregulowanych w terminie umownym zobowiązań z tytułu transakcji handlowych stanowi co najmniej dwukrotność nieotrzymanych w terminie umownym należności z tytułu transakcji handlowych. W zakresie tej regulacji, powziąć pewną wątpliwość. Kara finansowa ma wynosić maksymalnie 5 proc. nieuregulowanych w danym roku w terminie umownym zobowiązań, a zatem w przypadku dużych podmiotów nie będą to bardzo dotkliwe sumy (w przypadku podmiotu, który nie</p>	<p>Uwaga uwzględniona poprzez zmianę przepisów w zakresie kar administracyjnych. Kara będzie nakładana przez Prezesa UOKiK, po przeprowadzeniu postępowania, na podmioty, które nadmiernie opóźniają się ze spłatą zobowiązań. Wysokość kar będzie proporcjonalna do wysokości i skali czasowej zatorów płatniczych.</p>

			uregulował w terminie umownym zobowiązań na łączną sumę 5 min złotych, maksymalna kara wyniesie 250 tys. zł). <u>Należy więc rozważyć wprowadzenie nieco wyższych kar w przypadku sytuacji skrajnych, notorycznego nieregulowania należności w terminie umownym.</u>	
144.	art. 13a	Polska Izba Inżynierów Budownictwa	Przepis nakłada się na przedsiębiorców obowiązek składania corocznego sprawozdania o stosowanych terminach zapłaty w transakcjach handlowych. Proponujemy rozważenie czy zamiast zaproponowanej formy nie byłoby bardziej właściwe rozszerzenie JPK o informację na temat daty uregulowania płatności za fakturę, co dałoby organom skarbowym komplet danych do analizy płatności przeterminowanych, a przedsiębiorcom nie przysparzałoby nadmiernych obciążeń.	Uwaga częściowo uwzględniona poprzez zmodyfikowanie przepisów w zakresie kar administracyjnych. Kara będzie nakładana przez Prezesa UOKiK, po przeprowadzeniu postępowania, na podmioty, które nadmiernie opóźniają się ze spłatą zobowiązań.
145.	art. 13a	Polska Izba Komunikacji Elektronicznej	Jednakże zdaniem Izby, projektodawca powinien jeszcze raz pochylić się nad kwestią zmian wprowadzanych w ustawie o terminach zapłaty w transakcjach handlowych a dotyczących obowiązku składania sprawozdania o stosowanych terminach zapłaty w transakcjach handlowych przez podatkowe grupy kapitałowe i podmioty posiadające status dużego przedsiębiorcy. Należy podkreślić, że jak wynika z art. 67 pkt 1 i 2 Prawa przedsiębiorców opracowując projekt aktu normatywnego określającego zasady m.in. wykonywania działalności gospodarczej, należy kierować się zasadami proporcjonalności i adekwatności, a w szczególności dążyć do nienakładania nowych obowiązków administracyjnych, a jeżeli nie jest to możliwe, dążyć do ich nakładania jedynie w stopniu koniecznym do osiągnięcia ich celów, dążyć do ograniczenia obowiązków informacyjnych. Należy zwrócić uwagę także na fakt, że z OSR Projektu czy uzasadnienia Projektu nie	Uwaga nieuwzględniona. Obowiązek raportowania funkcjonuje w krajach UE. Obowiązek składania sprawozdań obejmie największe podmioty – koszty przygotowania sprawozdania będą znikome przy uwzględnieniu skali działalności. Publikacja sprawozdań przyczyni się do skutecznej walki z zatorami, gdyż to sam rynek dokona weryfikacji nierzetelnych dłużników.

		<p>wynika w jakim stopniu problem występowania zatorów płatniczych oraz stosowania zbyt długich i nieuzasadnionych terminów płatności dotyczy poszczególnych branż. Kwestia ta jest o tyle istotna, że <u>z informacji posiadanych przez PIKE nie wynika by tego rodzaju negatywne zachowania rynkowe były tak powszechne wśród operatorów sieci kablowych czy szerzej przedsiębiorców telekomunikacyjnych, jak np. wśród przedsiębiorców działających stricte w branży budowlanej.</u> Stąd aby zapewnić zgodność projektu z zasadami proporcjonalności i adekwatności należałoby przeanalizować poszczególne branże polskiej przedsiębiorczości. Nakładanie kolejnych obowiązków sprawozdawczych - jak te wskazane w art. 13a ust. Projektu, powinno mieć miejsce w odniesieniu do przedsiębiorców działających w ramach branż, w których problem stosowania zbyt długich i nieuzasadnionych terminów płatności jest szczególnie częsty a nie sporadyczny.</p> <p>Ponadto PIKE dostrzega wady regulacji art. 13d Projektu wprowadzającej karę administracyjną w wysokości do 5% nieuregulowanych w danym roku w terminie umownym zobowiązań, w przypadku gdy w danym roku wartość nieuregulowanych w terminie umownym zobowiązań z tytułu transakcji handlowych stanowi co najmniej dwukrotność nieotrzymanych w terminie umownym należności z tytułu transakcji handlowych.</p> <p><u>Tego rodzaju kara administracyjna będzie nakładana w każdym przypadku gdy kontrahenci danego przedsiębiorcy będą terminowo realizować wszystkie jego wierzytelności, natomiast dany przedsiębiorca (np. na skutek zwykłego błędu pracownika), nie dokona zapłaty choćby jednej faktury w terminie jej wymagalności.</u> Aby uniknąć tego rodzaju problemów postulujemy aby wskazana kara administracyjna mogła być ew. nakładana w przypadku gdy wartość nieuregulowanych</p>	<p>Zmodyfikowano też przepisy w zakresie kar administracyjnych. Kara będzie nakładana przez Prezesa UOKiK, po przeprowadzeniu postępowania, na podmioty, które nadmiernie opóźniają się ze spłatą zobowiązań.</p>
--	--	--	---

			<p>w terminie umownym przekroczy określony przez prawodawcę procent obrotu przedsiębiorcy osiągniętego w danym roku podatkowym. Rozwiązanie to pozwoli na uniknięcie ryzyka nałożenia na przedsiębiorcę kary administracyjnej w sytuacji gdy opóźnienia w terminach zapłaty będą miały poziom mało istotny a współczynnik wartość nieuregulowanych w terminie umownym zobowiązań w odniesieniu do wartości nieotrzymanych w terminie umownym należności, będzie w dużej mierze wynikiem terminowego otrzymywania zapłaty za należności danego przedsiębiorcy. Tego rodzaju postulat wydaje się tym bardziej uzasadniony, jeżeli zostanie wzięte pod uwagę, że przekroczenie jakiegokolwiek terminu zapłaty przez przedsiębiorcę objętego regulacją art. 13d Projektu będzie także objęte ryzykiem obowiązku zapłaty 1% kwoty należności głównej na rzecz wierzyciela (projektowany art. 10 ust. 1a ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych).</p> <p>Podsumowanie Podsumowując, Izba popiera działania mające na celu ograniczenie zatorów płatniczych czy stosowanie w obrocie gospodarczym zbyt długich, często nieuzasadnionych gospodarczym charakterem danej transakcji, terminów płatności za dostarczone towary i usługi. Jednakże wobec kolejnych nakładanych na przedsiębiorców obowiązków sprawozdawczych postulujemy o ograniczenie obowiązku składania sprawozdania o stosowanych terminach zapłaty w transakcjach handlowych w odniesieniu do przedsiębiorców działających w obszarze tych branż, w których wskazane problemy są nagminne. Ponadto wnosimy aby kara administracyjna z art. 13d Projektu mogła być ew. nakładana w przypadku gdy wartość nieuregulowanych</p>	
--	--	--	---	--

			w terminie umownym zobowiązań przekroczy określony przez prawodawcę procent obrotu przedsiębiorcy osiągniętego w danym roku podatkowym.	
146.	Art. 13a	PASMI	<p>PASMI stoi na stanowisku, że niektóre rozwiązania zaproponowane w Projekcie mogą skutkować wystąpieniem dodatkowych ryzyk i obciążeń dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą i będących stronami transakcji handlowych.</p> <p>W szczególności, przez ten pryzmat oceniać należy: wprowadzenie dodatkowych obciążeń, o których mowa powyżej, również wymagać będzie obsługi zarówno w zakresie przygotowania raportowania, jak i w zakresie ich specjalistycznej analizy, co wymusi na przedsiębiorcach zatrudnienie dodatkowych osób, a to z kolei wiązać się będzie z koniecznością ponoszenia dodatkowych nakładów przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą.</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Celem rozwiązania jest zagwarantowanie jawności określonych praktyk, aby zmniejszyć skłonność do zachowań nagannych.</p> <p>Znacząca skala wielu niekorzystnych zjawisk społecznych i gospodarczych wynika z możliwości utrzymania ich w tajemnicy.</p> <p>Pozwoli to na „uchwycenie” dłużników, którzy nie regulują terminowo własnych zobowiązań, pomimo tego że mają środki finansowe (gdyż ich dłużnicy terminowo uiszczają swoje płatności).</p> <p>Rozwiązanie będzie faktycznie wiązało się z nałożeniem nowego obowiązku dla dużych przedsiębiorców, ale z drugiej strony będzie promowało rzetelnych</p>

				kontrahentów i dodatnio wpłynie na ich postrzeganie przez kontrahentów. Obowiązek raportowania występuje w innych krajach UE.
147.	Art. 13a	Krajowa Rada Doradców Podatkowych	Odnosząc się do zaproponowanego obowiązku przekazywania informacji do Ministra właściwego do spraw finansów publicznych w zakresie stosowania terminów w umowach handlowych, Krajowa Rada Doradców Podatkowych uważa, że jest to propozycja nieuzasadniona, w szczególności w kontekście przepisów dotyczących tajemnicy przedsiębiorstwa. <u>Zbieranie i upublicznianie informacji wskazanych w projekcie jest działaniem wykraczającym poza istotę zagadnienia.</u> Ponadto stwarza wymóg tworzenia kolejnej dokumentacji, gdzie w przypadku nie złożenia jej do właściwego ministra, przewidziana jest dla podmiotów zobowiązanych ustawą sankcja (kara grzywny do 240 stawek dziennych).	Uwaga nieuwzględniona. Obowiązek raportowania funkcjonuje w innych krajach UE. Obowiązek składania sprawozdań obejmie tylko największe podmioty – koszty przygotowania sprawozdania będą znikome przy uwzględnieniu skali działalności. Publikacja sprawozdań przyczyni się do skutecznej walki z zatorami, bo to sam rynek dokona weryfikacji nierzetelnych dłużników.
148.	Art. 13a-13d	Konfederacja Lewiatan	a) Przewidziany w art. 13a obowiązek corocznego przekazywania sprawozdania o stosowanych terminach zapłaty wprowadza uciążliwy obowiązek biurokratyczny, nieproporcjonalny do celu, który ma realizować. Wprowadzenie raportowania nie zmniejszy w żaden sposób zatorów płatniczych. Zwiększy natomiast nakład pracy. Ponadto, formularz na którym należy składać sprawozdania jest bardzo szczegółowy i może prowadzić do ujawnienia istotnych i wrażliwych informacji m.in.	Uwaga nieuwzględniona. a) Obowiązek raportowania funkcjonuje w innych krajach UE. Obowiązek składania sprawozdań obejmie tylko największe podmioty – koszty przygotowania sprawozdania będą znikome przy uwzględnieniu skali działalności. Publikacja sprawozdań przyczyni się

		<p>o strukturze długu.</p> <p>b) W kontekście art. 13a ust. 2 pragniemy zwrócić uwagę, iż powszechną praktyką na rynku jest ustalanie terminów płatności za transakcje handlowe w oparciu o datę wystawienia faktury, a nie datę jej dostarczenia, która ma zastosowanie tylko w nielicznych przypadkach, ze względu na brak fizycznej możliwości w praktyce śledzenia terminów dostarczania faktur w przypadku dużej ilości odbiorców oraz wysokie koszty wprowadzania takich mechanizmów. W związku z powyższym raportowanie wartości należności w oparciu o dzień doręczenia faktury będzie wiązało się z niezwykle wysokimi kosztami i będzie bardzo trudne do wprowadzenia.</p> <p>c) Należy zwrócić uwagę na problematyczny obowiązek wynikający z projektowanej ustawy polegający na raportowaniu wartości nowych umów w okresie sprawozdawczym. Załącznik do ustawy o nazwie „<i>Sprawozdanie o stosowanych terminach zapłaty w umowach</i>” zawiera wzór przykładowego raportu. Przygotowanie takiego raportu może napotykać na trudności i wymagać budowania raportowania na bazie pewnych założeń. Przykładowo, gdy jedna faktura prezentuje usługi świadczone klientowi na podstawie kilku umów, tylko jedna umowa może być zawarta w danym roku sprawozdawczym. Z kolei wprowadzenie zasady, iż każda nowa umowa dla klienta biznesowego musi skutkować nową fakturą, zwiększy czasochłonność, koszty obsługi procesów i nie będzie przyjazna z punktu widzenia klienta.</p> <p>d) W kontekście omawianej regulacji, pomimo podnoszenia w ramach prekonsultacji uwag dot. braku jasnych wytycznych jak traktować przypadki np. faktoringu odwrotnego czy należności bilingowych, obecna propozycja przepisów czy uzasadnienie do</p>	<p>do skutecznej walki z zatorami, gdyż to sam rynek dokona weryfikacji nierzetelnych dłużników.</p> <p>b) Uwaga uwzględniona W sprawozdaniach przedsiębiorcy będą raportować w zakresie praktyk płatniczych biorąc pod uwagę terminy wystawienia faktury a nie jej doręczenia.</p> <p>c) Uwaga uwzględniona</p>
--	--	---	--

			<p>projektu nie odnosi się do tych kwestii.</p> <p><u>Rozwiązanie:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. usunięcie wyżej opisanego obowiązku. Jeśli celem tego przepisu jest wywarcie presji na dłużnikach proponujemy wprowadzenie obowiązku podania informacji o stosowanych standardowo terminach zapłaty. <u>Ewentualnie, w przypadku nieuwzględnienia wyżej opisanego rozwiązania:</u> 2. zmiana proponowanego art. 13a ust. 2 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych w taki sposób, aby raportowanie wartości otrzymanych należności było powiązane z datą wystawiania faktury lub jej datą wymagalności a nie datą doręczenia faktury lub alternatywnie aby data wystawiania faktury została dopuszczona jako dodatkowy atrybut będący podstawą raportowania. oraz 3. ponowna analiza przez projektodawcę raportowania wartości nowych umów w okresie sprawozdawczym z uwzględnieniem uwagi określonej w pkt. 4 lit. c niniejszego stanowiska. 	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Projekt został zmieniony zgodnie z propozycją wskazaną w pkt 2</p>
149.	Art. 13a, art. 13b	Polska Unia Dystrybutorów Stali	<p>Nie wyrażamy poparcia dla propozycji wprowadzenia obowiązku dla dużych podmiotów składania do Ministerstwa Finansów sprawozdań o praktykach płatniczych i terminach zapłaty. W ocenie naszej branży, nie przyniesie ono zamierzonego skutku, bowiem będzie stanowić tylko kolejne zestawienie, niewykorzystywane realnie w działalności gospodarczej. <u>Nie wyrażamy poparcia dla wprowadzenia sankcji dla dużych przedsiębiorstw w wysokości do 5 proc. kwoty niespłaconych terminowo należności.</u> W ocenie naszej branży dodatkowe obciążenie borykających się z problemami finansowymi przedsiębiorstw będzie skutkowało pogłębieniem tych</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Obowiązek raportowania funkcjonuje w innych krajach UE. Obowiązek składania sprawozdań obejmie największe podmioty – koszty przygotowania sprawozdania będą znikome przy uwzględnieniu skali działalności. Publikacja sprawozdań przyczyni się do</p>

			<p>problemów, obniżaniem płynności finansowej oraz zmniejszaniem szansy na efektywne uregulowanie już powstałych przeterminowanych należności.</p>	<p>skutecznej walki z zatorami, gdyż to sam rynek dokona weryfikacji nierzetelnych dłużników.</p> <p>Zmodyfikowano też przepisy w zakresie kar administracyjnych. Kara będzie nakładana przez Prezesa UOKiK, po przeprowadzeniu postępowania, na podmioty, które nadmiernie opóźniają się ze spłatą zobowiązań</p>
150.	Art. 13a-13d	PSG Sp. z o.o.	<p><u>Proponujemy wykreślenie w całości pkt.11 dotyczącego dodania w ustawie z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych(Dz. U. z 2016 r. poz. 684 oraz z 2018 r. poz. 650) art.13a-13d w brzmieniu jak w Projekcie z uwagi na i tak znaczne obciążenie podmiotów gospodarczych wieloma obowiązkami sprawozdawczymi.</u> Projekt ustawy zawiera już odpowiednie mechanizmy prawne, które powinny z zachowaniem zasady proporcjonalności w sposób adekwatny odpowiadać realizacji celu projektu ustawy, jakim jest likwidacja zatorów płatniczych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Obowiązek raportowania funkcjonuje w innych krajach UE. Obowiązek składania sprawozdań obejmie największe podmioty – koszty przygotowania sprawozdania będą znikome przy uwzględnieniu skali działalności. Publikacja sprawozdań przyczyni się do skutecznej walki z zatorami, gdyż to sam rynek dokona weryfikacji nierzetelnych dłużników.</p> <p>Zmodyfikowano też przepisy w zakresie kar administracyjnych. Kara będzie nakładana przez Prezesa UOKiK, po przeprowadzeniu</p>

				postępowania, na podmioty, które nadmiernie opóźniają się ze spłatą zobowiązań.
151.	Art. 13a-13d	Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji	<p>Zupełnie niezrozumiałym jest obligowanie podmiotów będących podatnikami, o których mowa w art. 27b ust. 2 ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych do corocznego składania ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych sprawozdania o stosowanych terminach zapłaty w transakcjach handlowych. Niniejszy przepis jest wyrazem nierównego traktowania przedsiębiorców, nieuchodzących za mikroprzedsiębiorców, małych czy średnich przedsiębiorców w rozumieniu rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/ 2014, w dodatku nakładającym uciążliwy obowiązek, którego uchybienie zostało obwarowane poważnymi sankcjami. Brzmienie art. 13d ust. 1 projektowanej ustawy pozwala twierdzić, że ustawodawca zamierza ukarać tylko dużych przedsiębiorców za nieterminowe uregulowanie zobowiązań. Zaproponowana sankcja nie jest bowiem przewidziana za narzucanie słabszej stronie rażąco nieuczciwych terminów zapłaty. Tymczasem projektodawca w ogóle zdaje się nie zauważać, że nieterminowej zapłaty umówionej należności często dopuszczają się podmioty nieobjęte obowiązkiem przewidzianym w art. 13a ust. 1 ani żadnymi sankcjami wprowadzonymi w projektowanej ustawie.</p> <p>Na uwagę zasługuje posługiwanie się przez ustawodawcę nieostrymi pojęciami typu „<i>dane rażąco nierzetelne</i>” w przepisach przewidujących odpowiedzialności karno – skarbową</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Obowiązek raportowania funkcjonuje w innych krajach UE. Obowiązek składania sprawozdań obejmie największe podmioty – koszty przygotowania sprawozdania będą znikome przy uwzględnieniu skali działalności. Publikacja sprawozdań przyczyni się do skutecznej walki z zatorami, gdyż to sam rynek dokona weryfikacji nierzetelnych dłużników.</p> <p>Nieostre sformułowania zostaną doprecyzowane.</p> <p>Zmodyfikowano też przepisy w zakresie kar administracyjnych. Kara będzie nakładana przez Prezesa UOKiK, po przeprowadzeniu postępowania, na podmioty, które nadmiernie opóźniają się ze spłatą zobowiązań.</p>

			<p>(art. 13b). Wątpliwości wzbudza uznanie znamion takiego czynu zabronionego za wystarczająco określone z punktu widzenia zagwarantowanej konstytucją zasady określoności czynu zabronionego.</p> <p>Nie można także pominąć informacji, które mają być uwzględnione w sprawozdaniu, a które uchodzą za tajemnicę przedsiębiorstwa. Każdy zainteresowany będzie mieć dostęp do wrażliwych danych przedsiębiorcy dotyczących np. wartości należności z tytułu transakcji handlowych otrzymanych w ciągu roku w danym terminie lub wartości zobowiązań z tytułu transakcji handlowych uregulowanych w ciągu roku. Tego typu informację uchodzą za poufne, i są należycie zabezpieczane przed nieuprawnionym ujawnieniem. Ustawodawca proponuje, aby ochrona mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców odbywała się kosztem praw innych podmiotów do ochrony informacji stanowiących prawnie chronioną tajemnicę, co nie wydaje się konieczne a na pewno zdecydowanie nadmiernie ingeruje w prawa jednostki.</p> <p>Ponadto, niezrozumiałym jest nałożenie na przedsiębiorców składających sprawozdania kary administracyjnej w wysokości 5% nieuregulowanych w danym roku w terminie umownym zobowiązań, w przypadku gdy w danym roku wartość nieuregulowanych w terminie umownym zobowiązań z tytułu transakcji handlowych stanowi co najmniej dwukrotność nieotrzymanych w terminie umownym należności z tytułu transakcji handlowych. Materia stanowiąca przedmiot regulacji niniejszego aktu prawnego w ogóle nie przystaje do wprowadzonej sankcji natury administracyjnej. W tym miejscu należy podkreślić, że kara administracyjna winna wynikać ze stosunków administracyjnego prawa materialnego, co w przedmiotowej sprawie w ogóle nie występuje.</p>	
--	--	--	--	--

		<p>„Wprawdzie w ustawowej definicji administracyjnej kary pieniężnej nie ma wskazania, że można ją nałożyć wyłącznie za naruszenie przepisów prawa administracyjnego, ale należy przyjąć, że administracyjna kara pieniężna nie może być nakładana za popełnienie czynów zabronionych przez prawo karne, prawo cywilne i prawo pracy, ponieważ kara nie jest wówczas nakładana decyzją administracyjną” (Przybysz Piotr Marek, Kodeks postępowania administracyjnego). Zdecydowanie wystarczającą sankcją wydaje się być przyznanie wierzycielowi z dniem nabycia uprawnienia do ustawowych odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych równowartości kwoty 40 euro przeliczonej na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski, które w dodatku ma być powiększone o 1% należności głównej w przypadku gdy dłużnikiem jest podmiot publiczny lub duży przedsiębiorca.</p> <p>Na uwagę zasługuje brak górnej granicy kary administracyjnej, co przyznaje szeroki zakres swobody organowi. Brak określoności kary nie stanowi gwarancji rzetelnego jej wymiaru, tym bardziej że obowiązkiem obwarowanym tą sankcją zostały objęte wyłącznie duże podmioty.</p> <p>W tym stanie rzeczy nie można wykluczyć, że nadmierne działania ustawodawcy zmierzające do poprawy sytuacji niewielkich przedsiębiorców kosztem dużych podmiotów mogą spowodować efekt wręcz odwrotny, tj. niechęć do zawierania umów z niewielkimi przedsiębiorcami.</p>	
--	--	---	--

152.	Art. 13a	PCC ROKITA S.A	<p>Projektowana ustawa ma nakładać na dużych przedsiębiorców obowiązek składania sprawozdań stosowanych terminach zapłaty, uwzględniających zarówno wartość należności, jak i zobowiązań uregulowanych w określonych terminach liczonych od dnia doręczenia faktury lub rachunku. W praktyce większość firm nie prowadzi ewidencji daty otrzymania faktury przez kontrahenta, ani nie stosuje terminów płatności liczonych od daty otrzymania faktury. Termin zapłaty najczęściej naliczany jest od daty sprzedaży/wystawienia faktury widniejącej na dokumencie. Wprowadzenie obecnie znajdującego się w projekcie zapisu skutkowałoby koniecznością wysyłania faktur za potwierdzeniem odbioru, gromadzenia tych danych i wprowadzania do systemu, co wiązałoby się z dużą uciążliwością dla polskich przedsiębiorstw, a także wzrostem kosztów prowadzonej działalności. Prosimy o rozważenie możliwości takiego skonstruowania przepisów, aby sprawozdanie nie odnosiło się do terminów zapłaty liczonych od daty dostarczenia faktury lub rachunku, przyjmując za wyjściową datę początkową, która wynika z faktury lub rachunku. Bardzo duże znaczenie będą miały praktyczne aspekty realizacji obowiązku sprawozdawczości przez duże podmioty. Niejasnym jest dla nas, czy zbiorcze zestawienie dokonywanych i otrzymywanych płatności w danym roku obrotowym, będzie wyłączną podstawą do nałożenia sankcji. Zakładamy, że taka jest intencja, stąd chcielibyśmy zwrócić uwagę na potrzebę doprecyzowania zakresu uwzględnianych płatności. Jeżeli raport miałby dotyczyć wszystkich płatności, naliczanie na jego podstawie sankcji mogłoby prowadzić do nieuzasadnionych poziomów obciążeń. W związku z tym, prosimy o rozważenie doprecyzowania w zakresie naszych poniższych wątpliwości: czy raport powinien uwzględniać przeterminowane płatności, które są przedmiotem sporu? Przeterminowane zobowiązanie może</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>W sprawozdaniach przedsiębiorcy będą raportować w zakresie praktyk płatniczych biorąc pod uwagę terminy wystawienia faktury, a nie doręczenia.</p> <p>Zmodyfikowano też przepisy w zakresie kar administracyjnych. Kara będzie nakładana przez Prezesa UOKiK, po przeprowadzeniu postępowania, na podmioty, które nadmiernie opóźniają się ze spłatą zobowiązań</p>
------	----------	----------------	--	--

		<p>wynikać np. z braku należytego wykonania usługi, czy dostarczenia wadliwego produktu, wydaje się, że sankcja w takim przypadku nie powinna przedsiębiorcy dotyczyć, gdyż nie wynika z jego winy; czy raportowane płatności powinny dotyczyć jedynie podmiotów z grupy ISP, czy również dużych przedsiębiorców?; czy raportowane płatności powinny dotyczyć jedynie podmiotów polskich, czy również zagranicznych?; czy raportowane płatności powinny uwzględniać podmioty, do których nie ma zastosowania niniejsza ustawa z uwagi na reżim prawa obcego? czy na wielkość sankcji powinna mieć wpływ długość opóźnienia płatności? Proponowane sprawozdanie w obecnym kształcie, a co za tym idzie potencjalna sankcja, nie odnosi się do okresów przeterminowań a jedynie do faktu jego wystąpienia.</p> <p>Reasumując powyższe kwestie, wydaje się, że sprawozdania, a co za tym idzie sankcje, powinny wyłączać pewne uzasadnione kategorie należności. Biorąc pod uwagę cel nowelizacji uważamy, że sprawozdanie nie powinno dotyczyć płatności dotyczących podmiotów zagranicznych. Ponadto, na wymiar sankcji wpływać powinna m.in. długość opóźnienia płatności, a nie tylko długość terminu płatności i fakt jego przeterminowania. Bardzo ważną kwestią dla podmiotów gospodarczych jest także, aby mające do nich zastosowanie przepisy prawa były łatwe w interpretacji i nie generowały znacznych dodatkowych kosztów. Implementacja pewnych rozwiązań systemowych narzuconych przez przepisy, może być nie tylko uciążliwa, ale i kosztowna, tj. powodować nawet kilkaset tysięcy złotych dodatkowych kosztów dla jednego przedsiębiorcy. Z technicznego punktu widzenia obowiązki związane ze sprawozdawczością mogą rodzić takie, niedogodności, jak: konieczność stałej weryfikacji klasyfikacji podmiotów pod kątem wielkości – ciężar odpowiedzialności przeniesiony na duży</p>	
--	--	---	--

			<p>podmiot; konieczność monitorowania poszczególnych transakcji, czy ich podstawą jest prawo polskie czy zagraniczne; podział kontrahentów na odpowiednie grupy: MŚP, duzi przedsiębiorcy oraz utrudnienia związane z klasyfikacją; egzekwowanie oświadczeń od dostawców, także zagranicznych. Podsumowując, rozumiemy, że projekt ustawy jest na wstępnym etapie, stąd pewne niejasności, które na dalszym etapie prac zostaną skorygowane, a ustawa w końcowym brzmieniu będzie jasna i precyzyjna w zakresie dotyczącym obowiązku składania corocznych sprawozdań oraz gwarantować będzie możliwie najmniej pracochłonne spełnianie wymogów sprawozdawczości przez przedsiębiorców.</p>	
153.	Art. 13a	NBP	<p>W pkt 11, w dodawanym art. 13a ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, w ust. 5 należy skreślić wyraz „za”, analogicznie w tytule załącznika (jest „terminach za zapłaty”) – art. 13a ust. 1 wskazuje, że przedsiębiorcy przekazują „sprawozdanie o stosowanych terminach zapłaty”, w uzasadnieniu jest prawidłowo - o terminach zapłaty, ale w cytowanym tytule załącznika powtarza się „za”.</p>	Uwaga uwzględniona

154.	Art. 13a	Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji	<p><i>Postulujemy zmianę art. 13a ust. 2 w taki sposób, aby raportowanie wartości otrzymanych należności było powiązane z data wystawiania faktury lub jej datą wymagalności, a nie datą doręczenie faktury (...).</i></p> <p>PIIT zwraca uwagę na dodatkowy problematyczny obowiązek wynikający z projektowanej ustawy polegający na raportowaniu wartości nowych umów w okresie sprawozdawczym. Załącznik do ustawy o nazwie „Sprawozdanie o stosowanych terminach zapłaty w umowach” zawiera wzór przykładowego raportu. Przygotowanie takiego raportu może napotykać na istotne trudności i wymagać budowania raportowania na bazie pewnych założeń. Mogą się zdarzać sytuacje, iż jedna faktura prezentuje usługi świadczone klientowi na podstawie kilku umów (w tym tylko jedna może być np. zawarta w danym roku sprawozdawczym). Wprowadzenie zasady, iż każda nowa umowa dla klienta biznesowego musi skutkować nową fakturą, zwiększy czasochłonność i koszty obsługi procesów i nie będzie przyjazne z punktu widzenia klienta.</p> <p>W ocenie PIIT zagadnienie raportowania wymaga przeprowadzenia pogłębionej analizy.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>W sprawozdaniach przedsiębiorcy będą raportować w zakresie praktyk płatniczych biorąc pod uwagę terminy wystawienia faktury, a nie doręczenia.</p>
155.	Art. 13b	Pracodawcy RP	<p><u>Należy odstąpić od nakładania sankcji na osobę odpowiedzialną za przekazanie sprawozdania przynajmniej w pierwszym roku obowiązywania nowych przepisów.</u></p>	<p>Uwaga zostanie uwzględniona.</p>

156.	Art. 13c	NBP	W pkt 11, w dodawanym art. 13c nie określono trybu, w jakim następować będzie orzekanie w sprawie nakładania kar, o których mowa w przepisie. W podobnym przepisie w art. 13b dokonano tego w ust. 3.	Uwaga uwzględniona
157.	Art. 13d	Polska Izba Spedycji i logistyki	<p>POSiL postuluje zmianę art. 10 pkt. 11) Projektu w zakresie dodawanego art. 13d ustawy o terminach z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 684 oraz z 2018 r. poz. 650) poprzez dodanie ust. 7 o treści:</p> <p><i>„7. Minister właściwy do spraw finansów publicznych podaje do publicznej wiadomości na stronie podmiotowej urzędu obsługującego tego ministra, dane identyfikacyjne podmiotów, wobec których została orzeczona kara administracyjna, o której mowa w art. 13d ust. 1.”</i></p> <p><u>Uzasadnienie:</u></p> <p>Samo wprowadzenie w projekcie kary administracyjnej za nieterminowe regulowanie zobowiązań z tytułu transakcji handlowych może nie być środkiem wystarczającym do ograniczenia zatorów płatniczych. W związku z powyższym postuluje się, aby dane identyfikacyjne podmiotów, wobec których została orzeczona ww. kara, były podawane przez Ministra Finansów do publicznej wiadomości. Powyższe stanowić będzie dodatkowy i współmierny środek dyscyplinujący dużych przedsiębiorców w zakresie terminowego regulowania swoich zobowiązań z tytułu transakcji handlowych.</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Zmodyfikowano przepisy w zakresie kar administracyjnych. Kara będzie nakładana przez Prezesa UOKiK, po przeprowadzeniu postępowania, na podmioty, które nadmiernie opóźniają się ze spłatą zobowiązań</p>

158.	Art. 13d	Związek Pracodawców „Polski Związek Producentów Leków Bez Recepty” PASMI	<p>Nieuzasadnione wydaje się wprowadzenie dodatkowych kar dla przedsiębiorców za przekroczenie określonych poziomów wartości nieuregulowanych zobowiązań. Wystarczającym dla zachowania skuteczności regulacji wydaje się wprowadzenie sankcji podatkowych związanych z koniecznością odpowiedniego rozliczania należności i wierzytelności, które zmniejszają koszty uzyskania przychodu i mają bezpośredni wpływ na wysokość płaconego podatku, co w praktyce podmiotom stosującym nadmiernie długie terminy płatności przyniesie wymierne straty finansowe.</p> <p>W tym miejscu należy dodatkowo podkreślić, iż wprowadzenie obligatoryjności takiej kary stanowić może dodatkowa sankcja mająca wpływ na pogorszenie sytuacji finansowej karanego podmiotu. Kara taka nie jest powiązana z żadnym innym czynnikiem, takim jak uporczywe naruszanie przepisów ustawy czy znaczne przekroczenie obowiązujących terminów lub progów dopuszczalności, nie wspominając nawet o czynnikach często w zupełności niezależnych od podmiotów. Obligatoryjność takiej kary nie będzie więc stanowiła czynnika mobilizującego do określonego zachowania rynkowego. Ewentualne wprowadzenie takiej sankcji w formie uzależnionej od możliwych do zaistnienia okoliczności w pełni uzależnionych od określonych i świadomych działań podmiotów, byłoby dalece bardziej dyscyplinujące. Dodatkowo podkreślić należy, iż wysokość obligatoryjnej sankcji uzależniona została od nieostrych przesłanek zawartych w projektowanym akcie prawnym, dodatkowo uzależnionych od arbitralnej oceny określonego Organu. PASMI postuluje usunięcie tego przepisu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Sankcja jest konieczna w celu zapewnienia skuteczności regulacji.</p> <p>Zmodyfikowano przepisy w zakresie kar administracyjnych. Kara będzie nakładana przez Prezesa UOKiK, po przeprowadzeniu postępowania, na podmioty, które nadmiernie opóźniają się ze spłatą zobowiązań</p>
159.	Art. 13d	PCC ROKITA SA	<p>Jest to kolejne bardzo dobre założenie, które ma szansę być efektywnym rozwiązaniem istniejących problemów z opóźnieniami w płatnościach. W naszym odczuciu projekt ustawy kładzie nacisk na to, czy faktura została zapłacona w</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Zmodyfikowano przepisy w zakresie kar administracyjnych. Kara będzie nakładana przez Prezesa UOKiK, po</p>

			<p>terminie, nie zaś na fakt, jak długo trwała zaległość. Uważamy, że w kwestii zaległości ważne jest nie tylko czy dana faktura została zapłacona po terminie, ale także jak długo trwało opóźnienie. Przykładowo, zaległość 1 dnia i 200 dni nie powinny być traktowane jednakowo. <u>Z tego względu postulujemy uwzględnienie tego aspektu w projekcie poprzez stosowną modyfikację wysokości sankcji, uzależniając ją od czasu trwania przeterminowania.</u> Jak już wcześniej wspomnieliśmy, jeżeli ustawa zostanie przyjęta w obecnym brzmieniu, będzie wymagać od przedsiębiorców dostosowania systemów informatycznych, procedur oraz wprowadzenia nowych rozwiązań systemowych. W naszej ocenie, takie zmiany najczęściej wymagają zaangażowania zasobów i czasu. Powinno to być uwzględnione przy tworzeniu przepisów przejściowych i wprowadzających ustawę, w szczególności dotyczących daty wejścia w życie ustawy i odrębnie poszczególnych przepisów dotyczących obowiązku sprawozdawczości. W tym miejscu chcieliśmy pokusić się o uwagę ogólną. Istotną część wprowadzanych przez Rząd przepisów, godzi w konkretne interesy poszczególnych firm. To rodzi sprzeciw, ale w sumie jest w pewnym sensie naturalne. Jeżeli te interesy są w szerszym rozumieniu niezgodne z interesem Państwa to zrozumiała jest determinacja jego przedstawicieli do wdrażania nowych rozwiązań prawnych. Z drugiej strony wdrażane przepisy są często niechętnie przyjmowane przez firmy ze względu na niejasne sformułowania, bądź nadmierną ilość formalnych obowiązków. Uważamy, że da się pogodzić rozwiązania rugujące pewne patologie z naszej gospodarki, bez nadmiernego zbiurokratyzowania i pozostawiania zbyt dużego pola do interpretacji.</p>	<p>przeprowadzeniu postępowania, na podmioty, które nadmiernie opóźniają się ze spłatą zobowiązań</p>
160.	Art. 13d ust. 3	UOKiK	<p>Projektowany art. 13d ust. 3 ustawy <i>o terminach zapłaty w transakcjach handlowych</i> przyznaje Szefowi Krajowej</p>	<p>Wyjaśnienie Zmodyfikowano też przepisy</p>

		<p>Administracji Skarbowej kompetencję do nakładania kar administracyjnych na określoną kategorię przedsiębiorstw w przypadku, jeżeli w danym roku wartość nieuregulowanych w terminie zobowiązań z tytułu transakcji handlowych stanowi co najmniej dwukrotność nieotrzymanych w terminie umownym należności z tytułu transakcji handlowych. Jednocześnie projektowane przepisy określają przesłanki, jakie organ bierze pod uwagę przy wyznaczaniu wysokości tej kary. Jedną ze wskazanych przesłanek jest „sytuacja finansowa wyrażająca się w szczególności w wysokości rocznych przychodów lub dochodów oraz udziale procentowym zobowiązań nieuregulowanych w terminie i należności nieotrzymanych w terminie w danym roku”. W kontekście powyższej przesłanki pragnę zauważyć, iż nie zdefiniowano w sposób wyczerpujący, w jaki sposób sytuacja finansowa podmiotu będzie uwzględniana przy określaniu wysokości kary. W przepisie użyto bowiem określenia „w szczególności”, co sugeruje, że pod uwagę mogą być brane również inne niż wymienione w przepisie okoliczności. W potocznym rozumieniu określenie „sytuacja finansowa” oznacza często „kondycję finansową”, która może być dobra lub zła. W konsekwencji nie jest wykluczone, iż powodem obniżenia kary może stać się np. trudna sytuacja finansowa przedsiębiorcy (brak środków pieniężnych itp.). Obniżenie to może wówczas stanowić selektywną korzyść ekonomiczną dla niektórych podmiotów (np. będących w trudnej sytuacji) stanowiącą pomoc publiczną. <u>W związku z powyższym, proponuję przeformułowanie ww. przepisu w taki sposób, aby zrezygnować z uwzględniania sytuacji finansowej podmiotu przy określaniu wysokości nakładanej kary pieniężnej, bądź też poprzez wyczerpujące określenie przesłanek rozumianych jako sytuacja finansowa podmiotu lub mechanizmu ustalania wysokości kary pieniężnej.</u></p>	<p>w zakresie kar administracyjnych. Kara będzie nakładana przez Prezesa UOKiK, po przeprowadzeniu postępowania, na podmioty, które nadmiernie opóźniają się ze spłatą zobowiązań. Przesłanka miarkowania zakładająca uwzględnienie sytuacji finansowej będzie umożliwiała wzięcie pod uwagę złożonej sytuacji przedsiębiorcy, który jest zależny od swoich kontrahentów, specyfiki łańcucha dostaw oraz ogólnej koniunktury gospodarczej.</p>
--	--	--	--

161.	art. 13a-13d	IAB Polska	<p>Sygnalizujemy, że przewidziana zmiana ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (dodanie art. 13a; art. 10 projektu), wprowadzająca obowiązek corocznego przekazywania sprawozdania o stosowanych terminach zapłaty nakłada uciążliwy obowiązek biurokratyczny, nieproporcjonalny do celu, który ma realizować. Sam fakt wprowadzenia raportowania nie zmniejszy w żaden sposób zatorów płatniczych, a zwiększa jedynie nakład pracy. Ponadto, formularz, na którym należy składać sprawozdania, jest bardzo szczegółowy i może prowadzić do ujawnienia niewrażliwych informacji, m.in. o strukturze długu. Jeśli celem tego przepisu jest wywarcie presji na dłużników, wystarczający byłby obowiązek podania informacji o stosowanych standardowo terminach zapłaty. Postulujemy usunięcie tego obowiązku.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Obowiązek będzie dotyczył tylko największych przedsiębiorców, a koszt sporządzenia sprawozdania będzie marginalny w stosunku do skali działalności. Z kolei korzyści z jawności raportów będzie czerpał cały rynek.</p>
Art. 11. Zmiany w ustawie z dnia 15 grudnia 2016 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi				
162.		UOKiK	<p>Projekt przewiduje dodanie do dotychczasowego brzmienia przepisu sformułowania „<i>w szczególności z naruszeniem ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych.</i>”</p> <p>W opinii Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wprowadzenie przedmiotowej zmiany nie jest uzasadnione, ponieważ dotychczasowe brzmienie przepisu jest w pełni wystarczające. Ustawowe określanie praktyki nieuczciwego wykorzystywania przewagi kontraktowej poprzez bezpośrednie odwołanie do naruszenia przepisów konkretnej ustawy nie wydaje się właściwe. Praktyka powinna być określona w sposób jak najbardziej ogólny, generalny, aby mogła obejmować swoim zakresem jak najszerszą gamę nadużyć. Realizacja znamion praktyki może stanowić przy okazji naruszenie przepisów innych aktów prawnych, co jednak nie ma</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>W ocenie projektodawcy przepis zawiera treść normatywną, przesądzając wątpliwości co do zakresu obu ustaw.</p>

			<p>znaczenia z punktu widzenia kwalifikacji takiej praktyki, jako stanowiącej nieuczciwe wykorzystywanie przewagi kontraktowej. Powyższy zabieg nie tylko sprawi, że katalog praktyk stanie się nieczytelny, ale może budzić w przyszłości wiele wątpliwości interpretacyjnych. W szczególności, przy uwzględnieniu racjonalności ustawodawcy, może pojawić się pytanie z jakich przyczyn ustawodawca przytoczył wprost naruszenie przepisów konkretnej ustawy akurat przy opisie praktyki polegającej na nieuzasadnionym wydłużaniu terminów zapłaty, podczas gdy nie uczynił tego przy opisie żadnej z pozostałych praktyk. Może to rodzić ryzyko nieuprawnionej argumentacji, że wydłużanie terminów zapłaty należy interpretować każdorazowo przez pryzmat naruszenia reguł zawartych w tej ustawie, co doprowadziłoby do nieuzasadnionego zawężenia zakresu tej praktyki. Mając powyższe na uwadze postuluję całkowitą rezygnację z proponowanej zmiany i pozostawienie dotychczasowego brzmienia przepisu. Wprowadzenie do ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi proponowanych zapisów nie zwiększy uprawnień Prezesa UOKiK w zakresie podejmowanych działań, pozostawiając organowi możliwość badania zatorów płatniczych wyłącznie w przypadku nieuczciwego wykorzystywania przewagi kontraktowej.</p>	
163.	Sąd Najwyższy	<p>Dostrzec należy, że projektowana zmiana ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej z 2016 r. nie wnosi nic nowego do zakresu zastosowania przepisu art. 7 ust. 3 pkt 4, gdyż odniesienie do ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych stanowi jedynie egzemplifikację dotychczasowej normy prawnej.</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>W ocenie projektodawcy przepis zawiera treść normatywną, przesądzając wątpliwości co do zakresu obu ustaw.</p>	
Załącznik do ustawy				

164.		NBP	Proponujemy na końcu tytułu załącznika wykreślić wyrazy „w za”.	Wyjaśnienie W tytule załącznika chodzi o to, żeby wpisać za który rok składane jest sprawozdanie. Zostanie to doprecyzowane.
Uzasadnienie				
165.		NBP	<p>W części I „Potrzeba i cel regulacji” proponujemy w czwartym akapicie wskazać wyjaśnienie zastosowanego skrótu „MŚP”. Jednocześnie zwracamy uwagę, że ww. skrót został użyty w treści uzasadnienia kilkakrotnie (np. na str. 2 i 10), natomiast pełna nazwa, której dotyczy ten skrót znajduje się dopiero na stronie 11 uzasadnienia.</p> <p>W części II „Szczegółowy opis proponowanych zmian”:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w pkt 4 w ostatnim akapicie wyraz „narzucani” proponujemy zastąpić wyrazem „narzucaniu”, - w pkt 8 w ppkt 1 w trzecim akapicie wyraz „nieopłatnie” proponujemy zastąpić wyrazem „nieodpłatnie”. Natomiast w ppkt 4 w trzecim akapicie wyrażenie „w wysokości o 1% należności głównej” proponujemy zastąpić wyrażeniem „w wysokości 1% należności głównej”. W ppkt 5 na końcu drugiego akapitu wyraz „oceniań” proponujemy zastąpić wyrazem „oceniań”. 	Uwagi uwzględnione
166.		Prokuratoria Generalna RP	Z uzasadnienia nie wynika co jest przyczyną tak znaczącego zróżnicowania czasu (w transakcjach handlowych 14 dni, a w „zwykłym” postępowaniu nakazowym – 2 miesiące), w jakim nakaz powinien być wydany lub powinna zostać wyznaczona rozprawa, co wyklucza dokonanie merytorycznej analizy tej kwestii.	Wyjaśnienie MPiT odstąpiło od wprowadzania zmian w postępowaniu nakazowym
OSR				

167.		Generalny Dyrektor Krajowych Autostrad Dróg i	Jedyna wątpliwość dotyczyła pkt 2 ppkt 8 lit. c Oceny Skutków Regulacji, który przewiduje, że zgodnie z projektowanymi rozwiązaniami nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych niedochodzenie rekompensaty w wysokości 40 euro, gdy należność główna jest równa lub wyższa niż kwota 40 euro. Natomiast z tekstu projektowanej ustawy (art. 7 pkt 1) wynika, że nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych niedochodzenie rekompensaty w wysokości 40 euro, gdy wysokość tej rekompensaty jest równa lub przekracza wysokość należności głównej.	Wyjaśnienie Zgodnie z projektem nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych niedochodzenie rekompensaty (40 euro), jeżeli jej wysokość jest równa lub przekracza wysokość należności głównej. OSR w pkt 2 ppkt 8 lit. c jest zgodny z projektem ustawy.
------	--	--	---	--

Protokół rozbieżności

do projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych

Art. 2. Zmiany w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych

Art. 3. Zmiany w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych

Art. 5. Zmiany w ustawie z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne

Lp.	Podmiot zgłaszający	Uwaga	Stanowisko MPiT
	Ministerstwo Finansów	<u>Wprowadzenie do ustaw o podatkach dochodowych mechanizmu tzw. ulgi na złe długi nie jest właściwym działaniem legislacyjnym. Zdaniem Ministra Finansów, fakt korekty strony przychodowej o kwoty wynikające z niezapłaconych faktur nie spowoduje zwiększenia skłonności podatnika do terminowego regulowania długów, gdyż częstą przyczyną nieregulowania długów nie jest dominacja rynkowa, ale brak płynności finansowej. Zwraca się również uwagę, iż jednym z głównych celów realizowanych w roku 2018 przez Ministra Finansów jest tzw. polityka „3P” w prawie podatkowym, czyli przejrzystość, prostota i przyjazność systemu podatkowego. Stanowi ona wyraz odchodzenia od etapu intensywnego uszczelniania systemu podatkowego na rzecz etapu jego upraszczania i racjonalizacji. Tymczasem proponowane przepisy nie wpisują się w tę politykę. W konsekwencji, Minister Finansów wnosi o wykreślenie przepisów dokonujących nowelizacji ustaw: o podatku dochodowym od osób fizycznych, o podatku dochodowym od osób prawnych, o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, czyli</u>	Uwaga nieuwzględniona Wprowadzenie ulgi na złe długi jest rozwiązaniem społecznie sprawiedliwym. Obecnie zasadą jest, że przychodem są kwoty należne choćby faktycznie nie zostały otrzymane. Oznacza to, że przychód podatkowy powstaje niezależnie od faktu uregulowania należności wynikającej z tego przychodu. Analogicznie uregulowane są koszty podatkowe. To „premiuje” nielojalnych dłużników (mają oni niższą podstawę opodatkowania). Proponujemy wprowadzenie do PIT i CIT rozwiązania zbliżonego do tego, które funkcjonuje na gruncie podatku VAT, gdzie

		<p><u>odpowiednio art. 2, 3 i 5 projektu. W związku z uchyleniem tych przepisów korekty będzie wymagał przepis art. 13 projektu, określający termin wejścia w życie zmian ustaw podatkowych.</u></p>	<p>rozwiązania dot. „nieściągniętych wierzytelności” uregulowane są zarówno po stronie dłużnika, jak i wierzyciela. Taki mechanizm powinien zmobilizować dłużników do terminowego regulowania płatności.</p>
--	--	--	--

RL-033-20/18

Opinia

o projekcie ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych

I. Uwagi ogólne

Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych (dalej: „Projekt”) – przekazany do zaopiniowania Radzie Legislacyjnej pismem Wiceprezesa Rządowego Centrum Legislacji z dnia 21 września 2018 r. – zmierza do zwiększenia dyscypliny płatniczej w obrocie gospodarczym oraz eliminacji nadużywania swobody zawierania umów na niekorzyść wierzyciela poprzez przyjęcie skutecznych instrumentów ochrony wierzycieli i stanowi kolejny krok zmierzający do zwalczania opóźnień w płatnościach handlowych.

W uzasadnieniu Projektu projektodawca słusznie zauważył, że jedną z przyczyn niemożności wykorzystania potencjału rozwojowego przez polskich przedsiębiorców, w tym szczególnie tych z sektora MŚP, są problemy z płynnością finansową. Kłopoty z płynnością wynikają z kolei między innymi z tzw. zatorów płatniczych. Projektodawca zdefiniował zatory płatnicze jako nieterminowe wywiązywanie się z odroczonej płatności. Kolejnym, zdecydowanie negatywnym zjawiskiem, które występuje w praktyce obrotu gospodarczego, jest stosowanie zbyt długich, często nieuzasadnionych gospodarczym charakterem danej transakcji, terminów płatności za dostarczone towary i usługi. Brak terminowej zapłaty za towary lub usługi, jak również długie oczekiwanie na nią, generuje szereg negatywnych konsekwencji, do których projektodawca zaliczył:

- brak możliwości regulowania przez wierzycieli własnych należności, co prowadzić może do narastania zjawiska zatorów płatniczych – kolejne przedsiębiorstwa w łańcuchu dostaw nie otrzymują należności za dostarczone towary lub wykonane usługi, co często negatywnie wpływa na kondycję i rozwój przedsiębiorstw w konkretnej branży szczególnie dotkniętej zatorami;

- ponoszenie dodatkowych (ponad konieczne) kosztów prowadzenia działalności związanych z przeterminowanymi należnościami – przedsiębiorcy płacą za uzyskanie alternatywnego źródła pieniądza oraz za obsługę przeterminowanych należności, w tym wdrożenie procedur ograniczania ryzyka współpracy z nierzetelnym kontrahentem. Co ważne, te dodatkowe koszty są najwyższe dla mikro- i małych przedsiębiorców;
- osłabienie inwestycji – szczególnie przez przedsiębiorców z sektora MŚP. Wynika to z faktu, że inwestycje charakteryzują się dużą elastycznością, czyli możliwością odłożenia ich w czasie w przypadku problemów z kapitałem;
- trudności z wprowadzaniem na rynek nowych produktów, co w konsekwencji hamuje rozwój przedsiębiorstw (wzrost);
- konieczność podnoszenia cen produktów lub usług;
- zmniejszanie funduszu wynagrodzeń w tym ograniczanie zatrudnienia.

Wskazane wyżej spostrzeżenia są słuszne, aczkolwiek należy zauważyć, że uzasadnienie Projektu w żaden sposób nie odnosi się do problematyki przyczyn powstawania w Polsce zatorów płatniczych. Z kolei w Ocenie Skutków Regulacji twórcy Projektu ograniczyli się do wskazania dwóch takich przyczyn (tj. brak środków finansowych u przedsiębiorcy oraz umyślne niepłacenie należności jako strategia funkcjonowania przedsiębiorstwa – zob. Ocena Skutków Regulacji, s. 2), które zresztą zostały wskazane bardzo pobieżnie i nie dotyczą całej istoty i złożoności tego zjawiska. Tymczasem w Polsce i na świecie były prowadzone wielokrotnie naukowe badania przyczyn powstawania zatorów płatniczych i zostały też wypracowane różnorodne środki zaradcze, bynajmniej nieograniczające się do samego tylko tworzenia ustaw.

Wśród głębszych przyczyn zatorów płatniczych należy wymienić przyczyny zewnętrzne (makroekonomiczne) oraz wewnętrzne, związane z polityką samego przedsiębiorcy. Do przyczyn zewnętrznych zalicza się przede wszystkim koniunkturę gospodarczą, politykę pieniężną i fiskalną, sytuację finansów publicznych. Natomiast wśród przyczyn wewnętrznych należy w pierwszym rzędzie wymienić ułomną politykę samego przedsiębiorcy w zakresie kształtowania jego kapitału obrotowego netto. Mankamenty tej polityki polegają na niedostatecznym wykorzystywaniu przez przedsiębiorcę istniejących rezerw płynności oraz na złym zarządzaniu środkami pieniężnymi, należnościami, zapasami i zobowiązaniami z tytułu dostaw i usług. Wyeliminowanie tych mankamentów wymaga lepszego zarządzania ryzykiem związanym z odroczonej płatnościami oraz bardziej optymalnego kształtowania poziomu płynności u przedsiębiorcy, poprzez oddziaływanie na aktywną oraz pasywną stronę bilansu (G. Golawska-Witkowska, E. Mazurek-Krasodomska,

A. Rzczycka, *Zatory płatnicze a odroczone płatności*, Pieniądze i Więż 2016, nr 3(72), s. 50-51 oraz wskazana tam dalsza literatura).

Powyższe rozważania wskazują, że zjawisko zatorów płatniczych ma wiele przyczyn i stosownie do tego różnorodne powinny być środki służące ograniczaniu tego zjawiska. Wśród tychże instrumentów zaradczych powinny się znajdować nie tylko środki prawne w postaci aktów prawnych, ale również inne instrumenty, w tym określone rozwiązania organizacyjne i przedsięwzięcia gospodarcze (także zresztą w pewnym zakresie regulowane prawem). Specjaliści zajmujący się zjawiskiem zatorów płatniczych w Polsce wskazują na konieczność wdrażania takich remediów jak: stałe polepszanie i rozszerzanie dostępu przedsiębiorców do informacji o zaległościach publicznoprawnych przedsiębiorców oraz osób powiązanych z nimi kapitałowo; promowanie alternatywnych metod rozstrzygania sporów; wsparcie dla przedsiębiorców poszukujących i wdrażających bardziej innowacyjne sposoby walki z zatorami płatniczymi (takimi jak mikrofaktoring); zwiększanie roli organizacji zrzeszających przedsiębiorców (stowarzyszeń branżowych, samorządu gospodarczego) w wypracowywaniu standardów dotyczących terminów i warunków płatności; zwiększanie zakresu korzystania przez przedsiębiorców z elektronicznych faktur oraz elektronicznych systemów zarządzania umowami z wierzycielami i dłużnikami; dalsze ułatwienia dla wierzycieli w dochodzeniu ich należności od kontrahentów (P. Białowolski, A. Łaszek, *Zatory płatnicze: duży problem dla małych firm*, Forum Obywatelskiego Rozwoju, 2017, s. 42-43, opracowanie dostępne na stronie: <https://for.org.pl/pl/a/5213,raport-for-zatory-płatnicze-duzy-problem-dla-malych-firm>; E. Mączyńska, *Wierzytelności – fundamentalna kwestia ekonomiczna i prawna* [w:] *Ochrona praw wierzycieli w Polsce. Wymiar ekonomiczny. Koszty transakcyjne. Prawne formy zabezpieczeń. Informatyzacja sądownictwa*, red. J. Gołaczyński, E. Mączyńska, Warszawa 2017, s. 49-50).

Niezależnie od powyższego, działania legislacyjne zmierzające do zwalczania opóźnień w płatnościach handlowych należy ocenić zdecydowanie pozytywnie. Ograniczenie opóźnień w płatnościach przyczyni się do zwiększenia konkurencyjności przedsiębiorców, w szczególności małych i średnich przedsiębiorców, poprawi przepływy pieniężne w przedsiębiorstwach, a w konsekwencji ograniczy zjawisko niewypłacalności przedsiębiorców.

W dalszej części opinii zostaną przedstawione uwagi szczegółowe odnoszące się do poszczególnych przepisów Projektu. Uwagi szczegółowe zostaną przedstawione odrębnie dla przepisów prawa podatkowego ujętych w Projekcie (art. 2, 3 i 5 Projektu) oraz dla

pozostałych przepisów. Taka konstrukcja opinii znajduje swoje uzasadnienie w tematycznym powiązaniu projektowanych zmian w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych¹, ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych² oraz ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne³ co uzasadnia ich łączne zaprezentowanie.

II. Uwagi szczegółowe dotyczące art. 1, art. 4, art. 6-13 Projektu

Art. 1

Przepis art. 1 Projektu dotyczy zmian w ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego⁴. Zaproponowane zmiany wprowadzają uproszczoną procedurę nakazową, nakładają na sąd obowiązek doliczania z urzędu odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych oraz dostosowują obecne regulacje do zmian w ustawie o terminach zapłaty w transakcjach handlowych⁵.

Art. 1 pkt 1 a)

(proponowana zmiana w art. 485 § 2a k.p.c.)

Zmiana jest konsekwencją dodania w ustawie o terminach zapłaty w transakcjach handlowych przepisu przewidującego podwyższenie kwoty rekompensaty o 1% kwoty należności głównej (dodawany ust. 1 w art. 10). Proponowana zmiana nie budzi wątpliwości.

Art. 1 pkt 1b)

(zmiana polegająca na dodaniu § 2b w art. 485 k.p.c.)

Proponowana zmiana wprowadza uproszczoną procedurę nakazową w przypadku gdy wartość roszczenia nie przekracza 75.000 zł.

¹ Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1509 ze zm.), dalej jako: „u.p.d.o.f.”

² Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1036 ze zm.), dalej jako: „u.p.d.o.p.”

³ Ustawa z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 2017 r., poz. 2157 ze zm.), dalej jako: „u.z.p.d.”

⁴ Dz. U. z 2018 r., poz. 1360 z późn.zm.

⁵ Ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 684), dalej jako: „utz”.

Obecnie, zgodnie z art. 485 § 2a k.p.c., sąd wydaje nakaz zapłaty na podstawie dołączonej do pozwu umowy, **dowodu spełnienia wzajemnego świadczenia niepieniężnego**, dowodu doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, jeżeli powód dochodzi należności zapłaty świadczenia pieniężnego, odsetek w transakcjach handlowych określonych w utz lub kwoty, o której mowa w art. 10 ust. 1 utz, oraz na podstawie dokumentów potwierdzających poniesienie kosztów odzyskiwania należności, jeżeli powód dochodzi również zwrotu kosztów, o których mowa w art. 10 ust. 2 utz. W uzasadnieniu Projektu wskazano, że obecnie powód aby uzyskać nakaz zapłaty musi przedstawić dowód spełnienia świadczenia wzajemnego co w praktyce jest trudne gdyż sądy w zasadzie akceptują wyłącznie protokół odbioru. Projektodawca proponuje więc aby zamiast przedstawienia dowodu spełnienia świadczenia wzajemnego powód mógł jedynie **uprawdopodobnić spełnienie świadczenia wzajemnego** (projektowany § 2b art. 485 k.p.c.).

Propozycja ta nie zasługuje na aprobatę.

Po pierwsze, nie wydaje się aby rzeczywiście sądy akceptowały wyłącznie protokół odbioru, gdyż to, jaki dokument jest dowodem spełnienia wzajemnego świadczenia niepieniężnego, zależy od charakteru tego świadczenia. W niektórych przypadkach (roboty budowlane, umowa o dzieło) faktycznie może być to jedynie protokół odbioru. W innych przypadkach będzie to np. dowód dostawy. W praktyce obrotu gospodarczego uzyskiwanie dowodów odbioru czy też dostawy jest powszechne, a z punktu widzenia bezpieczeństwa obrotu powinno być promowane. W razie ewentualnego sporu co do zasadności należności posiadanie dowodu spełnienia świadczenia wzajemnego zdecydowanie ułatwia dochodzenie należności.

Po drugie, nie można tracić z pola widzenia faktu, że zgodnie z art. 492 § 1 k.p.c. nakaz zapłaty z chwilą wydania stanowi tytuł zabezpieczenia, wykonalny bez nadawania mu klauzuli wykonalności. Przyjęcie zaproponowanego rozwiązania oznaczałoby, że wierzyciel mógłby uzyskać zabezpieczenie swojego roszczenia również wówczas gdy według ogólnych zasad nie istniałyby podstawy do zabezpieczenia roszczenia zgodnie z art. 730(1) § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem do udzielenia zabezpieczenia niezbędne jest nie tylko uprawdopodobnienie roszczenia (jak w projektowanym ust. 2a art. 485) ale również wykazanie interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia. Jest to wyraz założenia, że zabezpieczenie jest pewnym wyjątkiem od zasady, zgodnie z którą dopiero roszczenie udowodnione daje wierzycielowi podstawę do ingerencji w sferę majątkową dłużnika. Tymczasem, projektowany § 2b art. 485 k.p.c. pozwoli uzyskać zabezpieczenie jedynie na

podstawie uprawdopodobnienia roszczenia bez konieczności wykazania interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia.

Po trzecie, proponowana regulacja zdecydowanie uprzywilejowuje potencjalnego wierzyciela kosztem dłużnika. W postępowaniu zabezpieczającym, oprócz wskazanego wyżej szerszego katalogu przesłanek udzielenia zabezpieczenia, dłużnik jest chroniony również w ten sposób, że sąd może zabezpieczyć interesy dłużnika poprzez zobowiązanie wierzyciela do złożenia kaucji. Zgodnie z art. 739 § 1 k.p.c., wykonanie postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia sąd może uzależnić od złożenia przez uprawnionego kaucji na zabezpieczenie roszczeń obowiązanego lub, stosownie do okoliczności, innych osób, powstałych w wyniku wykonania postanowienia o zabezpieczeniu. Z kaucji tej będzie przysługiwało obowiązanemu lub, stosownie do okoliczności, innym osobom dotkniętym wykonaniem postanowienia o zabezpieczeniu pierwszeństwo zaspokojenia przed innymi należnościami zaraz po kosztach egzekucyjnych. Zgodnie z art. 743 § 3 k.p.c., jeżeli wykonanie postanowienia o zabezpieczeniu zostało uzależnione od złożenia przez uprawnionego kaucji na zabezpieczenie roszczeń obowiązanego, powstałych w wyniku wykonania postanowienia o zabezpieczeniu, sąd nadaje mu klauzulę wykonalności albo przewodniczący zaopatruje je we wzmiankę o wykonalności, po złożeniu kaucji. Tymczasem, projektowany § 2b art. 485 k.p.c. nie tylko liberalizuje przesłanki uzyskania zabezpieczenia w postaci nakazu zapłaty w porównaniu do uzyskania zabezpieczenia w postępowaniu zabezpieczającym, ale nie przewiduje żadnej ochrony dla dłużnika.

Art. 1 pkt 1c)

(zmiana polegająca na dodaniu § 2c w art. 485)

Projektodawca proponuje dodanie w art. 485 § 2c w następującym brzmieniu: „W nakazie zapłaty, o którym mowa w § 2b, sąd **z urzędu** zasądza na rzecz powoda odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych, o których mowa w ustawie z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych oraz kwotę, o której mowa w art. 10 ust. 1 tej ustawy albo tą kwotę powiększoną zgodnie z art. 10 ust. 1a tej ustawy [podkreślenie dodane – przyp.]”.

Proponowaną zmianę należy ocenić negatywnie z następujących względów:

1. Zgodnie z art. 321 § 1 k.p.c. sąd nie może wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzać ponad żądanie. Przepis ten wyraża podstawową zasadę wyrokowania dotyczącą przedmiotu orzekania, według której sąd związany jest

żądaniem zgłoszonym przez powoda w powództwie (*ne eat iudex ultra petita partium*), a więc nie może wbrew żądaniu powoda (art. 187 § 1 pkt 1 k.p.c.) zasądzić czegoś jakościowo innego albo w większym rozmiarze czy też zasądzić powództwo na innej podstawie faktycznej niż wskazana przez powoda. Zasada ta jest wyrazem podstawowego dla procesu cywilnego założenia, że to powód jest dysponentem procesu, to dla ochrony jego interesów proces został wszczęty i to on decyduje co jest przedmiotem procesu. Założenie, że sąd z urzędu ma doliczać odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych jest sprzeczne z przedstawioną wyżej zasadą.

2. Projektowany przepis nie ma uzasadnienia aksjologicznego. Trudno zrozumieć dlaczego sąd powinien z urzędu orzekać o odsetkach, a nie ma obowiązku orzekania z urzędu o świadczeniu głównym, np. wówczas gdy powód dochodzi jedynie części kwoty z niezapłaconej faktury. Brak możliwości orzekania z urzędu o roszczeniu, którego nie dochodzi powód jest założeniem słusznym. Jednakże zasada ta powinna tak samo dotyczyć należności głównej, jak i odsetek.
3. Projektowana zmiana zdaje się zakładać, że powód odsetek nie dochodzi przez przeoczenie czy też niezajomość prawa. Tymczasem może być tak, że powód nie dochodzi odsetek, gdyż zaliczył na poczet odsetek częściowe wpłaty dokonane przez dłużnika. Zgodnie z art. 451 § 1 k.c., dłużnik mający względem tego samego wierzyciela kilka długów tego samego rodzaju może przy spełnieniu świadczenia wskazać, który dług chce zaspokoić. Jednakże to, co przypada na poczet danego długu, wierzyciel może przede wszystkim zaliczyć na związane z tym długiem zaległe należności uboczne oraz na zalegające świadczenia główne.
4. Projektowany przepis nakłada na sąd obowiązek orzekania z urzędu o odsetkach, podczas gdy z dokumentów załączonych do pozwu może nie wynikać początkowy termin biegu odsetek. Termin zapłaty powinien być określony w umowie. Umowę powód powinien załączyć do pozwu. Nie oznacza to jednak, że zawsze w umowie pisemnej będzie określony termin zapłaty. Po pierwsze, jeżeli dla dokonania określonej czynności prawnej nie jest wymagana forma pisemna, to strony mogą zawrzeć umowę również ustnie (z oczywistych względów umowa ustna nie pozwoli na uzyskanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym) albo w sposób mieszany tzn. mogą zawrzeć umowę pisemną ograniczoną jedynie do *essentialia negotii* danej czynności prawnej. W takiej sytuacji termin zapłaty może zostać uzgodniony ustnie pomiędzy stronami i wówczas nie będzie wynikał z umowy, ale będzie np. określony na fakturze albo rachunku. Jednakże ustawodawca nie nakłada na powoda obowiązku

załączania do pozwu faktury lub rachunku, ale jedynie dowodu doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku. W praktyce sądowej bardzo często do pozwu jest załączane jedynie zwrotne potwierdzenie odbioru korespondencji, ale nie jest załączana sama faktura albo rachunek. Może więc zdarzyć się, że sąd nie będzie miał możliwości ustalenia początkowego terminu biegu odsetek.

Art. 1 pkt 2)

(zmiana art. 486 § 2 k.p.c.)

Obecnie, zgodnie z art. 486 § 2 k.p.c., w sprawach, o których mowa w art. 485 § 2a, sąd wydaje nakaz zapłaty, a w razie braku podstaw do jego wydania przewodniczący wyznacza rozprawę albo posiedzenie niejawnie nie później niż przed upływem 2 miesięcy od dnia wniesienia pozwu albo od dnia uzupełnienia braków pozwu. Projektowana zmiana zakłada skrócenie tego terminu do 14 dni w sprawach, o których mowa w art. 485 § 2b, czyli w sprawach, w których wartość roszczenia nie przekracza 75.000 zł. Takie skrócenie terminu oznacza, że w sprawach tych wyznaczenie terminu rozprawy zawsze nastąpi bez otrzymania odpowiedzi na pozew gdyż z uwagi na zasady dotyczące przygotowania i obrotu korespondencji w sądzie oraz zasady doręczania przesyłek sądowych przez doręczyciela pocztowego nie będzie możliwe w takim terminie otrzymanie odpowiedzi na pozew. To z kolei uniemożliwi rzetelne wyznaczenie terminu rozprawy tj. w taki sposób, aby na jednym terminie przeprowadzić całe postępowanie dowodowe i wydać wyrok. Jeżeli bowiem pozwany zgłosi w odpowiedzi na pozew wnioski dowodowe o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków, to świadkowie ci nie zostaną wezwani na wyznaczony już termin, gdyż czas, który sędzia przeznaczona na posiedzenie wyznaczone w celu przeprowadzenia rozprawy jest dostosowany do ilości czynności, które na tym posiedzeniu mają być przeprowadzone. Wobec tego, w pełni podzielając dążenie projektodawcy do skrócenia czasu trwania postępowania sądowego, **należy zaproponować zamiast 14 dni przynajmniej termin 1 miesiąca od dnia wniesienia pozwu.** Taki termin⁶ pozwoli na wysłanie pozwanemu odpisu pozwu, otrzymanie odpowiedzi na pozew i wyznaczenie terminu rozprawy.

art. 4

⁶ Należy przy tym mieć świadomość, że również ten termin nie będzie łatwy do dotrzymania zwłaszcza w sądach rejonowych, w których obciążenie sędziów jest bardzo duże.

Przewidziane w Projekcie zmiany w ustawie o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji⁷ **należy zasadniczo ocenić pozytywnie, z uwzględnieniem uwag wskazanych poniżej.**

Proponowane zmiany zakładają uzupełnienie katalogu czynów nieuczciwej konkurencji o działanie polegające na „narzucaniu przez przedsiębiorcę nadmiernie długich terminów zapłaty za dostarczone produkty lub wykonane usługi, w szczególności z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych” (dodany art. 17g w uznk). Odpowiedzialność za taki czyn zabroniony będzie miała charakter prywatnoprawny, czyli będzie wymagać aktywności pokrzywdzonego wierzyciela. Wierzyciel będzie mógł skorzystać z uprawnień przewidzianych w art. 18 uznk, w szczególności z roszczenia o odszkodowanie lub o zwrot bezpodstawnie uzyskanych korzyści. Zasadniczo należy uznać, że propozycja ta realizuje cel Projektu i może przyczynić się do zmniejszenia zatorów płatniczych oraz eliminacji niepożądanych zachowań w obrocie gospodarczym.

Niemniej jednak wątpliwości może budzić zaproponowana w Projekcie legalna definicja nowego czynu nieuczciwej konkurencji w postaci narzucania przez przedsiębiorcę nadmiernie długich terminów zapłaty za dostarczone produkty lub wykonane usługi (art. 17g ust. 2 uznk w brzmieniu przewidzianym w Projekcie). W projektowanej definicji zawarto odwołanie do pojęcia „dobrych obyczajów” („Przez narzucanie przez przedsiębiorcę nadmiernie długich terminów zapłaty rozumie się ustalenie w umowie terminu zapłaty z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych na skutek wykorzystania przez dłużnika znacznej dysproporcji w potencjale ekonomicznym między dłużnikiem a wierzycielem **w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami** [podkreślenie dodane – przyp.]”). W tym kontekście z pewnością pojawi się w praktyce spór prawny w kwestii tego, czy „dobre obyczaje” w rozumieniu art. 17g ust. 2 uznk w brzmieniu przewidzianym w Projekcie oznaczają to samo co „dobre obyczaje” w rozumieniu art. 3 ust. 1 uznk, czy też – alternatywnie – jest to pojęcie swoiste, które należy rozumieć uwzględniając specyfikę czynu nieuczciwej konkurencji polegającego na narzucaniu nadmiernie długich terminów zapłaty.

Aby zilustrować wagę zarysowanej wyżej wątpliwości interpretacyjnej należy przypomnieć, że w doktrynie prawa konkurencji od początku obowiązywania uznk toczy się

⁷ Ustawa z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2018 r. poz. 419, z późn. zm); dalej jako uznk.

spór w kwestii znaczenia prawnego klauzuli generalnej definiującej czyn nieuczciwej konkurencji w art. 3 ust. 1 uznk („Czynem nieuczciwej konkurencji jest działanie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami, jeżeli zagraża lub narusza interes innego przedsiębiorcy lub klienta.”). Jeden pogląd zakłada, że przy stosowaniu uznk do czynów nieuczciwej konkurencji szczegółowo zdefiniowanych w uznk nie należy sięgać do klauzuli generalnej zawartej w art. 3 ust. 1 uznk (A. Walaszek-Pyziół, W. Pyziół, *Czyn nieuczciwej konkurencji (analiza pojęcia)*, Przegląd Prawa Handlowego 1994, nr 10, s. 3). Drugi pogląd zakłada, że przy stosowaniu uznk do czynów nieuczciwej konkurencji szczegółowo zdefiniowanych w uznk nadal należy współstosować klauzulę generalną z art. 3 ust. 1 uznk, co sprawia, że dany czyn nieuczciwej konkurencji szczegółowo zdefiniowany w uznk ma taki charakter tylko wtedy, gdy dodatkowo spełnia przesłanki z art. 3 ust. 1 uznk (w tym sprzeczność z dobrymi obyczajami, zagrożenie lub naruszenie interesu innego przedsiębiorcy lub klienta). Ten ostatni pogląd obecnie zdecydowanie przeważa w doktrynie i orzecznictwie (zob. szeroko M. Zdyb, Art. 3 [w:] A. Michalak, M. Mioduszewski, J. Raglewski, J. Rasiewicz, M. Sieradzka, J. Sroczyński, M. Szydło, M. Wyrwiński, M. Zdyb, *Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Komentarz*, red. M. Zdyb, M. Sieradzka, Warszawa 2011, s. 87 i n.). Przy założeniu dominowania tego drugiego poglądu nie ma potrzeby odwoływania się w szczegółowych definicjach czynów nieuczciwej konkurencji skodyfikowanych w uznk do tych pojęć, które i tak już występują w klauzuli generalnej w art. 3 ust. 1 uznk, w tym do pojęcia „dobrych obyczajów”. Ustawodawca do tej pory w zasadzie unikał takich powtórzeń, z jednym wyjątkiem dotyczących czynów nieuczciwej konkurencji w zakresie reklamy. Mianowicie, przy definiowaniu czynów nieuczciwej reklamy ustawodawca posłużył się pojęciem „dobrych obyczajów” (zob. art. 16 ust. 1 pkt 1 i art. 16 ust. 3 uznk). W związku z tym w doktrynie wywiązał się nierozstrzygnięty do dzisiaj spór prawny w kwestii tego, czy „dobre obyczaje” w rozumieniu art. 16 ust. 1 pkt 1 i art. 16 ust. 3 uznk oznaczają to samo co „dobre obyczaje” w rozumieniu art. 3 ust. 1 uznk (zob. zreferowanie tego sporu i podanie nazwisk protagonistów w pracy M. Sieradzka, Art. 16 [w:] A. Michalak, M. Mioduszewski, J. Raglewski, J. Rasiewicz, M. Sieradzka, J. Sroczyński, M. Szydło, M. Wyrwiński, M. Zdyb, *Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji*, op. cit., s. 581 i n.).

Na gruncie projektowanej definicji można co prawda zaproponować taką interpretację, zgodnie z którą odwołanie do pojęcia „dobrych obyczajów” będzie stanowiło modyfikację (zawężenie i uzupełnienie) klauzuli generalnej ujętej w art. 3 ust. 1 uznk. Otóż, zgodnie z art. 3 ust. 1 uznk czynem nieuczciwej konkurencji jest działanie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami, co oznacza, że do zakwalifikowania określonego działania jako czynu

nieuczciwej konkurencji wystarczy (po spełnieniu dalszych przesłanek określonych w tym przepisie) zidentyfikowanie **alternatywnie** sprzeczności tego działania z prawem lub z dobrymi obyczajami. Tymczasem, na gruncie zaproponowanej definicji narzucania przez przedsiębiorcę nadmiernie długich terminów zapłaty można przyjąć, że chodzi o działanie, które jednocześnie (**kumulatywnie**) jest sprzeczne z prawem („ustalenie terminu zapłaty z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 8 marca 2013r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych”) i dobrymi obyczajami (działanie to ma być realizowane przez wykorzystanie przez dłużnika znacznej dysproporcji w potencjale ekonomicznym między dłużnikiem a wierzycielem w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami). Jeżeli taka była intencja projektodawcy co do znaczenia zaproponowanej definicji warto byłoby szczegółowo wyjaśnić to w uzasadnieniu Projektu. Trzeba jednak zauważyć, że zaproponowana wyżej interpretacja oznacza, że zakres zastosowania projektowanego przepisu będzie bardzo wąski. W tym kontekście zastanawia również to, dlaczego projektodawca ograniczył zakres projektowanej definicji wyłącznie do sytuacji, gdy ustalenie niezgodnych z ustawą terminów zapłaty następuje wskutek wykorzystania znacznej dysproporcji w potencjale ekonomicznym między dłużnikiem a wierzycielem. Po pierwsze, nie tylko różnice w potencjale ekonomicznym mogą powodować zachwianie równowagi negocjacyjnej przedsiębiorców. Po drugie, wymaganie aby dysproporcja w potencjale ekonomicznym była znaczna, a jej wykorzystanie nastąpiło w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami⁸ powoduje, że wykazanie tych okoliczności w przypadku ewentualnego sporu może być znacznie utrudnione.

Można ponadto postawić pytanie, dlaczego do przykładowego katalogu czynów nieuczciwej konkurencji wymienionego w art. 3 ust. 2 uzk, zawierającego najbardziej istotne czyny spośród tych unormowanych w uzk, twórcy Projektu nie dodają czynu w postaci narzucania przez przedsiębiorcę nadmiernie długich terminów zapłaty za dostarczone produkty lub wykonane usługi, skoro, jak wynika z całego Projektu i jego uzasadnienia, przywiązują oni tak mocną wagę do konieczności zwalczania nieuczciwego wydłużania terminów zapłaty? W zasadzie *de lege ferenda* powinno być tak, że w art. 3 ust. 2 uzk powinny być wymienione wszystkie czyny nieuczciwej konkurencji szczegółowo unormowane w uzk (co oczywiście nie powinno wykluczać równoległego stosowania do tych czynów klauzuli generalnej z art. 3 ust. 1 uzk, razem z przepisami szczegółowymi uzk

⁸ Taka definicja *a contrario* zakłada również, że może nastąpić ustalenie terminów zapłaty z naruszeniem przepisów utz na skutek wykorzystania przez dłużnika znacznej dysproporcji w potencjale ekonomicznym między dłużnikiem a wierzycielem, ale w sposób zgodny z dobrymi obyczajami, co budzi zasadnicze wątpliwości.

definiującymi poszczególne czyny nieuczciwej konkurencji), zaś niezależnie od tego za czyn nieuczciwej konkurencji w rozumieniu art. 3 ust. 1 uznk powinien być uznawany każdy czyn spełniający przesłanki klauzuli generalnej z art. 3 ust. 1 uznk, nawet jeżeli nie jest on wymieniony w przykładowym katalogu z art. 3 ust. 2 uznk oraz nie jest unormowany w szczegółowych przepisach uznk. Takie rozwiązanie prawne byłoby poprawne i konsekwentne z formalnoprawnego punktu widzenia, a ponadto realizowałoby cele uznk.

Podsumowując:

- a) W uzasadnieniu Projektu ustawy projektodawca powinien odnieść się do wskazanych wyżej trudności interpretacyjnych związanych z odwołaniem do pojęcia „dobrych obyczajów”, które to pojęcie i tak już występuje w mającym w tym przypadku paralelne zastosowanie przepisie art. 3 ust. 1 uznk;
- b) Projektodawca winien rozważyć czy z punktu widzenia celów Projektu zaproponowana definicja narzucania nadmiernie długich terminów zapłaty nie powinna mieć szerszego zakresu i odnosić się do każdej sytuacji ustalenia terminu zapłaty z naruszeniem przepisów utz w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami⁹;
- c) Z punktu widzenia celów Projektu celowe byłoby dodanie do katalogu określonego w art. 3 ust. 2 uznk czynu w postaci narzucania przez przedsiębiorcę nadmiernie długich terminów zapłaty za dostarczone produkty lub wykonane usługi.

Art. 6

Przepis art. 6 Projektu ustawy przewiduje zmianę art. 200 ustawy – Prawo zamówień publicznych¹⁰, który wymienia enumeratywnie przypadki naruszenia przepisów ustawy, kreujące po stronie zamawiającego odpowiedzialność na podstawie przepisów Prawa zamówień publicznych.

W uzasadnieniu Projektu ustawy projektodawca wskazał, że “Na rynku zamówień publicznych nadal nie osiągnięto pożądanego, wysokiego poziomu przestrzegania ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych”. Spostrzeżenie to jest trafne i uzasadnia wprowadzenie wyraźnego przepisu sankcjonującego naruszenia przepisów o terminach

⁹ Przy założeniu, że projektodawca zakłada konieczność kumulatywnego wystąpienia dwóch okoliczności, tj. sprzeczności z prawem i dobrymi obyczajami, co jak wskazano w pkt a) winien wyjaśnić w uzasadnieniu Projektu.

¹⁰ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1579, z późn. zm.); dalej jako: „Pzp”.

zapłaty w transakcjach handlowych przy zawieraniu umów w sprawach zamówień publicznych.

W konsekwencji, Projekt trafnie proponuje, aby karze pieniężnej podlegał zamawiający, który zawiera umowę z naruszeniem przepisów utz (nowy art. 200 ust. 1 pkt 5 Pzp). W tym kontekście pojawia się wszakże pytanie, dlaczego twórcy Projektu nie zdecydowali się przewidzieć kary pieniężnej dla zamawiającego, który zawiera umowę z naruszeniem terminów zapłaty przewidzianych w samej ustawie Pzp? Chodzi tutaj mianowicie o art. 143b ust. 2 Pzp w zw. z art. 143d ust. 1 pkt 5 Pzp. *De lege ferenda* byłoby warto sankcjonować karą pieniężną również tych zamawiających, którzy zawierają umowę w sprawie zamówienia publicznego z naruszeniem przepisów Pzp mówiących o terminach zapłaty, tym bardziej że do tych ostatnio wspomnianych przepisów Projekt odwołuje się w art. 7, gdzie naruszenie tychże przepisów jest przez twórców Projektu kwalifikowane jako naruszenie dyscypliny finansów publicznych (zob. art. 7 pkt 2 Projektu, w zakresie, w jakim zostaje dodany nowy art. 16 ust. 1a pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych).

Art. 7

Przepis art. 7 Projektu ustawy dotyczy zmiany ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych¹¹. Proponowane zmiany są dwojakiego rodzaju.

Po pierwsze projektodawca określa typy zachowań, które nie są naruszeniami dyscypliny finansów publicznych (art. 7 pkt 1). Należą do nich przede wszystkim: dokonanie zapłaty należności handlowej przed terminem zapłaty określonym w umowie oraz niedochodzenie rekompensaty z tytułu braku terminowego zapłaty, jeśli rekompensata ta jest równa lub przekracza wysokość należności głównej.

Po wtóre, projektodawca określił nowe typy zachowań, które staną się z chwilą wejścia w życie omawianego Projektu naruszeniami dyscypliny finansów publicznych (art. 7 pkt 2). Takim zachowaniami, zgodnie z Projektem, są: zawarcie umowy z terminem zapłaty przekraczającym terminy określone w ustawie o terminach zapłaty w transakcjach handlowych lub ustawie Pzp oraz niewykonanie lub wykonanie zobowiązania jednostki finansów publicznych z naruszeniem terminów określonych w ustawie o terminach zapłaty w transakcjach handlowych.

¹¹ Dz. U. z 2018r., poz. 1458, 1669 i 1693.

Projektowany przepis nie stanowi wykonania dyrektywy PE i Rady 2011/7/UE z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych.

Art. 7 pkt 1

Co do pierwszej kwestii (projektowany art. 5 ust. 4 pkt 2) powstaje wątpliwość, czy przepis nie będzie rozumiany jako nazbyt daleko idący i nie doprowadzi do nadużyć władzy. Zgodnie z projektowanym przepisem możliwe jest dokonanie zapłaty należności w transakcji handlowej przed terminem zapłaty określonym w umowie. Ponieważ utz co do zasady nie posługuje się pojęciem należności, lecz takimi pojęciami jak terminy spełnienia świadczenia lub też wymagalność świadczenia pieniężnego, nie jest jasne jak należy rozumieć pojęcie należności. Możliwą interpretacją byłoby twierdzenie, że najwcześniejszym możliwym terminem dokonania zapłaty byłby w takiej sytuacji dzień zawarcia umowy, jeszcze bez jej choćby częściowego wykonania. W takiej sytuacji podmiot publiczny mógłby stać się kredytodawcą wykonawcy. Należałoby zatem rozważyć, czy nie zastrzec możliwości dokonania zapłaty przed upływem terminu zapłaty określonym w umowie, ale już po wykonaniu lub częściowym wykonaniu umowy lub nie ograniczyć zakresu, w jakim wyłączona jest odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych do sytuacji w których wierzytelność już istnieje, lecz jedynie nie jest jeszcze wymagalna (co nawiązałoby do znanego cywilistycy pojęcia wymagalności, odrębnego przecież od kwestii istnienia wierzytelności). Taka też była zapewne intencja projektodawcy, którą wyraził w uzasadnieniu Projektu. Chodzi bowiem przede wszystkim o to, aby podmioty publiczne nie czekały z zapłatą do dnia określonego w umowie, lecz mogły dokonać zapłaty „np. kilka dni po otrzymaniu faktury”.

Na aprobatę zasługuje możliwość niedochodzenia rekompensaty, w sytuacji gdy jest ona równa lub wyższa od należności głównej (projektowany art. 5 ust. 4 pkt 3 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych). Projektowane rozwiązanie niewątpliwie przyczyni się do ograniczenia liczby spraw kierowanych do sądów. Nierzadko zdarza się bowiem, że podmiot publiczny dochodzi wyłącznie rekompensaty albo dochodzi rekompensaty oraz należności głównej, której wysokość jest znacznie niższa niż kwota rekompensaty. Takie zjawisko należy ocenić negatywnie, gdyż generowanie znacznej liczby spraw sądowych o zapłatę, w których dochodzona jest wyłącznie kwota rekompensaty powoduje znaczne koszty dla Skarbu Państwa. Projektowane rozwiązanie niewątpliwie ograniczy to szkodliwe dla wymiaru sprawiedliwości zjawisko.

Art. 7 pkt 2

Na aprobatę zasługuje również wprowadzenie odpowiedzialności podmiotów publicznych za nieprzestrzeganie przepisów utz oraz niewykonanie lub wykonanie zobowiązania z naruszeniem określonych prawnie terminów.

W szczególności, w art. 16 ust. 1a ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych dodawane są przez Projekt nowe czyny stanowiące przejaw naruszenia dyscypliny finansów publicznych. Zgodnie z art. 16 ust. 1a pkt 1 tej ostatniej ustawy w brzmieniu przewidzianym w Projekcie, naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest „zawarcie umowy z terminem zapłaty przekraczającym terminy określone w przepisach ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych albo w przepisach ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych”. W tym kontekście należy zauważyć, że art. 16 ust. 1a pkt 1 ustawy o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych w brzmieniu przewidzianym w Projekcie, w zakresie, w jakim odwołuje się do zawarcia umowy z terminem zapłaty przekraczającym terminy określone w przepisach ustawy Pzp, dotyczy tak naprawdę tylko jednego przypadku, gdyż w ustawie Pzp jest tylko jeden przepis określający termin zapłaty. Chodzi tu mianowicie o przypadek, gdy zamawiający (a zamawiający jest najczęściej jednostką sektora finansów publicznych) zawrze umowę o roboty budowlane, w której termin zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy (stanowiący obligatoryjne postanowienie tej umowy – zob. art. 143d ust. 1 pkt 5 Pzp) będzie naruszał przepis art. 143b ust. 2 Pzp (art. 143b ust. 2 Pzp stanowi, że „Termin zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy przewidziany w umowie o podwykonawstwo nie może być dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia wykonawcy, podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy faktury lub rachunku, potwierdzających wykonanie zleconej podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy dostawy, usługi lub roboty budowlanej.”; przy czym zgodnie z art. 143d ust. 1 pkt 5 Pzp, umowa o roboty budowlane zawiera w szczególności postanowienia dotyczące terminu zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy). *De lege ferenda* o wiele sensowniejsze byłoby traktowanie jako naruszenia dyscypliny finansów publicznych niewykonywania zobowiązań dotyczących **zasad i terminów zapłaty określonych w Pzp**. W ustawie Pzp jest bowiem bardzo wiele przepisów, które określają nie konkretne terminy zapłaty, ale raczej innego rodzaju reguły i zasady, zgodnie z którymi takie płatności powinny być dokonywane. Te ostatnio wspomniane reguły i zasady mają bardzo ważne znaczenie w

zakresie zapobiegania zatorom płatniczym (i zresztą w tej intencji zostały one niegdyś wprowadzone do Pzp w toku licznych nowelizacji Pzp) i dlatego byłoby warto ich naruszenie traktować jako naruszenie dyscypliny finansów publicznych, co mogłoby bardziej mobilizować publicznych zamawiających (a konkretnie tych, którzy podlegają przepisom ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych) do rzetelnego wypełniania wynikających stąd powinności.

Tej ostatnio wspomnianej sytuacji naruszenia przez zamawiającego przepisów Pzp dotyczących zasad i terminów zapłaty określonych w Pzp nie dotyczy również art. 16 ust. 1a pkt 2 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych w brzmieniu przewidzianym w Projekcie. Ten ostatni przepis stanowi, że naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest „niewykonanie, albo wykonanie zobowiązania jednostki finansów publicznych z naruszeniem terminów określonych w przepisach, o których mowa w pkt 1” (z kolei przepisami „o których mowa w pkt 1” są przepisy ustawy Pzp oraz przepisy utz). W tym kontekście należy podkreślić, że art. 16 ust. 1a pkt 2 ustawy o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych w brzmieniu przewidzianym w Projekcie jest sformułowany bardzo wadliwie i w istocie nie wiadomo, czego (jakich sytuacji) on dotyczy, w zakresie, w jakim mówi o „niewykonaniu” (ale czego?). Nie wiadomo bowiem, czy chodzi tutaj o niewykonanie wszelkich zobowiązań jednostki sektora finansów publicznych określonych w przepisach wskazanych w pkt 1, czy też chodzi o niewykonanie tych zobowiązań jednostki sektora finansów publicznych określonych w przepisach wskazanych w pkt 1, do których przywiązany jest konkretny termin określony w przepisach wskazanych w pkt 1 (nawiasem mówiąc, w powołanym przepisie brak jest też słowa „sektora” w zwrocie „jednostka finansów publicznych”). Powstaje zatem pytanie, czy „niewykonanie, albo wykonanie zobowiązania jednostki finansów publicznych z naruszeniem terminów określonych w przepisach, o których mowa w pkt 1” dotyczy wszelkich zobowiązań wynikających z odnośnych przepisów (np. zobowiązań do dotrzymywania terminów określonych w Pzp dla postępowania o udzielenie zamówienia publicznego), czy tylko zobowiązań w zakresie zapłaty. Byłoby to jaśniejsze, gdyby w art. 16 ust. 1a pkt 2 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych w brzmieniu przewidzianym w Projekcie była mowa o „naruszeniu terminów zapłaty, określonych w przepisach, o których mowa w pkt 1”.

Biorąc powyższe pod uwagę należałoby *de lege ferenda* zaproponować następujące brzmienie art. 16 ust. 1a pkt 2 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych: naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest „wykonanie zobowiązania

jednostki sektora finansów publicznych z naruszeniem terminów zapłaty określonych w przepisach, o których mowa w pkt 1, albo niewykonanie zobowiązania do zapłaty pomimo upływu tych terminów, albo naruszenie innego zobowiązania dotyczącego zapłaty wynikającego z przepisów, o których mowa w pkt 1”.

Art. 8

Art. 8 Projektu wprowadza zmiany w przepisach ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów¹², polegające na poszerzeniu ustawowego (i przykładowego) katalogu porozumień ograniczających konkurencję oraz przejawów nadużywania pozycji dominującej.

Projektodawca słusznie zauważył, że ustalanie nadmiernie wydłużonych terminów zapłaty jest szkodliwe dla konkurencji co oznacza, że czyny takie powinny zostać wymienione wprost jako czyny naruszające konkurencję, zarówno jako porozumienie naruszające konkurencję, jak i formę nadużycia pozycji dominującej. W związku z powyższym w Projekcie za taką praktykę uznaje się „narzucanie przez przedsiębiorcę nadmiernie długich terminów zapłaty za dostarczone produkty lub wykonane usługi, w szczególności z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych” (projektowane przepisy art. 6 ust. 1 pkt 8 i art. 9 ust. 1 pkt 8 uokik). **Propozycję tą, co do zasady, należy ocenić pozytywnie.**

Należy jednakże zwrócić uwagę, że w dodawanym przez Projekt nowym art. 6 ust. 1 pkt 8 uokik pojawia się rozróżnienie na „produkty” i „usługi” („ustalaniu bezpośrednio lub pośrednio nadmiernie długich terminów zapłaty za dostarczone produkty lub wykonane usługi, w szczególności z naruszeniem przepisów ustawy z dnia z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych”), podczas gdy w uokik występuje definicja legalna pojęcia „towaru”, obejmująca zarówno rzeczy, jak i usługi. Mianowicie, zgodnie z art. 4 pkt 7 uokik, pojęcie „towar” oznacza „rzeczy, jak również energię, papiery wartościowe i inne prawa majątkowe, usługi, a także roboty budowlane”. W takim układzie po wejściu w życie Projektu w obecnym brzmieniu powstaną wątpliwości w kwestii tego, co oznacza pojęcie „produktu” w przepisie art. 6 ust. 1 pkt 8 uokik, w tym w szczególności, czy owo pojęcie „produktu” obejmuje np. energię lub prawa majątkowe, skoro te ostatnie mieszczą się w pojęciu „towaru” (zdefiniowanym w art. 4 pkt 7 uokik), zaś w art. 6 ust. 1 pkt 8 uokik w

¹² Dz. U. 2018r., poz. 798, 1637 i 1669; dalej jako: „uokik”.

brzmieniu przewidzianym w Projekcie nie występuje pojęcie „towaru”. Zgodnie z ogólnymi regułami wykładni, jeżeli w ustawie są używane różne określenia, to oznaczają one coś odmiennego, a nie to samo. Tak więc pojęcia „produktu” z art. 6 ust. 1 pkt 8 uokik w brzmieniu przewidzianym w Projekcie nie można utożsamiać z pojęciem „towaru” w rozumieniu art. 4 pkt 7 uokik. Można by oczywiście teoretycznie twierdzić, że pojęcie „produktu” w art. 6 ust. 1 pkt 8 uokik w brzmieniu przewidzianym w Projekcie oznacza wszystko to, co mieści się w pojęciu „towar” (w rozumieniu art. 4 pkt 7 uokik) z wyłączeniem „usług” (które zostały w art. 6 ust. 1 pkt 8 uokik w brzmieniu przewidzianym w Projekcie wymienione *explicite*). Taka interpretacja pozwoliłaby włączyć do pojęcia „produkt” w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 8 uokik w brzmieniu przewidzianym w Projekcie również energię, papiery wartościowe oraz inne prawa majątkowe, co byłoby niewątpliwie w interesie osób poszkodowanych zatorami płatniczymi wynikającymi z antykonkurencyjnych porozumień, a więc realizowałoby cel Projektu. Z drugiej jednak strony takiej wykładni może się sprzeciwiać względ na racjonalność ustawodawcy, bo przecież gdyby ustawodawca chciał pojęcie „produktu” występujące w art. 6 ust. 1 pkt 8 uokik w brzmieniu przewidzianym w Projekcie rozumieć szeroko, to użyłby w tym celu pojęcia „towar”, obejmującego zresztą również usługi, i zrezygnowałby z osobnego wspomnienia o usługach w art. 6 ust. 1 pkt 8 uokik w brzmieniu przewidzianym w Projekcie. Skoro zaś ustawodawca tego zrobił (a dokładniej: skoro nie czynią tego obecnie twórcy Projektu), to – zakładając racjonalność ustawodawcy – prawdopodobnie chciał on, by pojęcie „produkt” w art. 6 ust. 1 pkt 8 uokik w brzmieniu przewidzianym w Projekcie nie było rozumiane tak szeroko jak pojęcie „towaru” z art. 4 pkt 7 uokik (z wyłączeniem rzecz jasna usług, które są wymienione osobno w art. 6 ust. 1 pkt 8 uokik w brzmieniu przewidzianym w Projekcie).

De lege ferenda należałoby postulować używanie w art. 6 ust. 1 pkt 8 uokik w brzmieniu przewidzianym w Projekcie pojęcia „towaru”, gdyż stanowiłoby to przejaw konsekwencji terminologicznej ustawodawcy (pojęcie to pojawia się w uokik wielokrotnie i właśnie w podobnych kontekstach), a jednocześnie pozwoliłoby to na szeroką interpretację przedmiotu tych porozumień, które są zakazane przez art. 6 ust. 1 pkt 8 uokik w brzmieniu przewidzianym w Projekcie, z korzyścią dla osób poszkodowanych tego rodzaju antykonkurencyjnymi porozumieniami. Należałoby zatem zaproponować następujące brzmienie przepisu art. 6 ust. 1 pkt 8 uokik: „ustalaniu bezpośrednio lub pośrednio nadmiernie długich terminów zapłaty za dostarczone towary, w szczególności z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych”.

Należy ponadto **krytycznie** ocenić fakt, że art. 6 ust. 1 pkt 8 uokik w brzmieniu przewidzianym w Projekcie nie został powołany w innych przepisach uokik dotyczących porozumień ograniczających konkurencję określonych w uokik, w tym w szczególności w art. 6a i art. 7 ust. 3 uokik. Ewentualne uwzględnienie i powołanie art. 6 ust. 1 pkt 8 uokik w brzmieniu przewidzianym w Projekcie w art. 6a uokik pozwoliłoby na pociąganie do odpowiedzialności za antykonkurencyjne porozumienia przewidziane w art. 6 ust. 1 pkt 8 uokik w brzmieniu przewidzianym w Projekcie również osoby zarządzającej u przedsiębiorcy, która w ramach sprawowania swojej funkcji w czasie trwania stwierdzonego antykonkurencyjnego porozumienia (i jego skutków) umyślnie dopuściła przez swoje działanie lub zaniechanie do naruszenia przez danego przedsiębiorcę zakazu z art. 6 ust. 1 pkt 8 uokik w brzmieniu przewidzianym w Projekcie. Z kolei ewentualne uwzględnienie i powołanie art. 6 ust. 1 pkt 8 uokik w brzmieniu przewidzianym w Projekcie w art. 7 ust. 3 uokik pozwoliłoby na objęciem zakazem ustanowionym w art. 6 ust. 1 pkt 8 uokik w brzmieniu przewidzianym w Projekcie porozumień tego rodzaju zawieranych również przez takich przedsiębiorców, których udział w rynku nie przekracza progów bagatelności określonych w art. 7 ust. 1 i 2 uokik. Przepisy art. 7 ust. 1 i 2 uokik ustalają progi bagatelnego udziału w rynku przedsiębiorców (tj. 5% lub 10%, w zależności, czy chodzi o przedsiębiorców, którzy są lub nie są względem siebie konkurentami) i przesądzają, że zakazy antykonkurencyjnych porozumień określone w art. 6 ust. 1 uokik nie mają zastosowania do porozumień zawieranych przez przedsiębiorców mających bagatelny udział w rynku. Jednocześnie art. 7 ust. 3 uokik stanowi, że owe wyłączenia z zakazów stosowane do przedsiębiorców o bagatelnym udziale rynkowym nie mają zastosowania do pewnych porozumień najmocniej negatywnie odczuwalnych dla konkurencji, określonych w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 i 7. Należałoby poddać pod rozagę ustawodawcy zastanowienie się na tym, czy skoro tak negatywnie ocenia on zatory płatnicze implikowane antykonkurencyjnymi porozumieniami, to czy zakaz z art. 6 ust. 1 pkt 8 w brzmieniu przewidzianym w Projekcie nie powinien być stosowany również do przedsiębiorców mających udział w rynku mniejszy niż progi wskazane w art. 7 ust. 1 i 2 uokik, tym bardziej, że takie właśnie rozwiązanie, polegające na objęciu zakazem z art. 6 uokik przedsiębiorców o bagatelnym udziale w rynku, jest *de lege lata* stosowane wobec przedsiębiorców zawierających tzw. zmony przetargowe (art. 6 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 7 uokik).

Art. 9

Projektowany przepis wprowadza zmiany do ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹³. Stanowią one o możliwości umorzenia z urzędu należności z tytułu rekompensaty przewidzianej przez utz, jeśli jest ona równa lub wyższa od należności głównej. Analogicznie, zgodnie z proponowaną zmianą, organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego będą miały możliwość zdecydowania w drodze uchwały o niedochodzeniu należności z tytułu rekompensaty, jeśli jest ona równa lub wyższa od należności głównej.

Obie proponowane regulacje są spójne z proponowanymi zmianami ustawy o dyscyplinie finansów publicznych. Skoro bowiem niedochodzenie rekompensat przestanie być deliktem dyscypliny finansów publicznych, to należy równocześnie dozwolnić organom administracji publicznej wprost niedochodzenia kwot rekompensat.

Projektowany przepis nie stanowi wykonania dyrektywy PE i Rady 2011/7/UE z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych. Nie ma też istotnego znaczenia dla rozwiązania problemu zatorów płatniczych. Znacznie jednak racjonalizuje działania administracji publicznej i z pewnością pozwoli na ograniczenie liczby postępowań sądowych o zapłatę inicjowanych przez podmioty publiczne.

Art. 10

Przepis art. 10 wprowadza zmiany w utz. Najistotniejsze zmiany w tym zakresie obejmują następujące kwestie:

(1) Szczególna ochrona MŚP, w szczególności w „transakcjach asymetrycznych”

Największe *novum* w Projekcie – z punktu widzenia zmian w utz – stanowi istotne wzmocnienie pozycji prawnej mikroprzedsiębiorców, małych przedsiębiorców i średnich przedsiębiorców (dalej łącznie jako „MŚP”) w rozumieniu rozporządzenia nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu¹⁴, następujące w szczególności przez wyróżnienie kategorii „transakcji asymetrycznych”, czyli takich, w których po jednej stronie występuje podmiot mający status MŚP, zaś po drugiej stronie podmiot niebędący MŚP (projektowana ustawa określa taki podmiot jako „dużego przedsiębiorcę”, por. projektowany art. 4 pkt 6 utz).

¹³ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.)

¹⁴ Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1 z późn.zm.)

Rozwiązanie to wpisuje się w wyraźne w Projekcie dążenie do polepszenia sytuacji prawnej MŚP, zarówno w relacjach z dużymi przedsiębiorcami (tzw. „transakcje asymetryczne”), jak i z podmiotami publicznymi.

Szczególne potraktowanie „transakcji asymetrycznych” wyraża się w szczególności tym, że nie znajduje wobec nich zastosowania możliwość umownego wydłużenia maksymalnego 60-dniowego terminu zapłaty, co oznacza, że termin 60-dniowy jest tu sztywnym maksymalnym terminem, niedopuszczającym wyjątków, choćby miały one wynikać ze zgodnej woli stron (projektowane art. 7 ust. 2 i 2a utz).

Dalsze szczególne rozwiązania dotyczące ochrony wierzycieli będącymi MŚP obejmują:

- 1) podwyższenie kwoty rekompensaty należnej wierzycielowi będącemu MŚP od dłużnika będącego dużym przedsiębiorcą lub podmiotem publicznym (projektowany art. 10 ust. 1a utz), co uzasadnione jest zagrożeniem, jakie zatory płatnicze stanowią mogą dla egzystencji wierzyciela będącego MŚP;
- 2) sankcyjne skrócenie terminu zapłaty do 30-dni w razie naruszenia ustawowego maksymalnego terminu zapłaty w „transakcji asymetrycznej” (projektowany art. 13 ust. 2 pkt 2 utz). Specyfika tego rozwiązania wyraża się w tym, iż co do zasady zastrzeżenie dłuższego niż maksymalny dopuszczalny termin zapłaty skutkuje jego skróceniem do ustawowego maksimum (por. projektowane art. 13 ust. 2 pkt 1, 3 i 4 utz). Wyjątkowo jednak w przypadku „transakcji asymetrycznej” sankcją za zastrzeżenie terminu wykraczającego poza maksymalny termin ustawowy (60 dni – projektowany art. 7 ust. 2a utz) jest jego skrócenie nie do 60 dni (co odpowiadałoby logice pozostałych przypadków), lecz do 30 dni. Jak się wydaje, rozwiązanie to ma charakter zdecydowanie prewencyjny, mający zniechęcać dużych przedsiębiorców (jako dłużników) do zastrzegania nadmiernie długich terminów w sytuacji, gdy dłużnik taki „nie ma nic do stracenia” (w najgorszym razie musi liczyć się ze skróceniem terminu do maksymalnego ustawowego).

Rozwiązania powyższe nie nasuwają zastrzeżeń i wpisują się w obecną od wielu lat w innych porządkach prawnych (np. w prawie niemieckim) tendencję do stosowania rozwiązań ochronnych charakterystycznych dla obrotu konsumenckiego także w obrocie dwustronnie profesjonalnym, zwłaszcza jeżeli między stronami zachodzi istotna różnica faktycznej siły ekonomicznej. Być może rozwiązania proponowane w tym zakresie na tle utz staną się zapowiedzią szerszych zmian, następujących np. także w obszarze nieuczciwych postanowień

umownych, co do których też wyrażane są poglądy o celowości zastosowania mechanizmów ochronnych również w obrocie profesjonalnym.

W kontekście mechanizmów ochronnych związanych z „transakcjami asymetrycznymi” – z których niektóre mają wyraźnie sankcyjny charakter wobec dłużnika będącego dużym przedsiębiorcą – należy jednak zwrócić uwagę na rozwiązanie proponowane w art. 4b ust. 2 utz („Dłużnik nie może powoływać się przeciwko wierzycielowi na jego oświadczenie, że nie jest mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą albo średnim przedsiębiorcą w rozumieniu rozporządzenia nr 651/2014.”). Jak należy rozumieć, intencją proponowanego rozwiązania jest, aby przez złożenie w umowie nieprawdziwego oświadczenia wierzyciel będący MŚP nie mógł *de facto* stracić (lub zrzec się) ochrony wynikającej z asymetrycznego charakteru umowy. Jest to zbieżne z regulacją art. 11a ust. 4, zakazującą zrzeczenia się roszczenia o ustalenie, że termin zapłaty jest nieuczciwy. **Nie kwestionując intencji Autorów Projektu być może należałoby rozważyć rozróżnienie przypadków, w których dłużnik „w złej wierze” przyjmuje oświadczenie dłużnika, wiedząc o jego nieprawdziwości lub wręcz wymuszając jego złożenie, od tych sytuacji, gdy dłużnik „w dobrej wierze” (tj. nie wiedząc o statusie swojego kontrahenta jako MŚP, mimo dolożenia należytej staranności) polega na oświadczeniu wierzyciela o nieposiadaniu statusu MŚP.** Ten ostatni przypadek – ze względu na stosunkowo daleko idące sankcje ustawowe – może budzić pewne wątpliwości, skoro działający w uzasadnionym zaufaniu do oświadczenia wierzyciela dłużnik byłby następnie zaskakiwany niekorzystnymi dla niego skutkami prawnymi złożenia błędnego oświadczenia przez wierzyciela. W tym zakresie ryzyko błędnego ustalenia przez wierzyciela jego statusu prawnego mogłoby, jak się wydaje, pozostać przy wierzycielu – zwłaszcza mając na uwadze właśnie daleko idące konsekwencje naruszenia projektowanego art. 7 ust. 2a utz.

Można więc zaproponować zmianę proponowanej treści art. 4b ust. 2 utz i nadanie mu następującego brzmienia „Dłużnik nie może powoływać się przeciwko wierzycielowi na jego oświadczenie, że nie jest mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą albo średnim przedsiębiorcą w rozumieniu rozporządzenia nr 651/2014, chyba że nie wiedział o nieprawdziwości tego oświadczenia mimo dolożenia należytej staranności.”

Reżim ochronny w „transakcjach asymetrycznych” wzmacniany jest zaproponowanym w projektowanym art. 4b ust. 1 utz domniemaniem posiadania statusu dużego przedsiębiorcy oraz wynikającym z projektowanego art. 4b ust. 3 utz obowiązku złożenia drugiej stronie transakcji przez dłużnika będącego dużym przedsiębiorcą oświadczenia o posiadaniu statusu dużego przedsiębiorcy, które to oświadczenie musi być złożone najpóźniej w momencie

zawarcia umowy. Z obowiązkiem ustanowionym w proponowanym art. 4b ust. 3 utz związana jest sankcja karna przewidziana w projektowanym art. 13c utz, zgodnie z którym *„Kto będąc kierownikiem przedsiębiorcy, oddziału przedsiębiorcy zagranicznego, albo osobą wyznaczoną do złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 4b ust. 3, składa oświadczenie niezgodne ze stanem rzeczywistym, podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.”*. Na tle tego unormowania karnego nasuwają się dwa pytania. Po pierwsze, przepis penalizuje wprost złożenie oświadczenia niezgodnego ze stanem rzeczywistym, nie obejmuje natomiast przypadku naruszenia art. 4b ust. 3 utz przez niezłożenie jakiegokolwiek oświadczenia, a zgodnie z zasadami wykładni przepisów karnych rozciągnięcie zakresu ich zastosowania w drodze interpretacji nie jest dopuszczalne – **pytanie więc, czy intencją projektodawców było ograniczenie sankcji karnej tylko do przypadków złożenia nieprawdziwego oświadczenia (na co wskazuje treść uzasadnienia), czy też przepis powinien zostać uzupełniony także o przypadek niezłożenia oświadczenia wbrew art. 4b ust. 3 utz**. Po drugie, powstaje pytanie o skutki złożenia nieprawdziwego oświadczenia przez wierzyciela z transakcji handlowej, który – np. w celu zwiększenia atrakcyjności swojej oferty – w sposób nieprawdziwy oświadcza, iż nie posiada statusu MŚP. Należy mieć na uwadze, że według projektowanych przepisów dłużnik nie będzie mógł powoływać się wobec wierzyciela na takie jego oświadczenie, choćby nawet przyjął je w dobrej wierze, a wierzyciel złożył je w zawiniony sposób (por. powyższe uwagi do art. 4b ust. 2 utz). Nieprawdziwe oświadczenie wierzyciela naraża więc dłużnika na negatywne skutki prawne, i powstaje pytanie, jak należałoby oceniać skutki zawinionego złożenia takiego oświadczenia z perspektywy składającego je wierzyciela (w szczególności czy zastosowanie znajdą tu ogólne przepisy prawa karnego, czy też wolą ustawodawcy jest, aby wierzyciel w sposób zawiniony „ukrywający” swój status jako MŚP był w tym zakresie immunizowany).

(2) Szywny termin zapłaty w transakcjach, gdzie dłużnikiem jest podmiot publiczny

Projekt znosi możliwość wydłużenia terminu zapłaty w transakcjach, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny (uchylenie art. 8 ust. 3 utz). W ocenie projektodawców, wyjątkowa możliwość wydłużenia terminu z 30 dni do 60 dni jest w praktyce nadużywana, a szerokie stosowanie tego wyjątku nie jest wymagane mając na uwadze specyfikę finansowania podmiotów publicznych oraz okoliczność, iż co do zasady nie nabywają one dóbr lub usług w celu ich dalszej odsprzedaży. Proponowane rozwiązanie znosi zatem możliwość uczynienia wyjątku od 30-dniowego terminu, który to termin jest bezwzględny

maksymalnym terminem płatności w transakcji, gdzie dłużnikiem jest podmiot publiczny niebędący podmiotem leczniczym. Dla podmiotów leczniczych wprowadzono bowiem rozwiązanie szczególne, w ramach którego maksymalnym terminem jest tu zawsze 60 dni (bez konieczności wykazywania dodatkowych przesłanek). Konsekwencją powyższych zmian (uchylenia art. 8 ust. 3 utz oraz wprowadzenia szczególnej regulacji dla podmiotów leczniczych) są dostosowania w dalszych przepisach art. 8 utz – zmiana art. 8 ust. 4 i ust. 5 oraz dodanie ust. 4a. **Proponowane rozwiązania nie nasuwają zastrzeżeń natury konstrukcyjnej, zaś kwestią z zakresu polityki prawa pozostaje, czy 30-dniowy termin powinien być w odniesieniu do dłużników publicznych terminem absolutnie bezwzględny, niedopuszczającym żadnych wyjątków.**

Od strony redakcyjno-technicznej można natomiast zaproponować, aby przepisy art. 8 ust. 2 i ust. 4 utz jasno wskazywały, że zakresem ich unormowania objęte są jedynie transakcje, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny (czyli transakcje, o których mowa w ust. 1). Taki wniosek daje się wyprowadzić z lokalizacji omawianych jednostek redakcyjnych, ale wydaje się, że przystępność aktu prawnego dla jego użytkowników byłaby większa, gdyby art. 8 ust. 2 i 4 utz wprost określały zakres ich zastosowania (przez wskazanie, że chodzi jedynie o transakcje, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny lub przez odesłanie do ust. 1).

(3) Uregulowania dotyczące uprawnień przysługujących wierzycielowi

Istotnym elementem projektowanej regulacji jest także wyraźne i korzystne dla wierzycieli unormowanie uprawnień przysługujących wierzycielom w razie naruszenia ustawy. Wskazać tu należy w szczególności następujące regulacje dotyczące uprawnień wierzyciela:

(a) Żądanie ustalenia „nieuczciwości terminu” po wykonaniu umowy

Projekt przewiduje wyraźne unormowanie, że ustalenia, iż termin zapłaty był rażąco nieuczciwy wierzyciel może żądać także po wykonaniu umowy (czyli także otrzymaniu zapłaty) i jednocześnie określa 3-letni termin (od dnia wykonania umowy), w jakim żądanie takie może być zgłoszone (projektowany art. 11a ust. 3 utz). Rozwiązanie takie, stwarzające możliwość dochodzenia tego roszczenia także stosunkowo długo po wykonaniu umowy, ma swoje wady oraz zalety.

Z jednej strony rodzi ryzyko sporów toczących się w odniesieniu do stanów faktycznych, które miały miejsce przed wielu laty (wszak umowa mogła być zawarta znacznie wcześniej, jej wykonywanie mogło trwać dłuższy czas, a spór dotyczący kwalifikacji postanowienia umownego uzgodnionego przez strony może zostać wszczęty przez 3 lata od wykonania umowy). Ponadto, powiązanie początku biegu terminu ze zdarzeniem w postaci wykonania umowy może prowadzić do wątpliwości interpretacyjnych – zwłaszcza w przypadkach, gdy świadczenie dłużnika ma charakter kompleksowy i składają się na nie zarówno świadczenia główne (np. dostarczenie maszyn), jak i uboczne (np. dostarczenie dokumentacji dotyczącej maszyn). Wówczas wierzyciel mógłby argumentować, iż np. niedostarczenie elementu dokumentacji oznacza, iż bieg terminu się jeszcze nie rozpoczął (ewentualnie, że termin ten biegnie dopiero od dostarczenia ostatniego, choćby drobnego elementu takiej dokumentacji). Być może właściwsze byłoby np. powiązanie początku biegu omawianego terminu z samą zapłatą – wszak to wierzyciel zainteresowany jest zarówno tym, aby otrzymać zapłatę w ogóle (stąd może nie podnieść kwestii nieuczciwości terminu przed jej otrzymaniem), jak i tym, aby następnie móc wystąpić o ustalenie nieuczciwości terminu.

Z drugiej strony rację mają projektodawcy, że będąc związanym z dłużnikiem relacją biznesową, wierzyciel może nie być skłonny do podejmowania ryzyka sporu sądowego (np. obawiając się, że w ogóle utrudni to uzyskanie przezeń zapłaty), więc możliwość wystąpienia z omawianym roszczeniem także przez pewien czas po wykonaniu umowy stworzy wierzycielowi możliwość realizacji jego praw bez ryzyka związanego z nierozliczeniem umowy. W tym sensie proponowane rozwiązanie zasługuje na odnotowanie jako sygnał dotyczący znacznie szerszego problemu, polegającego na tym że w praktyce obrotu występują sytuacje (często związane z ekonomiczną przewagą jednej ze stron), w których jeden z podmiotów nie korzysta z przysługujących mu instrumentów ochronnych ze względu na zachodzącą między kontrahentami relację biznesową, zaś po zakończeniu tej relacji skuteczność instrumentów ochronnych może być ograniczona ze względu np. na upływ czasu i przedawnienie roszczeń. Jako przykład można tu wskazać problem rozliczeń z tytułu tzw. opłat półkowych, które – mimo nawet długotrwałej relacji między stronami, która dawałaby dostawcy roszczenia z tytułu tych opłat – po zakończeniu współpracy będą mogły być dochodzone jedynie w nieprzedawnionym zakresie, tj. co do zasady w odniesieniu do trzyletniego okresu poprzedzającego wniesienie powództwa. Projekt dotyka tu więc szerszego problemu, którego ogólne rozstrzygnięcie – np. na poziomie przepisów kodeksu cywilnego o przedawnieniu – wymaga jednak szerszej dyskusji i głębszej analizy.

Z konstrukcyjnego punktu widzenia zwraca tu uwagę jeszcze jedna szczególna cecha omawianej regulacji – otóż Projekt wprost przyznaje „roszczenie o ustalenie” (na marginesie warto zwrócić uwagę, że terminologia ta może być nieco wprowadzająca w błąd, zważywszy iż nie mamy tu do czynienia z roszczeniem w rozumieniu znanym prawu materialnemu), że termin zapłaty jest nieuczciwy, kreując jak się wydaje, obok instytucji przewidzianej w art. 189 kpc, szczególną podstawę powództwa o ustalenie, które może być realizowane mimo przysługiwania powództwa o świadczenie (np. o odsetki, por. art. 11a ust. 5 utz). Uprawnienia wierzyciela skonstruowane są więc sekwencyjnie – może on wpierw wytoczyć jedynie powództwo o ustalenie, a dopiero w razie korzystnego rozstrzygnięcia tej kwestii wystąpić o odsetki. Celowość takiej regulacji budzi poważne wątpliwości. Ogólna zasada, zgodnie z którą przyjmuje się, że nie przysługuje powództwo o świadczenie wówczas, gdy wierzyciel może wytoczyć powództwo dalej idące (tj. powództwo o świadczenie), ma głębokie racjonalne uzasadnienie i wynika z założenia, że „Nie należy mnożyć bytów ponad potrzebę” (*Entia non sunt multiplicanda praeter necessitatem*). Sekwencyjność uprawnień wierzyciela w zasadzie nie poprawia pozycji prawnej wierzyciela, a może zasadniczo pogorszyć jego sytuację w razie przyjęcia interpretacji, że roszczenie wierzyciela o odsetki staje się wymagalne dopiero po ustaleniu, że termin zapłaty był rażąco nieuczciwy wobec wierzyciela. Takiej interpretacji projektowanych przepisów nie można wykluczyć, gdyż zgodnie z projektowanym art. 11a ust. 5 utz bieg przedawnienia roszczenia o odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od daty terminu zapłaty ustalonej zgodnie z ustawą do dnia zapłaty, oraz roszczenia o kwotę, o której mowa w art. 10 ust. 1 lub 1a utz, rozpoczyna się w dniu ustalenia, że termin zapłaty był rażąco nieuczciwy wobec wierzyciela, a zgodnie z art. 120 § 1 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne.

(b) Przesunięcie początku biegu przedawnienia roszczenia o odsetki

Projekt wprowadza powiązanie początku biegu przedawnienia roszczenia o odsetki za opóźnienie za okres między terminem zapłaty uznanym za uczciwy a terminem rzeczywistej zapłaty z datą ustalenia, iż termin określony w umowie był nieuczciwy (projektowany art. 11a ust. 5 utz). Rozwiązanie to dotyczy także rekompensat, o których mowa w art. 10 utz. Rozwiązanie to jest logiczną konsekwencją wprowadzenia trzyletniego terminu na żądanie ustalenia, że umowny termin zapłaty był nieuczciwy – w braku projektowanego rozwiązania roszczenie o odsetki za opóźnienie mogłoby zostać uznane za przedawnione, zważywszy, iż

3-letni termin przedawnienia dla roszczeń o świadczenia okresowe uważa się za znajdujący zastosowanie także do odsetek za opóźnienie. **Mankamentem proponowanego rozwiązania jest jednak to, że może ono bardzo wydłużyć proces ostatecznego rozliczenia między stronami.** Do rozważenia byłoby tu więc np. rozwiązanie, które polegałoby nie tyle na całkowicie nowym określeniu rozpoczęcia biegu przedawnienia, lecz raczej na ustawowym wstrzymaniu biegu terminu przedawnienia, np. przez zastrzeżenie, że *„termin przedawnienia roszczenia o odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od daty terminu zapłaty ustalonej zgodnie z ustawą do dnia zapłaty, oraz roszczenia o kwotę, o której mowa w art. 10 ust. 1 lub 1a, nie może zakończyć się przed upływem jednego roku od ustalenia, że termin zapłaty był rażąco nieuczciwy wobec wierzyciela”*.

(c) Odsetki od zaległych odsetek

Projekt wprowadza (w ściśle określonym zakresie) przełamanie zakazu anatocyzmu przez zastrzeżenie, że od sumy odsetek za okres od daty terminu zapłaty ustalonej zgodnie z ustawą do dnia zapłaty wierzycielowi przysługują odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia ustalenia, że termin zapłaty był rażąco nieuczciwy wobec wierzyciela (projektowany art. 11a ust. 6 utz). Za okres po ustaleniu, że termin zapłaty był nieuczciwy, wierzycielowi przysługują więc odsetki od zaległych odsetek.

(d) Wyłączenie możliwości zrzeczenia się ochrony

Projekt wprowadza wyraźne zastrzeżenie, iż zrzeczenie się roszczenia o ustalenie, że termin zapłaty jest nieuczciwy wobec wierzyciela, jest nieważne (projektowany art. 11a ust. 4 utz). Wydaje się, iż mając na względzie ochronny cel regulacji wniosek taki możliwy byłby do wyprowadzenia w drodze wykładni (zwłaszcza mając na uwadze, że nie mamy tu do czynienia z roszczeniem w rozumieniu materialnoprawnym – jak wspomniano, terminologia Projektu budzi w tym zakresie pewne zastrzeżenia), jednak z punktu widzenia użytkowników prawa wyraźne przesądzenie tej kwestii może mieć walor praktyczny (edukacyjno-informacyjny).

(e) Prawo wierzyciela do odstąpienia od umowy lub jej wypowiedzenia

Projekt zakłada przyznanie wierzycielowi możliwości odstąpienia od umowy lub wypowiedzenia umowy, w której termin zapłaty przekracza 120 dni i ustalony został z naruszeniem art. 7 ust. 2 utz (który w projektowanym stanie prawnym będzie jedynym przepisem zezwalającym stronom na ustalenie terminu zapłaty dłuższego niż standardowy maksymalny termin przewidziany ustawowo). Stosowne regulacje zawiera projektowany art. 7 ust. 3a-3c utz.

Należy mieć na uwadze, że prawo wierzyciela do odstąpienia od umowy lub jej wypowiedzenia jest niezależne (i dodatkowe) względem pozostałych instrumentów ochronnych wynikających z ustawy, w szczególności wobec rozwiązania, w myśl którego w razie ustalenia terminu zapłaty z naruszeniem art. 7 ust. 2 utz zastosowanie znajdować będzie termin 60-dniowy. Wierzyciel będzie więc dysponował wyborem, czy realizować umowę z terminem zapłaty zredukowanym do 60 dni, czy też od niej odstąpić lub ją wypowiedzieć. Na tym tle prawo do odstąpienia od umowy lub jej wypowiedzenia jawi się przede wszystkim jako instrument sankcyjny wobec dłużnika, który narażony jest nie tylko na skutki skrócenia terminu do 60 dni (w którym to scenariuszu „nie ma nic do stracenia” w zestawieniu z sytuacją, w której zostałyby ustalony „uczciwy” 60-dniowy termin), ale także na utratę dostawy dóbr lub usług – co jak się wydaje stanowić ma czynnik zniechęcający dłużników do proponowania skrajnie długich, przekraczających 120 dni terminów zapłaty. U podstaw takiego rozwiązania leży założenie, że zastrzeżenie terminu przekraczającego dwukrotnie termin uważany przez prawodawcę – co do zasady – za maksymalny uczciwy termin jest zachowaniem zasługującym na dalej idącą sankcję, niż tylko zastosowanie maksymalnego terminu, jaki uczciwie mógłby zostać zastrzeżony. **Rozwiązanie takie z aksjologicznego punktu widzenia nie nasuwa zastrzeżeń.**

(f) Przeniesienie ciężaru dowodu co do „uczciwości” terminu

Mając na względzie daleko idące uprawnienia wierzyciela związane z ustaleniem, iż termin zapłaty jest nieuczciwy, pewne wątpliwości budzi zaproponowane przeniesienie ciężaru dowodu, w myśl którego ciężar dowodu, że termin zapłaty ustalony w umowie nie jest rażąco nieuczciwy wobec wierzyciela spoczywać miałby na dłużniku (art. 11a ust. 2 utz). Pojawia się pytanie, czy to swoiste „domniemanie nieuczciwości terminu” miałyby znajdować zastosowanie w każdej sytuacji, czy też jedynie w razie umownego ustalenia terminu wykraczającego poza zasadniczy termin ustawowy, co w projektowanym stanie prawnym możliwe byłoby tylko w sytuacji unormowanej projektowanym art. 7 ust. 2 utz?

Wydaje się, że swoiste „domniemanie nieuczciwości terminu” mieszczącego się w ramach ustawowych jest rozwiązaniem zbyt daleko idącym i mogącym rodzić wątpliwości co do spójności regulacji, która z jednej strony określa maksymalny termin uznawany za dopuszczalny, ale z drugiej strony nakłada na dłużnika obowiązek wykazania jego dopuszczalności. Bardziej przekonujący jest więc drugi wariant zastosowania omawianego przepisu, a co za tym idzie być może rozważyć należałoby ograniczenie przeniesienia ciężaru dowodu do tych sytuacji, gdy strony – w ramach art. 7 ust. 2 utz – uzgodniły termin wykraczający poza standardowo dopuszczalny termin 60-dniowy. W ten sposób zostałaby stworzona swoista „bezpieczna przystań” dla dłużnika, który byłby premiiowany za uzgodnienie krótszego terminu zapłaty brakiem ryzyka konieczności wykazania przezeń, iż uzgodniony termin nie jest nieuczciwy wobec wierzyciela.

(4) Doprecyzowanie (rozszerzenie) otwartego katalogu okoliczności uwzględnianych przy ocenie terminu zapłaty

Projekt zmierza także do rozszerzenia przykładowego katalogu okoliczności uwzględnianych przy ocenie, czy postanowienia umowne są rażąco nieuczciwe wobec wierzyciela (art. 11a ust. 1 utz – zmiany w pkt 2, dodany nowy pkt 3). Ponieważ katalog ten ma i tak charakter otwarty, doprecyzowanie i wskazanie dodatkowych okoliczności ma charakter prakseologiczny i zmierza do ułatwienia organom orzekającym oceny uzgodnionych terminów, a także jej uzasadniania. **Zaproponowane rozwiązanie można więc ocenić pozytywnie.**

(5) Ograniczenie rekompensat przysługujących nabywcy wierzytelności

Pozytywnie należy ocenić rozwiązanie zakładające ograniczenie rekompensat z tytułu nieuczciwych terminów zapłaty w przypadku, gdy przysługują one nie pierwotnemu dłużnikowi, lecz nabywcy wierzytelności. Proponowany art. 10 ust. 4 utz stanowić ma, że „*W przypadku przeniesienia na osobę trzecią więcej niż jednego świadczenia pieniężnego albo więcej niż jednej części świadczenia pieniężnego wynikających z tej samej transakcji handlowej, osobie trzeciej przysługuje od dłużnika jedna kwota, o której mowa w art. 10 ust. 1 lub 1a, na poczet kosztów dochodzenia wszystkich świadczeń lub ich części, które stały się wymagalne przed dniem podjęcia przez nią pierwszej czynności zmierzającej do dochodzenia któregośkolwiek z przeniesionego świadczenia lub jego części.*”. Rozwiązanie ma zapobiegać

praktyce nabywania portfeli drobnych wierzytelności *de facto* w znacznym stopniu w celu możliwości dochodzenia rekompensat (czyli gdzie istotnym ekonomicznym bodźcem dla nabywcy jest możliwość dochodzenia rekompensat, przewyższających niekiedy wartość wierzytelności). Należy się zgodzić z projektodawcami, że wobec zaobserwowania częstego występowania tego zjawiska nie byłoby zasadne pozostawienie art. 5 kc jako jedyne go potencjalnego instrumentu przeciwdziałania ewidentnym przypadkom nadużyć prawa do rekompensaty, które realizowane byłoby w sposób wykraczający poza pierwotną *ratio legis* przyznania go wierzycielowi. **Stąd propozycję zawartą w projektowanym art. 10 ust. 4 utz ocenić należy pozytywnie.**

(6) Inne zmiany

Poza zmianami omówionymi w wyodrębnionych powyżej blokach tematycznych, Projekt wprowadza także rozwiązania służące wzmocnieniu realizacji celów, o których mowa powyżej, jak również zmierzające do usunięcia technicznych luk w omawianych przepisach.

(a) Przejrzystość informacji o praktykach płatniczych; sankcje

Zmiany proponowane w projektowanym art. 13a utz zmierzają do nałożenia na dużych dłużników będących przedsiębiorcami obowiązków sprawozdawczych dotyczących stosowanych przez nich terminów zapłaty, które to obowiązki obwarowane będą sankcjami przewidzianymi w projektowanym art. 13b utz.

(b) Usunięcie luk technicznych w dotychczasowych przepisach

Jako usunięcie luki w dotychczasowych przepisach projektodawcy wskazują dodanie do art. 8 utz nowego ust. 4a, dotyczącego sytuacji ustalenia terminu przekraczającego 60 dni w transakcji z podmiotem publicznym będącym podmiotem leczniczym (obecny art. 8 ust. 4 utz nie reguluje sytuacji przekroczenia 60-dniowego terminu w sytuacji, w jakiej dopuszczalne jest jego zastosowanie ze względu na status dłużnika jako podmiotu leczniczego, *vide* art. 8 ust. 2 utz). **W tym zakresie zmiana ma charakter techniczno-korygujący i nie nasuwa zastrzeżeń.**

Warto zaznaczyć, iż w projektowanym stanie prawnym zarówno ogólny, 30-dniowy termin zapłaty przez podmiot publiczny, jak i 60-dniowy termin przewidziany dla podmiotów

publicznych będących podmiotami leczniczymi, będzie miał charakter bezwzględny, niedopuszczający umownego uzgodnienia dłuższego terminu. W projektowanym stanie prawnym ustanowienie 60-dniowego terminu zapłaty przez podmiot publiczny możliwe będzie jedynie w razie posiadania przez ten podmiot statusu podmiotu leczniczego (co wiąże się z proponowanym uchyleniem art. 8 ust. 3 utz – a co za tym idzie, proponowane brzmienie art. 8 ust. 4 utz nie będzie zawierało już odniesienia do tego przepisu, odmiennie niż jest to rozwiązane *de lege lata*). W oczywisty sposób odwołania takiego nie przewiduje również nowy art. 8 ust. 4a utz.

Art. 11

Projektowany przepis art. 11 dotyczy zmian w ustawie z dnia 15 grudnia 2016 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi.

Zgodnie z proponowaną zmianą, katalog czynów nieuczciwego wykorzystywania przewagi kontraktowej zostanie poszerzony o nieuzasadnione wydłużanie terminów zapłaty za dostarczone produkty rolne lub spożywcze, w szczególności z naruszeniem przepisów o terminach zapłaty w transakcjach handlowych.

Proponowana regulacja, poszerzając wspomniany katalog, daje możliwość podejmowania działań Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w celu wyeliminowania niekorzystnych dla rynku sytuacji zatorów płatniczych. Przepis nie budzi zastrzeżeń.

Projektowany przepis nie stanowi wykonania dyrektywy PE i Rady 2011/7/UE z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych.

Art. 12 i 13

Przepisy art. 12 i 13 zawierają regulacje przejściowe i końcowe. Proponowane regulacje nie nasuwają zastrzeżeń.

III. Uwagi szczegółowe dotyczące art. 2, art. 3, art. 5 Projektu

1. Uwagi wstępne

Przedmiotem niniejszej części opinii jest analiza i ocena pod względem poprawności legislacyjnej ujętych w Projekcie przepisów prawa podatkowego. Wskazane przepisy nowelizują kolejno u.p.d.o.f., u.p.d.o.p. oraz u.z.p.d.

Celem Projektu ustawy jest skrócenie terminów zapłaty i zwiększenie dyscypliny płatniczej w obrocie gospodarczym¹⁵. Środki prawne określone w przepisach art. 2, 3 i 5 Projektu mają zapewnić ochronę wierzycieli w sytuacji, kiedy dłużnik nie zrealizował należnego im świadczenia pieniężnego w terminie 120 dni od dnia upływu terminu płatności. Projekt będzie miał jednak zastosowanie wyłącznie do wierzytelności i długów powstałych w wyniku transakcji handlowych w rozumieniu art. 4 pkt 1 utz. Przez pojęcie transakcji handlowej, w myśl wspomnianego przepisu, należy rozumieć umowę, której przedmiotem jest odpłatna dostawa towaru lub odpłatne świadczenie usługi, jeżeli strony zawierają ją w związku z wykonywaną działalnością¹⁶.

Unormowania zawarte w Projekcie wynikają z obowiązku implementacji do polskiego porządku prawnego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/7/UE z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych (OJ L 48, 23.2.2011)¹⁷. Trzeba jednak wskazać, że przepisy dyrektywy 2011/7/UE nie odnoszą się bezpośrednio do regulacji prawa podatkowego. Projektowane rozwiązania podatkowe, mające służyć ograniczeniu zjawiska zatorów płatniczych, nie są zatem *explicite* wynikiem implementacji przepisów wspomnianej dyrektywy. Nie oznacza to, że ustawodawca krajowy nie jest uprawniony do rozszerzenia katalogu środków prawnych pozwalających zrealizować cel wynikający z dyrektywy unijnej. Dyrektywa wskazuje jedynie rezultat, który państwo członkowskie powinno osiągnąć¹⁸.

Celem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/7/UE jest zwalczanie opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych. Dzięki temu będzie możliwe właściwe funkcjonowanie rynku wewnętrznego przy jednoczesnym wsparciu konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorców¹⁹. Ustawodawca krajowy jest więc uprawniony do rozszerzenia

¹⁵ Zob. uzasadnienie do Projektu, s. 1.

¹⁶ Zob. art. 4 pkt 1 w zw. z art. 2 utz.

¹⁷ Zob. uzasadnienie do Projektu, s. 1.

¹⁸ Por. N. Półtorak, *Ochrona uprawnień wynikających z prawa Unii Europejskiej w postępowaniach krajowych*, Warszawa 2010; A. Kunkiel-Kryńska, *Metody harmonizacji prawa konsumenckiego w Unii Europejskiej i ich wpływ na procesy implementacyjne w państwach członkowskich*, Warszawa 2013, s. 39 i przywołana tam literatura.

¹⁹ Zob. art. 1 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/7/UE z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych (OJ L 48, 23.2.2011).

katalogu środków prawnych, o ile realizują one cel wskazany w dyrektywie. Ocena przepisów art. 2, 3 i 5 Projektu dokonana w niniejszej opinii uwzględnia sposób realizacji celu określonego we wskazanej dyrektywie unijnej.

2. Ulga na zle długi jako środek przeciwdziałający zatorom płatniczym

Projektowana ustawa zmienia sposób ujmowania przychodów i kosztów przedsiębiorców na gruncie u.p.d.o.f., u.p.d.o.p. oraz u.z.p.d. W odniesieniu do ostatniej z wymienionych ustaw, ze względu na specyfikę ryczału od przychodów ewidencjonowanych jako podatku, w którym nie oblicza się kosztów uzyskania przychodów, zmiany będą dotyczyły jedynie sposobu ujmowania przychodów²⁰.

Przychody przedsiębiorców są co do zasady rejestrowane memoriałowo. Przychód powstaje więc w momencie jego wystąpienia, a nie w momencie wpływu²¹. Wierzytelność staje się więc przychodem nie z chwilą jej faktycznego uregulowania, lecz w dniu kiedy staje się ona wymagalna. Świadczy o tym treść przepisu art. 14 ust. 1 u.p.d.o.f. Zgodnie z tym przepisem, za przychód z pozarolniczej działalności gospodarczej uważa się kwoty należne, choćby nie zostały faktycznie otrzymane, po wyłączeniu wartości zwróconych towarów, udzielonych bonifikat i skont. Natomiast przepis art. 12 ust. 3 u.p.d.o.p. wskazuje, że przez pojęcie przychodów związanych z działalnością gospodarczą i z działami specjalnymi produkcji rolnej uważa się także należne przychody, choćby nie zostały jeszcze faktycznie otrzymane, po wyłączeniu wartości zwróconych towarów, udzielonych bonifikat i skont. Przytoczone przepisy statuują zasadę memoriałowego obliczania przychodów przedsiębiorców. Zasadę memoriałową należy odróżnić od zasady kasowej, zgodnie z którą przychód powstaje z chwilą otrzymania środków pieniężnych przez przedsiębiorcę.

Projekt ustawy modyfikuje zasadę memoriałowego obliczania przychodów przedsiębiorców. Podstawa opodatkowania w podatku dochodowym od osób fizycznych, podatku dochodowym od osób prawnych oraz podatku w formie ryczału od przychodów ewidencjonowanych będzie mogła ulec obniżeniu o wartość wierzytelności wynikającej z transakcji handlowej w rozumieniu utz²². Stanie się tak, jeżeli wierzytelność nie została uregulowana lub zbyta, w terminie 120 dni od dnia upływu terminu płatności określonego w fakturze (rachunku) lub umowie. Natomiast jeżeli podatnik poniósł stratę ze źródła przychodów, z którym związana jest transakcja handlowa, kwota straty będzie mogła ulec

²⁰ Zob. art. 5 Projektu.

²¹ Zob. I. Olchowicz. *Rachunkowość podatkowa*, Warszawa 2011, s. 22.

²² Zob. projektowany art. 26h ust. 1 pkt 1 u.p.d.o.f. oraz art. 18f ust. 1 pkt 1 u.p.d.o.p.

zwiększeniu o wartość wierzytelności wynikającej z transakcji handlowej w rozumieniu utz, jeżeli wierzytelność nie została uregulowana lub zbyta, w terminie 120 dni od dnia upływu terminu płatności określonego w fakturze (rachunku) lub umowie²³. Wierzyciel jest więc uprawniony do obniżenia wysokości przychodu lub podwyższenia wysokości straty ze źródła przychodów o niewykonane przez dłużnika świadczenia pieniężne wynikające z transakcji handlowej w rozumieniu utz. Uprawnienie wierzyciela, określane w języku prawniczym mianem „ulgi na złe długi”, powstaje, kiedy wierzytelność nie została uregulowana lub zbyta, w terminie 120 dni od dnia upływu terminu płatności określonego w fakturze (rachunku) lub umowie. Okres 120 dni liczy się począwszy od pierwszego dnia następującego po wskazanej w fakturze (rachunku) lub umowie dacie upływu terminu do uregulowania zobowiązania²⁴.

Dodatkowo Projekt przewiduje szczególne uprawnienie dla wierzyciela. Zgodnie z projektowanym przepisem art. 26h ust. 3 u.p.d.o.f.²⁵, jeżeli wartość zmniejszenia podstawy obliczenia podatku, przysługującego na podstawie art. 26h ust. 1 pkt 1 u.p.d.o.f., jest wyższa od tej podstawy, wówczas obniżenia podstawy obliczenia podatku o niewykorzystaną wartość dokonuje się w kolejnych okresach rozliczeniowych, nie dłużej jednak niż przez okres 36 miesięcy następujących po miesiącu, w którym powstało prawo do jej odliczenia²⁶. Uprawnienie to stosuje się *mutadis mutandis*, jak wskazuje Projekt ustawy, do obliczenia straty ze źródła przychodów²⁷.

Analizowane przepisy, umożliwiające dokonywanie korekt w odniesieniu do podstawy opodatkowania lub wysokości straty ze źródła przychodów, będą miały zastosowanie wyłącznie do wierzytelności i długów wynikających z transakcji handlowych, dla których określa się przychody i koszty uzyskania przychodów, bez względu na termin ich ujęcia w tych przychodach i kosztach uzyskania przychodów²⁸. Projekt wskazuje ponadto, że wierzytelności pomniejszające podstawę opodatkowania lub zwiększające wysokość straty ze źródła przychodów nie będą mogły być zaliczone do kosztów uzyskania przychodów na podstawie innych przepisów ustawy²⁹.

²³ Zob. projektowany art. 26h ust. 2 pkt 1 u.p.d.o.f. oraz art. 18f ust. 2 pkt 1 u.p.d.o.p.

²⁴ Zob. projektowany art. 26h ust. 9 u.p.d.o.f. oraz art. 18f ust. 9 u.p.d.o.p.

²⁵ Odpowiednikiem tego przepisu na gruncie u.p.d.o.p. jest art. 18f ust. 3.

²⁶ Zob. projektowany art. 26h ust. 3 u.p.d.o.f. oraz art. 18f ust. 3 u.p.d.o.p.

²⁷ Zob. projektowany art. 26h ust. 3 *in fine* u.p.d.o.f. oraz art. 18f ust. 3 *in fine* u.p.d.o.p.

²⁸ Zob. projektowany art. 26h ust. 7 u.p.d.o.f. oraz art. 18f ust. 7 u.p.d.o.p.

²⁹ Zob. projektowany art. 26h ust. 10 u.p.d.o.f. oraz art. 18f ust. 10 u.p.d.o.p.

Zgodnie z Projektem, korelatem uprawnień wierzyciela, o których była mowa, będzie obowiązek dłużnika do podwyższenia podstawy opodatkowania o kwotę niewykonanego świadczenia pieniężnego. Wbrew twierdzeniom projektodawcy, koszty uzyskania przychodów ponoszone przez przedsiębiorców mogą być ujmowane zarówno memoriałowo, jak kasowo³⁰. Dotyczy to podatku dochodowego od osób fizycznych³¹, a także podatku dochodowego od osób prawnych³². Obowiązek podwyższenia podstawy opodatkowania o kwotę niewykonanego świadczenia pieniężnego stanowi przejaw kasowego sposobu ujmowania kosztów uzyskania przychodów.

Projekt w odniesieniu do długu, o który zwiększa się podstawę opodatkowania lub zmniejsza wysokość straty ze źródła przychodów, posługuje się terminem „zobowiązanie”. Jednak w myśl przepisu art. 353 § 1 Kodeksu cywilnego, zobowiązanie polega na tym, że wierzyciel może żądać od dłużnika świadczenia, a dłużnik powinien świadczenie spełnić. Odpowiednikiem wierzytelności jest dług rozumiany jako zespół obowiązków dłużnika. Wykonanie tych obowiązków ma na celu zaspokojenie interesu wierzyciela. Zgodnie z przepisem § 8 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”³³, w ustawie należy posługiwać się poprawnymi wyrażeniami językowymi (określeniami) w ich podstawowym i powszechnie przyjętym znaczeniu. Do oznaczenia jednakowych pojęć używa się zaś jednakowych określeń, a różnych pojęć nie oznacza się tymi samymi określeniami³⁴. W związku z potrzebą zachowania spójności i jednolitości terminologicznej porządku prawnego, **termin „zobowiązanie”, którym posługują się przepisy Projektu należałoby *de lege ferenda* zastąpić terminem „dług”.**

Podstawa opodatkowania dłużnika będzie ulegała zwiększeniu o wartość długu wynikającego z transakcji handlowej w rozumieniu utz³⁵. Stanie się tak, jeżeli dług nie został uregulowany w terminie 120 dni od dnia upływu terminu płatności określonego w fakturze (rachunku) lub umowie. Natomiast jeżeli podatnik poniósł stratę ze źródła przychodów, z którym związana jest transakcja handlowa, kwota straty będzie podlegała obniżeniu o wartość

³⁰ Zob. uzasadnienie Projektu, s. 3 i 5.

³¹ Zob. art. 22 ust. 4, 5 i 5c u.p.d.o.f

³² Zob. art. 15 ust. 4 u.p.d.o.p.

³³ Dalej jako: ZTP.

³⁴ Zob. § 10 ZTP.

³⁵ Zob. projektowany art. 26h ust. 1 pkt 2 u.p.d.o.f. oraz art. 18f ust. 1 pkt 2 u.p.d.o.p.

długu, który nie został uregulowany w terminie 120 dni od dnia upływu terminu płatności określonego w fakturze (rachunku) lub umowie³⁶.

W przypadku, gdy po dokonaniu zwiększenia lub obniżenia podstawy opodatkowania, wierzytelność zostanie uregulowana lub zbyta, podatnik będzie obowiązany odpowiednio do zwiększenia lub obniżenia podstawy opodatkowania. W przypadku częściowego uregulowania wierzytelności, korekty dokonuje się w odniesieniu do tej części³⁷. Wobec powyższego, wierzyciel będzie obowiązany do dokonywania korekt zwiększających podstawę opodatkowania. Z kolei dłużnik uzyska uprawnienie do zmniejszenia podstawy opodatkowania.

3. Ograniczenia stosowania ulgi na złe długi

Projektowane uprawnienia wierzycieli i obowiązki dłużników odchodzą od memoriałowego sposobu ujmowania przychodów i kosztów ich uzyskania. Dzięki temu w wyższym stopniu będzie realizowana zasada wiernego obrazu (*true and fair view*). Sytuacja podatkowa przedsiębiorcy, z uwagi na uprawnienie do obniżenia podstawy opodatkowania w podatkach dochodowych lub zwiększenia wysokości straty ze źródła przychodów, będzie prezentowana w sposób rzetelny. Wydaje się, że uprawnienia wierzyciela i będące ich odpowiednikiem obowiązki dłużnika w zakresie ujmowania przychodów oraz kosztów uzyskania przychodów zwiększą dyscyplinę płatniczą w obrocie gospodarczym. **Projektowane zmiany należy zatem ocenić pozytywnie.** Środki prawne określone w przepisach art. 2, 3 i 5 Projektu ustawy będą chroniły interes wierzycieli, wobec których nie są wykonywane w terminie świadczenia pieniężne.

Efektywne finansowo dla przedsiębiorcy uprawnienia podatkowe mogą być jednak nadużywane. Projektodawca przewidział w związku z tym środki ograniczające ewentualne nadużycia w korzystaniu z uprawnień do obniżenia podstawy opodatkowania lub podwyższenia wysokości straty ze źródła przychodów. Ograniczenia te mają charakter obiektywny i zapewniają ochronę interesu finansowego państwa. Skorzystanie z uprawnień pozwalających na zmniejszenie podstawy obliczenia podatku będzie możliwe po łącznym spełnieniu trzech warunków³⁸.

Po pierwsze, w stosunku do dłużnika lub wierzyciela nie będzie mogło toczyć się postępowanie restrukturyzacyjne w rozumieniu ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo

³⁶ Zob. projektowany art. 26h ust. 2 pkt 2 u.p.d.o.f. oraz art. 18f ust. 2 pkt 2 u.p.d.o.p.

³⁷ Zob. projektowany art. 26h ust. 2 pkt 2 u.p.d.o.f. oraz art. 18f ust. 2 pkt 2 u.p.d.o.p.

³⁸ Zob. projektowany art. 26h ust. 8 u.p.d.o.f. oraz art. 18f ust. 8 u.p.d.o.p.

restrukturyzacyjne ani postępowanie upadłościowe. Ponadto, dłużnik bądź wierzyciel nie mogą znajdować się w stanie likwidacji. Po drugie, od daty wystawienia faktury (rachunku) lub zawarcia umowy dokumentującej wierzytelność nie mogą upłynąć dwa lata, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym została wystawiona faktura (rachunek) lub została zawarta umowa. Po trzecie, wierzyciel oraz dłużnik będzie musiał być podatnikiem podatku dochodowego mającym miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Aby być uprawnionym lub obowiązany do dokonywania korekt w podstawie opodatkowania, wierzyciel oraz dłużnik mogą nie posiadać polskiej rezydencji podatkowej, lecz uzyskiwać dochody na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej za pośrednictwem zagranicznego zakładu, a wierzytelności lub zobowiązania muszą powstać w wyniku transakcji handlowej w rozumieniu utz, dokonanej za pośrednictwem tego zagranicznego zakładu i z której przychód lub koszt uzyskania przychodu został przypisany do tego zagranicznego zakładu.

Na pozytywną ocenę zasługuje rozwiązanie ujęte w projektowanych przepisach art. 26h ust. 13 u.p.d.o.f. oraz art. 18f ust. 13 u.p.d.o.p. W myśl tych przepisów, nie będzie dopuszczalne dokonywanie korekt w podstawie opodatkowania w transakcjach handlowych dokonywanych między podmiotami powiązаныmi. Wskazane przepisy odwołują się do pojęcia zagranicznego podmiotu powiązanego. Przez pojęcie podmiotu powiązanego w myśl art. 30f ust. 2 pkt 4 u.p.d.o.f. oraz art. 24a ust. 2 pkt 4 u.p.d.o.p. rozumie się podmiot, w którym podatek posiada co najmniej 25% udziałów w kapitale lub co najmniej 25% praw głosu w organach kontrolnych lub stanowiących, lub co najmniej 25% udziałów związanych z prawem do uczestnictwa w zyskach. Uwzględniając reguły wykładni systemowej, ograniczenia w dokonywaniu korekt dotyczyć będą tylko transakcji handlowych z zagranicznymi podmiotami powiązаныmi. Należy poddać w wątpliwość takie rozwiązanie normatywne. Z uwagi na wspomnianą efektywność finansową uprawnień wierzycieli do obniżania podstawy opodatkowania lub podwyższania wysokości straty ze źródła przychodów należy *de lege ferenda* rozważyć wprowadzenie ograniczeń w stosunkach prawnych między krajowymi podmiotami powiązаныmi. W innym przypadku może dochodzić do nadużyć w wykorzystywaniu uprawnień do obniżania podstawy opodatkowania lub podwyższania wysokości straty ze źródła przychodów przez wierzycieli. Tworzenie fikcyjnych podmiotów powiązanych, które nie będą wykonywały świadczeń pieniężnych w terminie, pozwoli wierzycielom takich podmiotów na zmniejszenie podstawy opodatkowania w podatkach dochodowych bądź zwiększenie wysokości straty ze źródła przychodów. Projektodawca

niestety nie odnosi się do tego problemu ani w przepisach prawnych ani w uzasadnieniu do nich.

Tylko w ograniczonym stopniu do nadużywania korzystania z przedstawionych uprawnień przez wierzycieli będzie miała zastosowanie klauzula przeciwko unikaniu opodatkowania. Zgodnie z przepisem art. 119a § 1 Ordynacji podatkowej, czynność dokonana przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści podatkowej, sprzecznej w danych okolicznościach z przedmiotem i celem przepisu ustawy podatkowej, nie skutkuje osiągnięciem korzyści podatkowej, jeżeli sposób działania był sztuczny. Jednak klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania nie stosuje się, jeżeli korzyść podatkowa lub suma korzyści podatkowych osiągniętych przez podmiot z tytułu czynności nie przekracza w okresie rozliczeniowym 100 000 zł, a w przypadku podatków, które nie są rozliczane okresowo - jeżeli korzyść podatkowa z tytułu czynności nie przekracza 100 000 zł³⁹.

4. Uwagi końcowe

Pod względem merytorycznym przepisy prawa podatkowego ujęte w projekcie ustawy realizują w pełni cel stawiany przed Projektem. Środki prawne określone w przepisach art. 2, 3 i 5 Projektu ustawy zapewniają ochronę wierzycieli w sytuacji, kiedy dłużnik nie zrealizował świadczenia pieniężnego w terminie 120 dni od dnia upływu terminu płatności. Analizowane rozwiązania normatywne przyczynią się do zwiększenia dyscypliny płatniczej. W konsekwencji należy uznać, że środki prawne określone w przepisach art. 2, 3 i 5 Projektu są zgodne z celem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/7/UE z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych. Dzięki ich zastosowaniu będzie możliwe zwalczanie opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych.

Uprawnienia nadane wierzycielom do obniżania podstawy opodatkowania lub podwyższania wysokości straty ze źródła przychodów mogą być jednak przedmiotem nadużyć. **W związku z tym *de lege ferenda* należy postulować wprowadzenie dodatkowych ograniczeń w korzystaniu ze wspomnianych uprawnień. Chodzi tu przede wszystkim o wyłączenie stosowania przepisów art. 2, 3 i 5 Projektu ustawy w stosunkach prawnych między krajowymi podmiotami powiązаныmi.**

Natomiast pod względem formalnym Projekt ustawy jest zredagowany zgodnie z zasadami techniki prawodawczej. Przepisy art. 2, 3 i 5 Projektu ustawy są ujęte

³⁹ Zob. art. 119b § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej.

dokładnie i w sposób zrozumiały dla adresatów. Na pozytywną ocenę zasługuje zwięzłość i syntetyczność projektowanej regulacji. Z uwagi na korzystanie przez projektodawcę z licznych odesłań wewnętrznych tekst prawny staje się niekiedy mniej komunikatywny.

IV. Podsumowanie

Opiniowany Projekt należy ocenić pozytywnie, z uwzględnieniem wskazanych w treści niniejszej opinii uwag krytycznych.

Po uwzględnieniu powyższych uwag, Rada Legislacyjna rekomenduje opiniowany Projekt do dalszych prac ustawodawczych.

Na podstawie projektu opinii przygotowanej przez dr hab. Annę Hrycaj, prof. UŁa, dra hab. Jacka Jastrzębskiego, prof. UW, dra hab. Adama Szafrąńskiego i prof. dra hab. Antoniego Hanusza Rada Legislacyjna przyjęła na posiedzeniu w dniu 9 listopada 2018 r.

MINISTER
PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
I TECHNOLOGII

Warszawa, stycznia 2019 r.

DDD-III-0210.9.11.2018

IK: 897113

**Pan
Prof. dr hab. Marek Szydło
Przewodniczący Rady Legislacyjnej
przy Prezesie Rady Ministrów**

Szanowny Panie Przewodniczący,

dziękuję za wyrażenie pozytywnej opinii o projekcie *ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych*, przekazanej pismem z 9 listopada 2018 r. (RL-033-20/18). Stosownie do § 43 pkt 3 Regulaminu pracy Rady Ministrów, przedstawiam stanowisko do zgłoszonych szczegółowych uwag.

Ad.II

Art. 1

Rada Legislacyjna uznała, że propozycja wprowadzenia uproszczonej procedury nakazowej dla roszczeń poniżej 75 tys. zł na podstawie wyłącznie uprawdopodobnienia spełnienia świadczenia wzajemnego nie zasługuje na aprobatę. Negatywnie odniosła się także do rozwiązania zakładającego zasądzenie przez sąd z urzędu na rzecz powoda odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych wraz z równowartością kwoty 40 euro tytułem rekompensaty za koszty odzyskiwania należności.

MPiT rezygnuje z wprowadzania zmian w postępowaniu nakazowym. W celu uproszczenia ścieżki sądowej odzyskiwania należności w wersji projektu kierowanego na Stały Komitet Rady Ministrów (dalej: „SKRM”) zaproponowano natomiast zmiany na etapie postępowania zabezpieczającego. Zasadniczo polegają one na wprowadzeniu pewnych uproszczeń (tj. likwidacji wymogu uprawdopodobnienia interesu prawnego) dla nieprzekraczających 75.000 zł roszczeń o zapłatę świadczenia pieniężnego stanowiącego wynagrodzenie z tytułu transakcji handlowych, o ile zapłata ta jest opóźniona o co najmniej trzy miesiące.

Art. 4

W odniesieniu do uwagi dotyczącej zmian w ustawie o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji i możliwych wątpliwości na tle definicji nowego deliktu (w postaci narzucania przez przedsiębiorcę nadmiernie długich terminów zapłaty za dostarczone produkty lub wykonane usługi) informuję, co następuje. Powyższe propozycje legislacyjne zostały zmodyfikowane. Zgodnie z sugestią Rady legislacyjnej zaproponowana została zmiana w art. 3 ust. 2 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji przez dodanie do obecnego katalogu przykładowych czynów nieuczciwej konkurencji czynu polegającego na „nieuzasadnionym wydłużaniu terminów zapłaty za dostarczane produkty lub wykonane usługi”.

Sam czyn nadal pozostanie zdefiniowany w nowym art. 17g ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, który również uległ zmianie zgodnie z uwagami Rady. MPiT zrezygnowało jednak z odwołania wprost do pojęcia „dobrych obyczajów”. Proponowany przepis wskaże natomiast, że przez nieuzasadnione wydłużanie terminów zapłaty za dostarczane produkty lub wykonane usługi rozumiane będzie w szczególności ustalanie terminów zapłaty: z naruszeniem przepisów ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, z rażącym odstępstwem od dobrych praktyk handlowych, bez dostosowania do harmonogramu dostawy towarów lub harmonogramu wykonania usługi lub bez uwzględnienia właściwości towaru lub usługi, które są przedmiotem umowy. Jednocześnie uzasadnienie do projektu ustawy zostanie uzupełnione o omówienie

Dokument podpisany elektronicznie przez: Mariusz Haładyj

Data podpisu: 23 stycznia 2019

powyższej kwestii.

Art. 6, Art. 7, Art. 8, Art. 10

W związku z uwagami zgłoszonymi w toku uzgodnień międzyresortowych, opiniowania i konsultacji, odstąpiono od wprowadzania rozwiązań polegających na:

- 1) penalizacji na gruncie Prawa zamówień publicznych zawierania przez zamawiających umów z naruszeniem przepisów ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych,
- 2) wskazaniu wprost w przepisach, że nie jest naruszeniem dyscypliny finansów publicznych regulowanie zobowiązań przed terminem zapłaty,
- 3) określeniu nowych czynów stanowiących naruszenie dyscypliny finansów publicznych,
- 4) wskazaniu wprost w przepisach, że ustalanie nadmiernie długich terminów zapłaty, w szczególności z naruszeniem ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, stanowi jedną z przesłanek nadużywania pozycji dominującej lub porozumienia naruszającego konkurencję,
- 5) podwyższeniu kwoty rekompensaty należnej wierzycielowi będącemu MŚP od dłużnika będącego dużym przedsiębiorcą lub podmiotem publicznym,
- 6) sankcyjnym skrócenia terminu zapłaty do 30 dni w razie zawarcia umowy w ramach transakcji „asymetrycznej” z terminem zapłaty przekraczającym termin ustawowy.

W takim przypadku postanowienia umowne określające termin zapłaty dłuższy niż 60 dni będą nieważne, a zamiast nich będzie stosowany termin 60 - dniowy. W konsekwencji wierzycielowi będą przysługiwały odsetki ustawowe za opóźnienie po upływie 60 dni od dnia doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi.

W zakresie rozwiązań dotyczących rekompensaty w projekcie kierowanym na posiedzenie SKRM wprowadzono zmiany wzorowane na rozwiązaniach irlandzkich polegające na zastosowaniu trzech stopni rekompensaty powiązanych z wysokością należności głównej.

Art. 10

Ad. (1)

Przyjęto uwagę zgłoszoną przez Radę Legislacyjną dotyczącą doprecyzowania art. 4b ust. 2. W rezultacie otrzymał on brzmienie, że dłużnik nie będzie mógł powoływać się przeciwko wierzycielowi na jego oświadczenie, iż nie jest MŚP, chyba że nie wiedział o nieprawdziwości tego oświadczenia mimo dołożenia należytej staranności. Jednocześnie przepis zostanie uzupełniony w taki sposób, aby z jego brzmienia jasno wynikało, że ma zastosowanie jedynie w relacjach, w których dłużnik jest dużym przedsiębiorcą, a wierzyciel MŚP.

Po rozważeniu wątpliwości Rady Legislacyjnej dotyczących braku sankcji w przypadku niezłożenia przez dłużnika będącego dużym przedsiębiorcą drugiej stronie transakcji oświadczenia o posiadaniu statusu dużego przedsiębiorcy, MPiT proponuje uzupełnić przepisy również o sankcję za samo niezłożenie takiego oświadczenia.

Ad. (2)

W zakresie zgłoszonych wątpliwości co do wprowadzenia sztywnego, niedopuszczającego żadnych wyjątków 30-dniowego terminu zapłaty w transakcjach, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny, należy pamiętać, że określony w ustawie termin zapłaty, po upływie którego wierzycielowi należą się odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych, liczony jest od dnia dostarczenia towaru lub wykonania usługi i przedstawienia faktury albo rachunku. W opinii MPiT nie ma zatem powodu, aby podmioty publiczne zwlekały z zapłatą aż dwa miesiące. Ponadto, podmioty publiczne (w szczególności jednostki sektora finansów publicznych) korzystają z bardziej przewidywalnych, bezpiecznych i trwałych źródeł dochodów (środki budżetowe) niż podmioty prywatne, warunki zaś dostępu do finansowania niejednokrotnie są o wiele atrakcyjniejsze niż w przypadku przedsiębiorców. Przedsiębiorcy zawierający umowy z podmiotami

publicznymi powinni mieć zatem zagwarantowaną pewną i szybką płatność za dostarczane towary lub świadczone usługi.

Odnosząc się do uwagi dotyczącej wskazania wprost w art. 8 ust. 2 i ust. 4, że przepisy te mają zastosowanie do transakcji, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny, MPiT proponuje, aby uwaga została przeanalizowana na posiedzeniu komisji prawniczej. Jednocześnie uprzejmie informuję, że – wedle naszej najlepszej wiedzy – dotychczas nie występowały wątpliwości interpretacyjne co do zakresu podmiotowego art. 8.

Ad. (3a)

MPiT przyjęło uwagę Rady Legislacyjnej w zakresie regulacji dotyczącej żądania ustalenia „nieuczciwości terminu” po wykonaniu umowy (projektowany art. 11a ust. 3 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych). W ocenie Rady Legislacyjnej powiązanie początku biegu terminu ze zdarzeniem w postaci wykonania umowy może rodzić ryzyko sporów co do stanów faktycznych, jak i wątpliwości interpretacyjnych, które mogą wystąpić gdy świadczenie dłużnika składa się z świadczenia głównego i ubocznych. Zgodnie z uwagą Rady Legislacyjnej, w projekcie kierowanym na posiedzeniu SKRM ww. przepis powiąże początek biegu terminu z terminem zapłaty albo terminem, w którym zapłata miała nastąpić.

Ponadto, zdaniem Rady Legislacyjnej, regulacja dotycząca uprawnień wierzyciela ma charakter sekwencyjny i jej celowość budzi wątpliwości. W opinii MPiT nie będzie potrzeby przeprowadzania odrębnego postępowania o ustalenie przed wystąpieniem z roszczeniem o zapłatę. Doktryna i orzecznictwo w obszarze procedury cywilnej stoją na stanowisku, że wytoczenie powództwa o ustalenie jest możliwe tylko wtedy, gdy nie istnieje możliwość wytoczenia powództwa o świadczenie, albo o ukształtowanie stosunku prawnego lub prawa (por. np. orz. SN z 19.10.1959 r., 4 CR 537/58, NP 1960, Nr 9, s. 1229; zob. wyr. SN z 20.10.1970 r., II CR 190/70, wyr. SN z 5.9.2012 r., IV CSK 589/11 albo np. „Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz”, red. Andrzej Zieliński, Warszawa 2017). Stąd też, jeżeli wierzyciel chciałby ustalić, że pewne postanowienia umowne (w tym w szczególności postanowienia umowne związane z terminem zapłaty) są rażąco nieuczciwe, a równolegle miałyby możliwość dochodzenia związanych z tą umową roszczeń o zapłatę, wówczas może, a nawet powinien skorzystać z uprawnień kreowanych projektowanym art. 11a ustawy o terminach (i ustalić istnienie ww. faktów prawotwórczych) w ramach procesu o zapłatę.

Ad. (3b)

Rada Legislacyjna uznała, że mankamentem rozwiązania, zgodnie z którym bieg przedawnienia roszczenia o odsetki lub rekompensatę rozpoczyna się w dniu ustalenia, że termin zapłaty był rażąco nieuczciwy wobec wierzyciela, będzie znaczne wydłużenie procesu ostatecznego rozliczenia między stronami. W opinii MPiT zaproponowane przez Radę rozwiązanie polegające na ustawowym wstrzymaniu biegu przedawnienia zasługuje na aprobatę.

Ad. (3f)

Zdaniem Rady Legislacyjnej wątpliwości budzi rozwiązanie polegające na przeniesieniu ciężaru dowodu, że termin zapłaty ustalony w umowie jest rażąco nieuczciwy na dłużnika we wszystkich sytuacjach. Zdaniem Rady należy rozważyć ograniczenie przeniesienia ciężaru dowodu do tych sytuacji, gdy strony – w ramach art. 7 ust. 2 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych – uzgodniły termin dłuższy niż 60 dni. W opinii MPiT propozycja Rady Legislacyjna jest zasadna i zostanie uwzględniona.

Ad. III

Art. 2, 3 i 5

W ocenie Rady Legislacyjnej projekt w części regulującej tzw. ulgę na złe długi posługuje się nieprawidłowym w rozumieniu Kodeksu Cywilnego terminem „zobowiązanie” zamiast „długu”, o który zwiększa się podstawę opodatkowania lub zmniejsza wysokość straty ze źródła przychodów.

Zgodnie z § 9 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” w ustawie należy posługiwać się określeniami, które zostały użyte w ustawie podstawowej dla danej dziedziny spraw. W związku z tym, że projektowana regulacja dotyczy zmian w prawie podatkowym (ustawie o PIT i ustawie o CIT), uzasadnione jest posługiwanie się terminologią wskazaną w odpowiednich aktach z tej dziedziny.

W obu wskazanych ustawach podatkowych ustawodawca posługuje się niemal wyłącznie pojęciem „zobowiązanie”. Wprowadzenie nieznanego obecnie na tym gruncie terminu „długu” mogłoby spowodować istotne wątpliwości interpretacyjne dla adresatów, wobec czego zasadne jest pozostanie przy zaproponowanych w projekcie pojęciach.

Odnosnie do postulatu Rady, aby rozszerzyć ograniczenie stosowania przepisów ulgi na złe długi z zagranicznych podmiotów powiązanych również na krajowe, należy zgodzić się z zasadnością wskazanych argumentów. Projekt został w tym zakresie zmodyfikowany uwzględniając kierunkowo uwagę Rady Legislacyjnej.

Z poważaniem,

z up. Ministra Przedsiębiorczości i Technologii
Mariusz Haładyj
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Przedsiębiorczości i Technologii
(podpisano elektronicznie)

Potwierdzam zgodność kopii z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	897113.2375689.1760893
Nazwa dokumentu	projekt odpowiedzi_RL 15.01.2019.pdf
Tytuł dokumentu	projekt odpowiedzi_RL 15.01.2019 .docx
Sygnatura dokumentu	DDR-III.0210.9.11.2018
Data dokumentu	2019-01-23 17:14:35
Skrót dokumentu	C0A139A3894B8CB221D0290E118DC1DC1FE CB7CA
Wersja dokumentu	1.6
Data podpisu	2019-01-23 17:14:29
Podpisane przez	Mariusz Haładyj; Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii podsekretarz stanu
	EZD 3.71.456.456.14309
Data wydruku:	2019-01-24 11:48:43
Autor wydruku:	Stolaś-Markiewicz Sylwia główny specjalista ds. legislacji